

T.C.

YOZGAT BOZOK ÜNİVERSİTESİ

LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI

EĞİTİM PROGRAMLARI VE ÖĞRETİM

TEZLİ YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

**TÜRKİYE’DE EĞİTİM PROGRAMI ALANINDA YAPILMIŞ
LİSANSÜSTÜ TEZLERİNİN İNCELENMESİ (1985-2021)**

ENGİN KURHAN

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Danışman: Prof. Dr. MEHMET SAĞLAM

TEMMUZ - 2023

YOZGAT

T.C.
YOZGAT BOZOK ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANA BİLİM DALI
EĞİTİM PROGRAMLARI VE ÖĞRETİM
TEZLİ YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

TÜRKİYE’DE EĞİTİM PROGRAMI ALANINDA YAPILMIŞ
LİSANSÜSTÜ TEZLERİNİN İNCELENMESİ
(1985-2021)

ENGİN KURHAN

YÜKSEK LİSANS TEZİ
Danışman: Prof. Dr. MEHMET SAĞLAM

TEMMUZ - 2023

YOZGAT

**YOZGAT BOZOK ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
LİSANSÜSTÜ TEZ ONAY FORMU**

T.C.

**YOZGAT BOZOK ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ**

Enstitümüzün Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Tezli Yüksek Lisans Programı 80112120007 numaralı öğrencisi Engin KURHAN'ın hazırladığı “**Türkiye’de Eğitim Programı Alanında Yapılmış Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi (1985-2021)**” başlıklı tezi ile ilgili tez savunma sınavı, Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği’nin ilgili maddeleri gereğince 19/07/2023 Çarşamba günü saat 11:00’da yapılmış, tezin onayına oy birliği ile karar verilmiştir.

Başkan :Doç. Dr. Dilşat PEKER ÜNAL

Jüri Üyesi :Prof. Dr. Mehmet SAĞLAM
(Danışman)

Jüri Üyesi :Dr. Öğr. Üyesi. Enver DURUALP

Jüri Üyesi :.....

Jüri Üyesi :.....

ONAY:

Bu tezin kabulü, Enstitü Yönetim Kurulu’nun/...../..... tarih vesayılı Enstitü Yönetim Kurulu Kararı ile onaylanmıştır.

...../...../.....

Prof.Dr. Hasan Güner BERKANT
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürü

TEZ BEYANI

Tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu tezin yazılmasında bilimsel ahlak kurallarına uyulduğunu, başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunulduğunu, tezin içerdiki yenilik ve sonuçların başka bir yerden alınmadığını, kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapılmadığını, tezin herhangi bir kısmının bu üniversite veya başka bir üniversitedeki başka bir tez çalışması olarak sunulmadığını beyan eder, aksi bir durumda aleyhime doğabilecek tüm hak kayıplarını kabullendiğimi beyan ederim.

ENGİN KURHAN

19/07/2023

ÖNSÖZ

Eğitim programı konulu lisansüstü çalışmaların incelendiği; planlanması, yürütülmesi ve elde edilen verilerin daha sonraki çalışmalara da fayda sağlayacak olan araştırmamın her aşamasında bilgisini, tecrübesini ve zamanını benimle paylaşan, yaşadığım tüm zorluklarda pes etmemem için desteğini her daim hissettiren değerli tez danışmanım Prof. Dr. Mehmet SAĞLAM'a, yüksek lisans ders sürecinde, tecrübelerinden faydalandığım için kendimi şanslı hissettiği Prof. Dr. Tayip DUMAN, Prof. Dr. Hasan Güner BERKANT, Doç. Dr. Dilşat PEKER ÜNAL ve Dr. Öğr. Üyesi Hatice CİLSALAR SAGNAK hocalarıma emek ve katkılarından dolayı teşekkürlerimi sunarım. Ayrıca tez savunmam da bulunan değerli hocalarıma da teşekkürlerimi sunarım. Hayatımın her anında ve gerek ders döneminde gerekse tez sürecinde desteğini her zaman hissettiğim eşim Tuğçe Nilay KURHAN'a, zaman zaman çevrimiçi derslere bile birlikte katıldığımız biricik kızım Duru KURHAN'a, kariyerimin her aşamasında yanımda olan, maddi manevi desteklerini hiçbir zaman esirgemeyen annem Keriman KURHAN ve babam Erdal KURHAN'a teşekkürlerimi sunarım.

Engin KURHAN

19/07/2023

ÖZET

YÜKSEK LİSANS

TÜRKİYE’DE EĞİTİM PROGRAMI ALANINDA YAPILMIŞ LİSANSÜSTÜ TEZLERİNİN İNCELENMESİ (1985-2021)

ENGİN KURHAN

YOZGAT BOZOK ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI

EĞİTİM PROGRAMLARI VE ÖĞRETİM YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

TEZ DANIŞMANI: PROF.DR. MEHMET SAĞLAM

Bu araştırmada Türkiye’de 1985-2021 yılları arasında Eğitim Programı konulu yapılan lisansüstü (yüksek lisans, doktora, sanatta yeterlik, tıpta uzmanlık) tezlerin çeşitli değişkenlere bağlı olarak incelenmesi ve eğitim programı çalışmalarına katkı sunması amaçlanmıştır. Araştırma nitel araştırma yöntemi kullanılarak yapılırken, veri toplama aracı olarak doküman inceleme tekniği kullanılmıştır. Araştırmaya konu olan lisansüstü çalışmalara YÖK tez merkezinden “eğitim programı” kelimesinin aratılması ile ulaşılmıştır. Araştırmanın örneklemini 410 yüksek lisans tezi, 310 doktora tezi, 6 tıpta uzmanlık ve 1 adet sanatta yeterlik olmak üzere 727 çalışmadan oluşmaktadır. Araştırmaya konu olan 727 adet lisansüstü çalışma betimsel analiz yöntemiyle, türüne, yılına, üniversitesine, enstitüsüne, anabilim dalına, konusuna, araştırma yöntemine, araştırma model ve desenine, veri toplama araçlarına, örneklem büyüklüğüne, verilerin kaynağına, danışman unvanına, araştırmacı cinsiyetine, yazım diline ve sayfa sayısına göre incelenmiştir. Elde edilen veriler doğrultusunda; yüksek lisans çalışmalarının daha fazla olduğu, eğitim programı çalışmalarının Gazi Üniversitesinde en fazla olduğu, veri kaynağının daha çok öğrenciler olduğu, eğitim bilimleri başta olmak farklı anabilim dallarında ve konularda çalışmaların olduğu, kadın araştırmacıların daha fazla çalışmada bulunduğu ve profesör unvanına sahip danışmanların daha fazla olduğu gibi sonuçlara ulaşılmıştır. Tüm bu çalışmanın neticesinde eğitim programları konulu çalışmaların daha fazla disiplinde çalışılması, araştırmalardaki odağın öğrencilerden ve eğiticilerle sınırlandırılmadan daha geniş kitlelere yayılması önerilmektedir.

2023, xiv + 92 Sayfa

ANAHTAR KELİMELELER: Eğitim programı, doküman inceleme, eğitim programları ve öğretim.

ABSTRACT

MASTER THESIS

EXAMINATION OF GRADUATE THESES MADE IN THE FIELD OF EDUCATIONAL PROGRAM IN TURKEY (1985-2021)

ENGİN KURHAN

**YOZGAT BOZOK UNIVERSITY
SCHOOL OF GRADUATES**

DEPARTMENT OF EDUCATIONAL SCIENCES

CURRICULUM DEVELOPMENT AND INSTRUCTION

SUPERVISOR: PROF.DR. MEHMET SAĞLAM

In this research, it is aimed to examine the postgraduate theses (master's, doctorate, proficiency in art, specialization in medicine) on the Education Program between 1985-2021 in Turkey depending on various variables and to contribute to the studies of the education program. While the research was conducted using qualitative research method, document analysis technique was used as a data collection tool. The graduate studies that are the subject of the research were reached by searching the word "educational program" from the thesis center of YÖK. The sample of the research consists of 727 studies, including 410 master's theses, 310 doctoral theses, 6 specialization in medicine and 1 proficiency in art. 727 postgraduate studies subject to the research were analyzed by descriptive analysis method, by type, year, university, institute, department, subject, research method, research model and design, data collection tools, sample size, data source, consultant title, researcher gender, writing language. and analyzed according to the number of pages. In line with the data obtained; It has been concluded that there are more graduate studies, education program studies are the most in Gazi University, the data source is more students, there are studies in different departments and subjects, there are more female researchers working and there are more professors with the title of professor. As a result of all this study, it is suggested that studies on education programs should be studied in more disciplines and that the focus of research should be spread to wider audiences without being limited to students and educators.

2023, xiv + 92 Pages

KEYWORDS: Educational program, document review, educational programs and teaching.

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
TEZ ONAY SAYFASI.....	ii
TEZ BEYANI.....	iii
ÖNSÖZ.....	iv
ÖZET.....	v
ABSTRACT	vi
İÇİNDEKİLER.....	vii
TABLolar LİSTESİ.....	x
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	xii
RESİMLER LİSTESİ.....	xiii
SİMGELER VE KISALTMALAR LİSTESİ.....	xiv
1. GİRİŞ.....	1
2.GENEL (KURAMSAL, KAYNAK) BİLGİLER	8
2.1. Eğitim	8
2.2. Program	11
2.3. Eğitim Programı.....	12
2.3.1. Eğitim Programının Özellikleri.....	16
2.3.2. Eğitim Programları ve Teknoloji.....	17
2.3.4. Eğitim Programı Tasarımı.....	19
2.3.5. Disiplinlerarası Eğitim Programı.....	21
2.3.6. Eğitim Programı Tarihi.....	22
3. GEREÇ ve YÖNTEM.....	28
3.1 Araştırmanın Modeli.....	28
3.2. Araştırmanın Yöntemi.....	31
3.3. Araştırmanın Deseni.....	33
3.4. Araştırmanın Çalışma Materyali.....	33
3.5. Veri Toplama Araçları.....	34
3.6. Verilerin Analizi.....	35

	<u>Sayfa</u>
3.7. Geçerlilik Güvenirlik ve İnanırcılık.....	37
4. BULGULAR	42
4.1. Türkiye’de Eğitim Programı Konulu Lisansüstü Tezlerin Türüne Göre Dağılımı.....	42
4.2. Türkiye’de Eğitim Programı Konulu Lisansüstü Tezlerin Yıllara Göre Dağılımı.....	42
4.3. Türkiye’de Eğitim Programı Konulu Lisansüstü Tezlerin Yapıldığı Üniversitelere Göre Dağılımı.....	44
4.4 Türkiye’de Eğitim Programı Konulu Lisansüstü Tezlerin Enstitülere Göre Dağılımı.....	47
4.5. Türkiye’de Eğitim Programı Konulu Lisansüstü Tezlerin Ana Bilim Dallarına Göre Dağılımı.....	48
4.6. Türkiye’de Eğitim Programı Konulu Lisansüstü Tezlerin Konularına Göre Dağılımı.....	51
4.7. Türkiye’de Eğitim Programı Konulu Lisansüstü Tezlerin Araştırma Yöntemine Göre Dağılım.....	53
4.8. Türkiye’de Eğitim Programı Konulu Lisansüstü Tezlerin Araştırma Desenine Göre Dağılımı.....	53
4.9. Türkiye’de Eğitim Programı Konulu Lisansüstü Tezlerin Veri Toplama Araçlarına Göre Dağılımı.....	54
4.10.Türkiye’de Eğitim Programı Konulu Lisansüstü Tezlerin Örneklem Büyüklüğüne Göre Dağılımı.....	55
4.11.Türkiye’de Eğitim Programı Konulu Lisansüstü Tezlerin Verilerin Kaynağı Bakımından Dağılımı.....	56
4.12.Türkiye’de Eğitim Programı Konulu Lisansüstü Tezlerin Danışman Unvanına Göre Dağılımı.....	57
4.13.Türkiye’de Eğitim Programı Konulu Lisansüstü Tezlerin Yazar Cinsiyetine Göre Dağılımı.....	58
4.14.Türkiye’de Eğitim Programı Konulu Lisansüstü Tezlerin Yazım Diline Göre Dağılımı.....	58

	<u>Sayfa</u>
4.15. Türkiye’de Eğitim Programı Konulu Lisansüstü Tezlerin Sayfa Sayısına Göre Dağılımı.....	59
5. TARTIŞMA	61
6. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	76
7. KAYNAKLAR.....	79
EKLER.....	93
EK 1.....	93

TABLÖLAR LİSTESİ

<u>Tablo</u>	<u>Sayfa</u>
Tablo 2.1. Ankara üniversitesi eğitim bilimleri fakültesi bölümleri ve anabilim dalları.....	26
Tablo 4.1. Türkiye’de eğitim programı konulu lisansüstü tezlerin türüne göre dağılımı.....	42
Tablo 4.2. Türkiye’de eğitim programı konulu lisansüstü tezlerin yıllara göre dağılımı.....	42
Tablo 4.3. Türkiye’de eğitim programı konulu lisansüstü tezlerinin üniversitelere göre dağılımı.....	44
Tablo 4.4. Türkiye’de eğitim programı konulu yapılan tezlerin enstitüye göre dağılımı.....	47
Tablo 4.5. Türkiye’de eğitim programı konulu yapılan tezlerin a.b.d. göre dağılımı.....	48
Tablo 4.6. Türkiye’de eğitim programı konulu yapılmış lisansüstü tezlerin konularına göre dağılımı.....	52
Tablo 4.7. Türkiye’de eğitim programı konulu yapılmış lisansüstü tezlerin araştırma yöntemine göre dağılımı.....	53
Tablo 4.8. Türkiye’de eğitim programı konulu yapılmış lisansüstü tezlerin araştırma desenine göre dağılımı.....	54
Tablo 4.9. Türkiye’de eğitim programı konulu yapılmış lisansüstü tezlerin veri toplama araçlarına göre dağılımı.....	54
Tablo 4.10. Türkiye’de eğitim programı konulu yapılmış lisansüstü tezlerin örneklem büyüklüğüne göre dağılımı.....	55
Tablo 4.11. Türkiye’de eğitim programı konulu yapılmış lisansüstü tezlerin veri kaynağı bakımından dağılımı.....	56
Tablo 4.12. Türkiye’de eğitim programı konulu yapılan lisansüstü tezlerin danışman unvanlarına göre dağılımı.....	57
Tablo 4.13. Türkiye’de eğitim programı konulu yapılmış lisansüstü tezlerin araştırmacı cinsiyetine göre dağılımı.....	58
Tablo 4.14. Türkiye’de eğitim programı konulu yapılmış lisansüstü tezlerin yazım diline göre dağılımı.....	59

Tablo 4.15. Türkiye’de eğitim programı konulu yapılmış lisansüstü tezlerin sayfa sayısına göre dağılımı.....	59
---	----

ŞEKİLLER LİSTESİ

<u>Şekil</u>		<u>Sayfa</u>
Şekil 2.1.	Program türleri.....	12
Şekil 2.2.	Programın öğeleri.....	20

RESİMLER LİSTESİ

<u>Resim</u>		<u>Sayfa</u>
Resim 3.1.	Tez inceleme klasörü.....	34
Resim 3.2.	Excel verileri.....	35
Resim 3.3.	Excel analiz kategorileri.....	37

SİMGELER VE KISALTMALAR

Bu çalışmada kullanılmış simgeler ve kısaltmalar, açıklamaları ile birlikte aşağıda sunulmuştur.

Kısaltmalar	Açıklamalar
EPH	: Eğitimde Psikolojik Hizmetler
EPÖ	: Eğitim Programları ve Öğretim
EYP	: Eğitim Yönetimi ve Planlaması
FATİH	: Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi
GB	: Gigabayt
MEB	: Milli Eğitim Bakanlığı
PDF	: Portable Document Format
TÜBA	: Türkiye Bilimler Akademisi
YÖK	: Yüksek Öğretim Kurumu

1. GİRİŞ

Eğitim insanlık tarihi boyunca var olan ve zaman içerisinde çeşitli akademik tanımlamalar ile kendine yer bulmuş bir kavramdır. Eğitim programı da eğitimin nasıl ve ne şekilde yapılması gerektiğini açıklamaya çalışan sistematik bir yapıdır. Bu sistematik yapının eğitim öğretim faaliyetlerinde de önemi çok büyüktür. Karşımıza çıkan bu yapı sadece eğitim fakültelerinde faaliyet gösteren disiplinlerden ziyade, diğer disiplinleri de içine alan bir yapı niteliğindedir. Alan yazında yapılan araştırmalarda “eğitim programı” kavramı sosyal bilimler, fen bilimler, sağlık bilimleri hatta disiplinler arası çalışmalarda da birçok kez yer bulmuştur. Disiplinlerden bağımsız bir şekilde her ders, her alan için de bir eğitim programı olması beklenendir. Ancak alanyazın araştırıldığında “eğitim programı” konulu çalışmaların nasıl ve ne şekilde yapıldığını ele alan bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu sebepten ötürü Türkiye’de eğitim programı kavramının birçok farklı disiplinde ele alındığı gerçeğinden de yola çıkılarak, bu disiplinlerin eğitim programına bakış açısı, hedef kitlesi, hedefe ulaşma yöntemlerinin ele alınması ve yorumlanmasının bundan sonra yapılacak olan eğitim programı çalışmalarına dair yol göstereceği ve alana sağlayacağı fayda bilimsel açıdan önemlidir.

Yükseköğretim; üniversite, yüksekokul, akademi gibi her düzeyde (ön lisans, lisans, yüksek lisans ve doktora) eğitimi kapsayan bir öğretim kademesidir. Ön lisans, lisans ve lisansüstü eğitim kademeleri olan yükseköğretimin en önemli işlevleri, bilimi üretmek ile birlikte yüksek nitelikte insan gücü yetiştirebilmektir. Lisansüstü eğitim ise, yükseköğretim eğitim kademelerinde en üst basamak olarak kabul edilmektedir. Bu sebepten ötürü lisansüstü eğitim sonunda hazırlanan tezlerin bilime katkısı ve bu katkıların incelenmesi önemlidir.

Bilimsel araştırmalar ile amaçlanan; mevcut bir durumu incelemek ya da tespit edilen probleme dair sistematik bir çözümleme süreci sunmaktır. Bu süreç kullanılacak araştırma yönteminin belirlenmesi, araştırma deseninin tanımlanması, veri toplama araçlarının tespit edilmesi ve verilerin toplanması, elde edilen verilerin analiz edilmesi ve sonucun yorumlanması aşamalarını kapsamaktadır. (Yıldırım, 1999). Birçok disiplinde olduğu gibi eğitim bilimlerinde de nitelikli ve sistematik bir şekilde üretilmiş bilimsel bilgilere yüksek lisans ve doktora tezleri ile ulaşmak mümkündür (Edyburn, 2000). Öğretim sürecinde en üst basamak olarak görülen doktora eğitimi sonrası yapılan tezler ise özellikle akademik çalışmalar içerisinde büyük bir önem arz etmektedir (Kozak vd., 2010). Doktora tez çalışmaları, ilgili alanın akademik saygınlığı açısından önemli olmakla birlikte (Hall, 1991),

ortaya çıkan sonuçlar alandaki gelişime ciddi katkı sağlamaktadır (Fazlıoğulları & Kurul, 2012).

Eğitim programı, genel olarak bir eğitim kurumunda gerçekleşen, çocuklar, gençler ve yetişkinlere yönelik milli eğitimin amaçlarını gerçekleştirmek için yapılan tüm faaliyetlerden oluşmaktadır (Varış, 1988). Eğitim programları çeşitli aşamalardan geçerek gelişim sürecini tamamlar ve denemeler ile gerekli düzeltme veya değişiklikler yapıldıktan sonra uygulamaya başlanır. Bu sebeple programların başarılı olabilmesi için gelişim ve devamındaki süreçlerin etkili kullanılması gerekmektedir.

Alan yazı incelendiğinde eğitim bilimleri ve alt alanları dâhil olmak üzere birçok farklı konuda yapılan lisansüstü çalışmaların incelendiği çalışmalar bulunmaktadır. Yenen vd. (2016) yaşam boyu öğrenme ile ilgili lisansüstü çalışmaları, Sayın vd. (2021) 2015 ile 2020 yılları arasında pedagojik alan bilgisi ile ilgili lisansüstü çalışmaları, Aydın vd. (2018) sınıf yönetimindeki lisansüstü tezleri, Yaşar & Patağa (2015) ilköğretim matematik derslerine yönelik yapılan lisansüstü tezleri, Çetinkaya (2011) Türkiye’de 1985 ile 2010 yılları arasında rekreasyon alanında yapılan lisansüstü tezleri, Geter vd. (2022) sınıf yönetimi ilgili yapılan lisansüstü tezleri, Yurdakal (2018) metinlerarası ve metinlerarasılık konusunda yapılan lisansüstü tezleri, Durmuş & İskender(2022) Türkiye’de emzirme eğitimi ile ilgili lisansüstü tezleri, Duman (2021) akreditasyon alanında yapılan lisansüstü tezleri, Bozbolat&Bozat (2020) fizik, kimya, biyoloji dersi öğretim programları üzerine yapılan lisansüstü tezleri, Aral vd. (2015) Türkiye’de çocuk gelişimi alanındaki lisansüstü tezleri, Akdoğan-Öztürk (2022) Fransız dili eğitimi bilim dalında yapılmış lisansüstü tezleri, Ahi&Kıldan (2013) Türkiye’de 2002 ile 2011 yılları arasında okul öncesi eğitimi alanında yapılan lisansüstü tezleri, Toptaş & Kuşdemir (2021) Türkiye’de matematik öğretimi alanında yapılan lisansüstü tezleri, Orhan & Çaydere (2021) Türkiye’de uzaktan eğitimde müzik alanında yapılmış lisansüstü tezleri, Demirbaş-Nemli (2022) ilköğretimde ölçme değerlendirme alanında yazılan lisansüstü tezleri, Alpaydın & Erol (2017) Türkiye’de eğitim ekonomisi alanında yapılan lisansüstü tezleri inceleyerek alan yazına ciddi katkılarda bulunmuşlardır. Ancak çalışmaların isimlerinden de anlaşılacağı üzere eğitim bilimleri alanında bir hâkimiyet söz konusuysa da eğitim programının ele alınmadığı ve alan yazında bir eksiklik olduğunun gerçekliği ortaya çıkmıştır.

Kozikoğlu & Senemoğlu (2015) EPÖ Alanında Yapılan Doktora Tezlerinin İçerik Analizi (2009-2014) başlıklı çalışmalarında 2009-2014 yılları arasında 121 tezi incelemişlerdir. Bu

araştırmada, doktora tezlerini üniversite, yıl, araştırma konusu, yöntem, desen, örneklem türü, örneklem büyüklüğü, veri toplama araçları ve veri analiz teknikleri gibi bakımından incelenmiştir. Özkal (2020) Eğitim Programları ve Öğretim Alanında Yapılan Doktora Tezlerinin İncelenmesi: 2015-2019 başlıklı çalışmasında belirlenen yıllar arasındaki 201 doktora tezini “Tezlerin yapıldığı üniversiteler ve kabul yılı”, “Araştırmacı cinsiyeti”, “Danışman cinsiyeti”, “Danışman unvanı”, “Araştırma yöntem ve desenleri”, “Nitel desenler”, “Örneklem büyüklüğü”, “Örneklem grupları”, “Veri toplama araçları”, “Veri Analizi Teknikleri” ve “Konu alanları” başlıklarında incelemiştir. Gömleksiz ve Bozpolat (2013) Eğitim Programları ve Öğretim Alanındaki Lisansüstü Tezlerin Değerlendirilmesi isimli çalışmasında 243 yüksek lisans tezi ve 48 doktora tezini araştırma konusuna, modeline, örneklemine, veri toplama araçlarına ve veri analiz tekniklerine bağlı olarak incelemiştir. Schreglmann (2016) Türkiye’de Program Geliştirme Konusu İle İlgili Yapılan Yüksek Lisans ve Doktora Tezlerinin İçerik Analizi isimli çalışmasında 1998-2014 yılların arasında yapılmış toplam 28 yüksek lisans ve doktora tezini üniversite, yıl, araştırma konusu, araştırma yöntemi, araştırma deseni, örneklem türü, veri toplama aracı, veri analiz tekniği gibi başlıklarda incelemiştir.

Alan yazında yapılan çalışmalar incelendiğinde çalışmaların çoğunlukla eğitim programları ve öğretim alanında olduğu görülmektedir. YÖK tez merkezi üzerinden de 1985-2021 yılları arasını kapsayan Eğitim Programları ve Öğretim anabilim dalında eğitim programı konulu tezlerin araması yapıldığında 17 adet tez karşımıza çıkmaktadır. Bu kapsamda yapılacak bu çalışmanın disiplinler arası boyutu, zaman aralığı ve incelenecek alt başlıkların çeşitliliği bakımından alana katkıda bulunacağı düşünülmektedir. Ayrıca alan yazında, eğitim programı içeren; Gün vd. (2023) bireyselleştirilmiş eğitim programına dair çalışma eğilimlerini ortaya koymak amacıyla doküman incelemesini yöntemini kullanmıştır. Şişman (2017) öğretmen yetiştirme lisans programlarındaki ders içeriklerinde eğitim programını ele aldığı çalışmasında nitel araştırma yöntemlerini kullanmıştır. Bir başka nitel araştırmanın kullanıldığı çalışmada ise Dilek (2018), okul öncesi eğitim programlarının güncellenmesinde öğretmen görüşlerini alarak eğitim programına katkı sağlamıştır. Atik & Aykaç (2017) Türkçe öğretim programlarının eğitim programı öğeleri bakımından değerlendirilmesi isimli çalışmasında nitel araştırma yöntemlerinden doküman inceleme tekniği kullanmıştır. İnci-Kuzu (2020) son yıllarda alan yazında sıkça rastlanan covid-19 salgını ile ilgili çalışmaları ile nitel araştırma kullanarak alan yazına katkıda bulunmuştur. Karagöz (2021) ilk özel eğitim kurumlarından olan Bilgi Yurdu’nun kadın eğitimine yönelik

eğitim programı ve faaliyetlerini 1916-1918 yıllarını kapsayacak şekilde yaptığı araştırmada nitel araştırma kullanarak alan yazına kadın eğitimi konusunda katkıda bulunmuştur. Eğitim programı alan yazına farklı bir katkı da Şişman & Kerkez (2019) tarafından yapılan mesleki ve teknik eğitim öğretmenlerinin eğitim programı kavramına ilişkin görüşlerini nitel araştırma yöntemi kullanarak verdikleri katkıdır. Eğitim programları ve öğretim alanında yapılan lisansüstü çalışmalardan doküman incelemesinin kullanıldığı çalışmalar; Avcı & Güven (2022) 1993-2020 yılları arasında program geliştirme alanında Türkiye’de yapılmış lisansüstü tezlerini, Özdem (2015) Türkiye’de 1989-2014 yılları arasında eğitim politikaları alanında yapılmış lisansüstü çalışmaları, Koç (2016) 2005-2014 yılları arasında Türkiye’de ilköğretim programlarının değerlendirilmesine yönelik lisansüstü çalışmaları, Yakar vd. (2022) 2005 ve 2020 yılları arasında eğitim bilimleri alanında yapılmış lisansüstü çalışmaları incelediği araştırması olarak sıralanabilir.

Görüldüğü üzere, alanyazında eğitim programı konulu çalışmalar özellikle eğitim programları ve öğretim alanında yapılmıştır. Bununla birlikte farklı alanlarda da eğitim programı konusunun işlendiği görülmektedir. Bu farklı alanlardaki çalışmaların incelenmesi ve yorumlanması ile birlikte disiplinler arasında eğitim programı konusuna dair bir bakış açısı sağlamak mümkündür.

Üniversitelerde bulunan lisansüstü programlarında yürütülen çalışmaların incelenmesi, mevcut durumlarının belirlenmesi, gelecekte yapılacak çalışmalara ışık tutulabilir (Aydın & Uysal, 2011). Eğitim uygulamalarının şekillendirilmesi ve bilgi üretimi için yapılan bu çalışmaların analiz edilmesi, mevcut çalışmaların tekrar incelenmesi ile birlikte bulgu ve sonuçların yorumlanması güvenilirliğin test edilmesidir (Üstüner & Cömert, 2008). Elde edilen çalışma bulgularının belli aralıklarla test edilmesi, eleştirel gözle ele alınması bilginin üretim sürecine pozitif yönde etki edecektir (Erdem, 2011). Belirlenen zaman aralığında ve belli alanlarda gerçekleşen bu gibi benzer çalışmalar sürecin niteliksel olarak sorgulanmasına olanak sağlar (Dunkin, 1996). Yapılan çalışmalar ile geçmiş ile gelecek arasında bir köprü kurulabildiği gibi yapılacak kıyaslamalar ile birlikte realist bir çözümleme imkânı ortaya çıkarabilmektedir (Örücü&Şimşek, 2011). Görüldüğü gibi, bilimsel çalışmaların tekrar incelenmesi, geçmişteki verilerin güvenilirliğinin test edilmesi ile birlikte gelecek çalışmalar arasından da köprü görevi görmesi bakımından önemlidir. Eğitim bilimleri alanında yapılan lisansüstü çalışmalarda kullanılan yöntemlerin incelenmesi, hataların tespit edilmesi ve eksikliklerin belirtilmesi sayesinde daha sonra yapılabilecek olan çalışmaların daha nitelikli olmasına katkı sunacaktır. (Karadağ, 2009).

Lisansüstü eğitim programlarından olan Eğitim Programları ve Öğretim Anabilim Dalında, eğitim programları, program geliştirme ile program değerlendirme konularına yoğunlaşılması sebebiyle eğitim programı konulu çalışmaların olması beklenendir. Ancak YÖK tez merkezi üzerinden yapılan aramalarda eğitim programı konusu içeren işletme, sosyal hizmetler, psikoloji, aile hekimliği, hemşirelik ve mühendislik alanlarında da lisansüstü çalışmalar olduğu ortaya çıkmıştır. Bu durum da eğitim programı alanının disiplinler arasında da incelenmesi gerektiğini ortaya çıkarmıştır. Bu araştırmanın amacı da, eğitim bilimleri ve eğitim bilimleri alanında yer almayan diğer disiplinlerin yapmış olduğu eğitim programı konulu çalışmalarda, eğitim programının nasıl ele alındığı, kimler için yapıldığı, hangi gereç ve yöntemlerle uygulandığı, hedef kitleleri ile araştırmacı özelliklerinin ortaya çıkarılması sonucunda eğitim programı konusunun alanyazındaki niceliksel görüntüsünün ortaya çıkarmaktır.

Yapılan bu çalışmanın bulguları eğitim programları ve öğretim anabilim dalında lisansüstü eğitim görmekte olan öğrencilere de yapacakları tez çalışmalarını yönlendirme konusunda fikir verecektir. Özellikle kullanılan araştırma yöntemi, örneklem sayısı, kullanılan veri toplama araçları yeni araştırmacılara yol gösterecektir.

Eğitim programları ve öğretim anabilim dalında yapılan eğitim programı konulu lisansüstü tezlerin incelenmesi amacıyla yapılan alanyazın taramasında 1985-2021 yılları arasında yapılan tezlerin; türüne, yılına, üniversitesine, enstitüsüne, anabilim dalına, konusuna, araştırma yöntemine, araştırma model ve desenine, veri toplama araçlarına, örneklem büyüklüğüne, verilerin kaynağına, danışman unvanına, araştırmacı cinsiyetine, yazım diline ve sayfa sayısına göre incelendiği bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu nedenle bu araştırmanın genel amacını; Türkiye’de 1985-2021 yılları arasında eğitim programları ve öğretim konusunda yazılan lisansüstü (yüksek lisans, doktora, sanatta yeterlik, tıpta uzmanlık) tezleri incelemek oluşturmaktadır. Bu genel amaca ulaşmak için aşağıdaki araştırma sorularına yanıt verilecektir.

- Türkiye’de eğitim programı konulu lisansüstü tezlerin türüne göre nasıl bir dağılım göstermektedir?
- Türkiye’de eğitim programı konulu lisansüstü tezler yıllara göre nasıl bir dağılım göstermektedir?
- Türkiye’de eğitim programı konulu lisansüstü tezler yapıldığı üniversitelere göre nasıl bir dağılım göstermektedir?

- Türkiye’de eğitim programı konulu lisansüstü tezler enstitülere göre nasıl bir dağılım göstermektedir?
- Türkiye’de eğitim programı konulu lisansüstü tezler ana bilim dallarına göre nasıl bir dağılım göstermektedir?
- Türkiye’de eğitim programı konulu lisansüstü tezler konularına göre nasıl bir dağılım göstermektedir?
- Türkiye’de eğitim programı konulu lisansüstü tezler araştırma yöntemine göre nasıl bir dağılım göstermektedir?
- Türkiye’de eğitim programı konulu lisansüstü tezler araştırma model/desenine göre nasıl bir dağılım göstermektedir?
- Türkiye’de eğitim programı konulu lisansüstü tezler veri toplama araçlarına göre nasıl bir dağılım göstermektedir?
- Türkiye’de eğitim programı konulu lisansüstü tezler örneklem büyüklüğüne göre nasıl bir dağılım göstermektedir?
- Türkiye’de eğitim programı konulu lisansüstü tezler verilerin kaynağı bakımından nasıl bir dağılım göstermektedir?
- Türkiye’de eğitim programı konulu lisansüstü tezler danışman unvanına göre nasıl bir dağılım göstermektedir?
- Türkiye’de eğitim programı konulu lisansüstü tezler yazar cinsiyetine göre nasıl bir dağılım göstermektedir?
- Türkiye’de eğitim programı konulu lisansüstü tezler yazım diline göre nasıl bir dağılım göstermektedir?
- Türkiye’de eğitim programı konulu lisansüstü tezler sayfa sayısına göre nasıl bir dağılım göstermektedir?

Türkiye’de eğitim programı konulu yapılan lisansüstü tezlerin incelenmesi noktasında karşılaşılabilecek sınırlılıklar;

- Lisansüstü tezlerin incelenmesi konusunda betimsel analiz yöntemi kullanılacağından dolayı yapılmış tezlerdeki veriler olduğu gibi aktarılacaktır ve bu aktarma sürecinde yanlış terimlerle karşı karşıya kalma durumu,
- Araştırma amaçları doğrultusunda verilen soru cümlelerine tezlerde yer verilmemiş olması,
- Sadece izinli tezler araştırmaya dâhil edildiği için çalışmanın evrenini yansıtmama

noktasında az da olsa bir yanlışla payının söz konusu olması olarak sıralanabilir.

Araştırma ile ilgili tanımlamalar;

Yüksek Lisans Tezi: Yükseköğrenim de yüksek lisans eğitiminin devamında bilimsel araştırmalar yapılarak ortaya çıkarılan bilimsel katkısı olan akademik çalışmalardır.

Doktora Tezi: Doktora eğitimi sonrasında hazırlanan bilimsel araştırmalara dayanan, genellikle yeni bir yöntem geliştirme ya da geliştirilen yöntemi farklı bir alana uygulamayı amaçlayan akademik çalışmadır (Karadağ, 2009).

Yöntem: Bilimsel araştırmalarda sonuçlara erişmek için bir plan doğrultusunda izlenen yol.

Nitel Araştırma: Gözlem, görüşme ve doküman inceleme gibi veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, algılar ve olaylar üzerine odaklanan yöntemdir (Yıldırım & Şimşek, 2008).

Doküman Analizi: Araştırmaya konu olan yazılı materyallerin çözümlenmesi başta olmak üzere, gözlem yapma ve görüşme yapmanın mümkün olmadığı araştırmalarda tek başına, diğer veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı araştırmalarda ise araştırmanın geçerliğini artırmak amacıyla kullanılan bir tekniktir (Yıldırım & Şimşek, 2008)

Durum Çalışması: Yapılan araştırma ile ilgili derinlemesine bilgi edinmek amacıyla olayı her yönü ile ele alan bir araştırma desenidir (Merriam, 2003).

Anabilim Dalı: Bölümü oluşturan ve en az bir bilim dalını kapsayan eğitim-öğretim faaliyetlerinin yürütüldüğü akademik birimdir (Mevzuat, 2023).

Araştırma Modeli: Araştırmanın sorularını cevaplamak veya hipotezleri test etmek için araştırmacı tarafından geliştirilen plandır (Büyüköztürk vd., 2013).

2. GENEL (KURAMSAL, KAYNAK) BİLGİLER

Çalışmanın bu aşamasında tez ile ilgili kavramsal bilgilere yer verilmektedir.

2.1.Eğitim

Eğitim gündelik hayatta pek çok kez kullanmış olduğumuz bir terimdir. Gündelik hayatta bu kadar fazla kullanılan bir terim olan eğitim için pek çok tanımlama mevcuttur. Bu tanımlardan ilk olarak; eğitim kelimesinin Türk Dil Kurumu (2022) üzerindeki tanımına bakılacak olursa; “genç ve çocukların, günlük hayattaki toplum yaşamında kendilerine yer bulabilmeleri için gerekli olan bilgi ve becerileri elde etmesinde, bireysel özelliklerini geliştirmesi için okulda ya da okul dışında direkt ya da dolaylı olarak yardım, terbiye etme” olarak tanımlanmaktadır.

Eğitim kavramı ile ilgili birçok tanımlama mevcuttur. İçinde yaşanan dönem, toplumun inanç ve değerleri, tarihsel olaylar gibi değişkenler eğitim hakkında farklı farklı tanımlamalar yapılmasında etken olmuştur. Karlı (2012), terbiye ve uysallaştırma anlamlarına gelen şekilde eğitim tanımı yaparken, eğitim dünyasında en çok kabul gören tanım ise; bir davranış değiştirme sürecidir (Demirel, 2004; Ertürk, 1982; Varış, 1994; Bilen, 2002, Senemoğlu, 2018). Bu kabul gören eğitim tanımı ile bireyin kendi yaşantısı yoluyla istedik ve kasıtlı olarak davranış değiştirme sürecinin gerekliliği belirtilmiştir. Yani bu tanım ile bireyin kendi deneyimleri ile elde ettiği, beklentilerin karşılandığı ve kabullere uygun olarak planlı bir şekilde gerçekleştiği vurgulanmıştır (Bedir, 2020). Karlı (2012), eğitim kavramını “Bireyin doğuştan sahip olduğu gizil güçleri ortaya çıkarmak ve bunları yeteneğe dönüştürme sürecidir.” şeklinde yapmıştır. Yapılan bu tanımla birlikte de eğitim aslında bireysel, kişiye ait bir süreç olduğu gerçeğini ortaya çıkarmıştır. Eğitim ile ilgili tanımlamalardan felsefi akımlarda payını almıştır. Birçok felsefi akımın öncüsü olan bilim insanları eğitim ile ilgili farklı tanımlamalara başvurmuştur. Örneğin, idealizm akımına göre eğitim; “insanın bilinçli ve özgürce Tanrıya ulaşmak için sürdürdüğü çabalarıdır.” (Sönmez, 1993). Realizme göre eğitimin tanımına bakacak olursak; “yeni kuşaktaki bireylere kültürel mirası aktararak, onları yetişkinler toplumuna uyum sağlamasını hazırlama sürecidir.” (Ertürk, 1982). Natüralizme göre eğitim ise; “kişinin doğal olgunlaşmasını artırma ve onun bu özelliğini göstermesini sağlama işidir.” (Sönmez, 1993). Varoluşçu yaklaşıma göre eğitim; “kişinin kendi kendisini gerçekleştirmesinin bir aracıdır. Eğitim bireyin mutlak özgürlüğünü teşvik etmeli ve bu özgürlüğü nasıl kullanacağını da öğretmelidir.” (Kıncal,

2000). Marksizme göre; “bireyi üretime katma işidir.” (Gurbetoğlu, 2015). Felsefi akımların eğitim üzerine etkileri göz önünde bulundurulduğunda, akımların aslında eğitim tanımlarında beklentilerini yansıttıkları düşünülebilir.

Eğitim felsefesi ile eğitimde uygulanan kavramlar, ilkeler, inançlar ve tavırlar açıklanabilmektedir. Felsefe genel olarak, bireyin herhangi bir durumda nasıl davranabileceği ihtimalleri üzerinde durduğundan dolayı, eğitim programında da program tasarımcılarının benimsedikleri eğitim felsefesi uygulanacak eğitim programına ışık tutabilmektedir (Doğan, 1997). Eğitim felsefesi kavramı bizlere yapacağımız eylemlerin gerekçesini sunmaktadır. Bu gerekçeler bizlerin yapmak istediklerini daha bilinçli bir şekilde uygulamaya olanak sağlamaktadır. Bu durum neticesinde eğitim felsefesinin eğitim programlarının temellerinden bir tanesi olma gerçeğini ortaya koymaktadır (Büyükkaragöz, 1997).

Eğitimin toplumsal işlevi ile anlatılmak istenen de aslında bireyin toplumda var olmasına katkıda bulunmaktır (Taşkın, 2014). Bireyin toplum içerisinde yaşaması, toplumsal değerlere önem vermesi, toplum tarafından kabul gören kurallara uyması ve verilen görevleri yerine getirmesi ancak bireyin toplumsallaşması ile mümkündür (Şirin, 2008). Eğitimin önemli işlevlerinden birisi de toplum nezninde değişim yaratmak ve yeni bir kişilik oluşturmaktır (Zencirkıran, 2016). Eğitimin temel işlevlerinden biri de, eğitim kurumları aracılığıyla eğitim öğretim faaliyetleriyle toplumun istediği nitelikte bireyler yetiştirmektir (Erçetin, 2001). Yine günümüzde eğitimin en tem işlevi koruma, değiştirme ve geliştirme işlevidir (Akyüz, 1991). Sağ (2003) ise eğitimin kültürü korumak ve toplumsal değişmeyi sağlamak gibi işlevleri olduğunu ifade etmektedir. Eğitimin işlevlerine farklı farklı tanım ve bakış açılarından bakıldığında, temelinde bir değişim ve toplumsal hareketin olduğu açıkça görülmektedir.

Eğitim ile birlikte toplumdaki üretim ve kazancın artış sağlaması dolayısıyla da toplumun kalkınması bir ekonomik fayda olarak düşünülebilir. Ekonomik kalkınmanın gerçekleşebilmesi için nitelikli insan gücünün yetiştirilebilmesi eğitim öğretim faaliyetleriyle planlı bir şekilde yürütülebilir. Yıldız (2016), bir ülkenin ekonomik açıdan güçlü olabilmesi ve kalkınması için ihtiyaç duyduğu ekonomi uzmanlarının yetiştirilmesinde eğitimin ekonomik işlevlerinin önemli bir unsur olduğunu belirtmektedir. Aynı zamanda planlanan bu insan gücünün yetiştirilmesi ile birlikte bireylere ülkenin hedefleri doğrultusunda tüketici davranışları kazandırmak da eğitimin ekonomik işlevleri ile

sağlanabilmektedir (Fidan & Erden, 1998). Eğitimin bireylere kazandırdığı özelliklerden birisi de bireyin kendini tanıma ve denetlemesidir. Dolayısıyla eğitim sayesinde bireyin gereksiz harcamalardan uzak durması ve tutumlu bir birey olması olasıdır. Tutumlu bireylerin sahip oldukları davranışlar tasarruf yapabilmeyi ve bireysel ihtiyaçlarını karşılama becerisini yerine getirmeyi sağlamaktadır (Hoşgörür & Taştan, 2011).

Nitelikli birey yetişen toplumlarda kalkınma diğer toplumlara göre daha üst seviyelerde olmaktadır. Bu sebeple eğitim ile ekonomi arasında ciddi bir ilişki olduğundan söz etmek mümkündür. Kızılloluk (2007)'a göre, nitelikli yetişen bireyler meslek hayatlarından daha başarılı olurlar ve bunun sonucunda da ekonomiyi etkileyecek düzeyde kaliteli mal ve hizmet üreterek toplumsal kalkınmaya ciddi anlamda katkı sağlarlar. Korkmaz'da (2006) eğitim ile ekonomi arasındaki ilişkiyi;

- Toplumsal beklentiler doğrultusunda, ekonomik anlamda ihtiyaç duyulan nitelikli insan gücünün yetiştirilmesi,
- Eğitim öğretim faaliyetlerinde maliyet ve harcamaların düzenlenmesi,
- Bireysel ve toplumsal kalkınma sağlama,
- Eğitim faaliyetlerinde doğan arz talep ilişkisini yönetme,
- Verimli bir süreç planlama,
- Verilen eğitim hizmeti ile finansal hizmetler arasında ilişki ve
- Eğitim faaliyetlerinin bir mal hizmeti olarak değerlendirilmesi konuları üzerinden özetlemiştir.

Bir toplumun, eğitim faaliyetleri için gerekli yatırımları yapması, vatandaşlarına kaliteli bir eğitim hizmeti sağlaması ve eşitlik ilkesi ile bu süreci adaletli bir şekilde sağlaması gerekmektedir (Gümüş & Şişman, 2012).

Beşerî sermaye de görüş sahibi Schultz üretim ve büyümenin eğitimle olan ilişkisini bazı işlevler ile açıklamaktadır. Bu işlevleri Bilgiseven (1982) şöyle özetlemektedir:

1.Bilim dünyasındaki gelişmelerden etkilenen eğitim ile bilimsel araştırmalar arasında doğrudan bir ilişki mevcuttur.

2.Eğitim bireysel farklılıkların oluşmasında ve yeteneklerin ortaya çıkmasında son derece etkilidir.

3.Eğitim ile birlikte bireyin iş bulma becerisi artarken çalışılan iş ortamlarına da kolay adapte olunur.

4.Eğitimin nesiller arasında aktarılan bir misyonu vardır.

5.Bireysel becerilerin kazanılmasında eğitimin payı vardır.

6.Eğitim ekonomik krizlere karşı bir direnç göstererek, bireylerin eğitim öğretim faaliyetlerin içinde tutulması ile işsizlik oranının azalmasına olanak sağlar.

Görüldüğü gibi eğitimin felsefi, psikolojik, toplumsal ve ekonomik temeller üzerine kurulması hem eğitimin nitelik olarak daha iyi olmasını, hem de bireyin bireysel gelişimine fayda sağladığı görülmektedir. Dolayısıyla bu faydadan toplumun da etkilendiği düşünülürse yaşam seviyesi yüksek, kendini yetiştirmiş bireylerden oluşan bu toplumda genel huzur ve refahın yüksek seviyelerde olması beklenilmektedir.

2.2. Program

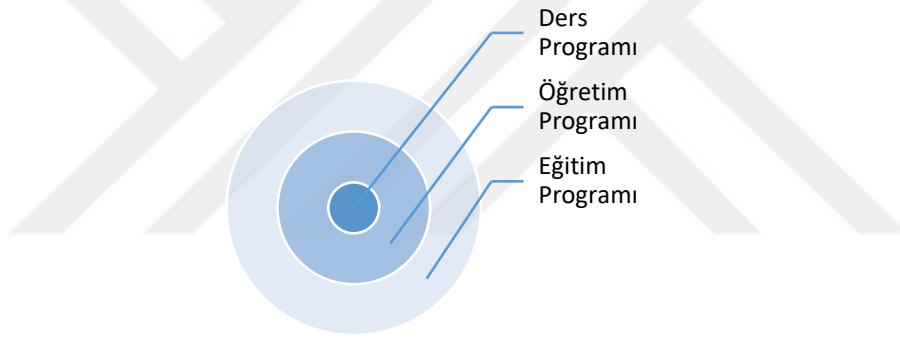
TDK (2022)' ye göre program kavramı; yapılacak olan işlerin, nerede, ne zaman, nasıl yapılacağına dair açıklamaları barındırmaktadır. Aynı zamanda okullarda haftanın belli günleri ve saatlerinde gerçekleştirilecek derslerin çizelgesi ve yapılacak iş ve işlerin bölümlerini, bu bölümlerin sıralamasını ve zamanlamasını gösteren tasarı, yetişek şekilde de tanımlanmıştır (Bedir, 2020). TDK' da amacına uygun ve gündelik kullanımına uygun bir şekilde tanımlanan program kavramını Kayabaşı, Tan ve Erdoğan (2003), var olan bir amaca ulaşmak için yapılması gereken aktivitelerin neler olduğunu, bu aktivitelerin hangi sıralamalar ile yapılacağı, uygulanma şekillerinin nasıl olacakları ve tüm bu işlemlerin uygunluk durumlarının nasıl belirleneceği gibi süreçlerin tasarısı olarak tanımlamıştır. Bir başka program tanımında ise; öğrencilerin ve okulun sorumluluğunda olan yaşantıları içeren faaliyetler olarak özetlemiştir (Oliver, 1965).

Program kavramı ile birlikte sıklıkla söz edilen bir diğer kavram ise plandır. En genel tabiri ile program tanımında yer alan özelliklerin, faaliyetlerin uygulanması için bir kılavuz tanımlaması yapılabilse de, Taşpınar (2008) plan kavramını; öğrencilerin bireysel veya gruplar oluşturarak bilgi, beceri, alışkanlık ve değer kazanmalarını sağlamak amacıyla öğrencilerin de aktif olarak katılım gösterdiği ve öğretmen tarafından düzenlenmiş olan bir kılavuz olduğunu kaleme almıştır (Bedir, 2020). Korkmaz (2007) bu tanımları destekler

şekilde, eğitim öğretim faaliyetleri içerisinde gerekli olan yöntem, teknik, etkinlik ve materyallerin önceden belirlenmesine olanak sağlamaktadır. Görüldüğü gibi; plan kavramı bir klavuz olarak ifade edilirken, program daha çok işleri, iş bölümlerini, aktivite sıralamalarını ve bu süreçlerin nasıl işleneceğini ele ala bir süreç olarak karşımıza çıkmaktadır.

Posner (2004), program türlerini eğitim programı, öğretim programı ve ders programı olarak kategorik olarak listelemiştir.

Şekil 2.1.' den de anlaşılacağı üzere program türleri içerisinde eğitim programı kavramı, öğretim programı ve ders programı gibi kavramları da içerisinde barındırmaktadır. Bu sıralamada en genel kapsayıcı alan eğitim programı alanı olarak ortaya çıkmaktadır. Dolayısıyla ders programı ve öğretim programı içerikli çalışmalar genel çerçeveden bakıldığında eğitim programının birer parçası olarak kabul edilebilir.

Şekil 2.1.Program türleri

2.3. Eğitim Programı

Eğitim programı kelime grubu TDK'ye göre “eğitimi düzenleyen ve yönlendiren sistem” olarak tanımlanmaktadır (TDK, 2022). Yine TDK'de bulunan hemşirelik terimleri sözlüğünde de “bir eğitim kurumunun çocuklar, gençler ve yetişkinler için sağladığı, milli eğitimin ve kurumun amaçlarının gerçekleştirilmesine dönül etkinlikler” olarak tanımlanmaktadır. TDK'de bulunan bir başka tanımda ise; “öğrenene okulda veya okul dışında planlanmış etkinlikler yoluyla sağlanan öğrenme yaşantıları düzeneği” olarak karşımıza çıkmaktadır.

En genel tanımı ile eğitim programları bireylerin davranışlarında istendik davranış değişikliği oluşturmak amacı ile tasarlanır. Bireylerin özelliklerinin tam olarak tanımlanması ve bilinmesi ise bu davranış değişikliği sürecinin kolay bir şekilde ele alınmasına olanak sağlayacaktır. Bu sebeplerden ötürü insanların davranışlarını inceleyen bir bilim dalı olan psikolojinin eğitim programları üzerinde çeşitli etkileri bulunmaktadır. Ertürk (1982), toplumun beklentilerine göre eğitim felsefeleri süzgecinden geçirilen ana hedeflerin eğitim psikolojisi süzgecinden de geçirilmesi gerekliliğini ifade etmiştir. Çünkü istenilen bazı davranışların eğitimin uğraşı dışında olabilmesi ya da uygun ortam ve zamanda gerçekleştirilememesi gibi ihtimalleri söz konusudur. Bu sebeple eğitim programları düzenlenirken şu sorulara eğitim psikolojisi kapsamı ve çerçevesinde cevap aranmalıdır:

- İstenilen hedeflere eğitimle ulaşmak mümkün mü?
- Verilen eğitimler öğrencilerin seviyelerine uygun mu?
- Öğretim süreleri belirlenen hedefler için yeterli düzeyde midir?
- İçeriklerin düzenlenirken etkili olması nasıl sağlanır?
- Bireyde öğrenme nasıl gerçekleşir?
- Eğitim durumları nasıl düzenlenmelidir?

Burada ifade edilen soruların cevaplarının gelişim psikolojisi ve öğrenme psikolojisi kavramları ile birlikte cevaplanması eğitim programlarının verimliliğini artırabilir niteliktedir.

İnsanlık tarihi boyunca Platon'dan süre gelen eğitim konularında görüşleri olan birçok düşünür eğitim programı hakkında da düşüncelerini paylaşmıştır (Kliebard, 1968). Ancak süreç içerisinde ilk olarak bilimsel bir yaklaşımla eğitim programı kavramının temellerinin atılması 1902'lü yıllarda John Dewey tarafından kaleme alınan "Çocuk ve Eğitim Programı" isimli kitapta karşılık bulmuştur (Çobanoğlu & Yıldırım, 2021). Devam eden süreç içerisinde 1918 ve 1924 yıllarında Franklin Bobbitt "Eğitim Programı" ve "Bir Eğitim Programının Geliştirilmesi" adlı kitaplarında içeriklerin seçilmesi ve düzenlenmesi noktasında eğitim programının gelişiminde etkili olmuştur (Çobanoğlu & Yıldırım, 2021). Bobbitt tarafından kaleme alınan kitaplarda içerik odaklı olarak ele alınan eğitim programı, 1949 yılında Ralph Tyler tarafından kaleme alınan "Eğitim Programı ve Öğretimin Temel İlkeleri" kitabında daha sistemli bir hale bürünmüştür. Tyler'ın bu kitabı ile birlikte eğitim programı sadece içerik odaklı bir yapıdan ayrılarak, toplum, öğrenci ve konu kaynaklarını içerisinde barındıran ve bu süreçlerin nasıl geliştirileceği konularını da ele alarak daha geniş

bir kapsama ulaşmıştır (Çobanoğlu & Yıldırım, 2021). Tarih içerisinde içerik odaklı olarak başlayan ve daha sonra toplum, öğrenci ve konu başlıkları gibi konuları ele alarak temelleri atılan eğitim programı ilerleyen yıllar içerisinde program geliştirme süreçlerini ve program kuramları gibi konuları da ele almaya başlamıştır (Klein, 1992). 1969 yılında Joseph Schwab tarafından ortaya atılan görüşte, eğitim programı alanının bir kriz içerisinde olduğu ve bu konunun tekrar ele alınması gerekliliği vurgulanmıştır. Bu gelişmelerin devamında eğitim programı kavramı tekrar kavramsallaştırma yoluna girmiştir. Girilen bu yeni kavramsallaştırma sürecinde ise eğitim programı, geleneksel anlayışlardan ayrılarak politik ve düşünsel de bir süreç olduğunun görülmesi gereken ve bu süreçlerinde incelenmesi gereken durumları ortaya çıkarmıştır (Pinar, 1978).

Eğitim ve öğretim faaliyetlerinin amaçlı ve programlı bir şekilde yürütülebilmesi için faaliyetler öncesinde hazırlanan etkinlikler, planlar gibi öğeler programlar aracılığı ile şekillenmektedir. Tüm bu sebeplerden dolayı eğitim ve öğretim kurumlarının tamamı önceden hazırlanmış olan eğitim programlarını uygulamaktadır (Yüksel, 2002). Program kavramı olarak birçok tanımda karşılık bulmaktadır. En bilinen tanımlardan bir tanesi İngilizce “koşu yolu” anlamına gelen kelimenin Latince olarak kökünden gelen halidir (Marsh, 2004). Latince olarak curriculum olarak kullanılan bu kelime günümüzde ders programı kelime grubunun karşılığı olarak kullanılmaktadır (Demirel, 2009). Marsh (2004), eğitim programı kavramını tanımlamasa da, eğitim programı kavramı hakkında genel bir görüş elde edebilmek adına program kavramına şu tanımları yapmıştır:

- Program, gerek olan bilgiyi içeren konulardır.
- Program, çağdaş yaşamda yarar sağlayan konulardır.
- Program, okulda gerçekleşen planlı öğrenmelerin tamamıdır.
- Program, öğrencilerin farklı öğrenme deneyimleri kazanabileceği bilgi ve becerilere ulaşmasıdır (Görgeç, 2019).

Burada verilen her bir tanım için sınırlılıklar mevcut olsa bile, eğitim programları üzerinde uzmanlaşmış bilim insanları eğitim programı kavramını; öğrencilerin öğretmenlerin rehberliği ile yaşadıklarının tümü olarak özetlemiştir (Caswell & Campell, 1935). Ülkemizdeki eğitim bilimleri uzmanlarının eğitim programı kavramı üzerine yaptığı çalışmalara bakıldığında ise, Ertürk (1982) “program” kavramı yerine “yetişek” kavramı üzerinde durmuştur ve tanımlamayı da “bilinen öğrencileri belirtilen zaman içerisinde

yetiştirmek için planlanan eğitim faaliyetlerinin tamamıdır” olarak yapmıştır. Yine Türk eğitim bilimci Demirel (2009), önceden yapılan eğitim programı tanımlarının bir araya getirilmesi ile birlikte “ğrenen bireye okulda veya okulda dışında planlanarak verilen tüm etkinlikleri ve öğrenme yaşantıları düzeneğini bir tanımlama olarak kullanmıştır. Varış (1978)’e göre eğitim programı sadece amaçları, dersleri, konuları ya da uyulması gereken bir kitaptan ziyade, belirli bir amaç doğrultusunda verilmesi gereken içeriğin, uygulanacak yöntemlerin ve değerlendirmelerin bulunduğu tüm faaliyetleri kapsar. Bir başka tanımlama da ise Erden (2007), bireyde istendik yönde davranış değiştirmek için yapılması planlanan tüm etkinliklerin planlanması olarak ifade etmektedir. Yine başka bir tanımlamada Fidan (1986), eğitim programını hedeflere ulaşmak üzere planlanan faaliyetlerin tasarlanması ve uygulanması sürecinin tamamı olarak tanımlamaktadır.

Eğitim programlarının temel öğelerinde yer alan hedef, içerik, eğitim durumları ve lme değerlendirme noktasında eğitim felsefesinin büyük bir etkisi bulunmaktadır. Hedeflerin yazılmasında biz bireyleri niçin eğitiyoruz? Sorusunun cevabını arayan eğitim programı tasarımcısı bu sorunun cevabını ararken eğitim felsefelerinden faydalanmaktadır. Temel öğelerden içerik kavramına bakılacak olursa, bu aşamada felsefenin alanlarından birisi olan bilgi felsefesinin etkisi görülmektedir. Bilgi felsefesinin aradığı cevaplar ile planlanmak istenen eğitim programı arasında çeşitli bağıntılar bulunmaktadır. Özden (2000), bilginin doğasında var olan ve eğitim alanında kullanılabilecek kavramların geleneksel ve yeni değerler üzerindeki etkisini açıklamıştır. Arslan (1996) yine bilgi felsefesi ile bilgi arasındaki bağıntıları çalışmalarında ele alarak içerik ve felsefe arasındaki ilişkiye ışık tutmuştur. Öğrencilerin hedefe ulaşmaları için geçirmeleri gereken öğrenme yaşantılarını sağlayacak uyarıcıların düzenlenmesi olarak ifade edilen; eğitim durumlarını ele alırken, bireyin davranışlarında istendik olarak kazandırılacak özelliklerin nasıl öğretileceğine dair birçok tez ortaya atılabilir. Her felsefe kendi eğitim durumlarını ortaya koyacak şekilde bireyde istendik davranışların ortaya çıkmasını amaçlamaktadır. rnek olarak idealizm eğitim durumu bireyin aklını çalıştırmayı amaçlarken, realizm de doğaya ve topluma ayak uydurma gibi bir süreç ortaya çıkabilmektedir. Bu durumlarda eğitim durumları ile felsefeler arasındaki ilişkinin getirmiş olduğu bir çeşitlilik olarak ele alınabilmektedir. Tıpkı eğitim durumlarında olduğu gibi lme ve değerlendirme noktasında da eğitim felsefeleri hedeflerin kazandırılıp kazandırılmadığı noktasında başlıca bir faktör olmaktadır. Realizmde deney ve gözlemin ön planda olduğu bir lme değerlendirme sistemi söz konusu iken, esasen kitapta yazan yazılan metinlerin tamamen doğru olup olmadığının lldğu bir

ölçme değerlendirme süreci ifade edilebilir, pragmatizmde ise problem çözmeye yönelik bir ölçme değerlendirme sisteminde bahsedilmektedir (Sönmez, 1993).

2.3.1. Eğitim Programlarının Özellikleri

Eğitim programlarının sahada başarılı olabilmesi için belli özelliklere sahip olması gerekmektedir (Gültekin, 2022). Eğitim programlarında bulunması gereken bu temel özellikleri Hesapçıoğlu (1994) şöyle sıralamıştır; işlevsellik, esneklik, toplumun inandığı değerlere dayalı olma, uygulayanlara yardımcı olma, bilimsellik, uygulanabilirlik, amaçlara yönelik olma, ekonomiye uygun olma.

İşlevsellik, eğitim programlarında kullanılan konu ve etkinliklerin gerçek hayatta ne denli geçerli olduğunu, toplumun ve bireyin ihtiyaçlarına cevap verip vermediğini, bireysel yetenekleri ortaya çıkarıp çıkarmadığını kontrol etmektedir. Yani işlevsel bir eğitim programı gerçek yaşamda yeri olan, işe yarayan, zamanın koşullarına uygun bir şekilde olmalıdır.

Esneklik; programın esnek olması, öğretmenin eğitim programında yer alan konuları görev yaptığını bölgenin, ekonomik, sosyal, kültürel ve öğrencilerinin beklenti ve ihtiyaçlarına göre düzenlenebilir olmasıdır. İyi bir eğitim programının ayrıntılarında, öğretmen ve öğrencilerin özellikleri göz önünde bulundurularak, bu özelliklere yönelik hareket alanını sağlayacak koşulların sağlanmasını ifade etmektedir.

Uygulanabilirlik; programların genel olarak uygulanabilir olması için, bilimsel, toplumsal ve ekonomik yapılar bakımından destekleyici nitelikte olması gerekmektedir. Bu özelliklerin yanında da öğretmenlere rehberlik edecek şekilde tasarlanmış olması gerekmektedir. Bu şekilde iyi bir eğitim programı uygulanabilir haldedir. Programların uygulanabilir olması, esneklik ve işlevsellik özelliklerinin sonucudur.

Bilimsellik ilkesi; bir eğitim programının bilimsel bilimsel ilkelere ve bilimsel süreçlere uygun bir şekilde hazırlanması gereklidir. İyi bir eğitim programı, bilimin güncelliğinden, yeni öğrenme ve öğretmen tekniklerinden en üst düzeyde faydalanılanıdır. Eğitim programları içinde yer alan konu ve içerikler gelişen dünya düzeninde, güncel gelişmelere ayak uyduracak şekilde olmalıdır.

Amaca uygunluk; iyi bir eğitim programı amaçlara uygun olmalıdır. Eğitim programlarının temel öğelerinden ilk sırada olan amaç ilkesi, eğitim programlarının özelliklerini de kapsamaktadır.

Ekonomiye uygunluk; bir eğitim programının ekonomiye uygun olması, içerdiği hedefler, içerikleri, öğrenme yöntemleri ve ölçme değerlendirme nitelikleri açısından ekonomik olması anlamına gelmektedir.

2.3.2. Eğitim Programları ve Teknoloji

Günlük hayatı olumlu ve olumsuz birçok yönde etkileyen teknoloji unsuru eğitim programları üzerinde de köklü değişiklikler oluşmasına neden olmuştur. Özkan (2009) bu değişimleri belli maddeler ile sıralamıştır:

- Teknoloji ile birlikte nitelikli insan gücüne duyulan ihtiyaç daha da artması,
 - Öğrencilerin ilgileri ve yetenekleri teknolojiyle birlikte ihtiyaçları da farklılaşması,
 - Disiplinler arası etkileşimler ve becerilerin gelişmesi durumu ortaya çıkması,
 - Eğitimin yaşam boyu olması ve bu olgunun gerekliliği.
 - Eğitimde bireyselleşme durumunun artması ve bireysel eğitimin öneminin artması,
 - Teknolojik gelişmelerin akabinde özellikle web tabanlı gerçekleştirilecek eğitimlerin sistem üzerine sunacağı katkılar ve sorunlar,
 - Bilgi kavramının nicelik ve nitelik açısından yeniden değerlendirilmesi gerekliliği,
 - Bilen ve bildiğini uygulayabilen bireylere artan ihtiyaçlar,
 - Ekip çalışmasına uyumlu, yaratıcı ve üretken nesiller yetiştirmenin gerekliliği,
 - Öğrenme ve öğretme ortamlarının örgün eğitim kurumlarının dışına çıkması.
- (Cilsalar-Sagnak,2020)

Teknolojinin gelişimi ile birlikte eğitim öğretim ortamlarında değişiklikler olmasının yanında uygulanan materyallerde ve etkinliklerde de çeşitlenme olmuştur. 2019 yılı itibarıyla hayatımıza girmiş olan Covid19 virüsünün sebep olduğu salgın durumu dünyanın birçok yerinde çevrimiçi eğitim öğretim faaliyetlerinin aktif edilmesini gerektirmiştir (Wikipedia, 2022). Bu süreçten sonra uygulanan uzaktan eğitim ile geleneksel eğitimden ayıran özellikler bulunmaktadır (Çoban, 2013):

- Uzaktan eğitimin temel amacı devamlı ve kesintisiz olarak eğitimin devam etmesini sağlamaktır.
- Uzaktan eğitim, öznel bir eğitimidir. Zaman ve mekân kişiye göre ayarlanabilmektedir.
- Geleneksel eğitimde olduğunun aksine eğitimci ve öğrenci aynı ortamda olmak zorunda değildir.
- Uzaktan eğitimde ölçme değerlendirme faaliyetleri daha kolay yapılabilir.
- Uzaktan eğitimde iletişim kurabilmek için farklı alternatifler mevcuttur.
- Uzaktan eğitimdeki anlık etkileşim ile eğitimin verimi artabilmektedir.

Uzaktan eğitim eğitimin bu belirtilen özellikleri, Özkan (2009) yılında yapmış olduğu teknolojinin gelişimi ile eğitim programlarının köklü değişimlere uğraması gerekliliğini destekler nitelikte, avantajları ve dezavantajları bir arada gün yüzüne çıkarmaktadır. Teknoloji ile birlikte gelişen eğitim programlarının uygulanmasında, internet bağlantısı ile yürütülen uzaktan eğitim uygulaması çok avantajlı bir sistem olsa bile bazı dezavantajları da bulunmaktadır (Kırık, 2014). Öğrenme ortamında fiziksel olarak bulunma söz konusu olmadığından dolayı göz temasının kurulamaması eğitimin etkisini azaltabilirken, anlık olarak ortaya çıkabilecek sorunlara da çözümlerin üretilmesinde gecikmeler yaşanabilir. Ayrıca bir takım altyapı kaynaklı sorunlar bu sistem ile ortaya çıkabilir bu durum da fazladan mali yükün ortaya çıkmasına sebep olabilmektedir (Dinçer, 2016).

Teknoloji ile birlikte eğitimin kullanılması, günümüzde kullanılan teknolojilerin güncel hallerine gelebilmesi için geçen yaklaşık 2000 yıllık bir süreci kapsamaktadır (Bates, 2019). Yazılı dokümanların eğitimde kullanılması ile başlayan teknoloji destekli eğitim programı, zaman içerisinde yazı tahtaları, video, konferans, ses kaydı, posta sistemleri, radyo ve televizyon uygulamaları, açık eğitim kaynakları, webinarlar ve bilgisayar destekli uygulamalar teknolojinin eğitimde kullanılmasını etkilemiştir (Bates, 2019). Türkiye’de eğitim programları ile teknolojinin en etkin olarak kullanılmaya başlandığı dönem FATİH (Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi)’dir. FATİH projesi kapsamında Milli Eğitim Bakanlığına (MEB) bağlı eğitim kurumlarında geleneksel eğitim modelinde kullanılan kara tahtanın yerini interaktif eğitim modelinin desteklediği akıllı tahtalar almıştır ve öğrencilere tablet cihazlar verilmiştir (FATİH, 2007). Aynı süre zarfında uygulama geliştiriciler tarafından da dersliklerde ve tabletlerde kullanılmak üzere materyal

ve uygulamalar geliştirilmiş olup teknoloji ile birlikte eğitim programlarının yeni bir dünyaya açılması hedeflenmiştir.

Görüldüğü gibi teknolojinin gelişimi ile birlikte eğitim programlarının düzenlenmesi, eğitimde interaktif öğrenme modellerinin, daha fazla duyu organının eğitim öğretim sürecine dâhil olması süreci olumlu olarak etkilemektedir.

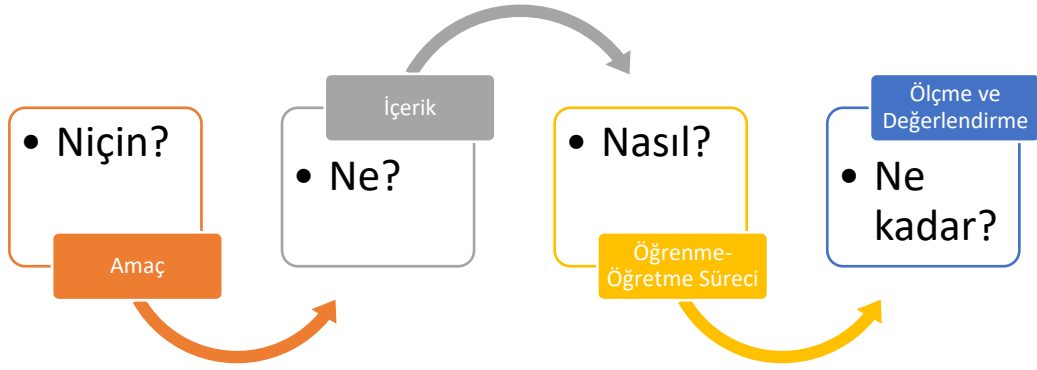
2.3.4. Eğitim Programı Tasarımı

Bir eğitim programının temel öğeleri, hedef, içerik, öğrenci yaşantıları ve değerlendirme olarak ifade edilmektedir (Duman&Kocatürk-Kapucu, 2020). Eğitim programlarında kullanılan modeller ise bu temel öğelerde farklı derecede önem vererek hazırlanmaktadır. Geleneksel eğitim süresince en önemli öğe içerik olarak ifade edilirken, yenilikçi öğrenme modellerinde ise ağırlıklı olarak öğrenme ve öğretme yaşantıları ile değerlendirme öğelerinin ağır bastığı görülmektedir. Örneğin bir eğitim programı modeli geliştirileceği zaman, öğrenim sürecinin ve sürecin düzenlenmesi noktasında hangi öğenin ağır basması isteniyorsa süreç ona göre geliştirilmektedir (Çubukçu, 2008; Ertürk, 2013). Eğitim programında modeller tasarlanırken sadece bu öğelerin çerçevesinde değil, program geliştirme sürecinde bulunan kişilerin felsefi görüşleri de önem arz etmektedir (Demirel, 2004). Eğitim programı tasarım çalışmasında bir eğitim programının büyük ölçüde çerçevesi ortaya çıkarılmak istenmektedir ve şu sorulara cevaplar aranmaktadır (Çubukçu,2008):

- Ne yapılmalıdır?
- Konu alanı nelerden oluşmalıdır?
- Hangi öğrenme stratejileri ile kaynaklar ve etkinlikler kullanılmalıdır?
- Sonuçların değerlendirilmesi noktasında hangi ölçme değerlendirme araçları kullanılmalıdır?

Yukarda belirtilen sorulardan hareketle bir programı oluşturan öğeler belirlenir (Demirel, 2004; Varış, 1996).Programı oluşturan bu öğelerde sürekli kendi aralarında ilişki içindedir, dolayısıyla bir öğede verilen karar diğer öğeleri etkilemektedir. Öğelerin arasındaki

doğrusal ilişki durumu Şekil 2.2. de belirtildiği gibidir.

Şekil 2.2. Programın öğeleri

Amaç/Hedeflerin belirlenmesi program tasarlama sürecinin ilk aşamasıdır. Bu aşamada amaçlara yön veren en büyük etken ise benimsenen eğitim felsefesidir. Nasıl bir insan profilinin yetiştirileceği, özelliklerinin neler olacağı, hangi yetilere sahip olacak benimsenen eğitim felsefesi ile şekillenmektedir. Felsefe, neden-niçin sorgulaması yapan bir bilim olmakla birlikte yapılan bu sorgulama da amaçları yansıtmaktadır. Bu kapsamda “Nasıl bir insan?”, “Hangi özelliklere ve değerlere sahip bireyler?” ve “Nasıl bir felsefe ve nasıl bir eğitim programı tasarısı” soruları amaçların yanıtını aramaktadır(Duman&Kocatürk-Kapucu, 2020).

Hedefler basamağında işlemler yapılırken felsefeden;

- Temel sayıltıları açıklığa kavuşturmada,
- Aday hedeflere yenilerini katmada,
- Hedeflerin iç ve dış tutarlılığı ortaya koymada,
- Hedeflerin önem sırasına koymada yararlanılmaktadır (Ertürk, 2013; Duman&Kocatürk-Kapucu, 2020)

İçeriklerin tasarlanması noktasında ise felsefi akımlar doğrudan etki etmese de dolaylı olarak tasarıma etki etmektedir. Amaçlar belirlenirken, hedefler eğitim felsefelerinden faydalanılarak belirlendiği için devamındaki içerik olgusunu da hazırlama noktasında eğitim felsefeleri dolaylı da olsa etki etmektedir. Programların belirlenmesinde yer alan konuların seçiminde ve düzenlenmesinde farklı model ve yaklaşımlar benimsenebilir, bunu belirleyen de eğitim felsefesidir (Ertürk, 2013; Küçükahmet, 2009).

Öğrenme öğretmen sürecinde ortamların tasarlanmasında öğretim ilke ve yöntemleri, materyal kullanımı büyük önem taşımaktadır. Geleneksel eğitim sistemlerinde öğretmen

merkezli yöntem ve teknikler kullanılırken, çağdaş eğitim sistemlerinde öğrenci merkezli yöntem ve teknikler kullanılmaktadır (Duman, 2015; Güven, 2008; Özbek, 2007).

Ölçme değerlendirme tasarımında, geleneksel eğitimde ölçme ve değerlendirme noktasında geleneksel eğitimin felsefelerinden yardım alınırken, çağdaş eğitim sistemlerinde ölçme ve değerlendirme için çağdaş eğitim felsefelerinden faydalandığı görülmektedir. Geleneksel eğitimlerde kısa cevaplı sınavlar, yazılı yoklama sınavları, boşluk doldurma, doğru ve yanlış ile eşleştirme gibi ölçme değerlendirme yöntemleri yoğun olarak kullanılırken bu süreçte daimicilik ve esasicilik eğitim felsefeleri eşlik ederken, çağdaş eğitim sistemindeki ölçme değerlendirme sürecinde sadece ürün değerlendirme yapılan sistemlerin yerine süreci de içinde barındıran performans değerlendirme, portfolyo hazırlama, yapılandırılmış gridler, tanımlanmış ağaç yapıları ve proje gibi yöntemler uygulanırken bu süreçte eğitim felsefelerinden yeniden kurmacılık ve ilerlemecilik hâkimdir (Duman & Kocatürk- Kapucu, 2020).

2.3.5. Disiplinlerarası Eğitim Programı

Eğitimde disiplinlerarası yaklaşım ders bazlı ya da program bazlı olabilmektedir. Disiplinlerarası eğitim programları lisans ve lisansüstü programlar düzeyinde olmakla birlikte öğrencide problem çözümlerine disiplinler arası bir yaklaşım sergileyerek bakma yetisi kazanması açısından lisans düzeyinde olması gereklidir. Lisans düzeyindeki öğrencide düşünme becerileri daha aktifken bu aşamada yaklaşımın benimsenmesi daha kolay olacaktır. Disiplinlerarası eğitimin bireylerin gelişimine katkı sunmasının yanında kariyer anlamında da faydaları olacaktır (Ulusoy, 2007). Bu bağlamda derslerde ve ders programlarında eğitim programının bazı faydaları;

- Öğretici ve öğrenci arasında karşılıklı saygının gelişimi,
- Algı ve anlama yetilerinde olumlu olarak gelişim,
- Okuma, yazma ve konuşma becerilerinde açıklık,
- Uzman görüşler üzerinde düşünmeye analiz ve sentez yapabilme,
- Dinleme yeteneğini geliştirme
- Öğrenciye verilen her önermede “neden” sorusunun sorulması olarak sıralanabilir (Newell, 1994).

Disiplinlerarası yaklaşım bilinçli bir şekilde kullanıldığı zaman program geliştirme sürecinde öğretimin başarısına ciddi katkılar sunmaktadır (Yıldırım, 1996). Disiplinlerarası program uygulanan araştırmalar, öğrencilerin daha etkili öğrenme süreçlerinden geçtiğini ve disiplinlerarası öğretimin sürece önemli katkılarda bulunduğunu göstermektedir (Jacobs & Borland, 1986). Bu bilgiler ışığında da görüldüğü gibi disiplinlerarası eğitim programlarının geliştirilmesi eğitimin kalitesini artıran nitelikte olacaktır.

Disiplinlerarası eğitim programı geliştirirken mümkün mertebe farklı alanlardan ve bu alanlarda uzman kişilerin sürece katılmalarını sağlamak gerekmektedir (Yıldırım, 1996). Bu katılımın sağlanmaması durumunda farklı disipline ait dinamiklere tam olarak hakim olunmamasından kaynaklı olarak öğrenme eksiklikleri ortaya çıkabilmektedir.

Jacobs ve Borland (1986) disiplinler arası bir program geliştirmek için 4 aşamadan oluşan bir model önermektedir. Bu modele göre; ilk aşamada program geliştirmesinin yapılacağı konusunu seçilmesi, ikinci aşama olarak beyin fırtınası yapılarak alt konuların belirlenmesi, üçüncü aşamada belirlenen tüm konular ile disiplinler arasında sistematik bir ilişkinin kurulması ve son aşamada da programın geliştirilmesi yer almaktadır.

Görüldüğü üzere disiplinlerarası eğitim programı geliştirmek, farklı disiplinlerdeki uzman kişilerin bir araya gelerek konuları tüm detayları ile ele alması ve bu detaylar neticesinde program geliştirme uygulamalarını yerine getirmesi ile ortaya çıkan bir süreçtir. Bu süreç neticesinde geliştirilen programlar ile eğitim de niteliksel olarak olumlu bir etkinin görüleceği düşünülmektedir.

2.3.6. Eğitim Programı Tarihi

Bilimsel bilgi birikimler halinde büyüyerek tarihlere aktarılan ve günümüze gelen bir olgudur (Tuncel, 2008). Bilginin tarih boyunca nasıl değişimlere uğradığını ve günümüze kadar nasıl geldiğini ele alırken sürecin ele alınması önemli bir durumdur. Eğitim programları da bu sürecin bir ürünü olduğundan dolayı eğitim programlarının tarihsel temellerini ele almak eğitim programı kavramının geliştirilmesi ve anlamlandırılabilmesi için önem arz etmektedir.

Eğitim sisteminde yapılan düzenlemelerin anlamlı olabilmesi için eğitim programlarında da düzenlemelerin yer alması gereklidir (Varış, 1994; Sönmez, 1998; Gürkan & Gökçe, 1999;

Açıkgöz, 2002; Sünbül&Yılmaz, 2002; Demirel, 2003; Akınoğlu, 2005). Programlar ulaşılabilecek hedefleri ve bu hedeflere ulaşmak için uygulanacak ilke ve yöntemleri içermektedir. Türkiye’de eğitim programına dair çalışmalar cumhuriyetin ilanı ile başlamıştır.

Eğitim programı ve devamında eğitimde program geliştirme kavramları ilk olarak 1900’lü yıllarda ele alınmıştır. Fakat bu tarihten itibaren özellikle eğitim kimler için yapılmalı? neden öğretim olmalı? , neden eğitim verilmeli? , ve verilen bu eğitimler nasıl olmalıdır? Sorularının sorulması ile birlikte eğitim programı kavramı tam olarak bir çerçeve içine alınabilmiştir. Eğitim olgusu tarih içerisinde çok eski bir öneme sahip olsa bile, 1900’lü yılların eğitim programı açısından önemli olmasından dolayı cumhuriyet öncesi yakın dönem ve cumhuriyet sonrası dönemleri incelemek eğitim programlarını anlamak için yeterli olacaktır.

19. yüzyılda içerik ve öğretim yöntemleri üzerinde yapılan tartışmalar eğitimde program geliştirme konularında bir başlangıca sebep olmuştur (Demirel, 2010). Aynı yüzyıl içerisinde Thorndike’nin eğitim üzerine araştırmaları sonucunda okul programlarındaki belirli konuların kabul doktrini çürütülmüştür (Tuncel, 2008). Yine aynı yüzyıl içerisinde kilisenin eğitim üzerindeki etkisinin azaltılması ile birlikte Avrupa’da eğitim programlarının belirlenmiş resmi komisyonlar tarafından hazırlanılması durumu ortaya çıkmıştır (Hopmann, 2000 Akt. Schmatzberger, 2009; Tuncel, 2019).

Sanayi devrimi ile birlikte gelen değişiklikler eğitimde program geliştirme çalışmalarında kendini göstermektedir Bu gelişimlerin akabinde 1914 yılında John Franklin Bobbitt tarafından ilköğretim dergisinde, eğitim programının asıl amacının bireyi hayata hazırlamak olduğunu vurgulanmıştır. Genel olarak Bobbit tarafından 1918’de kaleme alınan “Eğitim Programı” adlı kitap ile birlikte program geliştirme alanının doğduğu kabul edilmektedir. Bu gelişmelerin devamında Amerika’da eğitim programı tartışmaları başlamoş ve ilk defa John Dewey eğitim programı kavramını gündeme getirmiştir (Tuncel, 2019).

Dünyadaki eğitim programı konusundaki gelişmeler neticesinde, Türkiye’de ilk olarak 1924 yılında özel davet ile Türkiye’ye davet edilen John Dewey’in hazırladığı raporlar doğrultusunda ilköğretim programlarının üzerine çalışmalar başlatılmıştır (Akınoğlu, 2005). 1924 yılında hazırlanan ilk beş yıllık ilköğretim programının ardından 1926, 1936 ve 1948 yıllarında bu programda üç kez güncelleştirme çalışması yapılmıştır. 1926 yılında yapılan güncellemede eğitim programı “toplu öğretim” uygulamasını getirmiştir. Hayat bilgisi

temelli olarak başlayan bu eğitim programı Türkçe, tarih, coğrafya ve hayat bilgisi derslerinin yoğun olduğu program olarak ifade edilirken 1936 yılındaki güncelleme ile daha çok cumhuriyetçi, devletçi, laik ve inkılapçı temalar programlarda yer almıştır (Akınoğlu, 2005). Ayrıca 1936 yılında uygulanan eğitim programı köy ile kent arasındaki derslerin çeşitlerinde ve saatlerinde de farklılıklar ortaya koymaktadır (Binbaşioğlu, 1995; Akyüz, 2005). Ancak bu durumun eşitlik ilkesine aykırı olduğu yönünde toplum tarafından olumsuz bir algıya sebep olmuştur.

1950 yılın ve sonrasında Türkiye’de eğitim programları daha çok ders ve konu özelinde hazırlanmıştır. 1948 yılındaki eğitim programında tarih, coğrafya ve yurttaşlık bilgisi adıyla geçen dersler tek bir çatı altında toplanarak sosyal bilgiler adını almıştır (Akınoğlu, 2005). 1953 yılında toplanan Millî Eğitim Şurası ile 1948 yılında güncellenmiş olan ilkökul eğitim programının geliştirilmesi üzerinde durulmuş ve Millî Eğitim Bakanlığı bünyesinde program geliştirme çalışmaları başlatılmıştır. Bu yıllarda İstanbul ve Bolu illerinde deneme çalışmaları yapılan ilköğretim eğitim programı program geliştirme çalışmalarının önemli bir adımı olarak kabul edilmektedir (Gözütok, 2003). İstanbul Atatürk Kız Meslek lisesinde 1954 yılında uygulanan çalışma, program geliştirme çalışmalarının öncülüğünü yapmaktadır.

1950’li yıllar ilköğretim programı hazırlamak üzerine yoğunlaşan çalışmalar, 1961 yılı ile birlikte tekrar ilkökul eğitim programlarına odaklanmıştır. Aynı gerçekleşen 222 sayılı İlköğretim Kanunu ile program geliştirme ve değiştirme zorunlu kılınmıştır (Akınoğlu, 2005). Program geliştirme faaliyetlerinin ilk yıllarında kabul gören toplu öğretim anlayışı 4. ve 5. sınıfları da kapsayacak şekilde uygulanmasına bu yıllarda karar verilmiştir (Gürkan & Gökçe, 1999). Türkiye’ de eğitim programları üzerine çalışmalar, Avrupa ve Amerika’daki gelişmelerin ışığında hız kazanmış 1965 yılında kurulan Gazi Eğitim Enstitüsü pedagoji bölümü bu alanda birçok çalışmanın başlangıcını yapmıştır (Varış, 1994). 1960’lı yıllara kadar Türkiye’de yapılan çalışmalar müfredat olarak yani; okutulacak derslerin isimlerin ve haftalık ders programında ders saatleri içeren bir yapıdan öteye gidememiştir. İşman ve ESKİCUMALI’ya (2000) göre bu tarihlere kadar yapılan çalışmalar program geliştirme çalışması olarak değerlendirilmemelidir, çünkü müfredat programı eğitim programından çok daha dar kapsamlı olarak ifade edilmektedir. Müfredat programlarının eğitim programları gibi bir süreç kapsamı içerisinde olmamasından kaynaklı olarak, Türkiye’de 1960’lı yıllara kadar eğitim programı ile alakalı deneye ve gözleme dayalı bilimsel çalışmalara rastlanmadığı söylenebilir (Tuncel, 2019). 1970’li yıllarda sekiz yıllık ilköğretim modeli

uygulanması gündeme gelmiş olsa da, bu yıllarda sadece deneme olarak kalmıştır (Akınoğlu,2005).

1980’li yıllarda eğitim programı hazırlamak ve düzenlemek amacıyla bir model hazırlanması ve bundan sonraki program geliştirme çalışmalarında da bu modelin uygulanması hususunda birtakım çalışmalar yapılmış olup bu noktada üniversitelerdeki bilim insanlarının da sürece dahil olması sağlanmıştır (Demirel, 2003). Ortaklaşa hazırlanan program modeli Tebliğler Dergisinde yayımlanmış olsa da, bu modelin kimi akademisyenler tarafından kabul görmemesi tek modelli program anlayışından çok modelli program anlayışına geçişin tamamlanamamasına ve Türk Milli Eğitim sistemi için uygulanabilir nitelikte bir program modeli arayışının devam etmesine sebep olmuştur (Demirel, 2003; Gözütok, 2003).

2000’li yıllarda Türkiye’de program geliştirme çalışmalarına devam edilmiştir. 2004 2005 eğitim öğretim yılı ile birlikte eğitim reformu adı altında kapsamlı bir şekilde eğitim programları hazırlanması amaçlanmıştır. Bu programda özellikle Gardner’in çoklu zekâ, Vygotsky’nin sosyal yapılandırmacılık, Caine’in beyin temelli öğrenme ve Paul’un eleştirel düşünme modelleri üzerinde durulmuştur. Yenilenen 2004 eğitim programları ile birlikte bilgiyi üreten, geleceğe yön veren, araştıran, sorgulayan ve eleştiren bir nesil yetişmesi amaçlanmıştır (MEB, 2004).

Türkiye’de yükseköğretim temelleri ise Osmanlı İmparatorluğu dönemine kadar uzanmakta olup 1848 yılından itibaren ise ilk Darülmuallimin yani öğretmen okulu adıyla Türkiye’de eğitim öğretim faaliyetlerinde uzman kişilerin yetiştirilmesi süreci başlamıştır (Akyüz, 2013). Öğretmen okulu ile başlayan süreçte Tanzimat Döneminde de 1863 yılında üniversitelerin temeli olacak Darülfunun kurulmuş ve cumhuriyet döneminde kurulacak üniversitelere de ışık tutmuştur (Karabıyık-Çeri, 2013). Kuruluş yıllarında lise öğrenimini bitiren öğrencilerin girmesinin planlandığı için de tam bir yükseköğretim niteliği göstermemektedir (Ergin, 1939). Cumhuriyet dönemine geçildiğinde ise özellikle 1933, 1946 ve 1980 Yükseköğretim reformlarının yapılması yükseköğretimin revize edilerek sürecin daha sağlıklı bir şekilde yürütmesine olanak sağlamıştır.

Yükseköğretim de Eğitim Bilimleri kavramına değinmek gerekirse de, ilk olarak 12 Ekim 1912 tarihinde İsviçrede Eğitim Bilimleri Enstitüsünün kurulması ile kurumsal bir yapı içerisine girmiştir. (Karabıyık-Çeri, 2013). 1912 yılında Cenevre Üniversitesinde psikolog olarak görev yapan E. Clparéde tarafından ortaya atılan eğitim bilimleri kavramı, o yıllarda

eğitim tarihi, eğitim psikolojisi, eğitim felsefesi ve eğitim sosyolojisi gibi yapıları barındırırken günümüze geldiğinde çok daha zengin bir kavram olarak karşımıza çıkmaktadır (Mialeret, 2001). Türkiye’de eğitim bilimlerinin gelişim sürecine en büyük katkı ise 1973 yılında öğretmenlik bilgisi dersleri olan; Eğitim Bilimine Giriş, Öğretim İlke ve Yöntemleri, Eğitim Sosyolojisi, Öğrenme Yöntemleri ve Özel Öğretim Yöntemleri gibi derslerin Milli Eğitim Temel Kanununda yer alan öğretmen yetiştirme programlarında okutulması gereken dersler kapsamına alınması ile birlikte olmuştur (Karakütük, 2006). Türkiye’de kurulan ilk Eğitim Fakültesi 1965 yılında Ankara Eğitim Fakültesi adıyla eğitim öğretime başlamıştır (Binbaşıoğlu, 1995). 1983 yılına gelindiği de ise Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi ismi 2089 sayılı yasa gereği, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi olarak değiştirilmiştir ve fakülte bünyesinde bulunan 11 bölüm (Tablo 2.1.) ; Eğitim Yönetimi ve Planlaması, Eğitimde Psikolojik Hizmetler ve Eğitim Programları ve Öğretim olmak üzere 3 ana bölüm altında toplanmıştır (Mihçioğlu, 1989; Topçuoğlu, 1968; Gözütok, 1994).

Tablo 2.1. Ankara Üniversitesi eğitim bilimleri fakültesi bölümleri ve anabilim dalları

Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Bölümleri	ANABİLİM DALLARI
Eğitimde Psikolojik Hizmetler Eph	- Eğitimin Psikolojik Temelleri - Psikolojik Danışma ve Rehberlik - Özel Eğitim
Eğitim Programları ve Öğretim Epö	- Program Geliştirme - Eğitim Teknolojisi - Eğitimin Sosyal ve Tarihi Temelleri - Güzel Sanatlar Eğitimi
Eğitim Yönetimi ve Planlaması Eyp	- Eğitim Yönetimi ve Teftişi - Eğitim Ekonomisi - Halk Eğitim - Eğitim İstatistiği ve Araştırma

Görüldüğü gibi eğitim programı kavramına dair ilk çalışmalar 1800’lü yıllarda başlamış olsa da, etkilerinin başlaması ve Türkiye’de uygulanması 1900’lü yılları bulmaktadır. Özellikle sanayi devrimi ile birlikte matbaa alanındaki gelişmenin de eğitime etkisi ile birlikte eğitim programı kavramı Avrupa’da ve Amerika’da karşılık bulmuştur. Bu gelişmelerin neticesinden de Türkiye’ye özel olarak çağrılan bilim insanlarının katkıları ile Türkiye’de eğitim programı çalışmaları başlatılmıştır. Devamında yükseköğretimde eğitim programı

alışmaları yapılarak, bu alanda uzman kişilerin yetiştirilmesi amaçlanmıştır. İlk çalışmaların yapıldığı tarihten günümüze kadar gelen süreçte farklı felsefe ve akımlardan etkilenecek güncellenen eğitim programları her döneminde eğitimin en önemli parçalarından birisi olmuştur.

3. GEREÇ VE YÖNTEM

Çalışmanın bu aşamasında kullanılan materyal ve yöntemler hakkında bilgi verilmektedir.

3.1 Araştırmanın Modeli

Nitel araştırmada farklı disiplinlere dayanan güçlü kuramsal temeller bulunmaktadır. Sosyoloji, antropoloji, felsefe, dilbilim ve psikoloji gibi disiplinler nitel araştırmanın bir yöntem olarak kullanılmasında ve bakış açılarının çeşitlendirilmesinde katkıda bulunmuştur (Bogdan & Biklen, 1992, Goetz & LeCompte, 1984; Patton, 1987; Yıldırım & Şimşek, 2018). Bu disiplinlerin ortak amacı insanı davranışlarını içinde bulundukları ortam içinde çok yönlü olarak ele alarak çalışmaktır. Çünkü insan davranışı, fen ve matematik gibi disiplinlere göre farklı algılanma ihtiyacı duyan bir olgudur. Bu farklı olgu nedeniyle, geleneksel fen bilimlerinde kullanılan yöntem ve teknikler insan doğasını açıklamada yetersiz olduğu kabul edilmektedir. İnsan davranışı ancak bütüncül ve esnek olacak yöntemlerin kullanılması ile birlikte incelendiğinde anlam kazanacağı düşünülmektedir (Yıldırım & Şimşek, 2018).

Nitel araştırma için bir tanım yaparken herkes tarafından kabul edilen bir tanım yapmanın zor olduğu; alan yazında yapılan araştırmalarda, araştırmacıların nitel araştırmalar için net bir tanımlama yapmaktan kaçındıkları için düşünülmektedir. Bunun en önemli nedeni “nitel araştırma” için şemsiye tabirinin kullanılması ve bu tabirin altında yer alabilecek birçok kavramın olmasından kaynaklanmaktadır. Kültür analizi (etnografya), durumsal araştırma (antropoloji), yorumlayıcı araştırma, eylem araştırması, doğal araştırma, betimsel araştırma, kuram geliştirme ve içerik analizi kavramları bu kavramlardan sadece bir kaçıdır. İfade edilen tüm bu kavramlar araştırma deseni ve analiz teknikleri bakımından benzerlik gösterdikleri için nitel araştırma bu kavramların hepsini içinde barındıran genel bir ifade olarak kabul edilebilir (Yıldırım & Şimşek, 2018).

Nitel araştırmalar için herkes tarafından kabul edilecek bir tanım yapmak her ne kadar zor olsa bile, kullanılan yöntemleri, süreç ve özellikleri kapsayan gözlem, görüşme ve doküman inceleme teknikleri birer nitel veri toplama aracı olarak kabul edilmektedir. Kullanılan bu yöntemler olayların doğal ortamında ve sürecin gerçekçi bir bütün olarak ele alındığı süreçleri tanımladığı için nitel bir araştırma olarak tanımlanabilir. Glaser (1978) göre kuram oluşturma elde edilen verilerden yola çıkılarak öncesinde bilinmeyen sonuçların yeni

sonuçlar ile arasındaki ilişkiyi açıklayan bir model olarak tanımlamıştır. Bu tanımdan yola çıkılarak da nitel araştırmalar kuram oluşturmayı temel alan bir anlayışla sosyal olguları bulundukları doğal ortamında ele alan çevresi ile ilişkileri inceleyen ve anlamaya çalışan bir olgu olarak karşımıza çıkmaktadır (Yıldırım & şimşek, 2018). Nitel araştırmalar ile bir başka bakış açısında ise, geleneksel yaklaşımlar hep göz önünde yer alan gerçekleri açıklamaya çalışırken bu durum sosyal bilimlerdeki gelişmeleri açıklamaya çalışırken yetersiz kalmaktadır (Glaser & Strauss, 1967).

LeCompte & Goetz (1984), nitel araştırma da veriler üç farklı toplanır. evre ile ilgili olan veriler, süreçle alakalı veriler ve algılara ilişkin veriler. Çevresel veriler; araştırmanın yapıldığı sosyal, kültürel, psikoloji, demografik ve fiziksel özellikler ile ilişkili olan verilerdir. Süreçle ilgili veriler; araştırma sürecinde neler yapıldığı ve bu yapılanların araştırma sürecini nasıl etkilediği ile ilişkili verilerdir. Algılara ilişkin veriler ise, araştırmadaki bireylerin araştırma sürecinde düşünceleri ile alakalı verileri içermektedir.

Nitel araştırmalarda bir takım temel özelliklerden bahsetmek mümkündür. Bu zellikler;

- Doğal ortama duyarlılık,
- Araştırmacının katılımcı rolü,
- Bütüncül yaklaşım,
- Algıların ortaya konması,
- Araştırma deseninde esneklik,
- Tümevarımcı analiz,
- Nitel veri (Bogdan & Biklen, 1992; Goetz & LeCompte, 1984; Patton, 1987;1990; Yıldırım & şimşek, 2018).

Doğal ortama duyarlılık; nitel araştırmalarda araştırma konusu olacak olgu veya olay içinde bulunduğu doğal ortamında incelenmelidir (Patton, 1987). Araştırmada kullanılacak olgu ve olaylar mümkün oldukça kendi ortamlarında içinde algılanmalı ve bu ortam içinde değerlendirilmelidir (Fetterman, 1989). Çünkü doğal ortam ile manipüle edilebilen deney ortamları arasında ciddi farklar bulunmaktadır. Sosyal bilimlerde yapılan araştırmalarda, olaylar kendi ortamlarında daha anlamlı olduğundan dolayı, nitel araştırmalarda da doğal ortama uygunluk ilkesine uygun davranışların gösterilmemesi yapılan araştırmalar için gerçekleri yansıtmayabilir.

Araştırmacının katılımcı rolü; nitel araştırmalarda araştırmacının rolü nicel araştırmaları yapan bir araştırmacıya göre farklılık göstermektedir. Nicel araştırmalarda bulunan araştırmacılar, “belirli bir yöneme bağlı kalarak araştırma konularını gözlemleyen ve araştırmaya ilişkin verileri toplayarak bu alanda sayısal verilerle işlem yapan kişiler” den farklı olarak, nitel araştırmada araştırmacı bizzat sahada zaman harcayan, gözlem yapan, görüşme yapan, kişilerle ilişki içinde bulunarak elde ettiği verileri analizinde kullanan kişidir. Ancak sahada bizzat bulunan ve insanlarla görüşme yapan bir araştırmacının, görüştüğü bireyi de etkilemesi söz konusu olduğundan, nitel bir araştırmaya yüzde yüz nesneldir diyebilmek mümkün olmayacaktır (Patton, 1990).

Bütüncül yaklaşım; nitel araştırmaların temel özelliklerinden birisidir. Bir bütünü ele almak, onu oluşturan parçaların tek tek anlamlarından daha anlamlı ve bütüncül olacağından dolayı, bu durum daha fazla anlam içerecektir (Bogdan & Biklen, 1992). Bu tanımlamanın temelinde insan davranışlarının bir bütün olarak ele alındığı, aslında insanın karmaşık bir yapıya sahip olduğu için parçaların ayrı ayrı anlamsız ancak bir bütün halinde incelendiğinde anlamlı hale geldiği gerçeği yer almaktadır.

Algıların ortaya konması; nitel araştırmayı oluşturan özelliklerin içinde en önemlilerinden bir tanesidir. Araştırmaya dâhil olan katılımcıların, nicel verilerde olduğu gibi bir anket sorusunu cevaplamasından ziyade bu araştırma türlerinde daha derinlemesine bir veri toplama süreci bulunmaktadır.

Araştırma deseninde esneklik; nitel araştırmalarda uygun yöntem ve teknikleri uygulamak araştırma için çok büyük önem arz etmektedir. Ayrıca, derinlemesine bir araştırmanın yapılabilmesi içinde birden fazla yöntem ve tekniğin uygulandığı durumlar ortaya çıkmaktadır. Birden fazla yöntemin kullanılması ile yapılan nitel araştırmalar yöntem çeşitlenmesi olarak adlandırılır (Yıldırım & Şimşek, 2018). Değişik yöntemlerin bir arada kullanılması yapılan araştırmanın geçerlilik ve güvenirlik durumunu olumlu yönde etkilerken araştırma da kullanılacak desenlerde de araştırmacıya geniş bir yelpaze sunmaktadır. Bu durumla birlikte nitel araştırmalarda desen seçimi her ne kadar esnek olsa da uygun deseni bulmak zaman zaman araştırmacıları zorlayabilmektedir.

Tümevarımcı analiz; özellikle sosyal bilimlerde nitel araştırmaların kullanıldığı araştırma modeli için bir hipotez kurularak o hipoteze dair varsayımlar üzerinden durmaktan ziyade, bilinen bir durum üzerine araştırmalar yapılarak yorumlama yoluna gidilmektedir. Aslında nitel araştırmalarda neden-sonuç ilişkisinin kurulduğu tümünden gelim ilkesine nazaran tüme

varım ilkesinin benimsendiği araştırmalar demek doğru olacaktır. Araştırmacının topladığı verileri probleme dayalı temalarla bir ilişki halinde sunarak, sunduğu bu verilerden yola çıkarak da bir kuram oluşturma süreci, nitel araştırmalar için yapılan tanımlamalarda tüme varım ilkesinin özelliğini vurgulamaktadır (Glaser & Strauss, 1967).

Nitel veri; nitel araştırmalarda temel olgu nicel araştırmalarda olduğu sayısal verilerle durumları açıklamak değildir. Zaman zaman sayısal veriler ile açıklanma durumunda olan nitel araştırmalar olsa da, araştırmacının özünde bir betimleme ve durumu resmetme gayesi bulunmaktadır. Her ne kadar görüşme veya gözlem yolu ile yapılan araştırmalarda yanlış olmak gibi öznel bir durum söz konusu olsa da, ulaşılan verilerin gerçekliği bakımından önemli bir göstergedir (Yıldırım & Şimşek, 2018).

Yapılan bu araştırmadan nitel araştırma yöntemlerin belirtilen özelliklerinin yanı sıra; gerçeklere odaklanması, nicel araştırmalara göre yöntemden ziyade problem odaklı çalışılması, tahminden ziyade yorumlamaya dayalı ve derinlemesine betimleme yapılabilir olması ve sürecin kendi bütünlüğü içerisinde değerlendirilmesinden ötürü nitel araştırma yöntemlerine başvurulmuştur.

3.2. Araştırmanın Yöntemi

Nitel araştırma yöntemlerinde en çok kullanılan üç veri toplama yöntemi; görüşme (odak grup görüşmesi), gözlem ve doküman incelemesidir. Yapılan bu araştırmada da bu yöntemler arasından doküman inceleme yöntemi kullanılmıştır.

Doküman incelemesi, araştırılmak istenen konu ile alakalı yazılı veya görsel materyallerin incelenip rapor olarak sunulmasına dayalı bir nitel araştırma yöntemidir. Doküman incelemede başlıca kullanılan materyaller; kitap, yazılı belge, makale, tez, rapor, video kayıtları, dizi-film içerikleri, afişler, fotoğraflar ve toplantı tutanakları olarak ifade edilebilir. Doküman incelemesi tek başına bir araştırma yöntemi olarak kullanılabildiği gibi nicel ve nitel araştırma araştırmalar ile birlikte de kullanılabilir. Doküman incelemesi, diğer nitel araştırma yöntemleri olan gözlem ve görüşme yapma imkânının olmadığı durumlarda ya da araştırmanın geçerliliğini artırmak amacıyla gözlem ve görüşme yöntemlerinin yanında kullanılabilecek yazılı ve görsel verilerinde araştırma sürecine katılarak incelenmesi yöntemi olarak ifade edilebilir (Yıldırım & Şimşek, 2018).

Sosyal bilimlerde yapılan incelemelerde ihtiyaç analizlerinin yapılmasında ve süreç hakkında ne gibi sorunlarla karşılaşılabilirliğini görmek adına alan yazında yapılan araştırmalarda tezlerin ve makalelerin yetersiz olabilmeleri durumunda, ilgili araştırma ile alakalı televizyon programları ve haberlerin bir doküman olarak incelenerek araştırma sürecine olumlu katkıları olduğu vurgulanmıştır (Kılıç vd. , 2019). Bu vurgulamadan yola çıkarak Kılıç vd. (2019), doküman incelemesinin avantajlarını ve dezavantajlarını şu şekilde sıralamıştır.

Doküman incelemesinin avantajları;

- Doküman incelemesi yapılan araştırmalarda araştırma verileri doğrulanabilir niteliktedir.
- Kullanılan verilerde çeşitlenme yapılabilir.
- Kullanılan dokümanlara erişim sağlanabilir.
- Nitel araştırmaların zayıf yanlarından olarak görülen araştırmacı etkisinden uzaktır.
- Kullanılan örnekleme genişletmek mümkündür.
- Zaman içerisinde tekrarlanarak yapılan boyamsal araştırmalar için uygun bir yöntemdir.
- Geçmiş hakkında detaylı bilgi aktarımı sağlar.
- Alan yazın araştırmasında bilgi sahibi olmayı sağlar.
- Kişilerin duygu ve düşünceleri hakkında yansıtma yapabilir.

Doküman incelemesinin dezavantajları;

- Araştırmaya konu olan dokümanlar, araştırmacının ana amacını karşılamıyor olabilir.
- Dokümanlara erişim noktasında çeşitli zorluklar ile karşılaşılabilir.
- Analiz işlemleri zor ve zaman alan işlemler olabilir.
- Yanlı araştırmalara sebebiyet verebilir.
- Güncellik ve güvenilirlik konusunda yeterli olmayabilir.

Bu araştırmada geçmiş hakkında detaylı bilgi aktarımı sağlaması, kullanılan dokümanlara ulaşılmasının kolay olması, verilerin doğrulanabilir olması ve alanyazın araştırmasın detaylı bilgi edinmeyi sağlamasından dolayı doküman incelemesinden faydalanılmıştır.

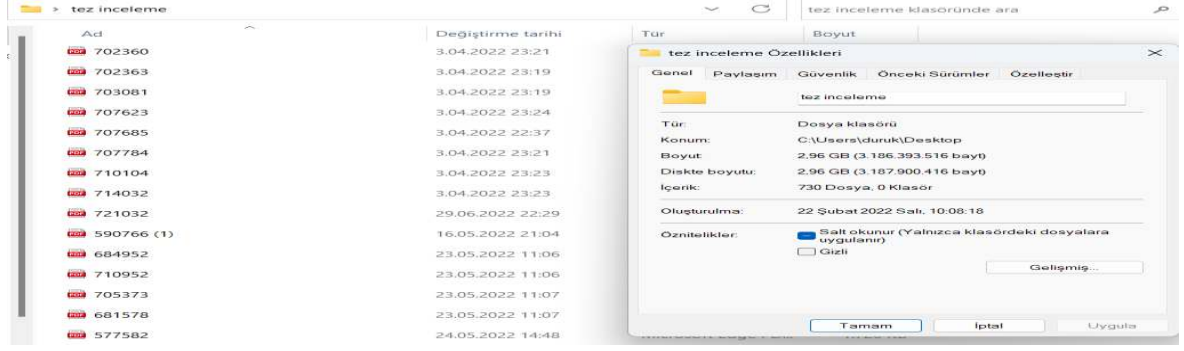
3.3. Araştırmanın Deseni

Çalışmada Türkiye’de eğitim programı alanında yapılmış lisansüstü tezlerin farklı değişkenlere bakılarak dağılımlarınıise göstermek amacıyla nitel araştırma modellerinden durum çalışması deseni kullanılmıştır. Durum çalışması, bir veya daha fazla durumun kendi sınırları içerisinde bir bütün olarak analiz edilmesine olanak sağlamaktadır (Yıldırım & Şimşek, 2008). Bu duruma ek olarak Creswell (2007), Kuzu (2021) durum çalışması için, derinlemesine incelenen durumların betimsel olarak ifade edildiği nitel çalışma olduğunu ifade etmektedir. Durum çalışması ile incelenen bir etkinlik, program, olay ya da bireyler olabilir. Durum çalışmasına konu olan hadiseler zaman ve mekâna göre değerlendirilir (Merriam,2009). Durum çalışmaları çeşitli biçimlerde karşımıza çıkabilmektedir. Durum çalışmalarında nicel araştırmalarda nitel araştırmalarda kullanılabilir. Burada asıl amaç belirli bir durumla ilgili sonuçlara ulaşmaktır. Nitel araştırmalarda kullanılan durum çalışmalarında, bir durumun derinlemesine incelenmesi söz konusudur. Bu çalışma ile

Yüksek Öğretim Kurumu (YÖK) Ulusal Tez Merkezinde kayıt altına alınmış lisansüstü tezler, tezin basım yılı, bulunduğu üniversite ve enstitü adı ile birlikte anabilim dalını, tez konusu, tezde kullanılan yöntem ve teknikleri, verilen toplanma ve işleme biçimleri, danışman unvanı ve yazar cinsiyeti gibi farklıları ele alınarak elde edilen bilgilerin frekans dağılımlarının olduğu gibi belirlenmesi amaçlandığı için durum çalışmasından faydalanılmıştır.

3.4. Araştırmanın Çalışma Materyali

Araştırmanın çalışma materyaline YÖK tez merkezinden tez adında “eğitim programı” kelimesi içeren tezlerin aratılması ile ulaşılmıştır. 01/02/2022-01/06/2022 tarihleri arasında yapılan aramalarda ulaşılan tezler PDF formatında dijital ortama aktarılmıştır. 730 adet ve 2,96 GB boyutunda olan belgeler incelenmek üzere tez inceleme başlıklı bir klasör içerisinde tez numaralarına göre adlandırılarak dijital olarak muhafaza edilmiştir (Resim 3.1.).

Resim 3.1. Tez inceleme klasörü

3.5. Veri Toplama Araçları

Araştırmadaki veriler doküman incelemesine uygun olacak şekilde toplanılmıştır. Forster (1995) doküman incelemesi için beş önemli aşamadan bahsetmektedir. Bu aşamalar bir genelleme niteliğinde olmuş olup araştırmaların problem durumlarına ve kapsamlarına göre yeniden yorumlanabilmektedir. Yapılan bu araştırmada da doküman analizi tekniğinde kullanılan beş aşamaya uygun bir şekilde süreç yönetilmiştir (Yıldırım& Şimşek, 2018).

- Dokümana ulaşma,
- Orijinalliklerinin kontrol edilmesi,
- Dokümanları anlama,
- Verileri analiz etme
- Verileri kullanma.

YÖK Ulusal Tez Merkezi veri tabanında detaylı arama seçeneği kullanılarak “eğitim programı” anahtar kelimesi ile izin durumu açık olan lisansüstü tezlere ulaşılmıştır. Bu arama sonucunda ulaşılan tezlerin tamamı (729 adet) .pdf formatında bilgisayar ortamına indirilmiştir. İndirilen lisansüstü çalışmalar kronolojik olarak veri analizinde kullanılacak olan Microsoft Excel programına sıra ile işlenmiştir (Resim 3.2.). Bu aşamada bir adet çalışmanın tez merkezi veri tabanına iki kez yüklenildiği tespit edilmiş, bir adet çalışmada da yeterli verilere yer verilmemesi sebebiyle çalışmadan çıkarılarak 727 adet çalışma ile analizler yapılmaya başlanmıştır.

TEZ NO	AD SOYAD	YIL	TEZ ADI	ÜNİVERSİTE	ENSTİTÜ	ANABİLİM DALI
734	284575 NERİMAN ÇAĞATAY	1985	Frostig visual algılama testi ve eğitim programına dayalı olarak 4-8 yaş arası cerebral palsy'li çocuklarda visual algılama davranışının incelenmesi	Hacettepe Üniversitesi	Sağlık Bilimleri Enstitüsü Çocuk Gelişimi ve Eğitimi	
732	7083 OSMAN SEZGİN	1989	Yurt dışından kesin dönüş yapan ikinci nesil göçmen işçi çocuklarının sosyo-psikolojik açıdan eğitim programına ait bazı problemler ve çözüm yolları	İstanbul Üniversitesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü sosyal yapı sosyal değişim	
733	7382 AYSEL ÇAĞDAŞ	1989	Konya ili okulöncesi eğitim kurumlarında serbest zaman faaliyetleri eğitim programının	Selçuk Üniversitesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri - EPÖ	
731	480066 RAMAZAN ÖZBEK	1990	Yurtlarda barınan öğrencilerin sosyal ve psikolojik sorunları ve bu sorunların çözümü için önerilebilecek bir eğitim programının amaçları	İnönü Üniversitesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri - EPÖ	

Resim 3.2. Excel verileri

3.6. Verilerin Analizi

Araştırmada verilerinizin analizi için betimsel analiz tekniklerinden faydalanılmıştır. Nitel araştırmalarda analiz yöntemleri olarak betimsel ve içerik analizi kullanımı yoğunluktadır. Bu çalışmada betimsel analizin kullanılmasının nedeni, incelenen dokümanlardan bir çıkarım yapmadan olguları olduğunu yansıtmaya amacıyla alakalıdır.

Betimsel analizlerde elde edilen çalışma verileri daha öncesinde belirlenmiş temalar var ise onlara göre özetlenir ve yorumlanabilir. Bu analizlerde temel amaç, elde edilen bilgileri düzenlenmiş ve yorumlanmış bir şekilde ortaya koymaktır. Bu sebeple elde edilen verileri, önce sistematik bir şekilde betimlemek gerekmektedir. Daha sonra bu betimlemeler üzerinden açıklamalar ve yorumlamalar ile birlikte neden – sonuç ilişkileri kurularak sonuçlara ulaşılabilir.

Betimsel analiz temelde dört aşamadan oluşur.

- Betimsel analiz için bir çerçeve oluşturulması veri kayıplarının ve verilerin yanlış düzenlenmesine engele olabilmektedir. Sunulacak çerçevede çalışmaya ait temaların önceden belirlenmiş olması, sürecin daha sağlıklı bir şekilde yürütülmesine imkân sağlayabilir.
- Daha önceden oluşturulan temalar doğrultusunda verilerin işlenmesi, okunması ve yorumlanması yapılması durumudur. Oluşturulmak istenen çerçeveye uygun verilerin seçilmesi durumunda bazı verilerin açıkta kalması durumları ortaya çıkabilir.

- Bulguların tanımlanması aşamasında, çalışmadan doğrudan alıntılar yapılarak sürecin desteklenmesi sağlanmaktadır. Bu aşamada verilerin kolay anlaşılabilir örneklerden seçilmesi ve bulguları desteklemesi önem arz etmektedir.
- Tanımlanan bulguların yorumlanması noktasında, ilişkilendirme ve anlamlandırma aşamasının ele alınması gereklidir. Bulgular arasında kurulacak neden sonuç ilişkileri okuyucuların, araştırmacı tarafından yapılacak yorumlamaları daha nitelikli anlamasına olanak sağlayacaktır (Yıldırım & Şimşek, 2018).

Nitel verilerin sayısal olarak ifade edilebilmesi için elde edilen verilerin sayılara ve ya rakamlara dönüştürülmesi işlemi nitel verilerin nicel olarak ifade edilmesidir. Her ne kadar sayısal ifadeler nicel araştırma türleri ile anılıyor olsa bile nitel araştırma türlerinde de sayı ve rakamlardan faydalanmak mümkündür. Nitel araştırma türlerinde sayısal ifadelerden faydalanmanın temel amacı, sürece istatistiksel yöntemlerle bakarak genelleme yapılmasını amaçlamak değildir. Bu durum özünden nitel araştırma türlerinin doğasına aykırıdır. Nitel araştırmalarda sayısal verilerin kullanılması ile güvenilirliğin artırılması amaçlanmaktadır. Weber (1985), değişmezlik, isabet ve tekrarlana bilirlik ile üç farklı güvenilirlikten söz etmektedir. Değişmezlik ile sabit veri setleri ile farklı farklı araştırmacıların elde edeceği sonuçlarda benzerlik olup olmadığının sorgulanması yapılırken, isabette veri setini oluşturan tema, kod ve kategorilerin belirli bir standartlara göre meydana gelip gelmediğini sorgular, tekrarlana bilirlik de ise, bir veri setinin analizinde birden fazla kişi yer alıyorsa bu analizcilerin sonuçlarındaki uyum ve tutarlılıktan bahsetmesidir. Yine nitel araştırma türlerinden sayısal ifadelerden faydalanılmasında yanlışlığı ortadan kaldırarak daha nesnel bir ifadenin ortaya çıkarılması amaçlanmaktadır. Patton (1987) 'ye göre nesnelliğe ulaşmak mümkün olmayan bir amaçtır ancak yapılan bu değerlendirmeler sürece yaklaşmayı amaçlamaktadır. Aynı şekilde nitel verilerde sayısal ifadelerin kullanılması noktasında ortaya çıkan tema, kod ve kategoriler arasında karşılaştırma yapabilme noktasında olanak sağlayabilir.

Nitel araştırma türlerinde veri analizleri için içerik ya da betimsel analiz sıklıkla kullanılmaktadır. Kullanılan iki analiz türünde de, analiz süreci uzun ve yorucu olabilmektedir. Bu noktadan verilerin sayısal olarak ifade edilmesi çalışmaların yorumlanabilmesi yardımcı olabilmektedir. Yapılan bu araştırma çalışmasında taşınabilir belge biçimi (PDF) formatında bilgisayar ortamına indirilen lisansüstü çalışmalar daha önce belirlenen kategorilere uygun bir şekilde analiz edilmiştir. Elde edilen veriler dikkatli bir şekilde Microsoft Office 2019 programına veri girişi olarak tanımlanmıştır. Araştırmanın alt

başlıklarına göre uygun şekilde ayarlanan satır ve sütunlar ile verilerin bir biri arasında karışıklığa neden olmadan dijital ortamda olması amaçlanmıştır. 20 sütun 729 satırdan oluşan excel formatındaki dosyada 14580 hücrelik devasa bir matris içinden veriler analiz edilirken; çeşitli mantıksal ve matematiksel fonksiyonlardan faydalanılmıştır. Örneğin lisansüstü çalışmaların sayfa sayıları tek tek el ile sisteme girilmiştir, daha sonra belirlenen aralıkta kaç adet çalışmanın olduğu fonksiyonlar yardımı ile edilmiştir. Çıkan sonuçların doğruluğu test etmek amaçlı tekrar el ile sayım ile güvenilirliği artırmak amaçlanmıştır. Fonksiyonların kullanılmadığı durumlarda ise Microsoft Excel 2019 programındaki filtreleme seçeneklerinden faydalanılmıştır. Dijital olarak çalışmanın daha az elverişli olduğu durumlarda ise el ile veri toplama ve analiz işlemlerine başvurulmuştur. Kategorik çalışmalara ilişkin veriler Resim 3.3. de görülmektedir.

47	64493	ÖZLEM ÇEZİKTÜRK	1997	mathematics education	Boğaziçi Üniversitesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	resim öğretmenliği	İngilizce	Yüksek Lisans
				Matematik eğitiminde aile katılımını arttırmaya yönelik bir aile eğitim programına olan ihtiyaç belirlenmesi					
				Tekstil sanayisinde ISO-9000 kalite güvence sistemleri için eğitim programı tasarımı					
728	176425	CANAN YILMAZ ÖZDEN	1998	örnek olay çatışması	İstanbul Üniversitesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	davranış	Türkçe	Yüksek Lisans
tüm belge abd üniversite enstitü konu yıl tür dil cinsiyet danışman ünvan sayfa sayısı yazım dili ...									

Resim 3.3. Excel analiz kategorileri

3.7. Geçerlilik Güvenirlik ve İnandırıcılık

Yıldırım ve Şimşek'e (2018) göre bilimsel bir araştırmanın olmazsa olmaz kıstaslarından bir tanesi sonuçların inandırıcı olmasıdır. Bu yüzdendir ki geçerlik ve güvenirlik bir araştırmanın en önemli unsurlarından birisidir. Araştırma sonuçları bir rapor haline getirilirken veri toplamada kullanılan araçlar, kullanılan analiz yöntemleri, araştırma modeli gibi faktörleri herkes tarafından kabul görecektir şekilde geçerli ve güvenirlik olmasına azami ölçüde dikkat edilmesi gerekmektedir. Nicel araştırmalarda geçerlik ve güvenirlik çalışmaları daha sık ve sayısal veriler kullanılarak yapılabiliyorken, nitel araştırmaların bu noktada bazı eksik yanlarının kalması nitel araştırmalara yöneltilen önemli eleştirilerin başında gelmektedir. Bu yüzden nitel araştırmalarda da geçerlik ve güvenirlik çalışmalarına yer verilmesi gerekli olmaktadır.

Nitel araştırmalarda geçerlik kavramı, sonuçların doğruluğu ile doğrudan bağlantılıdır. Nitel araştırmada kullanılacak ölçme yöntemi, hedeflediği olguyu hatasız bir şekilde ölçmelidir. Bu aşamada katılımcı teyidi, uzman görüşü almak, meslektaşla danışmak araştırma

sonuçlarının geçerliğine dair ilave fikirler sunmaktadır (Yıldırım & Şimşek, 2008). Geçerlik iç ve dış geçerlik olmak üzere iki kısma ayrılmaktadır.

İç geçerlik: Araştırmanın önemli bir bölümünü oluşturmaktadır. Araştırmanın sonuca ulaşana kadar takip edilen süreçlerin gerçekliğini gün yüzüne çıkaran yeterlik olarak ifade edilebilir. İç geçerliğin sağlanabilmesi için aşağıdaki sorulara tutarlı yanıtların verilebilmesi ve alınması gereken önlemlerin süreç boyunca devam ettirilebilmesi gereklidir. İç geçerlik kontrolü yapılırken sorulacak sorular ise;

- Araştırmadan elde edilen bulgular kendi içinde anlamlı ve tutarlı mıdır?
- Bulguları teyit etmek için bir yöntem ya da kural belirlenmiş midir?
- Şeffaf olmadığı düşünülen veriler belirlenmiş midir?

Araştırmadan elde edilen bulgular gerçeğe uygun şekilde ifade edilmiş midir? Şeklinde sıralanabilir. Süreçten de anlaşılacağı üzere araştırma yapan araştırmacı tarafından veri toplama, veri analizi ve veri yorumlama süreçlerinin tutarlı ve açık bir şekilde ifade edilmesi gerekliliği ortaya çıkmaktadır (Yıldırım & Şimşek, 2008).

Bu çalışmada iç geçerliği sağlamak amacıyla incelenen dokümanlara ait verilerin dijital ortama aktarılması sağlanmıştır ve istenildiği zaman bulguları teyit etmeye yönelik bir adım atılmıştır.

Dış geçerlik: Araştırma sonuçlarının genelleşebiliyor olması olarak ifade edilebilir. Elde edilen bulguların benzerlik gösteren diğer gruplar ile aktarılması ile bir genelleme yapılabiliriyorsa çalışmanın dış geçerliğinin olduğunu ifade edilebilir. Nicel araştırmalarda dış geçerlik için yapılan genellemeler direkt olarak yapılabiliriyorken nitel araştırmalarda bu genelleme daha dolaylı olarak yapılabilmektedir. Okuyucular tarafından araştırma sonuçlarından elde edilecek genellemeler her zaman mümkün olmasa da, ders ya da deneyimler çıkarabilmesi bile araştırmanın genellebilirliğini artırmaktadır (Yıldırım & Şimşek, 2008).

Çalışmanın dış geçerlik kapsamında çalışması ise alanyazında yapılan benzer çalışmalar ile arasındaki pozitif ya da negatif durumların tartışma bölümünde verilmesi ile sağlanmıştır.

Nitel araştırmada güvenirlik, araştırmadan elde edilen sonuçların yinelebileceğini ifade etmektedir. Çalışma birden fazla kez de yürütülmüş olsa çalışma sonuçlarında bir değişiklik meydana gelir mi? sorusuna cevap aramaktadır. Bilimsel araştırmalarda güvenirlik kavramı

önemli bir unsurdur. Bilimsel bir araştırmanın kabul görebilmesi için güvenilirliğin sağlanması gerekmektedir (Yıldırım & Şimşek, 2008). Güvenirliğin sağlanabilmesi için tıpkı geçerlikte olduğu gibi iç ve dış güvenirlilik konuları yer almaktadır.

Dış güvenirlilik: Elde edilen sonuçların, birbirine benzer ortamlarda aynı sonuçların ortaya çıkıp çıkmadığını incelemektedir. Bu noktada araştırmacı, yapılmış benzer çalışmalardaki sonuçlara ulaşip karşılaştırmalar yapabilir. Araştırma sürecinde kuramsal çerçeve ve varsayımların tanımlanması ve gerekli açıklamaların yapılması dış güvenirlilik için önemli unsurlardır (Yıldırım & Şimşek, 2008).

Bu çalışma bir doküman incelemesi olduğundan ve analiz yöntemi olarak da betimsel analiz yapılmasından dolayı, öznelliğin olmadığı verilerin açık ve şeffaf bir şekilde ele aldığı için ortam veya zamandan bağımsız bir şekilde sonuçların aynı çıkması beklenmektedir. Dolayısıyla dış güvenirliliği yüksek bir çalışma modelidir.

İç güvenirlilik: Farklı araştırmacıların birbirine denk verileri kullanarak ulaştıkları sonuçlarını karşılaştırılması durumunu göstermektedir. Ancak iç güvenirliliğin sağlanabilmesi için;

- Toplanan verilerin işlenmeden direkt olarak sunulması gereklidir,
- Aynı araştırma için fazladan araştırmacı gereklidir,
- Gözlem gibi öznel bir yöntem ile elde edilmiş bulgular görüşme gibi ekstra bir yöntemle teyit edilmelidir,
- Veri analizinde, başka araştırmacılar tarafından sonuç teyidi gerekebilir,

İç güvenirliliğin zenginleştirilmesi için, önceden detaylı bir şekilde belirtilmiş ve hazırlanmış çerçeveye göre analiz yapılması gereklidir (Yıldırım & Şimşek, 2008).

Nitel araştırmalarda güvenirliliğin hesaplanabilmesi için Miles & Huberman (1994) tarafından geliştirilen formül kullanılmaktadır. Bu formülden ortaya çıkan sonucun %70 ve üzerinde olması çalışmanın güvenirliliği için kabul edilebilir değer olarak kabul edilmektedir. İki doktora öğrencisi bir yüksek lisans mezunu tarafından araştırma bulguları ikinci bir göz olarak incelenmiştir. “Görüş Birliği/(Görüş Birliği+Görüş Ayrılığı)x100” formülü kullanılarak elde yapılan hesaplamada çalışmanın güvenirliliği %90,37 çıkmıştır.

Nitel araştırmalar ile nicel araştırmalarda geçerlik ve güvenirlilik çalışmalarında farklılıklar yer almaktadır (Yıldırım & Şimşek, 2018). Nicel araştırmalarda daha çok kullanılan geçerlik ve güvenirlilik kavramlarının yerine nitel araştırmalarda inanırılık, elde edilen sonuçların

doğruluğu ve araştırmacının yetkinliği gibi ifadelerin kullanılması daha doğru bir ifade olur (Krefting, 1991). Gubo ve Lincoln (1982) nitel araştırmalar için geçerlik ve güvenilirlikten ziyade inandırıcılık ifadesinin olması gerekliliğine dikkat çekmiş ve belli kriterler ortaya koymuştur (Başkale, 2015; Houser, 2015; Merriam, 2013; Whitmore vd., 2001). Bu kıstaslar inanırılık, güvenile bilirlik, aktarıla bilirlik ve onaylana bilirlik olmak üzere dört ana temel üzerine kurulmuştur. Cresssell'de (2003) bu kriterlere benzer şekilde bir araştırmada bulguların doğruluğunu teyit için bir veya daha fazla stratejinin olması gerekliliğini önermektedir.

İnanırılık için uzun süreli etkileşim, uzman incelemesi ve katılımcı teyidi uygulaması ile inanırılık artırılabilir (Holloway & Wheeler, 1996). Uzun süreli etkileşim ile çalışma sahasında daha uzun süre kalan araştırmacı ön yargılarını kontrol etmede önemli bir adım atmış olabilir ve veri toplanması için yeterli zamanı ayırabilir. Aynı ortamda daha uzun süreli vakit geçirmek karşılıklı güven ortamının oluşması ile birlikte daha doğru ve eksiksiz yanıtların alınmasına olanak sağlar (Houser, 2015; Streubert&Carpenter, 2011). Nitel araştırmalarda öznellik olmasından kaynaklı olarak toplanan verilerden farklı sonuçlar çıkma durumu söz konusudur. Bu nedenle, katılımcılara araştırmacının bulgularının sorulması ile kendi düşüncelerini arasında doğruluk olup olmadığının sorulması durumu katılımcı teyidi olarak ifade edilmektedir (Başkale, 2015). Katılımcı teyidinin yapılabilmesi için her katılımcı ile ikişer kez görüşme yapılması gerekmektedir. Nitel araştırmalarda uzman kişilerden faydalanmak, araştırmacının farklı boyutlarda incelenmesi inanırılık konusundaki önlemlerden sonuncusudur. Bu yöneme uzman incelemesi tanımı yapılmaktadır (Cresswell,2003). Bu çalışma ile birlikte uzman kişi, araştırmacının analizinden sonuçlanmasına kadar olan aşamalara eleştirel bir göz ile bakarak araştırmacıya geri bildirim yapması ile süreç yürütülür.

Güvenile bilirlik üçgenleme tekniği ile birlikte ifade edilmektedir. Üçgenleme, birden fazla veri toplama yönteminin ya da birden fazla veri toplama kaynağının sonuçlarının karşılaştırılmasıdır (Başkale, 2015). Bu işlemler ile birlikte yöntemlerden birinin zayıf yönü diğerinin güçlü yönü ile telafi edilebilir (Mays & Pope, 2000; Streubert&Carpenter, 2011). Denzin(1978) üçgenleme için dört ana tür önermektedir:

- Birden fazla veri kaynağının kullanıldığı veri kaynaklı üçgenleme.
- Birden fazla araştırmacının veri toplama ve analiz aşamasında yer aldığı araştırmacı üçgenleme.

- Birden fazla veri toplama yönteminin kullanıldığı yöntem üçgenleme.
- Literatür ve diğer araştırmalardan görüş elde edilmesi ile yapılan teori üçgenlemedir.

Doküman incelemesi yapılan bu araştırmada en uygun üçgenleme türü araştırmacı üçgenleme olduğundan dolayı inandırıcılık aşamasında bu türden faydalanılmıştır.

Aktarıla bilirlik, nicel araştırmalar için kullanılan genelleme kavramının nitel araştırmalardaki karşılığı olarak ifade edilebilir (Başkale, 2015). Bu tanımlama ile birlikte bir çalışmanın benzer katılımcı ve ortamlarda aktarılabilir olması gerekmektedir (Houser, 2015; Streubert & Carpenter, 2011). Nitel araştırmalar için genelleme amacından ziyade bireyin durumunu anlamaya odaklanması önemlidir. Ancak yapılan araştırmalardan elde edilen sonuçların detaylı bir şekilde ele alınması okuyanlar açısından kendi bakış açısı ile durumları yorumlaması noktasında önemlidir (Başkale, 2015). Bu sebepten ötürü nitel araştırmalarda aktarıla bilirliğin sağlanabilmesi için örneklemin nasıl ne şekilde yapıldığı, katılımcı özellikleri ve ortam özellikleri açıkça ifade edilmelidir (Sharts&Hopko, 2002).

Onaylana bilirlik ise araştırma sürecinde sonuçlara ulaşana kadar elde edilen kanıtların olabildiğince ortaya koyulmasıdır (Houser, 2015; Streubert & Carpenter, 2011). Bir çalışmanın onaylanabilir olabilmesi için; verilerin ham ve analiz edilmiş hallerinin, bulguların oluşum süreçleri, çalışma süresince kullanılan yöntemler, çalışmanın hedef, amaç ve beklentileri ile birlikte kullanılan ölçütlerin nasıl geliştirildiği belirtilmelidir (Holloway & Wheeler, 1996).

Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesinden faydalanılmıştır. Araştırmanın amaç ve alt amaçlarına uygun olacak şekilde verilerin betimsel analiz ile incelendiği bu çalışmada öznellik söz konusu olmadığından dolayı geçerlik ve güvenilirliğin yüksek olduğu ifade edilebilir.

4. BULGULAR

Araştırmanın bu bölümünde elde edilen veriler tablolar ve grafikler aracılığıyla verilmektedir.

4.1. Türkiye’de Eğitim Programı Konulu Lisansüstü Tezlerin Türüne Göre Dağılımı

Tablo 4.1 de Türkiye’de eğitim programı konulu lisansüstü tezlerin türüne göre dağılımı gösterilmiştir.

Tablo 4.1.Türkiye’de eğitim programı konulu lisansüstü tezlerin türüne göre dağılımı

<i>Türü</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
Yüksek Lisans	410	57
Doktora	310	43
Tıpta Uzmanlık	6	<1
Sanatta Yeterlik	1	<1
Toplam	727	100

Tablo 4.1. incelendiğinde Türkiye’de eğitim programı konulu yapılan lisansüstü tezlerin türlerine göre dağılımı; en fazla yüksek lisans 410 adet (%57), en az sanatta yeterlilik 1 adet (<%1) olarak görülmektedir. Bulgulardan da anlaşılacağı üzere eğitim programı konusu 4 farklı lisansüstü türde çalışma oluşturmuştur

4.2. Türkiye’de Eğitim Programı Konulu Lisansüstü Tezlerin Yıllara Göre Dağılımı

Tablo 4.2. ‘de Türkiye’de eğitim programı konulu lisansüstü tezlerin yıllara göre dağılımı gösterilmiştir.

Tablo 4.2. Türkiye’de eğitim programı konulu lisansüstü tezlerin yıllara göre dağılımı

<i>Yıllar</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
2019	102	14
2020	71	10

Tablo 4.2. Türkiye’de eğitim programı konulu lisansüstü tezlerin yıllara göre dağılımı

(devam)

2021	70	10
2018	66	9
2017	50	7
2015	37	5
2016	37	5
2009	31	4
2010	31	4
2011	31	4
2006	30	4
2013	30	4
2012	28	4
2008	27	4
2014	25	3
2007	18	2
2005	12	2
2004	10	1
2003	5	1
2002	4	1
1989	2	<1
1996	2	<1
1985	1	<1
1990	1	<1
2000	1	<1
1993	1	<1
1997	1	<1
1998	1	<1
1999	1	<1
2001	1	<1
Toplam	728	100

Tablo 4.2 incelendiğinde en fazla çalışmanın yapıldığı yıl 2019 (n=102) olurken, en az çalışmanın ise 1985, 1990, 1993, 1997, 1998, 1999, 2000 ve 2001 yıllarında bir adet

olmuştur. Elde edilen bulgular dikkate alındığında da referans aralığı olarak belirlenen 35 yıl içerisinde 30 farklı yılda eğitim programı konulu lisansüstü çalışmalara ulaşılmıştır.

4.3 Türkiye’de Eğitim Programı Konulu Lisansüstü Tezlerin Yapıldığı Üniversitelere Göre Dağılımı

Tablo 4.3. ile Türkiye’de eğitim programı konulu lisansüstü tezlerinin üniversitelere göre dağılımı görülmektedir.

Tablo 4.3. Tezlerinin üniversitelere göre dağılımı

Üniversite	<i>f</i>	%
Gazi Üniversitesi	128	18
Ankara Üniversitesi	48	7
Marmara Üniversitesi	47	6
Hacettepe Üniversitesi	43	6
Dokuz Eylül Üniversitesi	35	5
Necmettin Erbakan Üniversitesi	22	3
Ege Üniversitesi	20	3
Selçuk Üniversitesi	19	3
Akdeniz Üniversitesi	18	2
Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi	18	2
Çukurova Üniversitesi	18	2
Anadolu Üniversitesi	17	2
Sakarya Üniversitesi	16	2
Orta Doğu Teknik Üniversitesi	15	2
Bursa Uludağ Üniversitesi	13	2
İstanbul Üniversitesi	13	2
Atatürk Üniversitesi	12	2
Erciyes Üniversitesi	12	2
Ondokuz Mayıs Üniversitesi	12	2
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi	11	2
Mersin Üniversitesi	10	1
Pamukkale Üniversitesi	10	1
Boğaziçi Üniversitesi	9	1

Tablo 4.3. Tezlerinin üniversitelere göre dağılımı (devam)

Yıldız Teknik Üniversitesi	9	1
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi	8	1
İnönü Üniversitesi	7	1
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi	6	1
Gaziantep Üniversitesi	6	1
Niğde Üniversitesi	6	1
Sivas Cumhuriyet Üniversitesi	6	1
Yeditepe Üniversitesi	6	1
Aydın Adnan Menderes Üniversitesi	5	1
Karabük Üniversitesi	5	1
Karadeniz Teknik Üniversitesi	5	1
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	5	1
Trakya Üniversitesi	5	1
Balıkesir Üniversitesi	4	1
Dumlupınar Üniversitesi	4	1
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi	4	1
Bahçeşehir Üniversitesi	3	<1
Fırat Üniversitesi	3	<1
İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi	3	<1
İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa	3	<1
Trabzon Üniversitesi	3	<1
Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi	3	<1
Aksaray Üniversitesi	2	<1
Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi	2	<1
Başkent Üniversitesi	2	<1
Dicle Üniversitesi	2	<1
Uşak Üniversitesi	2	<1
İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi	2	<1
İstanbul Aydın Üniversitesi	2	<1
Kafkas Üniversitesi	2	<1
Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi	2	<1
Kilis 7 Aralık Üniversitesi	2	<1

Tablo 4.3. Tezlerinin üniversitelere göre dağılımı (devam)

Kocaeli Üniversitesi	2	<1
Maltepe Üniversitesi	2	<1
Manisa Celal Bayar Üniversitesi	2	<1
Sağlık Bilimleri Üniversitesi	2	<1
Süleyman Demirel Üniversitesi	2	<1
Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi	2	<1
Lefke Avrupa Üniversitesi	1	<1
Avrasya Üniversitesi	1	<1
Beykent Üniversitesi	1	<1
Biruni Üniversitesi	1	<1
Celal Bayar Üniversitesi	1	<1
Düzce Üniversitesi	1	<1
GATA	1	<1
Haliç Üniversitesi	1	<1
İstanbul Arel Üniversitesi	1	<1
İstanbul Okan Üniversitesi	1	<1
İstanbul Teknik Üniversitesi	1	<1
İstanbul Ticaret Üniversitesi	1	<1
İzmir Katip Çelebi Üniversitesi	1	<1
Kastamonu Üniversitesi	1	<1
Kırıkkale Üniversitesi	1	<1
Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi	1	<1
Okan Üniversitesi	1	<1
Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi	1	<1
Toros Üniversitesi	1	<1
Üsküdar Üniversitesi	1	<1
Yakın Doğu Üniversitesi	1	<1
Toplam	727	100

Tablo 4.3. incelendiğinde Türkiye’de eğitim programı konulu yapılan lisansüstü tezlerinin üniversiteler bazında incelenmesinde en fazla çalışmanın Gazi Üniversitesinde (n=128) yapıldığı görülmektedir. Elde edilen bulgular neticesinde Türkiye’de ve KKTC’de eğitim

faaliyetleri gösteren 128 farklı üniversitede “eğitim programı” içeren lisansüstü çalışma bulunmaktadır

4.4 Türkiye’de Eğitim Programı Konulu Lisansüstü Tezlerin Enstitülere Göre Dağılımı

Tablo5 ile Türkiye’de eğitim programı konulu tezlerin enstitüye göre dağılımı görülmektedir.

Tablo 4.4. Türkiye’de eğitim programı konulu yapılan tezlerin enstitüye göre dağılımı

<i>Enstitü Adı</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
Eğitim Bilimleri Enstitüsü	376	52
Sosyal Bilimler Enstitüsü	176	24
Sağlık Bilimleri Enstitüsü	116	16
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü	23	3
Fen Bilimleri Enstitüsü	22	3
Tıp Fakültesi	6	<1
Çevre Bilimleri Enstitüsü	2	<1
Belirsiz	2	<1
Adli Tıp Enstitüsü	1	<1
Fen ve Teknoloji Enstitüsü	1	<1
Güzel Sanatlar Enstitüsü	1	<1
Yüksek Lisans Eğitim Enstitüsü	1	<1
Toplam	727	100

Tablo 4.4. incelendiğinde Türkiye’de eğitim programı konulu lisansüstü tezlerin enstitülere göre dağılımında en fazla çalışma eğitim bilimleri enstitüsünde (n=376), en az ise adli tıp,

fen ve teknoloji, güzel sanatlar ve yüksek lisans eğitim enstitülerinde (n=1) olmuştur. Elde edilen bulgular doğrultusunda 12 farklı enstitüde “eğitim programı” içeren lisansüstü çalışma yer bulurken 2 adet lisansüstü çalışma da ise enstitü bilgisine yer verilmemiştir.

4.5. Türkiye’de Eğitim Programı Konulu Lisansüstü Tezlerin Ana Bilim Dallarına Göre Dağılımı

Tablo 4.5. ile Türkiye’de eğitim programı konulu tezlerin ana bilim dallarına göre dağılımı görülmektedir.

Tablo 4.5. Türkiye’de eğitim programı konulu yapılan tezlerin a.b.d. göre dağılımı

<i>Anabilim Dalı</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
Eğitim Bilimleri	192	26
İlköğretim	73	10
Çocuk Gelişimi	61	8
Temel Eğitim	57	8
Özel Eğitim	45	6
Hemşirelik	37	5
Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik	12	2
Eğitim Programları ve Öğretim	11	2
Beden Eğitimi ve Spor	10	1
Giyim Endüstrisi ve Moda Tasarımı	10	1
Okul Öncesi Eğitimi	10	1
Psikoloji	9	1
Eğitim Yönetimi	8	1
Güzel Sanatlar Eğitimi	8	1
İngilizce Öğretmenliği	8	1
İç Hastalıkları Hemşireliği	7	1
Ortaöğretim Fen ve Matematik Alanları	7	1
Eğitimde Psikolojik Hizmetler	6	1
Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon	6	1
Aile Danışmanlığı ve Eğitimi	5	1
Çocuk Sağlığı Hastalıkları - Çocuk Sağlığı Hemşireliği	5	1

Tablo 4.5. Türkiye’de eğitim programı konulu yapılan tezlerin a.b.d. göre dağılımı (devam)

Ev Ekonomisi	5	1
Felsefe	5	1
Halk Sağlığı Hemşireliği	5	1
Yabancı Diller Eğitimi	5	1
Tıp Eğitimi	5	1
Felsefe ve Din Bilimleri	4	1
İngiliz Dili ve Eğitimi	4	1
Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi	3	<1
Doğum ve Kadın Hastalıkları Hemşireliği	3	<1
El Sanatları Eğitimi	3	<1
İşletme	3	<1
Matematik ve Fen Eğitimi	3	<1
Mimarlık	3	<1
Psikiyatri Hemşireliği	3	<1
Resim	3	<1
Sosyoloji	3	<1
Sosyal Hizmet	3	<1
Belirsiz	2	<1
Aile Hekimliği	2	<1
Büro Yönetimi ve Eğitimi	2	<1
Çalışma Ekonomisi	2	<1
Çevre Bilimleri	2	<1
Dil ve Konuşma Terapisi	2	<1
Ebelik	2	<1
Engelli Çalışmaları	2	<1
Halk Eğitimi	2	<1
Halk Sağlığı	2	<1
Kadın Sağlığı ve Doğum Hemşireliği	2	<1
Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği	2	<1
Müzik	2	<1
Okul Öncesi Öğretmenliği	2	<1

Tablo 4.5. Türkiye’de eğitim programı konulu yapılan tezlerin a.b.d. göre dağılımı (devam)

Ölçme ve Değerlendirme	2	<1
Yaşam Boyu Öğrenme ve Yetişkin Eğitimi	2	<1
Spor Yöneticiliği	2	<1
Afet Yönetimi	1	<1
Askeri Sağlık Hizmetleri	1	<1
Beslenme ve Diyetetik	1	<1
Cerrahi Hastalıklar Hemşireliği	1	<1
Davranış	1	<1
Dekoratif Sanatlar	1	<1
Disiplinlerarası Adli Tıp	1	<1
Drama ve Eğitimi	1	<1
Eczacılık İşletmeciliği	1	<1
Eğitimin Kültürel Temelleri	1	<1
Elektrik Eğitimi	1	<1
Elektrik Elektronik Mühendisliği	1	<1
Endüstri Mühendisliği	1	<1
Ergoterapi	1	<1
Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon	1	<1
Gerontoloji	1	<1
Grafik	1	<1
İç Hastalıkları	1	<1
İletişim ve Sanat	1	<1
İngiliz Dili ve Edebiyatı	1	<1
İnsan Kaynakları	1	<1
Kamu Yönetimi	1	<1
Klinik Psikoloji	1	<1
Madde Bağımlılığı	1	<1
Makine Eğitimi	1	<1
Matbaa Eğitimi	1	<1
Fizyoterapi	1	<1
Odyoloji ve Konuşma Bozuklukları	1	<1

Tablo 4.5. Türkiye’de eğitim programı konulu yapılan tezlerin a.b.d. göre dağılımı (devam)

Sağlık Eğitimi	1	<1
Zihinsel Engelliler Öğretmenliği	1	<1
Yönetim	1	<1
Yönetim Bilişim Sistemleri	1	<1
Turizm İşletmeciliği	1	<1
Türkçe Eğitimi	1	<1
Türkçe ve Sosyal Bilgiler Eğitimi	1	<1
Tıbbi KBRN	1	<1
Temel İslam Bilimleri	1	<1
Tekstil Mühendisliği	1	<1
Türk Dili ve Edebiyatı	1	<1
Ses Teknolojileri	1	<1
Sosyal Bilimler	1	<1
Sporda Psiko-Sosyal Alanlar	1	<1
Spor Fizyolojisi	1	<1
Sosyal Yapı ve Sosyal Değişme	1	<1
Toplam	727	100

Tablo 4.5. incelendiğinde Türkiye’de eğitim programı konulu lisansüstü çalışmaların ana bilim dallarına göre dağılımında en fazla çalışma eğitim bilimleri (n=192) ana bilim dalında olduğu görülmektedir. Elde edilen bulgular dikkate alındığında eğitim konulu çalışmalar dâhil olmak üzere toplamda 97 farklı anabilim dalında eğitim programı konusu ele alınmıştır.

4.6. Türkiye’de Eğitim Programı Konulu Lisansüstü Tezlerin Konularına Göre Dağılımı

Tablo 4.6. ile Türkiye’de eğitim programı konulu lisansüstü tezlerin konularına göre dağılımı görülmektedir.

Tablo 4.6. Türkiye’de eğitim programı konulu yapılmış lisansüstü tezlerin konularına göre dağılımı

<i>Konular</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
Eğitim Ve Öğretim	580	66
Psikoloji	93	11
Hemşirelik	59	7
Sağlık Bilimleri	31	4
Hastalıklar	19	2
Spor	13	1
Sanat	13	1
Tıp Eğitimi	8	1
Ekonomi	8	1
Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon	8	1
Mühendislik Mimarlık	7	1
İşletme	6	1
Bilim ve Teknoloji	4	<1
İngilizce	4	<1
Dil Bilimleri	3	<1
Din Bilimleri	3	<1
Turizm	3	<1
Sosyal Hizmetler	3	<1
Beslenme ve Diyetetik	2	<1
Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri	2	<1
Ebelik	2	<1
Coğrafya	1	<1
Dokümantasyon Ve Enformasyon	1	<1
Eczacılık	1	<1
Sivil Havacılık	1	<1
Turizm	1	<1
Toplam	876	100

Tablo 4.6. incelendiğinde Türkiye’de eğitim programı konulu lisansüstü tezlerin konularına göre dağılım en fazla eğitim ve öğretim 580 adet (%66) olduğu görülmektedir. Yine bulgulardan yola çıkarak eğitim programı konulu yapılan lisansüstü çalışmaların 26 farklı konu üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir.

4.7. Türkiye’de Eğitim Programı Konulu Lisansüstü Tezlerin Araştırma Yöntemine Göre Dağılımı

Tablo 4.7. ile Türkiye’de eğitim programı konulu lisansüstü tezlerin araştırma yöntemine göre dağılımı görülmektedir.

Tablo 4.7. Türkiye’de eğitim programı konulu yapılmış lisansüstü tezlerin araştırma yöntemine göre dağılımı

<i>Araştırma Yöntemi</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
Nicel	567	74
Nitel	79	10
Karma	123	16
Toplam	727	100

Tablo 4.7. incelendiği zaman Türkiye’de eğitim programı konulu lisansüstü çalışmaların 567 tanesi nicel araştırma yöntemleri ile yapılırken, 123 çalışma da nicel ve nitel araştırma yöntemlerinin bir arada kullanıldığı karma araştırma modeli uygulanmıştır. İncelenen lisansüstü tezlerin içerisinde 79 adet çalışma da nitel araştırma modeli ile yapılmıştır

4.8. Türkiye’de Eğitim Programı Konulu Lisansüstü Tezlerin Araştırma Desenine Göre Dağılımı

Tablo 4.8. ile Türkiye’de eğitim programı konulu lisansüstü tezlerin araştırma desenine göre dağılımı gösterilmiştir.

Tablo 4.8. Türkiye’de eğitim programı konulu yapılmış lisansüstü tezlerin araştırma desenine göre dağılımı

<i>Araştırma Deseni</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
Deneysel Desen	349	48
Belirsiz	208	29
Tarama Deseni	97	13
Karma Desenler	30	4
Durum Çalışması	15	2
Eylem Araştırması	12	2
Olgu Bilim	16	2
Toplam	727	100

Tablo 4.8. incelendiği zaman Türkiye’de eğitim programı konulu lisansüstü çalışmalarda en fazla 349 kez deneysel araştırma deseninden faydalanılırken, en az 16 çalışma ile olgu bilim çalışılmıştır.

4.9. Türkiye’de Eğitim Programı Konulu Lisansüstü Tezlerin Veri Toplama Araçlarına Göre Dağılımı

Tablo 4.9. ile Türkiye’de eğitim programı konulu lisansüstü tezlerin veri toplama araçlarına göre dağılımı görülmektedir.

Tablo 4.9. Türkiye’de eğitim programı konulu yapılmış lisansüstü tezlerin veri toplama araçlarına göre dağılımı

<i>Veri Toplama Araçları</i>	<i>F</i>	<i>%</i>
Ölçek / Anket	419	41
Form	170	16

Tablo 4.9. Türkiye’de eğitim programı konulu yapılmış lisansüstü tezlerin veri toplama araçlarına göre dağılımı (devam)

Test	172	16
Görüşme	152	15
Gözlem	44	4
Doküman İnceleme	39	4
Envanter	26	3
Odak Grup Görüşmesi	11	1
Toplam	1033	100

Tablo 4.9.’daki veriler incelendiği zaman Türkiye’de yapılan lisansüstü çalışmalarda en fazla 419 kez anket ve ölçek kullanılırken, en az 11 kez de odak grup görüşmesi araçları kullanılarak veri toplama işlemlerinin gerçekleştiği görülmektedir.

4.10. Türkiye’de Eğitim Programı Konulu Lisansüstü Tezlerin Örneklem Büyüklüğüne Göre Dağılımı

Tablo 4.10. Türkiye’de eğitim programı konulu lisansüstü tezlerin örneklem büyüklüğüne göre dağılımı görülmektedir.

Tablo 4.10. Türkiye’de eğitim programı konulu yapılmış lisansüstü tezlerin örneklem büyüklüğüne göre dağılımı

<i>Örneklem Büyüklüğü</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
<50	405	56
51-100	134	18
300+	79	11
101-150	43	6

Tablo 4.10. Türkiye’de eğitim programı konulu yapılmış lisansüstü tezlerin örneklem büyüklüğüne göre dağılımı (devam)

151-200	33	5
201-250	22	3
251-300	14	2
Toplam	727	100

Tablo 4.10. incelendiğinde Türkiye’de eğitim programı konulu lisansüstü çalışmalarda kullanılan verilerin örneklem büyüklüğü bakımından; en fazla 50’den az veri kullanılan 405 çalışma, en az 251-300 arası verinin kullanıldığı 14 adet çalışma bulunmaktadır.

4.11. Türkiye’de Eğitim Programı Konulu Lisansüstü Tezlerin Verilerin Kaynağı Bakımından Dağılımı

Tablo 4.11.’de türkiye’de eğitim programı konulu lisansüstü tezlerin veri kaynağı bakımından dağılımı görülmektedir.

Tablo 4.11. Türkiye’de eğitim programı konulu yapılmış lisansüstü tezlerin veri kaynağı bakımından dağılımı

<i>Verilerin Kaynağı</i>	<i>F</i>	<i>%</i>
Öğrenci	186	25
Öğretmen/Akademisyen/Eğitici	181	24
Çocuk	147	20
Anne/Baba/Veli	81	11
Diğer Birey	68	9
Hasta	22	3
Yönetici	21	3

Tablo 4.11. Türkiye’de eğitim programı konulu yapılmış lisansüstü tezlerin veri kaynağı bakımından dağılımı (devam)

Doküman	20	3
Doktor/Hemşire/Sağlık Çalışanı	19	3
Toplam	745	100

Tablo 4.11. incelendiğinde Türkiye’de eğitim programı konulu lisansüstü çalışmalarda verilerin kaynağı olarak en sık öğrenci (n=186); en az ise doktor, hemşire ve sağlık çalışanları (n=19) gibi meslek grubu verilerin kaynağı olarak araştırmalarda yer bulmuştur.

4.12. Türkiye’de Eğitim Programı Konulu Lisansüstü Tezlerin Danışman Unvanına Göre Dağılımı

Tablo 4.12. ile Türkiye’de eğitim programı konulu lisansüstü tezlerin danışman unvanlarına göre dağılımı görülmektedir.

Tablo 4.12. Türkiye’de eğitim programı konulu yapılan lisansüstü tezlerin danışman unvanlarına göre dağılımı

<i>Danışman Unvanı</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
Profesör Doktor	333	46
Doktor Öğretim Üyesi – Yardımcı Doçent Doktor	208	29
Doçent Doktor	179	25
Doktor	4	<1
Belirsiz	2	<1
Öğretim Görevlisi Doktor	1	<1
Toplam	727	100

Tablo 4.12. incelendiğinde Türkiye’de eğitim programı konulu yapılan lisansüstü çalışmalarda yer alan danışmanların unvanları bakımından; profesör doktor 333, doktor öğretim üyesi / yrd.doç.dr 208, doçent doktor 179, doktor 4, belirsiz 2 ve öğretim görevlisi doktor unvanına sahip 1 kişi tarafından çalışmalara danışmanlık yapılmıştır.

4.13. Türkiye’de Eğitim Programı Konulu Lisansüstü Tezlerin Yazar Cinsiyetine Göre Dağılımı

Tablo 4.13 ile türkiye’de eğitim programı konulu lisansüstü tezlerin araştırmacı cinsiyetine göre dağılımı görülmektedir.

Tablo 4.13. Türkiye’de eğitim programı konulu yapılmış lisansüstü tezlerin araştırmacı cinsiyetine göre dağılımı

<i>Cinsiyet</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
Kadın	516	71
Erkek	211	29
Toplam	727	100

Tablo 4.13. incelendiğinde Türkiye’de eğitim programı konulu lisansüstü çalışmaları yürüten araştırmacıların cinsiyetlerine göre dağılımları kadın 516, erkek 211 adet olarak ortaya çıkmıştır.

4.14. Türkiye’de Eğitim Programı Konulu Lisansüstü Tezlerin Yazım Diline Göre Dağılımı

Tablo 4.14. de türkiye’de eğitim programı konulu lisansüstü tezlerin yazım diline göre dağılımı görülmektedir.

Tablo 4.14. Türkiye’de eğitim programı konulu yapılmış lisansüstü tezlerin yazım diline göre dağılımı

<i>Yazım Dili</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
Türkçe	678	93
İngilizce	48	27
Arapça	1	<1
Toplam	727	100

Tablo 4.14. incelendiğinde Türkiye’de eğitim programı konulu lisansüstü çalışmaların yazım dilleri incelendiğinde 678 adet çalışmanın Türkçe dilinde yazıldığı, 48 adet çalışmanın İngilizce dilinde yazıldığı ve 1 adet çalışmanın da Arapça dilinde yazılarak ulusal tez merkezi veri tabanına eklendiği sonucuna ulaşılmıştır.

4.15. Türkiye’de Eğitim Programı Konulu Lisansüstü Tezlerin Sayfa Sayısına Göre Dağılımı

Tablo 4.15. ile Türkiye’de eğitim programı konulu lisansüstü tezlerin sayfa sayısına göre dağılımı görülmektedir.

Tablo 4.15. Türkiye’de eğitim programı konulu yapılmış lisansüstü tezlerin sayfa sayısına göre dağılımı

<i>Sayfa Aralığı</i>	<i>F</i>	<i>%</i>
101-150	237	33
151-200	188	26
201-250	104	14
<100	75	10
251-300	63	9

Tablo 4.15. Türkiye’de eğitim programı konulu yapılmış lisansüstü tezlerin sayfa sayısına göre dağılımı (devam)

300+	46	6
Toplam	727	100

Tablo 4.15.’daki verilere göre Türkiye’de eğitim programı konulu lisansüstü çalışmaların kapak sayfası dahil olmak üzere çalışmanın toplam sayfa sayısına göre dağılımı; en fazla 101-150 sayfa aralığında olurken en az 300+ sayfa çalışma olduğu görülmektedir.

5. TARTIŞMA

Türkiye’de eğitim programı konulu yapılan lisansüstü tezler türüne göre nasıl bir dağılım göstermektedir, durumunun tartışılması.

Yapılan araştırma neticesinde eğitim programı konulu yapılan lisansüstü tezlerin, tüm lisansüstü türleri kapsadığı sonucu ortaya çıkmıştır. Ağırlıklı olarak yüksek lisans ve doktora türünde tezler sonuç olsa da, sanatta yeterlilik ve tıpta uzmanlık gibi lisansüstü tez türlerinde de eğitim programı kavramının işlendiği görülmektedir. Eğitim programı anahtar kelimesi ile aranan lisansüstü tezlerde disiplinler arası yaklaşımların ortaya çıkarılması araştırma amaçlarından bir tanesi olarak nitelendirilmiştir. Bu durumdan yola çıkarak eğitim programı kavramının sadece eğitim bilimleri alanına özgü bir çalışma durumu olmadığı lisansüstü tezlerin türünde de kendini göstermiştir. Çünkü sanatta yeterlilik türündeki çalışmalar daha çok sanatsal faaliyetleri, tıpta uzmanlık türünde çalışmalar da tıp eğitiminin uzmanlık derecesini gösteren sağlık çalışmalarından meydana gelmektedir. Tüm bu veriler bir araya getirildiğinde eğitim programı kavramının tüm lisansüstü tez türlerinde ve dolayısıyla da disiplinler arası çalışmalarda yer edindiği sonucunu ortaya çıkarmaktadır.

Çalışmadaki bulgulara benzer şekilde, Baki (2019), Şahin, Calp, Bulut ve Kuşdemir’in (2013) ,Yazıcıoğlu & Genç (2021) , Banaz vd. (2022), Eyüp (2020), Sezer vd. (2019), Yorulmaz (2016), Ustabulut (2021) çalışmalarında yüksek lisans çalışmalarının doktora çalışmalarından daha fazla olduğu sonucu ortaya çıkmıştır. Aykan & Çalışkan (2022) Türkiye’de ilkokul programlarını konu eden çalışmaları incelediğinde yüksek lisans çalışmalarının doktora çalışmalarından daha fazla olduğu sonucuna ulaşmıştır. Yine, son yıllardaki Tepe (2018) yapmış olduğu araştırmasında incelediği lisansüstü çalışmalarda yüksek lisans çalışmalarının doktora çalışmalarından daha fazla olduğunu ifade etmiştir. Benzer çalışma sonuçları Yılmaz vd. (2015), Alpaydın & Erol (2017), Polat (2017) çalışmalarında da bu sonuca benzer sonuçlar ortaya çıkmıştır. Bu durumun Türkiye’de lisansüstü eğitim enstitülerde yüksek lisans programlarının doktora programlarına göre sayıca daha fazla olması da önemli bir etkidir.

Türkiye’de eğitim programı konulu yapılan lisansüstü tezler yıllara göre nasıl bir dağılım göstermektedir, durumunun tartışılması.

YÖK tez veri tabanında eğitim programı anahtar kelimesinin aranması sonucunda ilk yazılan lisansüstü tezin 1985 yılı olarak ortaya çıktığı görülmüştür. Yapılan araştırmanın 1985-2021 yılları arasını kapsamasının nedeni, eğitim programı konulu ilk tez çalışmasının yılı ile

mevcut son tarih arasını analiz etmek amaçlıdır. Çalışma kapsamında verilen yıllar arasında yer alan 36 yılın 29 yılında eğitim programı konulu lisansüstü çalışmalara veri tabanında ulaşılmıştır. 1986, 1987, 1988, 1991, 1992, 1994 ve 1995 yılında eğitim programı konulu herhangi bir lisansüstü çalışmaya yer verilmemiştir. 1996 yılından 2021 yılına kadar geçen 26 yıl süresince aralıksız olarak eğitim programı konusu lisansüstü çalışmalarda yer bulmuştur. 2000 yılından önce eğitim programı konusu her yılı bir veya en fazla iki lisansüstü çalışmada konu olarak yer bulurken 2000 yılından sonra ivmeli bir şekilde eğitim programı konusu lisansüstü çalışmalarda yer bulmaya başlamıştır. İlk olarak çift haneli sayılarda lisansüstü çalışma 2005 yılında yapılmış olup, bu tarihten itibaren de geçen yıllarda çalışma sayısı tek hanelere düşmemiştir. 2006 ile 2016 yılları arasında benzer çalışma sayıları karşımıza çıkarken, 2016 yılından itibaren eğitim programı konusu tekrar bir ivme kazanarak 2019 yılında en üst seviyesine ulaşmıştır. Bu yıl eğitim programı konulu lisansüstü tez sayısı ilk defa üç haneli sayılara ulaşmış ve 102 adet olmuştur. Özellikle çalışma aralığındaki yıllarda iki adet önemli olay meydana gelmiştir. İlk olarak 2005 yılında yapılandırmacı yaklaşımın eğitim öğretim faaliyetlerinde benimsenmesi, daha sonra da 2019 yılında ilk kez görülen Covid19 virüsünün sebep olduğu küresel salgın olayıdır. Bu iki önemli tarih eğitim programı konularını da doğrudan etkilemiştir. Yapılan lisansüstü tez çalışmaların yıllara göre analizi yapıldığında da bu iki tarihten itibaren yapılan çalışmaların yukarı yönlü bir ivme kazandığı gerçeğini ortaya çıkarmıştır. Çünkü yapılandırmacı yaklaşım da, salgın sürecinde tüm dünyanın yüzleşmiş olduğu uzaktan eğitim sistemi eğitim programlarının üzerinde etkili olmuştur. Bu sebeple de bu tarihler yapılan lisansüstü çalışmaları olumlu yönde etkilemiştir.

Özden (2016), eğitim politikaları konulu lisansüstü çalışmaları incelediği araştırmasında en fazla yayının 2007 yılında olduğu, Alpaydın & Erol (2017) çevre eğitimi konulu çalışmaları incelediği çalışmasında en çok çalışmanın 2014 ve 2015 yıllarında olduğu, Kadioğlu-Ateş & Kadioğlu (2017) ilk okuma yazma konulu çalışmaları incelediği araştırmasında en popüler yılın 2008 olduğu, Özkaral & Taş (2017) ise yapmış olduğu araştırmada en çok çalışmanın 2007 yılında olduğu sonucuna ulaşmıştır. Farklı alanlardan farklı konulardan da görüldüğü üzere lisansüstü çalışmaların yıllara göre dağılımı araştırma eğilimlerine göre farklı zaman dilimlerinde popüler olabilmektedir. Bu nedenle alan yazında çalışma sonuçlarını destekleyen de, tam tersi olan çalışmalar da mevcuttur.

Türkiye’de eğitim programı konulu yapılan lisansüstü tezler yapıldığı üniversitelere göre nasıl bir dağılım göstermektedir?

1985-2021 yılları arasında eğitim programı konulu lisansüstü çalışmalara bakıldığı zaman 128 üniversitede çalışmanın olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır. Yapılan analizler sonucunda en yüksek lisansüstü çalışma Gazi Üniversitesinde olurken, bu üniversiteyi Ankara Üniversitesi ve Marmara Üniversitesi izlemiştir. YÖK 2022 verilerine göre Türkiye’de 129 devlet, 75 vakıf olmak üzere toplam 204 üniversite bulunmaktadır. Bu çalışmada elde edilen veriler dikkate alındığında Türkiye’de bulunan üniversitelerin %63’ü eğitim programı konulu lisansüstü çalışmalara yer vermiştir. Yine yapılan analizlerde devlet üniversitelerinde eğitim programı konulu çalışmaların vakıf üniversitelerine göre oldukça fazla olduğu sonucu ortaya çıkmıştır. Üniversitelerin bulundukları illere göre sonuçlarına bakılacak olursa da, ilk sırada Ankara’da bulunan üniversiteler, ikinci sırada İzmir’de bulunan üniversiteler daha sonra İstanbul ve Konya illerinde bulunan üniversiteleri eğitim programı konulu lisansüstü çalışmalara yer verdiği sonucu ortaya çıkmıştır. En çok katkıda bulunan 3 üniversitenin ilk iki tanesi Ankara’da, diğeri ise İstanbul ilinde yer almaktadır. Vakıf üniversitelerinin eğitim programı konulu lisansüstü çalışmalarına gelecek olursak en çok katkıyı Yeditepe Üniversitesi, Bahçeşehir Üniversitesi ve İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi tarafından verilmiştir. Belirtilen yıllar arasında yapılan çalışmaların sadece 2 âdeti KKTC’de bulunan üniversitelerde bulunurken kalan 725 adet çalışma Türkiye’de bulunan üniversitelerde yer almaktadır.

YÖK (2023) verilerine göre Türkiye’de 208 adet üniversite bulunmaktadır. Tüm üniversitelerde eğitim öğretim faaliyetleri yürütülmesine rağmen, toplam 82 üniversitede eğitim programı konulu lisansüstü çalışmanın olması üzerine düşünülmesi gereken bir eksiklik olarak nitelendirilebilir. Her disiplinde yeni bir eğitim programı tasarlanabilir bilimsel bir araştırma faaliyetidir. Bu sebeple eğitim programı konulu çalışmalara Gazi Üniversitesinden gösterilen araştırma katılımının diğer üniversiteler tarafından da benimsenmesi, eğitim programlarının gelişimi, incelenmesi ve düzenlenmesi sürecine olumlu katkı sağlayacaktır. Eğitim programı konulu çalışmaların en fazla Gazi Üniversitesinde olduğunu, bu üniversiteyi Marmara Üniversitesinin takip ettiği çalışmaların Çiftçi (2017), Sever (2021), Banaz vd. (2022) çalışmalarında da desteklenmiştir. Ek olarak Schreglmann (2016) yapmış olduğu program geliştirme konulu çalışmasında en fazla çalışmanın Hacettepe Üniversitesinde olduğunu ancak devamın yine Gazi Üniversitesi ve Marmara Üniversitesinde yoğun lisansüstü çalışmaların olduğu ifade edilmiştir. Bıkmaz vd. (2013) yaptığı araştırmada incelenen doktora tezlerinin ağırlıklı olarak Hacettepe, Orta Doğu Teknik üniversitesi ve Dokuz Eylül üniversitesinden olduğu sonucuna ulaşmıştır. Bu ve

benzer sonuçlar çıkan üniversitelerin köklü üniversiteler olması ve uzun süredir eğitim programları ve öğretim alanında lisansüstü eğitim vermeleri nedeniyle sonuçların paralelliği söz konusudur.

Türkiye’de eğitim programı konulu yapılan lisansüstü tezler enstitülere göre nasıl bir dağılım göstermektedir durumunun tartışılması:

Türkiye’de eğitim programı konulu yapılan lisansüstü tezlerin enstitülere göre dağılımı incelendiğinde Türkiye’de 12 farklı enstitüde eğitim programı konulu lisansüstü çalışmalara rastlanmıştır. Bu enstitüler arasında en büyük pay hiç şüphesiz eğitim bilimleri enstitüsünde olmuştur. Araştırmaya konu olan tüm tezlerin yarısından fazlası eğitim bilimleri enstitüsünde meydana gelmiştir. Eğitim bilimleri enstitüsünün hemen ardından sosyal bilimler enstitüsü gelmektedir ve bu enstitüde yapılan çalışma sayısı da 176 olarak karşımıza çıkmıştır. Eğitim programı kavramının sosyal bir bilim olarak algılanması ve bazı enstitülerde eğitim bilimleri ile alakalı anabilim dallarının sosyal bilimler enstitüsü altında yer almasından dolayı sosyal bilimler enstitüsünde veriler yüksek çıkmıştır. Üçüncü sırada yer alan sağlık bilimleri enstitüsü ise bu kategorinin en göze çarpan verisi olmuştur. Toplamda 116 lisansüstü çalışmanın yer aldığı sağlık bilimleri enstitüsü, aslında araştırmanın öncelikli amaçlarından birisi olan disiplinler arası çalışmalarda eğitim programı kavramının önemini ortaya koymaktadır. 23 adet çalışma ile lisansüstü eğitim enstitüsü de kategorinin dördüncü en büyük verisi olarak karşımıza çıkmaktadır. Türkiye’de son yıllarda enstitülerin tek bir çatı altında toplanması ile birlikte eğitim öğretim faaliyetlerine başlayan lisansüstü eğitim enstitülerinin gün geçtikçe sayılarının artacağı ve bu enstitülerde yer alan çalışmalarında artacağı düşünüldüğünde ileri ki yıllarda, eğitim programı konulu lisansüstü çalışmaların kategorize edildiği bir çalışmada üst sıralarda yer alacağı aşîkârdır. Her ne kadar sosyal bilimler ile taban tabana zıt gibi gözükse de fen bilimleri enstitüsünde ise 22 adet lisansüstü çalışma gözükmemektedir. Toplam çalışma sayılarının içinde %31’lük bir oranda olsa bile disiplinler arasında çalışmalar yapılıyor olmasının belirgin bir göstergesidir. Listenin son sıralarına doğru geldiğimizde karşımıza tıp fakültesi, çevre bilimleri enstitüsü, adli tıp enstitüsü, fen ve teknoloji enstitüsü, güzel sanatlar enstitüsü ve yüksek lisans eğitim enstitüsü çıkmaktadır. Oransal olarak minimum etkiye sahip olan bu gruptaki enstitüler arasında en önemli sonuç 6 adet tıp fakültesinde uzmanlık eğitiminde, doktorların eğitim programı kavramı üzerine çalışmalar yapmış olmasıdır. Fen bilimlerinden ziyade çok daha sınırlı ve özelliqli bir çalışma alanı olmasına rağmen eğitim programı kavramının lisansüstü çalışmalarda işlenebiliyor olması, eğitim programı kavramının aslında ne kadar geniş bir

çalışma alanına ve hayatın her noktasında karşımızda olduğunun apaçık göstergesidir.

Yapılan bu çalışmanın aksine Çüçen & Altuncı (2022) yapmış olduğu çalışmada en fazla fen bilimleri enstitüsüne ait çalışma olduğunu ifade etmiştir. Tabi ki bu çalışmanın mühendislik alanındaki çalışmaların incelenmesi olduğundan dolayı çalışmalar ağırlıklı olarak fen bilimleri enstitüsü ağırlıklı olmuştur. Yine benzer şekilde Geboloğlu (2020) yapmış olduğu çalışmasında sosyal bilimler enstitüsünde yapılan çalışmaların daha fazla olduğu ortaya çıkmıştır. Lisansüstü çalışmaların doküman incelemesi yöntemi ile incelendiği çalışmaların yapılmasında enstitü farklılığı çalışılan konu ve alan temelli farklılık göstermektedir. Mühendislik alanında ise çalışmanın fen bilimleri enstitüsü, eğitim bilimleri ile alakalı çalışmalarda eğitim bilimleri enstitüsü ya da sosyal bilimler enstitüsü, güzel sanatlar ile alakalı çalışmalarda ise güzel sanatlar enstitüsü ya da sosyal bilimler enstitüsünde çalışmaların olduğu görülmüştür. Çeşit (2015), Öztutgan (2016), Kurtaslan (2018), Toptaş (2013) yaptığı çalışmalarda da bu durumu desteklemektedir.

Türkiye’de eğitim programı konulu yapılan lisansüstü tezler ana bilim dallarına göre nasıl bir dağılım göstermektedir durumunun tartışılması:

Eğitim programı konulu yapılan lisansüstü çalışmaları enstitü bazlı değerlendirilmesinden sonra biraz daha derinlemesine verilere ulaşmak için, yapılan lisansüstü çalışmaların ana bilim dallarına göre dağılımı incelendiğinde karşımıza son derece mutlu eden bir tablo çıkmaktadır. Enstitülerin dağılımındaki çeşitliliği destekler nitelikte toplamda 98 farklı anabilim dalında eğitim programı konusu işlenerek bir lisansüstü çalışma bürünmüştür. Bu noktada hiç şüphesiz en büyük etki eğitim bilimleri ve eğitim bilimlerine yakın anabilim dallarından gelmektedir ancak detaylı bir şekilde yapılan analizler incelendiğinde sağlık alanlarından spora, mühendislikten güzel sanatlara, ekonomide mimarlığa, beslenmeden psikolojiye kadar çok geniş bir alanda çalışmalar karşımıza çıkmaktadır.

Eğitim programı kavramı daha çok eğitim bilimleri alanlarında çalışıldığından dolayı; eğitim bilimleri anabilim dalı, çocuk gelişimi, özel eğitim, psikolojik danışmanlık ve rehberlik gibi eğitim bilimlerine ait anabilim dallarında daha çok çalışmanın olduğu görülmektedir. Aykan & Çalışkan (2022) çalışmasında sınıf eğitim anabilim dalı, Türel & Bayer (2021) yapmış olduğu çalışmasında en fazla çalışma B.Ö.T.E. anabilim dalındayken, Taşar (2022) yapmış olduğu çalışmasında eğitim bilimleri ana bilim dalına daha fazla çalışma ortaya çıkmıştır. Bu durumlar tamamen çalışılan alan ile benzer bir görüntü sergilemektedir.

Türkiye’de eğitim programı konulu yapılan lisansüstü tezler konularına göre nasıl bir

dağılım göstermektedir durumunun tartışılması:

Yapılan araştırmada incelenen lisansüstü çalışmalara dair, ana bilim dalları bakımından çeşitlilik aynı şekilde konuların dağılımı bakımından da zengin bir bilgi sunmaktadır. Eğitim programı terim olarak bir eğitim öğretim konusu olmasından kaynaklı olarak bu çalışmada en fazla eğitim öğretim konusu içeren çalışma yer almaktadır. 580 adet lisansüstü çalışma için YÖK tez merkezine araştırmacılar tarafından eğitim ve öğretim konusu olarak giriş yapılmıştır. Eğitim ve öğretim konulu çalışmalardan sonra yine benzer bir disiplin olarak düşünülebilecek psikoloji konulu çalışmalar 93 adet ile yer almaktadır. Araştırma konusunun ana çıkış noktası olan eğitim programı kavramının disiplinler arası çalışmalarda yeri bu aşamada net olarak kendini göstermektedir. Çünkü hemşirelik konu içeriğine sahip 59, diyetisyen, fizik tedavi vb. sağlık bilimleri konularını içeren 31, hastalıklar üzerine konu olan 19, tıp eğitimi konulu 8 lisansüstü çalışma karşımıza çıkmaktadır. Her ne kadar eğitim programı bir eğitim bilimleri dolayısıyla sosyal bilimler altında incelenebilecek bir konu olsa bile sağlık bilimlerindeki çeşitli kollar da eğitim programı konusu izlenebilmektedir. İster sağlık bilimi ister fen bilimi isterse de güzel sanatlarda olsun her bölüm için bir eğitim programı ihtiyacı olduğandır. Araştırmacılar da bu ihtiyaca paralel bir şekilde lisansüstü çalışmalarında eğitim programı konusuna sıklıkla yer vermişlerdir. Yapılan araştırmalarda elde edilen bulgularda mühendislik konulu, işletme ve ekonomi konulu, turizm konulu, dil bilimlerini içeren konular, sivil havacılık, coğrafya ve sosyal hizmetler gibi çok farklı konulardan çalışmaların olması eğitim programı konusunun disiplinler arası çalışmalarda ne kadar önemli olduğunun ciddi bir kanıtı niteliğindedir.

Aykan & Çalışkan (2022) çalışmasında incelediği lisansüstü dokümanların konularındaki dağılımında temel eğitim ve eğitim bilimleri konularının daha yoğun bir şekilde işlendiğini ifade etmektedir. Aydın vd. (2018) incelemiş olduğu tezlerin konusal dağılımı olarak YÖK tez merkezinden belirtilen konulardan ziyade araştırmaya konu olan tezlerden çıkarımlar ile sağlamıştır. Yine bu çıkarımlar doğrultusunda da araştırma konularının farklılık gösterdiğini ifade etmişlerdir. Benzer farklılıklar bu çalışmada da görülmektedir.

Türkiye’de eğitim programı konulu yapılan lisansüstü tezler araştırma yöntemine göre nasıl bir dağılım göstermektedir durumunun tartışılması:

Yapılan bu çalışmada incelenen dokümanlar doğrultusunda bilinen nicel, nitel ve karma araştırma yöntemlerinin kullanıldığı araştırmaların olduğu ve şekil9 de görüldüğü gibi heterojen bir yapıda karşımıza çıkmaktadır. Eğitim programı konusunu işleyen tek alanın

sosyal bilimler olmadığını çalışmada ifade etmiştik. Bu bilginin doğrultusunda farklı disiplinlerde de çalışmaların olduğu dolayısıyla nicel araştırma yöntemlerinin en sık kullanılan araştırma yöntemi olduğu bu çalışmada da karşımıza çıkmaktadır. Nitel araştırmalar, ya da nitel araştırmanın nicel araştırmalar ile birlikte kullanıldığı karma araştırmalar daha çok sosyal alanlarda kullanılmaktadır. Ancak bir ölçek, deney ya da başarı testlerinin kullanıldığı nicel araştırma yöntemleri sosyal, sağlık, spor, fen bilimleri başta olmak üzere güzel sanatlarda da sıklıkça kullanılmaktadır. Bu çalışmada incelenen dokümanlarda 567 kez nicel araştırmanın, 123 kez de karma araştırmaların kullanılması nicel araştırmaların araştırmalarda daha çok kullanıldığının açık bir göstergesidir. 727 adet incelenen doküman içerisinde sadece 79 çalışmada nitel araştırma yalnız başına kullanılmaktadır. Bu şekilde bir dağılımın olmasında nicel araştırmaların daha çok kullanıldığı disiplinlerin olmasından ziyade nitel ve nicel araştırmalar arasındaki farklardan da kaynaklanmaktadır.

Nicel ve nitel araştırmalar arasındaki varsayımlar arasında farklılıklar mevcuttur. Nicel araştırmalarda nesnel bir gerçeklik varken, nitel araştırmalarda bir gerçeklik oluşturma gayesi yatmaktadır. Yine nicel araştırmalarda asıl olan kullanılan yöntemken, nitel araştırmalar daha çok çalışılan duruma odaklanmaktadır. Nicel araştırmalarda kullanılan değişkenler net bir şekilde birbirinden ayırt edilebilir ve arasındaki ilişkiler ele alınabilirken, nitel araştırmalarda değişkenler iç içe geçmiş bir yapıda ve karmaşık olarak karşımıza çıkmaktadır. Nicel araştırmalar için nesnel, nitel araştırmalar için öznel bir tavır çıkması söz konusu olabilir bu durum da, disiplinler için avantaj ya da dezavantaj olarak görülebilir (Glesne & Peskin, 1992).

Yine nicel ve nitel araştırmalar arasında amaçları bakımından da farklılıklar yer almaktadır. Nicel araştırmalarda bir genelleme üzerine çalışmalar yapılırken nitel araştırmalar daha derinlemesine bir araştırma amaçlamaktadır. Buna ek olarak nicel araştırmalarda tahmin söz konusu iken nitel araştırmalar yorumlamalar üzerine odaklanmaktadır (Glesne & Peskin, 1992).

Yaklaşımları yönünden nicel ve nitel araştırmalara bakılacak olursa da; nicel bir araştırmada başlangıç noktası kuram veya denence iken nitel araştırmanın bitiş noktası kuram veya denence olmaktadır. Nicel araştırmalar deney ve hileler ile değerlendirilebilecek bir çalışma olarak ortaya çıkarken nitel araştırmalar kendi içinde bütünü olan doğal çalışmalardır ve nicel çalışmalarda daha çok verilerin sayısal olarak ifade edilmesi ile bir uzlaşma anlayışı varken nitel araştırmalarda daha derinlemesine bir veri analizi ile çoğulluk ya da farklılık

arayışı söz konusudur (Glesne & Peskin, 1992). Bu gibi farklılıkların olması sebebiyle nitel araştırmalar sosyal bilimlere dışına çok çıkabilmiş değildir. Bu araştırmada da eğitim programı konulu yapılan çalışmalarda daha önce belirtilen birçok farklı alan ve konunun olması sebebiyle araştırmacılarında birincil tercih ettiği araştırmaların nicel olarak ortaya çıkması gayet normal bir sonuç olarak yorumlanabilir.

Öner (2019) yaptığı benzer bir çalışmada eğitim denetimi alanında yapılmış lisansüstü çalışmaları incelemiş ve ilgili çalışmada en fazla nicel araştırmalara, daha sonra nitel araştırmalara en az ise karma türden araştırmalara yer verildiği belirtilmiştir. Eğitim bilimleri alanında yapılan çalışmalarda ağırlıklı olarak nicel araştırmalardan faydalandığı birçok araştırmada görülmektedir (Akaydın & Çeçen, 2015; Çağlayan vd., 2023, Selçuk vd., 2014; Arık & Türkmen, 2009; Demir vd., 2016; Göktaş vd., 2012; Erdem, 2011; Kashy vd. 2009) Nitel araştırmalar nicel araştırmalara göre daha derinlemesine bilgi vermesinin vermiş olduğunu avantajı ile birlikte son yıllarda yapılan özellikle eğitim bilimleri alanındaki araştırmalarda nitel araştırma tekniklerinin kullanım oranında artış olduğunu ifade etmektedir (Balcı, 2011). Cresswell'e (2008) göre, araştırmalarda karma yöntemlerin kullanılması derinlemesine analiz yapmak için olanak sağlamaktadır. Karma yöntemler ile birlikte yapılan araştırmalarda geçerliliğin ve güvenilirliğin daha fazla olduğu ifade edebilir (Fırat vd, 2014). Özellikle incelenen çalışmalardan doktora tezlerinde nicel araştırmaların tek başına yeterli olmadığı ve araştırmacıların çalışmayı destekleyecek şekilde nitel araştırma yöntemlerinden de faydalandıkları sonucu ortaya çıkmıştır. Avcı & Güven (2022) program geliştirme alanındaki lisansüstü çalışmaları incelediği çalışmada en fazla çalışmanın nicel araştırma teknikleri ile yapıldığını ifade etmektedir.

Türkiye’de eğitim programı konulu yapılan lisansüstü tezler araştırma desenine göre nasıl bir dağılım göstermektedir durumunun tartışılması:

Araştırma desenleri için nicel araştırmalar için tespiti her ne kadar kolay olsa da, nitel araştırmalar için bir o kadar zor denilebilir. Bu çalışmada bilinen tüm araştırma türlerinin kullanıldığı için de desenler noktasında bir çeşitlilik olduğu aşikârdır. İncelenen çalışma dokümanlarında, en fazla deneysel desen ile 349 adet çalışma karşımıza çıkmaktadır. Deneysel desen bir nicel araştırma desendir ve dolayısıyla en fazla nicel araştırmanın incelendiği bir çalışmada en sık karşılaşılan desen olarak bu sonuca ulaşılması beklenen bir sonuçtur. Yine bir diğer nicel araştırma deseni olan tarama deseni de 97 adet çalışmada

ulaşılmıştır. Karma araştırmaların kullanılmasından ötürü 30 adet çalışmada karma desenler, 16 adet çalışmada olgu bilim deseni, 15 adet çalışmada durum çalışması deseni ve 12 adet çalışmada eylem araştırması deseni sonuçlarına ulaşılmıştır. Bu desenlerin yanı sıra, 208 adet dokümanda ise herhangi bir desen tanımlanması yapılmamıştır. Alan yazında yapılan araştırmalarda bu durum birçok makale ve tez de benzer şekilde durumlarla karşılaşmaktadır. Araştırmacı bir araştırma konusu üzerinde çalışmaya başlarken genel olarak ne tarz bir araştırma yapacaksa ona uygun bir araştırmayı seçerek hızlı bir şekilde analiz yöntemlerine geçiş yapmaktadır. Ancak araştırmalarda desen kavramı da diğer öğeler gibi araştırma için çok büyük önem arz etmektedir. Genellikle deneysel çalışmalarda desen konusu rahat bir şekilde ifade edilmekte ya da sadece betimsel bir analiz söz konusu ise tarama desenini kullandığını araştırmacı rahat bir şekilde ifade edebiliyorken, diğer araştırmalarda araştırmalar da desen kavramının geri planda kaldığı açıkça görülmektedir.

Çalışmada araştırma deseni belirtilmemiş çalışmaların olduğu ortaya çıkmıştır. Bu duruma benzer sonuçların yapılan diğer araştırmalarda da karşımıza çıktığı görülmüştür. Çağlayan vd.(2023), yapmış olduğu çalışmasında incelenen dokümanlardan %38'inde araştırma yöntemi %19'unda ise araştırma modelinin tanımlanmadığını ifade etmektedir. Yapılan araştırmaların sağlıklı bir zeminde değerlendirilebilmesi için uygun desen ve modelin açık bir şekilde ifade edilmesi daha doğru bir çalışma olacaktır.

Aydın vd.(2018) lisansüstü çalışmaları incelediği çalışmalarında nicel yöntemler kullanan çalışmalarda tarama deseninin daha fazla kullanıldığı, nitel araştırma yönteminde durum çalışması deseni, karma yöntem kullanılan çalışmalarda ise açıklayıcı ve çeşitleme desenleri birbirine yakın değerlerde çıkmıştır. Güler vd.(2022) incelediği 22 lisansüstü çalışmada, 6 adet desen belirlenmemiş çalışma olduğunu ifade etmiştir. Toplam çalışma oranına bakıldığında bu oranın gayet yüksek olduğu görülmektedir. Alan yazında incelenen birçok çalışmada desenlerin ihmal edildiği görülmektedir. Araştırma desenleri ile ilgili bir başka konu ise çalışmalarda araştırma yöntemi ile araştırma deseninde kavram karmaşasının olduğudur. Bazı çalışmalarda araştırma deseni olarak nicel, nitel ya da karma desenler gibi hatalı tanımlamaların yapıldığı tespit edilmiştir.

Türkiye'de eğitim programı konulu yapılan lisansüstü tezler veri toplama araçlarına göre nasıl bir dağılım göstermektedir durumunun tartışılması:

Geniş bir araştırma yöntem ve teknik yelpazesine sahip bu araştırma dokümanlarında veri toplama araçlarında da çeşitlilik görülmektedir. En çok kullanılan veri toplama yöntemi

ölçek ve anket kullanımı olarak karşımıza çıkmaktadır. 419 kez araştırmacıların başvurduğu bu veri toplama yöntemi nicel araştırmaların çoğunlukta olduğu bir araştırma bulgularını destekler niteliktedir. Çeşitli formlar yardımı ile veri toplama da incelenen dokümanlarda popüler bir veri toplama aracı olarak görülmektedir. 170 farklı çalışmada verilerin toplanması noktasında formlardan faydalanılmıştır. Yine yapılan bu çalışmada incelenen dokümanlarda deneysel araştırmaların oransal olarak yüksekliğine değinilmişti. Deneysel araştırmalarda en çok kullanılan veri toplama yöntemlerinden birisi de kişisel başarı testleridir. Bu çalışmada da 172 kez kişisel başarı testlerinden faydalanılarak veri toplama işlemi yapıldığı tespit edilmiştir. Nicel araştırmaların hâkim olduğu bir doküman havuzu olsa da nitel araştırmalardan da bahsettiğimiz bu çalışmada nitel araştırmalarda en çok kullanılan veri toplama araçlarından olan görüşme 152 kez, gözlem 44 kez, doküman inceleme 39 kez ve odak grup görüşmesi de 11 kez kullanılmıştır. Nitel araştırmalarda en çok kullanılan bu veri toplama araçları toplamda 246 kez kullanılırken nicel araştırmalarda kullanılan veri toplama araçlarına ise 787 kez başvurulmuştur. Toplamda kullanılan veri toplama aracı sayısı 1033 olarak elde edilirken bu sayı araştırmaya konu olan doküman sayısından (727) fazlaca miktardadır. Bu duruma sebep olan etkenler ise, kişisel bilgi formları gibi araçların birçok araştırmayı destekleyecek nitelikte olduğu ve veri toplama aracı olarak sıklıkla kullanılması, yine karma yöntemler ile yapılan araştırmalarda aynı andan birden fazla veri toplama aracının kullanılmasının sebep olduğu söylenebilir.

Yapılan bu çalışmada ve alan yazındaki pek çok çalışmada olduğu gibi veri toplama araçları çeşitlilik göstermektedir. Anket, test ve bilgi formları en sık rastlanan veri toplama araçları olarak tespit edilmiş olsa da, uygulanan araştırma yöntemine göre görüşme gibi veri toplama yöntemlerinden de faydalanılmıştır. Nicel araştırmaların kullanıldığı çalışmalarda başlıca kullanılan veri toplama aracı anket olmaktadır. Bu durumu araştırmacılar yaptıkları çalışmalar ile desteklemektedir (Demirtaş İlhan, 2017; Güvelioğlu, 2019; Hew vd., 2007; Juodaitytė & Kazlauskienė, 2008; Kaytez & Durualp, 2014). Bir başka çok kullanılan nicel araştırma yöntemi araçlarından testleri ise; Selçuk vd. (2014) ve Varışoğlu vd. (2014) yapmış oldukları çalışmada en sık kullanılan veri toplama aracı olarak testleri ifade etmektedir. Bu durum yapılan çalışma ile benzer durumları ortaya koymaktadır. Yılmaz vd.(2015) çalışmasında incelediği dokümanlar üzerinden en fazla veri toplama tekniği olarak ölçek, anket ve başarı testlerinin olduğunu ifade etmektedir. Şenyurt (2017) çalışmasında da bu duruma benzer sonuçlar elde ettiğini ifade etmektedir. Araştırmalar da kullanılan özellikle test ve anket gibi veri toplama araçları daha sığ bir veri toplama sağladığından ötürü

bu araçların kullanılacağı çalışmaları görüşme, gözlem, portfolyo gibi veri toplama araçları ile desteklemek daha detaylı ve niteliği yüksek çalışmaların ortaya çıkmasına imkân taniyacaktır. Bu durumun yanı sıra, kullanılacak veri toplama aracının araştırma modeli ile uyumlu olması ve bilimsel parametreler doğrultusunda uygulanması gerekmektedir (Juodaitytė & Kazlauskienė, 2008).

Türkiye’de eğitim programı konulu yapılan lisansüstü tezler örneklem büyüklüğüne göre nasıl bir dağılım göstermektedir durumunun tartışılması:

Yapılan incelemeler sonucunda en çok çalışma 50 kişiden veya materyalden az veriler ile olduğuna çalışmanın bulgular aşamasında yer verilmiştir. Yine ikinci sırada da en fazla 100 kişi ya da materyal kullanılan veri büyüklükleri karşımıza çıkmaktadır. Bu iki veri toplam verilerin içerisinde %74 gibi büyük bir orana tekabül etmektedir. Yine yapılan incelemelerde en çok nicel araştırma türü ve nicel araştırma türlerinden deneysel desenin kullanıldığı çalışmaların en çok tercih edilenler arasında olması küçük veri araçları ile çalışmayı desteklemektedir. Nicel araştırma türlerinde tarama deseni kullanılacak ise büyük veriler ile çalışmak gerekebilir ancak deneysel desenli çalışmalarda daha az sayıda kaynaktan toplanan veriler sürecin daha sağlıklı yürütülmesine olanak sağlayacaktır. Aynı şekilde nitel araştırma türlerinde de veri toplama işlemi daha küçük sayılar ile ifade edilmektedir. Bunun temel nedeni ise nitel araştırmalarda analizin başlı başına zor bir süreç olmasından kaynaklanmaktadır. Çalışmada geri kalan %26’lık veri büyüklüklerinde ise çalışmanın heterojen yapısını yansıtacak şekilde bir dağılım göstermektedir.

Örnek ve Karamustafa (2020), çalışmasında lisansüstü tezleri farklı değişkenler ile incelemiştir. Bu çalışmada araştırmacıların farklı örneklem boyutlarına ulaştıkları ifade edilmektedir. En fazla 301-400 örneklem büyüklüğü sonucu ifade edilirken en az ise 500’den fazla örneklem büyüklüğüne sahip çalışmaların olduğu ifade edilmektedir. Çalışmalarda kullanılan örneklem büyüklükleri tamamen araştırmacının yapısı ile alakalı olduğundan dolayı alanyazında farklı şekilde ulaşılmış parametreler mevcuttur. Bu sebeple çalışma bulgularını tamamen desteklemek ya da farklı sonuçların çıktığını ifade etmek son derece zordur.

Türkiye’de eğitim programı konulu yapılan lisansüstü tezler verilerin kaynağı bakımından nasıl bir dağılım göstermektedir durumunun tartışılması:

İncelenen lisansüstü çalışmalarda veri kaynağı olarak en çok öğrenci ve daha sonra öğretmen, akademisyen ve eğitici gibi mesleki gruplar gelmektedir. Her iki grupta eğitim ve öğretim faaliyetleri içerisindeki en kalabalık grup olması ve eğitim programı kelimesinin

telaffuzu ile akla gelen ilk algının eğitim öğretim faaliyetleri olması bu ikilem arasındaki paralelliği açık bir şekilde yansıtmaktadır. Bu duruma ek olarak eğitim programı kavramını en sık işleyen programlardan birisi de çocuk gelişimi ile alakalı bölümler olmuştur. Bu programlardaki veri kaynakları analizlerde her ne kadar çocuk olarak ifade edilmiş olsa da bu grupta yine okul öncesi öğrencilerden oluşan ve eğitim öğretim faaliyetleri içinde var olan veri kaynaklarıdır. Araştırmanın diğer bir büyük verisi anne, baba veya veli olarak ifade edilen veri kaynaklarıdır. Bu kesim de yine eğitim ve öğretim faaliyetleri içerisinde yer alan öğrencilerin velilerini dolayısıyla öğrencileri yansıtmaktadır. Yani özetle 595 adet çalışmada eğitim öğretim faaliyetlerinde doğrudan ya da dolaylı olarak bulunan kişiler veri kaynağı olarak çalışmalarda yer bulmuştur. Araştırmada yer alan lisansüstü çalışmaların konuları bakımından analizinde 580 adet çalışma eğitim ve öğretim konularına yönelik çıkmıştır. Verilerin kaynakları ile verilerin konuları arasında bir birine çok yakın değerlerin çıkması çalışmanın kendi içerisinde tutarlı olduğunun açıkça göstergesi olmuştur. Eğitim programı kavramının disiplinler arası durumunun incelenmek istediği bu çalışmada veri kaynaklarında diğer meslek grupları, hastalar, sağlık çalışanları ve yönetici gibi farklı kaynaklardan verilerin toplandığı çalışmalarda olması yine çalışmaların disiplinler arasında da varlığının kuvvetli bir göstergesi olarak karşımıza çıkmaktadır.

Yılmaz vd.(2015) ve Şenyurt & Özer-Özkan(2017) yaptığı lisansüstü çalışmalarında örneklem kitlesi olarak en fazla öğrenci ve öğrenci gruplarının olduğu sonucuna ulaşmıştır. Altınpulluk'da (2018) çalışmasına konu olan veri kaynaklarında en çok öğrenci sonucunu belirtmektedir. Hazır-Bıkmaz vd. (2013), eğitim programlı ve öğretim alanında yapılan doktora tezlerini inceledikleri çalışmasında örneklem olarak en çok öğretmen adayları ve birinci kademe öğrencilerin olduğunu ifade etmektedir. Bu bulgular benzer şekilde Saban vd. (2009), Demirel vd. (2008) çalışma bulguları ile de örtüşmektedir. Bu sonuçlara göre eğitim bilimlerinde yapılan çalışmalarda örneklem olarak öğrenci ya da öğretici konumundaki bireylerin en önemli unsurlar olduğu ve çalışmanın sonuçlarıyla da örtüştüğü görülmektedir.

Türkiye’de eğitim programı konulu yapılan lisansüstü tezler danışman unvanına göre nasıl bir dağılım göstermektedir durumunun tartışılması:

İncelenen araştırma dokümanlarında bir lisansüstü çalışmaya danışmanlık yeterliliğine sahip her akademik unvandan danışman karşımıza çıkmaktadır. Ancak en çok 333 adetle profesör doktor unvanına sahip danışman çalışma sayısı mevcutken, profesörleri 208 adet çalışma ile doktor öğretim üyesi ve yardımcı doçent doktor unvanına sahip danışmanların olduğu

alışmalar ve akabinde 179 adet çalışmada doçent doktor unvanına sahip danışmanlardan oluşan akademik çalışma karşımıza çıkmıştır. Bu durum akademideki çeşitliliği apaçık göstermekle birlikte danışmanların doktor ve ğretim görevlisi doktor unvanına sahip iki adet de çalışma da yer almıştır. Ekstra olarak 19 adet çalışmada da ikinci danışman ataması yapılmış şekilde çalışma sonuçları elde edilmiştir.

YK(2023) verilerine göre Türkiye’de 34280 profesör 22462 doçent, 44216 doktor ğretim yesi akademik personel bulunmaktadır. Gürdal vd.(2005) insan kaynakları yönetimi alanında yapmış olduğu çalışmasında incelenen lisansüstü çalışmalarda en çok profesör doktor unvanına sahip danışman olduğunu, yine benzer şekilde Alpaydın & Erol (2017) alışmasında en fazla danışmanın profesör doktor unvanına sahip olduğunu ifade etmiştir. Bu çalışmaların bulguları araştırmayı destekler nitelikteyken, şenyurt & zer-zkan(2017) alışmasında en fazla danışman unvanı olarak doçent sonucuna ulaşırken Kadioğlu-Ateş & Kadioğlu(2017) de yine aynı şekilde doçent unvanına sahip danışman sayısını daha fazla bulmuştur.

Türkiye’de eğitim programı konulu yapılan lisansüstü tezler yazar cinsiyetine göre nasıl bir dağılım göstermektedir durumunun tartışılması:

İncelenen dokümanlar sonucunda elde edilen bilgilere göre eğitim programı konusu çalışmalarında kadınların erkekler üzerinde büyük bir üstünlüğü bulunmaktadır. 516 çalışma kadınların yapmış olduğu çalışmalar olarak karşımıza çıkarken 211 çalışma ise erkek araştırmacıların yapmış olduğu çalışmalar olarak ulaşılmıştır. Bu sonuçlar ışığından eğitim konulu ya da eğitim programı konularını çalışmada kadınların daha istekli oldukları sonuçlarına ulaşılabilir.

Trel & Bayar (2021) yapmış olduğu çalışmada doktora çalışmalarında erkek cinsiyetinde araştırmacıların daha fazla olduğu yüksek lisans çalışmalarında ise kadın araştırmacıların daha fazla olduğu sonucuna ulaşmıştır. Bu verilen istatistiki veriler araştırmamızı nispeten destekler niteliktedir. zkal (2019) yapmış olduğu çalışmada lisansüstü çalışmalardan kadın araştırmacıların az da olsa fazla olduğu sonucuna ulaşmıştır. Yine aynı şekilde Bıkmaz vd. (2013) alışmasında da kadın ve erkek araştırmacı sayısının birbirine çok yakın olduğu sonucuna ulaşmıştır. şahin ve şahin (2011) kadın konulu tezler üzerine yaptığı çalışmada inceledikleri tezleri yazan araştırmacıların büyük bir çoğunluğunun kadın araştırmacılar tarafından yazıldığını belirtmektedir. Aynı çalışmada danışmanların da cinsiyetleri incelendiğinde sonuçların yakın olmakla birlikte küçük bir fazlalığın erkek cinsiyetinde

danışman yönünde olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Seven vd. (2022) yazar cinsiyetlerini sorguladığı araştırmasında kadın araştırmacıların daha fazla olduğunu aynı zaman da kadın danışmanların da daha fazla olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Türkiye’de eğitim programı konulu yapılan lisansüstü tezler yazım diline göre nasıl bir dağılım göstermektedir durumunun tartışılması:

YÖK tez merkezi üzerinde yapılan araştırmalar sonucunda Türkiye’de eğitim programı konulu çalışmalardan en çok Türkçe dili ile yazılmış lisansüstü çalışma bulunurken yabancı dille eğitim veren bölüm ya da üniversitelere bağlı olarak İngilizce dilinde yazılmış çalışmalara da ulaşılmıştır. Bu çalışmada şaşırtan sonuç ise 1 adet Arapça dilinde yazılmış bir lisansüstü çalışma karşımıza çıkmıştır.

Ünal ve Bayar (2020) çalışmalarında inceledikleri lisansüstü çalışmaların %93,5 Türkçe dilinde yazılmış olduğunu ifade etmiştir. Şahin ve Şahin (2011) çalışmasında inceledikleri lisansüstü tezlerde Türkçe dilinde yazılmış çalışmaların daha fazla olduğunu ifade etmiştir. Seven vd.(2022) de çalışmasında Türkçe dilinde yazılmış lisansüstü tezlerin fazla olduğunu belirtmektedir. Bu bilgiler araştırmanın bulguları ile benzerlik göstermektedir.

Türkiye’de eğitim programı konulu yapılan lisansüstü tezler sayfa sayısına göre nasıl bir dağılım göstermektedir durumunun tartışılması:

Bu çalışmada incelenen lisansüstü çalışmalarda verileri daha sistematik bir şekilde ele alabilmek için sayfa sayıları 50 ve katları şeklinde tasarlanarak elde edilen veriler bu aralıklara frekans olarak işlenmiştir. Genel itibariyle yapılan çalışmaların sayfa sayıları incelendiğinde 100-200 sayfa aralığında bulunduğu söylenebilir. 237 çalışmada sayfa Aralığı 101-150 olurken, 188 çalışmada 151-200 sayfa aralığında olduğu tespit edilmiştir. Daha sonra sırasıyla 201-250 sayfa Aralığındaki 104 çalışma, 100 sayfadan az olan 75 çalışma, 251-300 sayfa Aralığında 63 çalışma bulunurken en az 300 ve üzeri sayfadan oluşan 46 çalışma verisine ulaşılmıştır (şekil17). Sayfa aralıkları ve çalışmaların yapıldığı alanlar incelendiğinde sağlık bilimleri, tıp bilimleri ve güzel sanatlarla alakalı anabilim dalları ve konuları içeren çalışmaların en az sayfa sayılarına sahip oldukları, sosyal bilimlerde ise en yüksek sayfa sayısında çalışmaların olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Fen bilimleri alanlarında dengeli bir durum söz konusu iken, yüksek lisans tezlerindeki sayfa sayısının doktora vb. çalışmalardaki sayfa sayılarından daha az olduğu elde edilen bulguların sonucunda ulaşılmıştır.

Ünal ve Bayar (2020) inceledikleri lisansüstü çalışmaların en çok 101 ile 200 sayfa aralığında yazıldığını belirtmiştir. Kahraman (2019) araştırmaya konu olarak incelediği 10 adet lisansüstü çalışmanın dokuz tanesi yine 101 ile 200 sayfa aralığında olduğunu ifade etmiştir. Aynı şekilde Örnek ve Karamustafa (2020) çalışmasında 101-150 sayfa aralığında çalışmaların daha yoğun olduğu sonucunu ifade etmektedir. Benzer sonuçlar araştırmanın bulguları ile örtüştüğü görülmektedir. Ancak, Seven vd.(2022) çalışmasında en fazla lisansüstü çalışmanın 100 sayfadan daha az olan çalışmalar olduğunu ve yüksek lisans için ortalama 71 sayfa, doktora için ortalama 96 sayfadan oluşan çalışmalar olduğunu ifade etmiştir. Alanyazındaki bu araştırmalar da çalışma bulgularını desteklemektedir.

Görüldüğü gibi 15 farklı alt amaç doğrultusunda incelenen lisansüstü tezlerde elde edilen bulgular; alanyazında da daha önceden yapılmış çalışmalar ile tartışılarak benzer ve farklı yönleri ele alınmıştır. Lisansüstü çalışmalarda yüksek lisans çalışmaları ağırlıkta olurken, yapılan çalışmaların yıllara göre ivmeli bir şekilde artışı olduğu görülmüştür. Özellikle 2000 yılından sonraki dönemde çalışmalar hız kazanmıştır. Üniversitelerin dağılımında ise büyükşehir ve kuruluşu daha eski olan üniversitelerin başı çektiği çalışmalarda son yıllarda vakıf üniversitelerinden de çalışmalar görülmüştür. İngilizce eğitim veren kurumlarda lisansüstü tezler İngilizceyken geriye kalan çalışmaların tamamına yakını Türkçe dille yazılmıştır. Enstitü ve ana bilim dallarına göre dağılımlar heterojen yapıda olup araştırmanın amaçlarından olan disiplinlerarası eğitim programı çalışmalarını da destekler niteliktedir. Konular eğitim programı üzerine yoğunlaşırken araştırma örnekleme de ağırlıklı olarak öğrenci ve öğretici gruplardan oluşmaktadır. Araştırma yöntemi olarak tüm araştırma yöntemleri kullanılırken, desenlerde bu yöntemleri destekler niteliktedir. Örneklem büyüklükleri, danışman unvanları ve tezlerin sayfa aralıkları da heterojen yapıda olup araştırmacı cinsiyetinde ise kadın araştırmacıların üstünlüğü görülmüştür.

6. SONUÇ VE ÖNERİLER

Türkiye’de 1985-2021 yılları arasında yapılan eğitim programı konulu lisansüstü tezlerin incelenmesi amacıyla yapılan bu çalışmada tezler; türüne, yılına, üniversitesine, enstitüsüne, anabilim dalına, konusuna, araştırma yöntemine, araştırma model ve desenine, veri toplama araçlarına, örneklem büyüklüğüne, verilerin kaynağına, danışman unvanına, araştırmacı cinsiyetine, yazım diline ve sayfa sayısına göre incelenmiştir. İncelenen 35 yıllık süreçte, eğitim programı ilk yıllarda eğitim ile alakalı bölümlerinin çalışma alanı olarak ortaya çıkmış ve 2000 yılına gelene kadar sadece 10 adet çalışma yapılmıştır. Bu 10 çalışmanın sekizi yüksek lisans ikisi doktora çalışması olmuştur. 2000 yılı öncesinde olduğu gibi yüksek lisans çalışmalarının araştırma süreci kapsamında daha sayıca daha fazla yapıldığı görülmüştür. Disiplinlerarası eğitim programının ele alınması da 2000’den sonraki süreci kapsamaktadır. İlk olarak beslenme sektöründe hizmetiçi eğitim programı ve daha sonraki yıllarda mimarlık eğitimi için bir eğitim programı hazırlanması üzerine yapılan çalışmalar yıllar içerisinde ihtiyaç ve eğilim doğrultusunda eğitim programlarının farklı alanlar içinde de uygulanmasına olanak sağlamıştır. Ağırlıklı olarak eğitim ve öğretim alanında çalışmalar yapılmış olsa da sağlık, spor ve mühendislik gibi alanlarda da eğitim programının ele alınması hem nitelik bakımından eğitimin kalitesini artırmaya yönelik çalışmalar olması hem de bilim dünyasına verdiği katkılar bakımından önem arz etmektedir. Bu kapsam eğitim bilimleri ve sosyal bilimler enstitüsü ağırlıklı olarak başlayan çalışmalar zaman içerisinde diğer enstitüler ve anabilim dallarında da anlamlı hale gelmiştir. Türkiye’deki köklü üniversitelerde başlayan eğitim programı çalışmaları zaman içerisinde yeni üniversitelerinde açılmasıyla birlikte bir çeşitlilik kazanmıştır. Türkiye’de yapılan çalışmalarda beklenen şekilde Türkçe dilinde yazılmış çalışmalar daha yoğunluktadır. Türkiye’de ilk üç lisansüstü çalışmanın ikisi kadın araştırmacılar tarafından yapılmış ve genel olarak da kadın araştırmacıların daha fazla katkı sunduğu bir alan olarak sonuçlar ortaya çıkmıştır. Kadınların bilim dünyasında bu denli aktif olması hem sevindirici hem de ciddi bir özveri örneğidir. İlk araştırmanın nicel olarak yapıldığı bu süreçte en çok çalışma da yine nicel araştırmalarda oluşmaktadır. Ancak son yıllarda özellikle doktora çalışmalarında karma araştırma modellerinin kullanıldığı, bu durumda daha derinlemesine araştırma ihtiyacının ortaya çıktığının gerekçesi olarak gösterilebilir. Sürecin her döneminde nicel araştırmaların yoğun olması sebebiyle anket ve ölçek kullanılarak yapılan çalışmaların sayıca fazladır. Veri kaynakları da eğitim ve öğretim sürecini kapsayan çalışmalardan oluşması sebebiyle öğrenci ve öğretici ağırlıklı olarak ortaya çıkmıştır. Çalışmaların sayfa sayıları incelendiğinde sosyal

bilimlerde daha uzun çalışmalar varken diğer bilimlerde daha az sayfa sayısında çalışmalar ortaya çıkmıştır.

Son olarak araştırma sonuçlarına göre;

- En çok lisansüstü çalışma 410 adet ile yüksek lisans tezi olmuştur.
- En çok lisansüstü çalışmanın yapıldığı yıl 2019 yılı olmuştur ve 102 adet lisansüstü çalışmaya yer verilmiştir.
- En çok lisansüstü çalışmanın yapıldığı üniversite 128 adet çalışmayla Gazi Üniversitesi olmuştur.
- En çok lisansüstü çalışmanın yapıldığı enstitü 376 adet çalışmayla eğitim bilimleri enstitüsü olmuştur.
- En çok lisansüstü çalışmanın yapıldığı ana bilim dalı 192 adet çalışmayla eğitim bilimleri ana bilim dalı olmuştur.
- En çok işlenen konu alanı 580 adet çalışmayla eğitim ve öğretim faaliyetleri olmuştur.
- En çok kullanılan araştırma yöntemi 567 adet çalışmayla nicel araştırma yöntemleri olmuştur.
- Araştırmalarda en çok kullanılan desen 349 adet çalışmada karşımıza çıkan deneysel desenler olmuştur.
- En çok kullanılan veri toplama araçlarında 419 kez kullanılan ölçek/anket olmuştur.
- Araştırmacıların en çok kullandıkları veri büyüklüğü 50 kişi veya materyalden daha az çalışma grupları olmuştur.
- Araştırmalarda verilerin kaynağı olarak en çok öğrencilerden faydalanılmış olup, 186 çalışmada öğrenci kaynaklı verilere yer verilmiştir.
- 333 adet çalışmada danışman unvanı olarak akademideki en yüksek unvan olan profesör doktor unvanındaki danışmanlar karşımıza çıkmaktadır.
- Araştırmaları yapan araştırmacıların cinsiyeti bakımından kadın araştırmacıların yapmış olduğu çalışmaların daha fazla olduğu sonucu ortaya çıkmıştır.
- Araştırmalarda tercih edilen yazım dili en çok 678 adet çalışmada kullanılan Türkçe olmuştur.
- İncelenen araştırmalarda en çok kullanılan tez sayfa sayısı Aralığı 237 adet ile 101-150 sayfa sayısı aralığı olmuştur.

Çalışmada elde edilen sonuçlar doğrultusunda bundan sonra yapılacak bilimsel araştırmalar

için;

- Eğitim programı kavramı eğitim öğretim faaliyetleri içerisinde en önemli unsurlardan bir tanesi olduğu için, alan yazına daha fazla eğitim programı konulu yayın yapılması,
- Eğitim programı disiplinler arasında da sıkça ele alınan bir konu olması sebebiyle tüm disiplinlerde, eğitim bilimleri ile birlikte disiplinler arası çalışmalar yapılarak ilgili disiplinler için eğitim programları tasarımı,
- Eğitim programının en önemli hedef kitlesinin öğrenci ve öğretici olmasından ziyade, halkın ve diğer meslek gruplarının da örnekleme oluşturduğu çalışma sayılarının artırılması,
- Eğitim programı konulu çalışmaların üniversite ve enstitü temelli sayısal olarak artışının sağlanması,
- Bilimsel araştırmalarda araştırma ve yöntem bölümüne gereken önemin daha fazla önem gösterilerek, yapılan her aşamanın açıkça belirtilmesi,
- Bilimsel araştırmalarda özet kısmının yazılırken, araştırmanın bölümlerinden kesitler verilerek detaylı bir şekilde ele alınması,
- Yabancı dille yazılmış lisansüstü tezlerin desteklenmesi ile birlikte uluslararası akademik camiada daha görünür bir duruma gelinmesi,
- Lisansüstü çalışmalarda özellikle doktora tezi gibi kuram üretme ya da var olan uygulamayı farklı alanlarda uygulama gerektiren bir çalışmada, disiplinler arası çalışmanın desteklenmesi ve diğer disiplinden ikinci bir tez danışmanı ile daha kapsamlı çalışmaların ortaya çıkarılması,
- Bilimsel araştırmalarda uygulanan araştırma yöntemine göre uygun olan desenin seçilmesi ve nedenleriyle birlikte açıklanması önerilmektedir.

KAYNAKLAR

- Açıkgöz, K. (2002). Etkili öğrenme ve öğretme. *Eğitim Dünyası Yayınları*. İzmir.
- Ahi, B. & Kıldan, A. O. (2013). Türkiye'de okul öncesi eğitimi alanında yapılan lisansüstü tezlerin incelenmesi (2002-2011) . *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1 (27), 23-46. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/maeuefd/issue/19400/206141>
- Akdoğan Öztürk, S. (2022). Fransız dili eğitimi bilim dalında yapılmış lisansüstü tezlerin incelenmesi. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi* , (31) , 1210-1222. DOI: 10.29000/rumelide.1222245
- Akınoğlu, O. (2005). Türkiye’ de uygulanan ve değişen eğitim programlarının psikolojik temelleri. *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 22 (22), 31-45. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/maruaebd/issue/360/2005>
- Akyüz, H., (1991). Eğitim sosyolojisinin temel kavram ve alanları üzerine bir araştırma, *MEB Yayınları*, İstanbul.
- Akyüz, Y. (2013). *Türk Eğitim Tarihi. M.Ö. 1000-M.S. 2013. 24. Bs.* Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık
- Akyüz, Y.(2005), *Türk Eğitim Tarihi, 9.Baskı*, Ankara, Pegama Yayınları
- Alpaydın, Y. & Erol, İ. (2017). Türkiye’de eğitim ekonomisi alanında yapılan lisansüstü tezlerin incelenmesi. *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 45 (45) , 23-41. DOI: 10.15285/maruaebd.292105
- Altınpulluk, H. (2018). Türkiye’de artırılmış gerçeklikle ilgili hazırlanan tezlerin bibliyometrik naliz yöntemiyle incelenmesi. *Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama*, 8(1), 248–272. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Aral, N. , Fındık Tanrıbuyurdu, E. , Yurteri Tiryaki, A. , Sağlam, M. & Aysu, B. (2015). Türkiye’de çocuk gelişimi alanındaki lisansüstü tezlerin incelenmesi. *Ankara Sağlık Hizmetleri Dergisi*, 14 (1) , 7-16. DOI: 10.1501/Ashd_00000000103
- Arık, R. S. ve Türkmen, M. (2009). Eğitim bilimleri alanında yayımlanan bilimsel dergilerde yer alan makalelerin incelenmesi. <http://www.eab.org.tr/eab/2009/pdf/488.pdf> adresinden 6 Haziran 2022 tarihinde erişilmiştir.
- Arslan, A. (1996). *Felsefeye giriş*. Ankara: Vadi Yayıncılık
- Atik, S. & Aykaç, N. (2017). 2009 ve 2015 türkçe öğretim programlarının eğitim programı öğeleri açısından değerlendirilmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18 (3), 586-607. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/kefad/issue/59420/853403>

- Avcı, B. & Güven, M. (2022). Program geliştirme alanında Türkiye’ de yapılan lisansüstü tezlerin incelenmesi (1993-2020) . *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23 (2) , 870-891. DOI: 10.17679/inuefd.1069258
- Aydın, A. , Slevitopu, A. & Kaya, M. (2018). Sınıf yönetimi alanındaki lisansüstü tezlerin incelenmesi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18 (1) , 41-56. DOI: 10.17240/aibuefd.2018.-382251
- Aydın, A. ve Uysal, ğ. (2011). Evaluation of doctoral theses on educational administration in Turkey and abroad, in terms of subjects, methods, and results. *Eğitim Araştırmaları-Eurasian Journal of Educational Research*, 42, 1-14.
- Aydın, A., Selvitopu, A., Kaya, M. (2018). Sınıf yönetimi alanındaki lisansüstü tezlerin incelenmesi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(1), 41-56
- Aykan, A., & Çalışkan, E.F. (2022). Türkiye’de ilkokul programları ile ilgili yazılan lisansüstü tezlerin incelenmesi. *Bingöl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 24, 156-168. <https://doi.org/10.29029/busbed.1120067>
- Baki, Y. (2019). Yabancılar Türkçe öğretimi alanındaki araştırmaların eğilimleri. *International Journal of Language Academy (IJLA)*, 7(3), 22-41.
- Balcı, A. (2011). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntem, teknik ve ilkeler*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Banaz, E., Maden, A. & Ustabulut, M.Y. (2022). Türkiye’de eğitim-öğretim programları ile ilgili yapılmış lisansüstü tezlerin araştırma eğilimleri (2010-2022 yılları). *Kuram ve Uygulamada Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(2), 210-220. Doi: 10.48066/kusob.1158739
- Başkale, H. (2016). Nitel araştırmalarda geçerlik, güvenirlik ve örneklem büyüklüğünün belirlenmesi. *Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Elektronik Dergisi*, 9 (1), 23-28. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/deuhfed/issue/46796/586804>
- Bates, A. T.(2019). *Teaching in a digital age: Guidelines for designing teaching and learning for a digital age*. Tony Bates Associates, Retrieved July 19, 2020.
- Bedir, G. (2020). Program geliştirmede temel kavramlar ve aşamalar HG, Berkant (Ed.)*Eğitimde Program Geliştirme Kuramdan Uygulama Örneklerine*. Ankara: Anı Yayıncılık
- Bilen, M.(2002). *Plandan uygulamaya öğretim*. Ankara: Anı Yayıncılık
- Bilgiseven, A. K. (1982). *Eğitim sosyolojisi*. İstanbul.
- Binbaşoğlu, C. (1995). *Türkiye’de eğitim bilimleri tarihi*. Ankara: Milli Eğitim Basım Evi.
- Bobbitt, F. (1918). *The curriculum*. Boston: Houghton Mifflin Company.
- Bobbitt, F. (1924). *How to make a curriculum*. Boston: Houghton Mifflin Company.
- Bogdan, R. C. & Biklen, S. K. (1992). *Qualitative research for education: An introduction to theory and methods*. Boston: Allyn and Bacon

- Bozpolat, E. & Erkmen Bolat, T. (2020). Fizik, kimya, biyoloji dersi öğretim programları üzerine yapılan lisansüstü tezlerin incelenmesi. *EKEV Akademi Dergisi*, 0 (83), 203-226. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/pub/sosekev/issue/71902/1156415>
- Büyükkaragöz, S. (1997). *Program geliştirme “kaynak metinler”*. Konya: Öz Eğitim Yayınları
- Büyüköztürk, Ş, Akgün, Ö. E. Karadeniz, Ş. Demirel, F. ve Kılıç, E. (2013). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi
- Caswell, H. L. & Campbell, D.S. (1935). *Curriculum development*. New York: American Book.
- Creswell, J. W. (2003). *Research design: qualitative, quantitative and mixed methods approaches*. California: Sage Publications.
- Creswell, J. W. (2007). *Qualitative inquiry & research design: Choosing among five approaches*. Sage
- Creswell, J. W. & Garrett, A. L. (2008). The “Movement” Of Mixed Methods Research and The Role Of Educators. *South African Journal of Education*, 28(3), 321–333
- Çağlayan, İ., Kuru, N., Apak, Y.M. ve Karakaya, C. (2023). Türkiye’de yayınlanan okul öncesi eğitim programları hakkında yapılan araştırmaların eğilimleri, *Trakya Eğitim Dergisi*, 13(1), 753-769.
- Çeşit, Canan. Türkiye’de viyola üzerine yapılan lisansüstü tezlerin incelenmesi. *International Journal of Social Science*, (38), (2015): 445-462.
- Çetinkaya, G. (2011). Türkiye ’ de rekreasyon alanında yapılan lisans üst ü tezlerin incelenmesi (1985 – 2010 dönemi) . *Sport Sciences*, 6 (1) , 13-24. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/pub/nwsaspor/issue/20138/213799>
- Çetinkaya, M. & Üzümcü, M. (2021). Taşımalı eğitim üzerine yapılan çalışmaların incelenmesi. *Siirt eğitim dergisi*, 1 (2), 1-16. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/pub/sedder/issue/67464/1051671>
- Çifçi, T. (2017). Türkiye’de coğrafya eğitimi alanında yapılmış lisansüstü tezlerin eğilimleri. *Journal of History Culture and Art Research*, 6(4), 864-887.
- Çoban, S. (2013). “Uzaktan ve teknoloji destekli eğitimin gelişimi”, *İstanbul: XVI. Türkiye’de İnternet Konferansı Bildiri Kitabı*.
- Çobanoğlu, R. & Yıldırım, A. (2021). Türkiye’de program geliştirme çalışmaları: Cumhuriyet’in ilanından günümüze tarihsel bir analiz. *TEBD*, 19(2), 810-830. <https://doi.org/10.37217/tebd.912329>
- Çubukçu, Z. (2008). Eğitim programı tasarımı ve geliştirilmesi. B. Duman (Ed.), *Öğretim ilke ve yöntemleri içinde* (s. 132-174). Ankara: Maya Akademi
- Çüçen, A. & Altuncı, Y. T. (2022). Ulusal tez merkezi verilerine göre yapı malzemesi başlığı altında yapılan lisansüstü çalışmaların bibliyometrik analizi. *Yalvaç Akademi*

- Demir, E., Saatçioğlu, Ö., & İmrol, F. (2016). Uluslararası dergilerde yayımlanan eğitim araştırmalarının normallik varsayımları açısından incelenmesi. *Current Research In Education* 2(3), 130-148
- Demirbaş Nemli, B. (2022). İlkokulda ölçme değerlendirme alanında yazılan lisansüstü tezlerin incelenmesi. *Gazi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 8 (1) , 29-44. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/gebd/issue/69040/1012821>
- Demirel, Ç. (2009). *Eğitimde Program Geliştirme*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Demirel, Ö. (2004). *Eğitimde Program Geliştirme*. Ankara: Pegem Yayıncılık
- Demirel, Ö.(2010). *Kuramdan uygulamaya eğitimde program geliştirme*. Ankara: Pegem Akademi
- Demirel, Ö., Ayvaz, Z. ve Köksal, N. (2008). *Eğitim programları ve öğretim alanında yapılan tezlerin konularının ve yöntemlerinin incelenmesi*. II. Lisansüstü Eğitim Sempozyumu (26-28 Eylül 2008) Bildiri Kitabı, (s: 64-69).
- Demirtaş İlhan, S. (2017). *A content analysis of early childhood education graduate theses written in turkey*. Yüksek Lisans Tezi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Ankara.
- Denzin, N. K. (1978). *The research act: a theoretical introduction to sociological methods*. New York: McGraw-Hill.
- Dewey, J. (1902). *The child and the curriculum*. Chicago: University of Chicago Press.
- Dilek, H. (2018). Türkiye'deki okul öncesi eğitim programı güncellemesi: öğretmenlerin güncelleme hakkındaki ilk görüşleri nelerdir? . *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19 (2) , 1745-1766. DOI: 10.29299/kefad.2018.19.02.019
- Dinçer, S. (2016). *Bilgisayar destekli eğitim ve uzaktan eğitime genel bir bakış*. Adana: Türkiye.
- Doğan, H. (1997). *Eğitim'de program ve öğretim tasarımı*. Ankara: Önder Matbaacılık
- Duman, B. & Kapucu-Kocatürk, N.(2020). Program geliştirme ve felsefe (Ed. H.G. Berkant) *Eğitimde Program Geliştirme Kuramdan Uygulama Örneklerine*, Ankara: Anı Yayıncılık.
- Duman, B.(2015). *Eğitimde program ve öğretim tasarımı*. Ankara: Önder Matbaacılık.
- Duman, S. N. (2021). Akreditasyon alanında yapılan lisansüstü tezlerin incelenmesi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 19 (1) , 54-74. DOI: 10.37217/tebd.824611
- Dunkin, M. J. (1996). Types of errors in synthesizing research in education. *Review of Educational Research*, 66(2), 87-97.
- Durmuş, A. & Durmuş İskender, M. (2022). Türkiye'de emzirme eğitimi ile ilgili yapılan lisansüstü tezlerin incelenmesi. *KTO Karatay Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*,

- E. T. Yenen, H. H. Kılınç ve A. Bulut (2016), "Yaşam boyu öğrenme ile ilgili lisansüstü tezlerin incelenmesi", *Researcher*, c. 4, sayı. 1, ss. 85-93,
- Edyburn, D.L. (2000). 1999 in Review: A Synthesis of the Special Education Technology Literature. *Journal of Special Education Technology*, 15 (1), 7–18.
- Erçetin, Ş.(2001). *Biz Akademisyenler Geleceğin Yüksek Öğretim Kurumlarını Yaratmaya Hazır mıyız? Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 25.
- Erdem, D. (2011). Türkiye’de 2005–2006 yılları arasında yayımlanan eğitim bilimleri dergilerindeki makalelerin bazı özellikler açısından incelenmesi: Betimsel bir analiz. *Eğitimde ve Psikolojide Ölçme ve Değerlendirme Dergisi*, 2(1), 140-147.
- Erdem, D.(2011). Türkiye ‘de 2005 – 2006 yılları arasında yayımlanan eğitim bilimleri dergilerindeki makalelerin bazı özellikler açısından incelenmesi: betimsel bir analiz. *Ankara Üniversitesi Eğitimde ve Psikolojide Ölçme ve Değerlendirme Dergisi*, Yaz 2011, 2(1), 140-147
- Erden, M. (2007). *Eğitim Bilimine Giriş*. Ankara: Arkadaş Yayın Evi
- Ergin, Osman.1939. *Türkiye Maarif Tarihi*. Cilt:5 İstanbul: Eser Matbaası.
- Ertürk, S. (1982). *Eğitimde Program Geliştirme*. Ankara: Meteksan
- Ertürk, S. (2013). *Eğitimde Program Geliştirme*. Ankara: Edge Akademi Yayıncılık
- Eskicumalı, A. ve İşman, A. (2000). *Eğitimde Planlama ve Değerlendirme*. Adapazarı: Değişim Yayınları.
- Eyüp, B. (2020). Türkçe öğretmenleri ile ilgili yapılan lisansüstü tezlerin eğilimleri: Bir içerik analizi. *RumeliDe Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, 21, 536-558.
- Fazlıoğulları O. Kurul N. (2012). Türkiye’deki eğitim bilimleri doktora tezlerinin özellikleri. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12(24), Aralık 2012, 43 – 75. ISSN: 1302-8944.
- Fetterman, D. M. (1989). *Ethnography: Step by step*: Newbury Park, CA: Sage.
- Fidan, N. & Erden, M., (1998). *Eğitime Giriş*, Alkım Yayınları, İstanbul.
- Fidan, N. (1986). *Okulda Öğrenme ve Öğretme*. Ankara: Kadioğlu Matbaası.
- Firat, M., Kabakçı Yurdakul, I., & Ersoy, A. (2014). Mixed method research experience based on an educational technology study. *Journal Of Qualitative Research In Education*, 2(1), 65-86
- Forster, N. (1995). The analysis of company documentation. In C. Cassell & G. Symon(Eds). *Qualitative methods in organizational research: A practical guide*. London: Sage.

- Geboloğlu, B.(2020). “Türkiye’de klasik türk müziği bestecileri ile ilgili yapılmış lisansüstü tezlerin incelenmesi” *idil*, s. 19-30. doi: 10.7816/idil-09-65-03
- Geter, E. , Bozokalfa, M. Altunboğa, H. & Çetin, A. (2022). Sınıf yönetimi ile ilgili yapılan lisansüstü tezlerin incelenmesi *Cihanşumul Akademi Sosyal Bilimler Dergisi*, 3 (4), 8-19. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/cihansumul/issue/73480/1208043>
- Glaser, B. & Strauss, A. L. (1967). *Discovery of grounded theory: Strategeis for qualitative research*. Chicago: Aldine.
- Glaser, B. (1978). *Theoretical sensitivity*. San Francisco: University of California.
- Goetz, J. P., LeCompte, M. D. (1984). *Ethnography and qualitative design in educational research*. Orlando: Academic Press
- Göktaş, Y., Hasançebi, F., Varışoğlu, B., Akçay, A., Bayrak, N., Baran, M. ve Sözbilir, M. (2012). Türkiye’deki eğitim araştırmalarında eğilimler: Bir içerik analizi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 12(1), 443-460.
- Gömleksiz, M. N. & Bozpolat, E. (2013). Eğitim programları ve öğretim alanındaki lisansüstü tezlerin değerlendirilmesi. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 6(7), 457-472. Doi: 10.9761/JASSS1769
- Görgeç, İ. (2019). *Eğitimde program geliştirme kavramlar yaklaşımlar*. Ankara: Anı Yayıncılık
- Gözütok, F. D. (1994). *Ankara üniversitesi eğitim bilimleri fakültesi programlarının değerlendirilmesi*. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi. c. 27. s. 2: 560-571
- Gözütok, F. D. (2003), “Türkiye’de program geliştirme çalışmaları”, *Milli Eğitim Dergisi*, Sayı:160
- Guba, E. G. & Lincoln, Y. S. (1982). Epistemological and methodological bases of naturalistic inquiry. *Educational Communication and Technology Journal*, 30 (4), 233-252.
- Gurbetoğlu, A. (2015), Eğitim Bilimine Giriş, İstanbul Ticaret Üniversitesi, *Eğitimin Temel Kavramları*, s. 9
- Gültekin, M.(2020). *Eğitimde program geliştirme ve değerlendirme*. Ankara: Pegem Akademi.
- Gümüş, E. ve Şişman, M., (2012). *Eğitim ekonomisi ve planlaması*, Pegem Akademi, Ankara.
- Gürkan, T. & Gökçe, E. (1999). Türkiye’ de ve çeşitli ülkelerde ilköğretim, *Siyasal Kitap Evi*, Ankara.
- Gün, N. Zorluoğlu, S. L. & Kaşıkçı, E. (2023). Bireyselleştirilmiş eğitim programı ile ilgili çalışmaların eğilimleri: içerik analizi. *Milli Eğitim Dergisi*, 52 (238) , 713-744. DOI: 10.37669/milliegitim.1099155

- Gürdal, A. Bakioğlu, A. & Öztuna, A. (2005). Fen bilgisi eğitimi lisansüstü tezlerinin incelenmesi *Buca Eğitim Fakültesi Dergisi Özel Sayı. (17)*, 53–58.
- Güvelioğlu, E. (2019). *A content analysis of articles in turkish early childhood education context*. Yüksek Lisans Tezi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Ankara
- Güven, M. (2008). Öğrenme-öğretme süreci. (Ed. B. Duman) *Öğretim ilke ve yöntemleri* Ankara: Maya Akademi.
- Hall, C. M. (1991). Tourism as the subject of post-graduate dissertations in Australia. *Annals of Tourism Research*, 18(3): 520-523.
- Hazır-Bıkmaz, F. Aksoy, E., Tatar, Ö. ve Atak-Altınyüzük, C. (2013). Eğitim programları ve öğretim alanında yapılan doktora tezlerine ait içerik çözümlemesi (1974-2009). *Eğitim ve Bilim*, 38 (168), 288-303
- Hesapçıoğlu, M. (1994). *Öğretim ilke ve yöntemleri. İstanbul*: Beta Basım Yayın Dağıtım.
- Hew, K. F. Kale U. & Nari K. (2007) Past research in instructional technology: results of a content analysis of empirical studies published in three prominent instructional technology journals from the year 2000 through 2004, *Journal Of Educational Computing Research*, 36(3), 269-300.
- Holloway, I. & Wheeler, S. (1996). *Qualitative research for nurses*. Oxford: Blackwell Science Ltd.
- Hoşgörür, V. ve Taştan, N. 2011. *Eğitim Bilimine Giriş*, Ed.: Demirel, Ö., Kaya, Z., Pegem Akademi,
- Houser, J. (2015). *Nursing research: reading, using, and creating evidence*. (3rd ed.). Burlington: Jones ve Bartlett Learning.
- İnci Kuzu, Ç. (2020). Covid-19 pandemisi sürecinde uygulanan ilköğretim uzaktan eğitim programı (eba tv) ile ilgili veli görüşleri. *Milli eğitim dergisi, salgın sürecinde türkiye’de ve dünyada eğitim*, 505-527. DOI: 10.37669/milliegitim.720556
- Jacobs, H.H. (1989). Interdisciplinary curriculum: design and implementation. Alexandria: Association for Supervision and Curriculum Development.
- Juodaitytė, A. & Kazlauskienė, A. (2008). Research methods applied in doctoral dissertations in education science (1995-2005): Theoretical And Empirical Analysis. *Vocational Education: Research & Reality*, (15), 36-45.
- Kadioğlu-Ateş, H. & Kadioğlu, S. (2017). Türkiye’de 2005-2015 yılları arasında ilk okuma yazma alanında yapılan lisansüstü çalışmaların değerlendirilmesi. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*. 5(39),301-318.
- Kahraman, N. (2019). Kullanımlar ve doyumlar yaklaşımı bağlamında iletişim alanında yapılan lisansüstü tezler üzerine bir inceleme. *İletişim Kuram ve Araştırma Dergisi*, 2019 (48) , 98-120. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/ikad/issue/72714/989749>

- Karadağ, E. (2009). Türkiye’de eğitim bilimleri alanında yapılmış doktora tezlerinin tematik ve metodolojik açıdan incelenmesi: bir durum çalışması. *Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 10(3), 75-87
- Karagöz, S. (2021). İlk özel öğretim kurumlarından bilgi yurdu'nun kadın eğitime yönelik eğitim programı ve faaliyetleri (1916-1918) . *Eğitim Bilim ve Araştırma Dergisi*, 2 (1) , 25-43. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/ebad/issue/61252/885971>
- Karakütük, K. (1989). Türkiye’ de lisansüstü öğretim, sorunları ve çözüm önerileri. *ankara üniversitesi eğitim bilimleri fakültesi dergisi*. 22(1): 505-528
- Karlı, M.D. (2012). *Eğitim Bilimine Giriş*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık
- Kashy, D. A. Donnellan, M. B. Ackerman, R. A. & Russell, D. W. (2009). Reporting and interpreting research in PSPB: Practices, principles and pragmatics. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 35(9), 1131-1142
- Kaytez, N. & Durualp, E. (2014). Türkiye’de okul öncesinde oyun ile ilgili yapılan lisansüstü tezlerin incelenmesi. *Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2014, (2), 110-122.
- Kılıç, A. Aydın, M. Ökmen, B.& Şahin, Ş. (2019). *Kuramdan uygulamaya ihtiyaç belirleme*. Ankara: Pegem Akademi.
- Kıncal, R.Y. (2000). *Öğretmenlik Mesleğine Giriş*. Erzurum: Eser Ofset
- Kırık, A. M.(2014). Uzaktan eğitimin tarihsel gelişimi ve türkiye’deki durumu. *marmara iletişim dergisi*, S:21, 73-94.
- Kızılloluk, H., 2007. Ekonominin eğitimin amaçları ve içeriği üzerindeki etkileri, *C.Ü. İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, Cilt 8, Sayı 1.
- Klein, M. F. (1992). A perspective on the gap between curriculum theory and practice. *Theory into Practice*, 31(3), 191-197. doi: 10.1080/00405849209543542
- Kliebard, H. M. (1968). The curriculum field in retrospect. P. W. F. Witt (Ed.), *Technology and the curriculum içinde* (s. 69-84). New York: Teachers College Press.
- Koç, E. S. (2016). Türkiye’ de ilköğretim programlarının değerlendirilmesine yönelik yapılan lisansüstü tezlerin incelenmesi (2005–2014) . *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16 (1) , 198-216. DOI: 10.17240/aibuefd.2016.16.1-500018291
- Korkmaz, A. (2006). Eğitimin ve ekonominin arasındaki ilişkiler, İ. Küçükahmet (Ed.) *Eğitim Bilimine Giriş* (ss.96-97), Ankara: Nobel Yayınevi.
- Korkmaz, A. (2007). Sınıf organizasyonu. L. Küçükahmet (Ed.), *Sınıf Yönetimi içinde*. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Kozak, N. Kozak Akoğlan, M. ve Kozak M. (2010). *Genel turizm*. Ankara: Detay Yayıncılık.
- Kozikoğlu, İ. ve Senemoğlu N. (2015). Eğitim programları ve öğretim alanında yapılan doktora tezlerinin içerik analizi (2009-2014). *Eğitim ve Bilim*, 40(182), 29-41.

- Krefting, L. (1991). Rigor in qualitative research: The assessment of trustworthiness. *The American Journal of Occupational Therapy*, 45(3), 214-222.
- Kurtaslan, Zafer. Türkiye’de yaylı çalgılarda yay teknikleri üzerine yapılan lisansüstü tez çalışmalarının incelenmesi. *Fine Arts (NWSAFA)*, (13), (2018): 57-70.
- Kuzu, Ö. H. (2021). Üniversitelerde öğrenci toplulukları: çeşitlilik üzerine bir içerik analizi. *Journal of Qualitative Research in Education*, 27, 52-73. doi:10.14689/enad.27.4
- Küçükahmet, Leyla. (2009). *Eğitim bilimine giriş*. Ankara: Nobel Yayıncılık
- LeCompte, M. D. & Goetz, J. P. (1984). Ethnographic data collection in evaluation research. In D. M. Fetterman (Ed.). *Ethnography in educationak evaluation*. Beverly Hills, CA: Sage.
- Marsh, C. J. (2004). *Key consept for understanding curriculum*. Routledge Falmer. USA.
- Mays, N., & Pope, C. (2000). Qualitative research in health care, assessing quality in qualitative research. *BMJ*, 320, 50-52.
- MEB, (2004). Hayat bilgisi öğretim Programı, Ankara
- Merriam, S. B. (2013). *Nitel araştırma desen ve uygulama için bir rehber* (Çev. Turan, S.). Ankara: Nobel Yayıncılık (Özgün çalışma, 2009).
- Mıhçıoğlu, C. (1989). Eğitim (bilimleri) fakültesinin kuruluşu üzerine. *A.Ü. Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*. c. 22. s. 1: 347-391
- Mialaret, G. (2001). Eğitim bilimlerinin epistemolojik ve metodolojik temelleri. çev. Seçkin Özsoy. *A. Ü. Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*. c. 32. s. 1: 317- 330.
- Miles, M.B. & Huberman, M. (1994) *Qualitative Data Analysis: An expanded sourcebook* (2.baskı) *Tousand Oaks*, CA: Sage
- Newell, W.H.(1994), Designing interdisciplinary courses, *New Directions for Teaching and Learning*, Vol.58, ss.3551.
- Oliver, I. A. (1965). *Curriculum improvement*. New York: Dodd, Mead &Company.
- Orhan, U. G. & Öztosun Çaydere, Ö. (2021). Türkiye’de uzaktan eğitimde müzik alanında yapılmış lisansüstü tezlerin incelenmesi. *Online Journal of Music Sciences*, 6 (1), 101-117. DOI: 10.31811/ojomus.933928
- Örnek N. & Karamustafa, K. (2020). Turist rehberliği alanındaki lisansüstü tezlerin bibliyometrik analiz ile değerlendirilmesi (1989-2019), *Turist Rehberliği Dergisi*, 3(2), 115-138.
- Örücü, D. & Şimşek, H. (2011). Akademisyenlerin gözünden Türkiye’de eğitim yönetiminin akademik durumu: Nitel bir analiz. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 17(2), 167-197.

- Özbek, R. (2007). Öğrenme- öğretmen süreci. (Ed. G. Ocak) *Öğretim ilke ve yöntemleri* Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Özdem, G. (2015). An overview of postgraduate thesis within the field of education policies in turkey (1989-2014) . *Gaziantep University Journal of Social Sciences*, 14 (3) , 631-646. DOI: 10.21547/jss.256758
- Özden, Y. (2000). *Eğitimde yeni değerler*. Ankara: PegemA Yayıncılık
- Özkal, N. (2020). Eğitim programları ve öğretim alanında yapılan doktora tezlerinin incelenmesi: 2015-2019. *OPUS Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 15 (25) , 3415-3442. DOI: 10.26466/opus.647030
- Özkan, H. H. (2009). Bilgi toplumu eğitim programları. *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 10, 113-132.
- Özkaral, T. & Taş, A. (2017). Sosyal bilgiler ve karşılaştırmalı eğitim alanında yapılan lisansüstü ez çalışmalarının incelenmesi: bir meta-sentez çalışma örneği, *Turkish Studies- International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Türkic* Volume 12/25, p.651-670,DOI Number:<http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.12143>,ISSN:1308-2140, Ankara/Turkey.
- Öztutgan, Zülüf. (2016) Türkiye’de gitar alanında yapılan lisansüstü tezlerin analizi ve değerlendirilmesi. *Yüzüncü Yıl Eğitim Fakültesi Dergisi*, (13),: 684-708.
- Patton, M. Q. (1987). *How to use qualitative methods in evaluation*. Newbury Park, CA: Sage.
- Patton, M. Q. (1990). *Qualitative research and evaluation methods*. Thousand Oaks, CA: Sage.
- Pinar, W. F. (1978). The reconceptualisation of curriculum studies. *Journal of Curriculum Studies*, 10(3), 205-214. doi: 10.1080/0022027780100303
- Polat, H. (2017). Türkiye’de 2005-2017 tarihleri arasında hayat bilgisi dersi ile ilgili yapılmış lisansüstü çalışmalar üzerine bir değerlendirme, *Turkish Studies-International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Türkic* Volume 12/33, p. 337-360 DOI Number: <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.12603> ISSN: 1308-2140, Ankara-Turkey.
- Posner, G. J. (2004). *Analyzing the curriculum*. New York: McGraw Hill.
- Saban, A., Eid Koçbeker, N., Saban, A., Alan, S., Doğru, S., Ege, İ., Arslantaş, S., Çınar, D. ve Tunç, P. (2009). *Eğitim bilimleri alanında nitel araştırma metodolojisi ile gerçekleştirilen çalışmaların değerlendirilmesi*. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü IV. Lisansüstü Eğitim Sempozyumu, (19-21 Ekim 2009)
- Cilsalar-Sagnak, H. (2020). Program geliştirme ve teknoloji (Ed. HG, Berkant) *Eğitimde Program Geliştirme Kuramdan Uygulama Örneklerine*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Sağ, V. 2003. “Toplumsal değişim ve eğitim üzerine”, C.Ü. *Sosyal Bilimler Dergisi*, 27 (1), ss.11-25

- Sahin, S. & Şahin, M. (2011). Türkiye'de kadın konulu tezler üzerine bir değerlendirme. *Education Sciences*, 6 (4) , 2413-2424. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/nwsaedu/issue/19818/212020>
- Sayın, V. , Uluçınar Sağır, Ş. & Ermiş, M. (2021). Türkiye’ de 2015-2020 yılları arasında pedagojik alan bilgisi ile ilgili lisansüstü tezlerin incelenmesi. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi* , 41 (1) , 379-413 . Retrieved from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/gefad/issue/62024/869236>
- Schmatzberger, A. (2009). *Der lehrplan im kontext eines bildungspolitischen diskurses. Unpublished diplomarbeit*, Universitaet Wien, Österreich.
- Schreglmann, S. (2016). Türkiye’de program geliştirme konusu ile ilgili yapılan yüksek lisans ve doktora tezlerinin içerik analizi. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 9(43), 1492-1500. Doi: 10.17719/jisr.20164317720
- Schwab, J. J. (1969). The practical: A language for curriculum. *The School Review*, 78(1), 1-23. doi: 10.1080/00220272.2013.809152
- Selçuk, Z. Palancı, M., Kandemir, M. ve DüNDAR, H. (2014). Eğitim ve bilim dergisinde yayınlanan araştırmaların eğilimleri: İçerik analizi. *Eğitim ve Bilim*, 39(173), 430-453.
- Senemoğlu (2018). *Gelişim-Öğrenme ve Öğretim*. Ankara: Anı Yayıncılık
- Seven, B., Polat, E. A., Yavaş, A., & Çakmak, T. F. (2022). Turizm yazınında toplumsal cinsiyet: türkiye’ de yapılan lisansüstü tezlerin bibliyometrik analizi. *Türk Turizm Araştırmaları Dergisi*, 6(4), 969–987. <https://doi.org/10.26677/TR1010.2022.1134>
- Sever, I. (2021). Türkiye’de sosyal bilgiler eğitimi konusunda yazılan doktora tezlerinin incelenmesi: Bir içerik analizi. *Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16(32), 601-624.
- Sezer, A. İnel, Y. & Gökarp, A. (2019). Çalışma grubu sosyal bilgiler öğretmeni olan Türkiye’deki lisansüstü tezlerin incelenmesi. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 12(2), 1-17.
- Sharts-Hopko, N. C. (2002). Assessing rigor in qualitative research. *Journal of the Association of Nurses In Aids Care*, 13 (4),84-86.
- Sönmez, V. (1993). *Eğitim felsefesi*. Ankara: Adım Yayıncılık.
- Sönmez, V. (1998): *Sosyal bilgiler öğretimi*, Anı Yay. ANKARA.
- Sümbül, A. Yılmaz, H. (2000): *Öğretimde planlama ve değerlendirme*, Mikro Yay.
- Streubert, H. J. & Carpenter, D. R. (2011). *Qualitative research in nursing. (5th ed.)*. Philadelphia: Lippincott Williams ve Wilkins.
- Şahin, D. Calp, Ş., Bulut, P. ve Kuşdemir, Y. (2013). Sınıf öğretmenliği eğitimi bilim dalında yapılmış lisansüstü tezlerin çeşitli kriterlere göre incelenmesi. *Journal of World of Turks*, 5(3), 187-205.

- Şenyurt, S. & Özer-Özkan, Y. (2017). Eğitimde ölçme ve değerlendirme alanında yapılan yüksek lisans tezlerinin tematik ve metodolojik açıdan incelenmesi. *İlköğretim Online*. 16(2), 628-653.
- Şirin, H. (2008). *Eğitimin siyasal işlevleri ve türkiye ' deki sivil toplum örgütlerinin bu işlevlere ilişkin görüşlerinin analizi*, yayımlanmamış doktora tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Tan Şişman, G. & Kerkez, B. (2019). Mesleki ve teknik eğitim öğretmenlerinin eğitim programı kavramına ilişkin görüşleri. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 47, 262-286. DOI: 10.9779/pauefd.516706
- Tan Şişman, G. (2017). Öğretmen yetiştirme lisans programları ders içeriklerinde “eğitim programı ” kavramı. *İlköğretim Online*, 16 (3) , 1301-1315. DOI: 10.17051/ilkonline.2017.330259
- Tan, Ş. , Kayabaşı, Y. , & Erdoğan, A. (2003). *Öğretimi Planlama ve Değerlendirme*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Taşar, H. H. (2022). Köy enstitüleri konusunda yapılmış araştırmaların değerlendirilmesi: 2011-2020 lisansüstü tezler. *Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi* , (53) , 122-132. DOI: 10.53444/deubefd.978924
- Taşkın, P. (2014). Opinions of secondary school students on the effects of disciplinary regulations and practices on the freedom of thought and expression. *Eğitim Araştırmaları-Eurasian Journal Of Educational Research*, vol.57, 51-72.
- Taşpınar, M. (2008). *Öğretimin planlanması*. Ankara: Maya Akademi
- TDK (2022) <https://sozluk.gov.tr/> (6 haziran 2022 tarihinde erişilmiştir.)
- Tepe, N. (2018). Türkiye ' de yükseköğretim alanında yapılan lisans üstü tezlerin incelenmesi (1990-2017). *Turkish Studies (Elektronik)*, 13(19), 1727 - 1744. 10.7827/TurkishStudies.13726
- Topçuoğlu, H. (1968). Ankara üniversitesinin bir "eğitim fakültesi" vardır! *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi* 1(1): 1-50.
- Toptaş, B. & Kuşdemir, Y. (2021). Türkiye ' de matematik öğretimi alanında yapılan lisans üstü tezlerin incelenmesi. *International Primary Education Research Journal*, 5 (2), 171-179. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/iperj/issue/64344/913213>
- Toptaş, B. (2013) Uluslararası sanat müziği bestecileri üzerine yapılan lisansüstü çalışmalar. *Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Dergisi*, (31) 74-89.
- Tuncel, İ. (2008). *Duyuşsal özelliklerin gelişimi açısından örtük program*. Yayımlanmamış doktora tezi. Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Tuncel, İ. (2019). *Program geliştirmenin kuramsal temelleri*. (Ed. Şeker, H.). Eğitimde program geliştirme kavramlar yaklaşımlar Ankara: Anı Yayıncılık.

- Türel, Y. K. & Bayer, H. (2021). Türkiye’de lisansüstü tezlerde artırılmış gerçeklik kullanımı üzerine araştırma eğilimleri. *Turkish Journal of Educational Studies*, 8 (2) , 195-214. DOI: 10.33907/turkjes.818899
- Türkiye Bilimler Akademisi (TÜBA). *Bilim adamı yetiştirme lisansüstü eğitim*. 2001. Ankara: TUBİTAK Matbaası.
- Tyler, R. (1949). *Basic principles of curriculum and instruction*. Chicago: The University of Chicago Press.
- Ulusoy, G., (2007), “Disiplinlerarası araştırma ve eğitim”, değişim çağında yüksek öğretim: global trendler – paradigmalar yönelimler, Coşkun Can Aktan (Ed.), İzmir: Yasar Üniversitesi, Mart 2007, ss. 389-398.
- Ustabulut, M. Y. (2021). Türkçe öğretiminde yansıtıcı düşünme uygulamalarına ilişkin araştırmaların eğilimleri. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 10(3), 1089-1104.
- Ünal, A. & Bayar, S. B. (2020). Türkiye’ de destinasyon konusunda yayınlanmış lisansüstü tezlerin bibliyometrik incelenmesine yönelik bir araştırma. *Karadeniz Sosyal Bilimler Dergisi*, 12 (22) , 237-250. DOI: 10.38155/ksbd.674786
- Üstüner, M., ve Cömert, M. (2008). Eğitim yönetimi teftişi planlaması ve ekonomisi anabilim dalı lisansüstü dersleri ve tezlerine ilişkin bir inceleme. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 55 (14), 497-515.
- Varış, F. (1978). *Eğitimde program geliştirme “teori ve teknikler”*. Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi
- Varış, F. (1988). *Eğitimde program geliştirme: teori ve teknikler*. Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları.
- Varış, F.(1994). *Program geliştirme, teori ve teknikler*. Ankara: Alkım Yayıncılık
- Varışoğlu, B., Şahin, A. ve Göktaş, Y. (2013). Türkçe eğitimi araştırmalarında eğilimler. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 13(3), 1767-1781.
- Weber, R. P. (1985). *Basic content analysis*. Beverly Hills, CA: Sage.
- Whittemore, R., Chase, S. K., & Mandle, C. L. (2001). Validity in qualitative research. *Qualitative Health Research*, 11 (4),522-537.
- Wikipedia.(2022). *2019-20 COVID-19 pandemisinin eğitime etkisi*. Wikipedia. https://tr.wikipedia.org/wiki/COVID-19_pandemisinin_e%C4%9Fitime_etkisi
- Wikipedia.(2022). *2019-20 koronavirüs pandemisi*. Wikipedia. https://tr.wikipedia.org/wiki/COVID19_pandemisi
- Yakar, L. Demir, H. & İğde, H. (2022). Eğitim bilimleri alanında 2005-2020 yılları arasında yürütülen lisansüstü tezlerin incelenmesi. *Anadolu Journal of Educational Sciences International*, 12 (1) , 294-321. DOI: 10.18039/ajes.970639

- Yaşar, Ş. & Papatğa, E. (2015). İlkokul matematik derslerine yönelik yapılan lisansüstü tezlerin incelenmesi. *Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* , 5 (2) , - . Retrieved from <https://dergipark.org.tr/pub/trkefd/issue/21482/230218>
- Yazıcıoğlu, A. & Genç, G. (2021). Analysis of postgraduate theses in the field of classroom teaching. *Manisa Celal Bayar University Journal of the Faculty of Education*, 9(2), 1-14. <https://doi.org/10.52826/mcbuefd.927793>.
- Yıldırım, A. (1999). Nitel araştırma yöntemlerinin temel özellikleri ve eğitim araştırmalarındaki yeri ve önemi. *Eğitim ve Bilim*, 23(112), 7-17.
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2008). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2018). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri 11. Baskı*. Ankara: Seçkin Yayıncılık
- Yıldırım, A. (1996). Disiplinlerarası öğretim kavramı ve programlar açısından doğurduğu sonuçlar, *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12, 89-94.
- Yıldız, R., 2006. *Eğitim Bilimine Giriş*, Erçetin, Ş. ve Tozlu, N. (Ed.) Pegem Yayınları, Ankara.
- Yılmaz, Ş., Aydın, F. & Bahar, M. (2015). 1992-2011 Yılları arasında çevre eğitimi ile ilgili yayımlanan yüksek lisans ve doktora tezlerindeki genel yönelimlerin belirlenmesi. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. 8(19), 383- 413.
- Yorulmaz, B. (2016). Türkiye’de din eğitimi alanında yapılan lisansüstü çalışmalar hakkında genel bir değerlendirme. *Marmara Üniversitesi Öneri Dergisi*, 12(46), 41-62.
- Yurdakal, İ. H. (2018). Metinlerarası ve Metinlerarasılık Konusunda Yapılan Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi. *The Journal of Limitless Education and Research*, 3 (3) , 80-93. DOI: 10.29250/sead.461626
- Yüksek Öğretim Kurumu (2023). Türlerine göre mevcut üniversite sayısı. <https://istatistik.yok.gov.tr/>. 20 Mayıs 2023 tarihinde erişilmiştir.
- Yüksel, S. (2002). “Yükseköğretimde eğitim- öğretim faaliyetleri ve örtük program.” *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. Cilt: XV, Sayı:1.
- Zencirkıran, M. 2016. *Sosyoloji*, Dora Basım, Bursa.

EKLER

EK.1 İncelenen tezler

ABAY,H. (2019). Üniversite öğrencilerinde bilgi-motivasyon-davranış becerileri (IMB) modeli'ne dayandırılan premenstrual semptomlar ile baş etme eğitim programı'nın etkinliğinin değerlendirilmesi Doktora. Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi

ABDULBAKİ,M. (2021). Ebeveyn eğitim programının erken çocukluk dönemindeki otizmlili çocuğa sahip ebeveynlerin eğitsel yeterliklerine etkisinin incelenmesi Doktora. Necmettin Erbakan Üniversitesi

ACAR,T. (2016). Vak'a kavramsallaştırma eğitim programı'nın psikolojik danışman adaylarının vak'a kavramsallaştırma becerilerine ve özyeterlik düzeylerine etkisi Doktora. Hacettepe Üniversitesi

ACAR,T. (2017). Toplumsal cinsiyet eşitliği eğitim programının hazırlanması, uygulanması ve değerlendirilmesi Doktora. Ankara Üniversitesi

ADAK,A. (2011). Mekânsal beceri eğitim programının okulöncesi dönem çocuklarının mekânsal becerilerine etkisi Doktora. Marmara Üniversitesi

ADEM,S. (2019). Aile eğitim programının, aile işlevleri üzerindeki etkisinin incelenmesi Yüksek Lisans. Dokuz Eylül Üniversitesi

ADİL,B. (2019). Batı Trakya azınlık öğretmenlerinin kaynaştırmaya yönelik tutumları ve eğitim programı tasarım yaklaşımları Yüksek Lisans. Trakya Üniversitesi

AFAT,N. (2013). Üstün zekalı çocukların ebeveynlerine yönelik geliştirilen aile eğitim programının etkililiğinin sınanması Doktora. İstanbul Üniversitesi

AHİ,B. (2015). Okul öncesi eğitim programına kaynaştırılan çevre eğitimi programının çocukların 'Çevre' kavramı hakkındaki zihinsel model gelişimine etkisi Doktora. Gazi Üniversitesi

AK,D. (2021). Ortaokul öğretmenlerinin eğitim programı bilgisi ile ilgili profesyonel gelişim aktivitelerine katılımlarının 21. yüzyıl becerileri doğrultusunda incelenmesi: TALIS 2018'den kanıtlar Yüksek Lisans. Trakya Üniversitesi

AKALIN,N. (2021). Yaratıcı drama eğitim programının çocukların sosyal davranış ve sosyal problem çözme becerilerine etkisi Doktora. Hacettepe Üniversitesi

AKAN,Y. (2018). Şiddeti azaltma psiko-eğitim programının (ŞAPP) eşine şiddet uygulayan erkeklerin saldırganlık, duygu yönetimi ve ilişki özyeterlik düzeylerine etkisinin incelenmesi Doktora. Mersin Üniversitesi

AKBULUT,F. (2021). Resimli çocuk kitaplarının M.E.B. Okul Öncesi Eğitim Programı'ndaki kavramlara yer verme durumunun incelenmesi Yüksek Lisans. Trakya Üniversitesi

AKÇA,D. (2013). Bir aile eğitim programının evli annelerin evlilik doyumu, evlilikte sorun çözme becerisi ve psikolojik iyi oluşuna etkisi Yüksek Lisans. Marmara Üniversitesi

- AKDAĞ,G. (2019). Afad'ın 'afete hazır Türkiye – birey ve aileler için afet bilinci eğitimi'nin eğitim programı ve materyali yönünden değerlendirilmesi' Yüksek Lisans. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
- AKDEMİR,E. (2015). Okul yöneticilerinin teknolojiye yönelik hizmet içi eğitim ihtiyaçlarının belirlenmesi ve bir hizmet içi eğitim programı önerisi Doktora. Necmettin Erbakan Üniversitesi
- AKGÜL,H. (2016). Yalnızlığı azaltma psiko-eğitim programının yaşlıların yalnızlık düzeyine etkisi Doktora. Ankara Üniversitesi
- AKGÜL,S. (2016). Pamuk Şekerim I-II kitaplarının MEB Okul Öncesi Eğitim programı (2013) açısından incelenmesi Yüksek Lisans. Okan Üniversitesi
- AKIN,Ü. (2013). Akılcı duygusal davranışçı terapi odaklı psiko-eğitim programının kendini sabotaj üzerindeki etkisi Doktora. Sakarya Üniversitesi
- AKINCI,A. (2018). Ev merkezli sayı ve işlem eğitim programının okul öncesi çocukların erken matematik yetenekleri ile anne çocuk ilişkisi üzerine etkisinin incelenmesi Doktora. Gazi Üniversitesi
- AKİF,M. (2021). Ağır ve çoklu yetersizlikten etkilenmiş öğrencilerle çalışan öğretmenlere uygulanan video teknolojisi ile seçim fırsatı sunma öğretmen eğitim programının etkililiği Yüksek Lisans. Gazi Üniversitesi
- AKİF,M. (2021). Çocukların görsel algı becerilerine görsel-motor entegrasyon eğitim programının etkisi Doktora. Gazi Üniversitesi
- AKKAN,T. (2018). 6-12 yaş dönemi çocuklara uygulanan okul kazalarında ilk yardım eğitim programının etkinliği Yüksek Lisans. İstanbul Okan Üniversitesi
- AKKAYA,D. (2009). 2006 okulöncesi eğitim programının uygulamasında öğretmen görüşlerinin değerlendirilmesi (Kayseri ili örneği) Yüksek Lisans. Erciyes Üniversitesi
- AKKAYA,M. (2015). Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı Diploması Akademisinde diplomat adaylarına verilen mesleğe hazırlayıcı eğitim programının katılımcı görüşlerine göre değerlendirilmesi Yüksek Lisans. Ankara Üniversitesi
- AKKOYUNOĞLU,Ö. (2019). Müzik öğretmenlerinin bireyselleştirilmiş eğitim programı hazırlamada karşılaştıkları güçlüklerin belirlenmesi ve kaynaştırma uygulamalarına ilişkin görüşlerinin incelenmesi Yüksek Lisans. Atatürk Üniversitesi
- AKKUŞ, N. (2007). Orta düzeyde öğrenme yetersizliği (eğitilebilir) olan çocuklara günümüzde uygulanan ilköğretim eğitim programına ilişkin öğretmen görüşlerinin değerlendirilmesi Yüksek Lisans. Çukurova Üniversitesi
- AKKUŞ,F. (2013). Oyun temelli matematik eğitim programının çocuğun matematik gelişimine etkisinin incelenmesi Yüksek Lisans. Gazi Üniversitesi
- AKKUŞ,Z. (2017). Duygusal dışavurum amaçlı psiko-eğitim programının ergenlerin depresyon, anksiyete ve stres düzeyine etkisi Doktora. Sakarya Üniversitesi
- AKMAN, R. (2008). Kozmetik ürün satış elemanı eğitim programı içeriğinin belirlenmesi Yüksek Lisans. Gazi Üniversitesi

- AKMAN, T. (2002). İnsan kaynakları ve okulun eğitim programının yönetimine ilişkin etmenlerin ortaöğretim kurumlarında çalışan işgörenlerin sendikal örgütlenmeleri üzerine etkileri (Eskişehir Merkez ilçe örneği) Doktora. Hacettepe Üniversitesi
- AKMAN,G. (2019). Meme kanseri olan kadınlara uygulanan web tabanlı alopesi eğitim programının beden imajına, benlik saygısına, yaşam kalitesine ve iyilik durumuna etkisi Doktora. Akdeniz Üniversitesi
- AKSOY,M. (2020). Zihinsel engelli çocuğu olan annelerin karşılaşılabilecekleri güçlüklerle baş etme durumlarının incelenmesi: Bir aile destek eğitim programının uygulanması Yüksek Lisans. İstanbul Ticaret Üniversitesi
- AKTAŞ,A. (2013). Okul öncesi öğretmenlerinin eğitim programındaki müzik etkinliklerini uygulama durumları: Niğde ili örneği Yüksek Lisans. Niğde Üniversitesi
- AKTO,S. (2017). Okul öncesi öğretmenlerinin okul öncesi eğitim programındaki değerler eğitiminde kullandıkları yöntem ve tekniklerin uygunluğunun incelenmesi (Mardin örneği) Yüksek Lisans. Yüzüncü Yıl Üniversitesi
- AKYÜZ,A. (2019). Empati yönelimli siber zorbalık psiko-eğitim programının lise 9. ve 10. sınıf öğrencilerinin siber zorbalık düzeylerine etkisi Yüksek Lisans. Gazi Üniversitesi
- ALABAY,E. (2013). Sciencestart destekli fen eğitim programının 60-72 aylık çocukların bilimsel süreç becerilerine ve bilimsel tutuma güvenme ve yönelime etkisi Doktora. Selçuk Üniversitesi
- ALAKOÇ,D. (2011). Anne eğitim programının 5?6 yaş çocuklarının temel eğitime hazır bulunuşluk düzeyine etkisinin incelenmesi Doktora. Selçuk Üniversitesi
- ALBAYRAK,G. (2013). Psiko-eğitim programı ile psikodramanın üniversite öğrencilerinin psikolojik iyi oluşlarına etkisinin karşılaştırılması Doktora. Mersin Üniversitesi
- ALEMDAR,M. (2016). Problem çözme eğitim programının anasınıfına devam eden çocukların problem çözme becerileri ile kişilerarası problem çözme becerilerine etkisi Doktora. Gazi Üniversitesi
- ALI,P. (2020). 'Anlaşmazlıklarımızı Çözebiliriz' çatışma çözümü eğitim programının sonuçları: Batı Trakya ilköğretim örneklemleri Yüksek Lisans. Dokuz Eylül Üniversitesi
- ALIZADA,G. (2021). Azerbaycan'da 'Potansiyel Okul Direktörleri Eğitim Programı'nı tamamlayan okul yöneticilerinin yeterlilikleri Yüksek Lisans. Akdeniz Üniversitesi
- ALİ,M. (2016). Güncel sanatın öğretilmesine yönelik yeni bir eğitim programının hazırlanması ve değerlendirilmesi Doktora. Necmettin Erbakan Üniversitesi
- ALİYE,M. (2020). Sağlıklı yaşlı bireylere uygulanan bilişsel eğitim programının bilişsel fonksiyonlara etkisi: Randomize kontrollü bir çalışma Doktora. Dokuz Eylül Üniversitesi
- ALKAN,Y. (2009). 'Bir Lider Yetiştiriyor' eğitim programının 10. sınıf öğrencilerinin problem çözme becerileri üzerine etkisi Yüksek Lisans. Yeditepe Üniversitesi
- ALPER,Z. (2019). Bursa Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi entegre eğitim programına geçiş sonrasında dönem öğrenci başarı ve görüşlerinin incelenmesi Yüksek Lisans. Hacettepe Üniversitesi

- ALPEREN,A. (2016). Yetişkinler okuma yazma öğretimi ve temel eğitim programını tamamlayan bireylerin okuma-yazma düzeylerinin incelenmesi Yüksek Lisans. Niğde Üniversitesi
- ALROFAIDY,S. (2021). التحضيرية السنة في العربية اللغة تعليم برامج Yüksek Lisans. Aksaray Üniversitesi
- ALTINDAĞ,Ö. (2019). Küçük çocuklar için büyük matematik eğitim programının risk grubu çocukların erken matematik becerileri üzerindeki etkililiği Doktora. Ankara Üniversitesi
- ALTINSOY,B. (2019). Neo-liberal politikaların 2005 ilköğretim eğitim programına yansımalarının öğretmen görüşleri yoluyla değerlendirilmesi Yüksek Lisans. Ankara Üniversitesi
- ALTINTAŞ,H. (2010). İlköğretim 4.sınıf Türkçe ders kitaplarındaki metinlerin işlenişine yönelik hazırlanan drama yönelimi eğitim programının istenen davranışları kazandırmaya etkisi Yüksek Lisans. Sakarya Üniversitesi
- ALTUNKOL,F. (2017). Bilişsel esneklik eğitim programının lise öğrencilerinin bilişsel esneklik ile algılanan stres düzeylerine ve stresle başa çıkma tarzlarına etkisi Doktora. Çukurova Üniversitesi
- ALTUNTAŞ,Ç. (2019). Aile eğitim programının annelerin ebeveynlik davranışlarına ve çocuklarında gözlenen davranış problemlerine etkisi Yüksek Lisans. Gaziantep Üniversitesi
- ANLI,G. (2017). Boyun eğici davranışları azaltmaya yönelik bilişsel davranışçı psiko-eğitim programının kişilerarası duyarlılık, öfke ve düşmanlık (Hostile) üzerine etkisi Doktora. Sakarya Üniversitesi
- ARAR,M. (2018). İnternet bağımlılığı ile başa çıkma psiko-eğitim programının lise 10.sınıflarında internet kullanımına etkisi Yüksek Lisans. European University of Lefke
- ARDAHAN,S. (2017). Aseptik non-touch tekniği kullanarak kan kültürü alımına ilişkin yapılandırılmış eğitim programı'nın hemşirelerin kan kültürü alma bilgi ve becerilerine etkisi Yüksek Lisans. Ege Üniversitesi
- ARGA,M. (2009). Hazır giyim sektöründe üretim hatalarının giderilmesine yönelik bir hizmet içi eğitim programı geliştirme Doktora. Gazi Üniversitesi
- ARICA,T. (2010). Havacılıkta çoklu ekip işbirliği eğitiminin incelenmesi ve CASA uçağı simülöründe eğitim programının hazırlanması Yüksek Lisans. Gazi Üniversitesi
- ARPACI,T. (2020). Lösemilerden sağ kalan adölesanlara yönelik teknoloji temelli psikososyal danışmanlık ve eğitim programının etkinliğinin değerlendirilmesi Doktora. Gazi Üniversitesi
- ARSEVEN,İ. (2009). Bağlam ve süreç boyutlarında bir hizmetiçi eğitim programının değerlendirilmesi Doktora. Hacettepe Üniversitesi
- ARSLAN, Ş. (2006). Megep kapsamında mikro denetleyicilerle dijital işlemler modülü eğitim programı ve deney setinin tasarımı Yüksek Lisans. Gazi Üniversitesi

ARSLAN, V. (2007). Kara havacılığı helikopter pilot eğitim programının mezun pilot ve uçuş öğretmenlerinin görüşleri açısından değerlendirilmesi Yüksek Lisans. Hacettepe Üniversitesi

ARSLAN,A. (2021). Okul öncesi ve ilkokullarda uygulanan değer odaklı aile eğitim programının anne babalık becerilerine, aile iklimine ve değer odaklı yaşama etkisi Doktora. Atatürk Üniversitesi

ARSLAN,H. (2020). Çocukluk Dönemi Yürütücü İşlevler Envanteri'nin 48-72 aylık çocuklar için geçerlik ve güvenirlik çalışması ve Okul Öncesi Yürütücü İşlevler Eğitim Programı'nın etkililiğinin incelenmesi Doktora. Marmara Üniversitesi

ARSLAN,O. (2017). BİT-KOÇ öğretmen eğitim programı'nın öğretmenlerin söz öncesi dönem Milieu Öğretim Yöntemi'ni uygulamalarında ve down sendromlu çocukların amaçlı iletişim davranışlarını arttırmada etkisinin belirlenmesi Doktora. Gazi Üniversitesi

ARSLAN,Z. (2017). Okul öncesi öğretmenlerinin 2013 okul öncesi eğitim programını uygulamada karşılaştıkları sorunların düzeyi Yüksek Lisans. Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi

ARSLANOĞLU,M. (2016). Bursa İli halk eğitim merkezlerindeki takı tasarımı eğitim programının incelenmesi Yüksek Lisans. Gazi Üniversitesi

ASARKAYA,Ö. (2011). Servikal kanserin erken tanısına ilişkin tutum ve davranış geliştirmede planlı eğitim programının etkililiği Doktora. Ege Üniversitesi

ASLAN,D. (2017). Okul öncesi dönem çocuklarının bakış açısı alma becerilerine empati eğitim programının etkisinin incelenmesi Doktora. Ankara Üniversitesi

ASLAN,M. (2021). Bireyselleştirilmiş eğitim programı geliştirme birimi toplantılarının ve toplantılara aile katılımının incelenmesi Yüksek Lisans. Gazi Üniversitesi

ASLAN,Ö. (2021). İşitme engelli öğrencilerle çalışan öğretmenler için geliştirilen eğitim programının mesleki yeterliliklerine etkisinin incelenmesi Doktora. Necmettin Erbakan Üniversitesi

ATAV,S. (2020). Türkiye'de uygulanan Master Coach Hentbol Antrenör Eğitim Programının antrenör görüşlerine göre değerlendirilmesi Yüksek Lisans. Ankara Üniversitesi

ATEŞ,Ş. (2010). SPA yöneticisi eğitim programı içeriğinin belirlenmesi Yüksek Lisans. Gazi Üniversitesi

ATEŞOĞLU,N. (2018). ilkokul çocuklarına yönelik ihmal ve istismarı önleme: Bir anababa eğitim programının değerlendirilmesi Yüksek Lisans. Ankara Üniversitesi

ATLI, M. (2007). İlköğretim 5. sınıf öğrencilerinin bilişsel, duyuşsal ve psikomotor olarak fen ve teknoloji dersine hazırolma düzeyleri ve buna yönelik hazırlanan eğitim programının erişime etkisi Yüksek Lisans. Niğde Üniversitesi

AVAR,N. (2020). Okul öncesi öğretmenlerinin benimsedikleri eğitim felsefeleri ile eğitim programı okuryazarlık düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi Yüksek Lisans. Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi

- AVCI,D. (2009). Öğrenilmiş iyimserlik eğitim programının 9. ve 10. sınıf öğrencilerinin iyimserlik düzeylerine etkisi Yüksek Lisans. Gazi Üniversitesi
- AYCI, E. (2009). Fangoterapist eğitim programı içeriğinin belirlenmesi Yüksek Lisans. Gazi Üniversitesi
- AYDEMİR,F. (2018). Öğretmenlerin Milli Eğitim Bakanlığı okul öncesi eğitim programını planlama ve uygulamaya yönelik çalışmalarının incelenmesi Doktora. Gazi Üniversitesi
- AYDIN, A. (2002). Otistik çocuk sahibi annelerine yönelik bir eğitim programı modeli Yüksek Lisans. Marmara Üniversitesi
- AYDIN, D. (2008). Öğretmenlerin, yöneticiler tarafından hizmetiçi eğitim programıyla desteklenmesi sonucunda kazandıkları bilgi ve becerileri eğitime yansıtma düzeylerinin incelenmesi (İstanbul Beykoz ilçesi örneği) Yüksek Lisans. Yeditepe Üniversitesi
- AYDIN,A. (2010). Okul öncesi öğretmenlerinin okul öncesi eğitim programına yönelik değerlendirmeleri Yüksek Lisans. Kafkas Üniversitesi
- AYDIN,D. (2020). Uyarılama eğitim programı'nın okul öncesi öğretmenlerinin kaynaştırma eğitimi ile ilgili düşünceleri, tutumları ve endişeleri üzerindeki etkisinin karşılaştırılması Yüksek Lisans. Yıldız Teknik Üniversitesi
- AYDIN,S. (2020). Okul öncesi öğretmenlerine yönelik özel yetenekli çocuklarla ilgili hizmet içi eğitim programı etkililiği Yüksek Lisans. Ondokuz Mayıs Üniversitesi
- AYDINLI,İ. (2018). İŞKUR işbaşı eğitim programının istihdama katkısı: Elazığ ilinde bir araştırma Yüksek Lisans. Fırat Üniversitesi
- AYDOĞAN, S. (2007). 6 yaş çocuklarının geometrik şekil ve sayı kavramlarının gelişiminde kavram eğitim programının etkisi Yüksek Lisans. Adnan Menderes Üniversitesi
- AYDOĞAN,S. (2021). Ulusal çekirdek eğitim programı ışığında 2009-2018 tıpta uzmanlık eğitimi giriş sınavı klinik sorularının temel hekimliği ölçüm düzeyinin değerlendirilmesi Tıpta Uzmanlık. Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
- AYDOĞDU,F. (2019). Göçmen aile çocuklarının uyum düzeylerine sosyal uyum eğitim programının etkisinin incelenmesi Doktora. Ankara Üniversitesi
- AYKUT,E. (2010). Aromaterapist eğitim programı içeriğinin belirlenmesi Yüksek Lisans. Gazi Üniversitesi
- AYŞEGÜL,D. (2017). Sınıf öğretmenlerinin bireyselleştirilmiş eğitim programı hazırlamada karşılaştıkları güçlükler ve kaynaştırma uygulamalarına ilişkin görüşlerinin değerlendirilmesi Yüksek Lisans. Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
- BAĞATARHAN,T. (2012). Ebeveyn eğitim programının annelerin ebeveynlik öz-yeterliklerine etkisi Yüksek Lisans. Ankara Üniversitesi
- BAĞATARHAN,T. (2020). Lise öğrencilerinde internet bağımlılığını önlemeye yönelik bilişsel davranışçı yaklaşıma dayalı psiko-eğitim programının geliştirilmesi ve etkililiğinin değerlendirilmesi Doktora. Dokuz Eylül Üniversitesi

- BAĞÇELİ,P. (2012). Aile katılımı boyutu zenginleştirilmiş okulöncesi eğitim programının 5-6 yaş çocuklarının ilkokula hazırbulunuşluk düzeyine etkisi Doktora. Uludağ Üniversitesi
- BAIMBETOVA,Z. (2021). Evaluating an English language teacher education program in Kazakhstan Doktora. Gazi Üniversitesi
- BAKAN,T. (2018). Değerler eğitim programının anasınıfına devam eden çocukların değer kazanımı üzerine etkisinin incelenmesi Yüksek Lisans. İstanbul Üniversitesi
- BAKIR,Ö. (2021). Adölesan erkek basketbol oyuncularında core stabilizasyon egzersizlerinin öğretilmesine yönelik eğitim programının etkilerinin incelenmesi Yüksek Lisans. Dokuz Eylül Üniversitesi
- BALABAN,M. (2011). Okul öncesi dönemde hijyen alışkanlığı kazandırma eğitim programının çocukların hijyen davranışlarına etkisinin incelenmesi Yüksek Lisans. Abant İzzet Baysal Üniversitesi
- BALCI,İ. (2018). Çocukluk çağı travmaları ile baş etme yönelimli psiko-eğitim programının psikolojik sağlamlık üzerindeki etkisi Doktora. Karadeniz Teknik Üniversitesi
- BARTAN,M. (2014). Okulöncesi öğretmenleri için bilimsel süreç becerilerine yönelik eğitim programı geliştirilmesi ve uygulanması Doktora. Uludağ Üniversitesi
- BAŞ,N. (2011). Hikaye temelli eğitim programının 60-72 aylık çocukların sorumluluk ve işbirliği becerilerinin gelişimine etkisinin incelenmesi Yüksek Lisans. Marmara Üniversitesi
- BAŞARA,N. (2015). Okul öncesi eğitim programında akıl yürütme becerilerinin yeri ve okul öncesi eğitim sınıflarında akıl yürütme becerilerinin desteklenmesinde örtük programın işlevi Doktora. Adnan Menderes Üniversitesi
- BAŞER,E. (2018). Hemodiyaliz hastalarında eğitim programının sıvı kontrolü ve diyet uyum üzerindeki etkisi Yüksek Lisans. Cumhuriyet Üniversitesi
- BATUR,E. (2012). MEB 36-72 aylık çocuklar için okul öncesi eğitim programı'nın (2006)çocuk hakları açısından incelenmesi Yüksek Lisans. Ankara Üniversitesi
- BAY,H. (2021). Gebelikte Uyku Kalitesini Arttırmaya Yönelik Uygulanan Eğitim Programının Maternal Uyku Kalitesine Etkisi Doktora. Ege Üniversitesi
- BAYHAN,M. (2011). Sözleşmeli infaz koruma memurlarına uygulanan hizmet içi eğitim programının CIPP modeli ile değerlendirilmesi Yüksek Lisans. Atatürk Üniversitesi
- BAYİRLİ,A. (2021). Anadolu lisesi müdürlerinin eğitim programı liderliği ve öğretmenlerin mesleki gelişimlerine etkisi Doktora. Ankara Üniversitesi
- BAYRAKLI,H. (2016). Okul öncesinde kaynaştırma konulu Anne Eğitim Programının çıktılarının anne ve öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi: Bir karma yöntem araştırması Doktora. Ankara Üniversitesi
- BAYRAKTAR, S. (2009). Education for 'motherhood': A case study on subjectivities of the women participating in the Mother-Child Education Program Yüksek Lisans. Boğaziçi Üniversitesi

BAYRAKTAR, V. (2005). Anaokulu eğitim programının öğretmen görüşleri çerçevesinde değerlendirilmesi Yüksek Lisans. Kafkas Üniversitesi

BAYRAKTAR,V. (2013). Okuma-yazmaya hazırlık eğitim programı'nın anasınıfına devam eden 6 yaş grubu çocukların yazı farkındalığı becerilerine ve ilköğretim birinci sınıftaki ses farkındalığı ve okuma-yazma becerilerine etkisinin incelenmesi Doktora. Gazi Üniversitesi

BAYRAM,T. (2019). Sezaryenle doğum yapan kadınlarda postpartum dönemde uygulanan egzersiz ve ergonomik modifikasyonları içeren eğitim programının kadınlarda depresyon, yeti yitimi ve yaşam kalitesi üzerine etkilerinin incelenmesi Yüksek Lisans. Başkent Üniversitesi

BEGÜM,K. (2018). Sosyal değişim liderliği eğitim programının etkililiği Yüksek Lisans. Yıldız Teknik Üniversitesi

BEHZAT,M. (2018). Elit futbolculara uygulanan empatik eğilim çatışma çözme problem çözme ve iletişim becerileri eğitim programının müsabaka performansları üzerine etkisinin incelenmesi Doktora. Erciyes Üniversitesi

BELLİCİ,N. (2012). Gerçeklik terapisiyle yapılandırılmış eğitim programının ortaokul öğrencilerinin okula bağlanma, okullarına devamlarının sağlanması, sosyal duygusal öğrenme beceri düzeylerine etkisi Yüksek Lisans. Ondokuz Mayıs Üniversitesi

BERBER,Ç. (2014). Akademik erteleme bazı psiko-sosyal değişkenlere göre açıklanması ve gerçeklik terapisine dayalı akademik erteleme ile başa çıkma eğitim programının etkililiğinin sınanması Doktora. Karadeniz Teknik Üniversitesi

BERBERCAN,F. (2010). Problem davranışların azaltılmasına yönelik grup aile eğitim programı' nın babaların problem davranışları azaltılması için gerekli kavram ve işlem süreçlerini kazanmalarına etkisi Yüksek Lisans. Gazi Üniversitesi

BERDİ, Ç. (2004). A proposal for a sustainable curriculum design and development model for interior architecture Doktora. İstanbul Teknik Üniversitesi

BEŞİR,H. (2020). Bebek kütüphanesinde verilen 'Duyusal Deneyimler' eğitim programının bebeklerin gelişim alanlarına ve duyu gelişimine etkisinin incelenmesi Yüksek Lisans. Karabük Üniversitesi

BETÜL,F. (2017). Kaynaştırma uygulaması yapılan okul öncesi sınıflarında drama eğitim programının çocukların etkileşimi ve sosyal bilgi işleme sürecine etkililiğinin incelenmesi Doktora. Hacettepe Üniversitesi

BEYAZIT,U. (2017). Çocuk ihmalinin önlenmesine yönelik anne eğitim programının etkililiği Doktora. Ankara Üniversitesi

BEYZA,A. (2021). Okul öncesi eğitim kurumuna devam eden 5 yaş grubu çocuklara uygulanan STEM eğitim programının ekolojik ayak izi farkındalığına etkisi Yüksek Lisans. Aksaray Üniversitesi

BİBER,K. (2012). Portage erken eğitim programının aile ve kurum ortamında yaşayan 5-6 yaş çocuklarının gelişimleri ile aile katılım düzeyi üzerindeki etkisi Doktora. Marmara Üniversitesi

- BİÇER,M. (2020). Öykü temelli çevre eğitim programının 48-72 aylık çocukların çevreye yönelik farkındalık ve tutumlarına etkisi Yüksek Lisans. Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi
- BİLASA, P. (2006). NLP (Neuro Linguistic Programming) (beyin dili programlama) pratisyenlik eğitim programının değerlendirilmesi Yüksek Lisans. Ankara Üniversitesi
- BİLGE,N. (2015). Okul öncesi çocuklar için 'Çocuklar için çevre ölçeği'nin geliştirilmesi ve çevre eğitim programının çocukların çevreye karşı tutumlarına etkisinin incelenmesi Doktora. Gazi Üniversitesi
- BİRGİLİ,E. (2021). Okul öncesi öğretmenlerinin eğitim programı dışında başvurmuş oldukları ekstra faaliyetlerin analizi Yüksek Lisans. Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi
- BOYRAZ,G. (2015). Aile eğitim programının annelerin ayrımlı pekiştirme kullanarak çocuklarına kural kazandırma becerisini edinmelerine etkisi Yüksek Lisans. Gazi Üniversitesi
- BOZ,M. (2011). 5-6 yaş grubu çocuklara uygulanan Temel Hareket Eğitim Programının hareket becerilerinin gelişimine etkisi Doktora. Gazi Üniversitesi
- BOZYİĞİT,E. (2021). A suggested professional development training program for EFL teacher educator candidates: An action research Doktora. Gazi Üniversitesi
- BÖLÜKBAŞI,H. (2015). Aile hekimliği asistanlarının stres algıları, tükenmişlik düzeyleri ve sağlık davranışları: Bir eğitim programının etkisi Tıpta Uzmanlık. Çukurova Üniversitesi
- BULDUR,A. (2018). Çoklu ortamlar ile desteklenen çevre eğitim programının çocukların çevreye yönelik tutum ve farkındalıklarına etkisinin incelenmesi Doktora. Gazi Üniversitesi
- BURAK,A. (2021). Akılcı duygusal davranışçı yaklaşım temelli psiko-eğitim programının sporda kaygı ve akıldışı inançlar üzerine etkisi Doktora. Mersin Üniversitesi
- BURAL,B. (2020). Zihin engelli öğrencilerle çalışan öğretmenlerin öğretim yöntem ve teknikleri ile ilgili yeterlik düzeylerinin geliştirilmesinde uygulanan eğitim programının etkililiği Doktora. Necmettin Erbakan Üniversitesi
- BURUL,C. (2018). Öğretmenlerin eğitim programı tasarım yaklaşımı tercihlerinin öğretim programına bağlılıklarıyla olan ilişkisinin incelenmesi Yüksek Lisans. Balıkesir Üniversitesi
- BURUNSUZ,E. (2019). İlköğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin bireyselleştirilmiş eğitim programının uygulanmasına ilişkin görüşleri Yüksek Lisans. Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi
- BÜŞRA,K. (2017). MEB okul öncesi eğitim programına uyarlanmış piramit metodunun 5 yaş çocuklarının dil ve erken okuryazarlık becerilerine etkisinin incelenmesi Doktora. Gazi Üniversitesi
- BÜŞRA,K. (2019). Uyku eğitim programının bebeklerin uyku alışkanlıkları üzerindeki etkisi Yüksek Lisans. Karabük Üniversitesi
- BÜŞRA,M. (2019). Developing seventh grade students' scientific epistemological beliefs, science process skills and lake ecosystem understandings through Lake Eymir Education Program Yüksek Lisans. Orta Doğu Teknik Üniversitesi

BÜŞRA,Y. (2018). Okul öncesi çocuklarına uygulanan yaratıcılık eğitim programının çocukların yaratıcılık ve işitsel muhakeme becerilerine etkisi Yüksek Lisans. Gazi Üniversitesi

CALPBİNİCİ,P. (2020). Primipar gebelere motivasyonel görüşme yöntemi ile verilen eğitim programının doğum korkusuna, doğumda öz-yeterliliğe ve doğum şekline etkisi: Randomize kontrollü çalışma Doktora. Hacettepe Üniversitesi

CAN, N. (2006). Kurumda eğitim alan zihinsel engelli öğrencilerin annelerine,genişletilmiş aile eğitim programının uygulanmasının, öğrencilerin matematik ders amaçlarını edinmelerine, sürdürme ve genellemelerine etkisi Yüksek Lisans. Gazi Üniversitesi

CAN,B. (2015). Bireyselleştirilmiş eğitim programı ile ilgili özel eğitim öğretmenlerinin yaşadıkları sorunlar ve bu sorunlara yönelik çözüm önerileri (KKTC örneği) Yüksek Lisans. Yakın Doğu Üniversitesi

CAN,E. (2011). Liselerde kimya öğretmenlerinin kimya eğitim programını uygulamalarıyla ilgili sorunları ve çözüm önerileri (Kayseri ili örneği) Yüksek Lisans. Niğde Üniversitesi

CAN,Ö. (2019). İŞKUR aktif istihdam politikası kapsamında düzenlenen işbaşı eğitim programına katılan katılımcıların görüşlerine yönelik bir alan çalışması Yüksek Lisans. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

CAN,Ş. (2009). Okul öncesi eğitimi öğretmen ve öğretmen adaylarının 2006 okul öncesi eğitim programının değerlendirme unsuruna yönelik görüş ve davranışlarının incelenmesi Yüksek Lisans. Pamukkale Üniversitesi

CANAN, M. (2004). M.E.B. 2002 okulöncesi eğitim programının uygulanmasına ilişkin görüşlerin incelenmesi Doktora. Hacettepe Üniversitesi

CANBELDEK,M. (2020). Erken çocukluk eğitiminde üreten çocuklar kodlama ve robotik eğitim programının etkilerinin incelenmesi Doktora. Pamukkale Üniversitesi

CANBULAT,İ. (2019). 5-6 yaş çocukların matematik becerilerinin geliştirilmesinde Montessori eğitim programının etkisi Yüksek Lisans. Yeditepe Üniversitesi

CANOL,B. (2021). Okul öncesi eğitim kurumlarına devam eden 60-72 aylık çocuklara yönelik hazırlanan öz düzenleme eğitim programının çocukların öz düzenleme ve sosyal becerileri üzerine etkisi Yüksek Lisans. Gazi Üniversitesi

CANSIZ,G. (2021). Meme kanseri ilişkili lenfödem hastalarında kendi kendine lenfödem yönetimi eğitim programının hasta uyumu, günlük yaşam aktiviteleri ve hasta aktiflik düzeyi üzerine etkisi Yüksek Lisans. Hacettepe Üniversitesi

CANTEKİN,D. (2020). Duyguları yönetme becerileri eğitim programının çocukların duyguları yönetme ve bakış açısı alma becerilerine etkisinin incelenmesi Doktora. Gazi Üniversitesi

CEMAL,M. (2010). Liderlik eğitim programının eğitim yöneticilerinin kaosu yönetmede sergiledikleri davranışlarına etkileri Yüksek Lisans. Hacettepe Üniversitesi

CENGİZ, Ö. (2002). 5.6-6 yaş çocuklarının görsel algı gelişimini destekleyici eğitim programının etkisi yüksek lisans. Marmara Üniversitesi

- CENGİZ,Ö. (2019). The effects of a reflective training program on the awareness of Turkish pre-service EFL teachers' oral corrective feedback strategies Yüksek Lisans. Bursa Uludağ Üniversitesi
- CENGİZOĞLU,S. (2013). Investigating potential of education for sustainable development program on preschool children's perceptions about human-environment interrelationship Yüksek Lisans. Orta Doğu Teknik Üniversitesi
- CEREN,C. (2013). Okul öncesi öğretmenliği 3. sınıf öğrencilerine verilen Reggio Emilia Yaklaşımı konulu eğitim programının etkililiğinin incelenmesi Yüksek Lisans. Abant İzzet Baysal Üniversitesi
- CERİT,E. (2018). Sosyal beceri geliştirme eğitim programının ergenlerin psikolojik sağlık ve duygusal zeka düzeylerine etkisi Doktora. Erciyes Üniversitesi
- CEYLAN, M. (2005). An interdisciplinary educational program on population growth using drama as a tool Yüksek Lisans. Boğaziçi Üniversitesi
- CEYLAN,B. (2017). Temas hipotezine dayalı eğitim programının hemşirelik öğrencilerinde şizofreniye yönelik inanç, damgalama ve sosyal mesafe davranışları üzerine etkisi Doktora. Selçuk Üniversitesi
- CEYLAN,S. (2009). Pratisyen hekimlerin ulusal çekirdek eğitim programında yer alan uygulamalı beceriler konusundaki deneyim ve görüşlerinin değerlendirilmesi Yüksek Lisans. Hacettepe Üniversitesi
- CÖMERT, S. (2003). 2002 yılı okulöncesi eğitim programı hakkında öğretmen görüşleri ve uygulamaları (Sakarya ili örneği) Yüksek Lisans. Sakarya Üniversitesi
- ÇAĞATAY, N. (1985). Frostig visual algılama testi ve eğitim programına dayalı olarak 4-8 yaş arası cerebral palsy'li çocuklarda visual algılama davranışının incelenmesi Yüksek Lisans. Hacettepe Üniversitesi
- ÇAĞDAŞ, A. (1989). Konya ili okulöncesi eğitim kurumlarında serbest zaman faaliyetleri eğitim programının değerlendirilmesi Yüksek Lisans. Selçuk Üniversitesi
- ÇAĞLAR, Ç. (2004). TKY eğitim programının ilköğretim okulu öğretmenlerinin sınıf yönetimine ilişkin tutumlarına etkisi üzerine deneysel bir araştırma Doktora. İnönü Üniversitesi
- ÇAKICI,Z. (2010). Mesleki eğitim merkezlerinde uygulanmakta olan erkek berberliği eğitim programının değerlendirilmesi Yüksek Lisans. Gazi Üniversitesi
- ÇAKIR, S. (2004). 1981 temel eğitim okulları Türkçe eğitim programı ve bu programa göre yazılan 8. sınıf Türkçe kitaplarında işlenen dilbilgisi konuları üzerine bir inceleme Yüksek Lisans. Mersin Üniversitesi
- ÇAKIR,M. (2009). Sokakta çalıştırılan çocukların ailelerine yönelik aile eğitim programının değerlendirilmesi Yüksek Lisans. Marmara Üniversitesi
- ÇAKIROĞLU, D. (2007). Milli Eğitim Bakanlığı-Yükseköğretim Kurulu meslek yüksekokulları program geliştirme çalışmaları kapsamında hazırlanan büro yönetimi ve

sekreterlik eğitim programının öğretim elemanlarının görüşlerine göre değerlendirilmesi Yüksek Lisans. Gazi Üniversitesi

ÇAKMAK,S. (2011). Görme engeli olan çocuklara özbakım becerilerini kazandırmada video ile model olunarak sunulan aile eğitim programının etkililiği Doktora. Gazi Üniversitesi

ÇALTIK, İ. (2004). Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı anaokul ve anasınıflarında görev yapan öğretmenlerin uygulanan okul öncesi eğitim programına ve programın kullanımına ilişkin görüşlerin incelenmesi Yüksek Lisans. Gazi Üniversitesi

ÇARDAK,M. (2012). Affedicilik yönelimli psiko-eğitim programının affetme eğilimi, belirsizliğe tahammülsüzlük, psikolojik iyi oluş, sürekli kaygı ve öfke üzerindeki etkisinin incelenmesi Doktora. Sakarya Üniversitesi

ÇATALBAŞ,M. (2018). Okul öncesi eğitim programındaki karakter eğitiminin incelenmesi ve okul öncesi öğretmenlerinin karakter eğitimi hakkındaki görüşleri Yüksek Lisans. Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi

ÇAVUŞ,N. (2012). Çatışma çözme ve akran arabuluculuğu eğitim programının benlik saygısı ve çatışma çözme becerilerine etkisi Yüksek Lisans. Ondokuz Mayıs Üniversitesi

ÇAYIR,A. (2020). Hemşire öğretim elemanlarının akademik formasyon becerileri: Bir eğitim programı önerisi Doktora. İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa

ÇEBİ, B. (2006). Sokratesçi öğretme yaklaşımının ilköğretim Türkçe eğitim programına yansımaları ve uygulamadaki durum Yüksek Lisans. Ondokuz Mayıs Üniversitesi

ÇEKİÇ,A. (2015). Akılcı duygusal aile eğitim programının anne babaların akılcı olmayan inançları ve anne babalık stresleri üzerine etkisi Doktora. Çukurova Üniversitesi

ÇELEBİ,G. (2020). Beşinci sınıf matematik öğretim programı ile bütünleştirilmiş bilimsellik değeri eğitim programının etkililiğinin incelenmesi Yüksek Lisans. Marmara Üniversitesi

ÇELİK, M. (2005). The effects of stress management training program on perceived stress, self-efficacy and coping styles of university students Doktora. Orta Doğu Teknik Üniversitesi

ÇELİK,A. (2012). Dans eğitim programının anaokuluna devam eden 6 yaş grubu çocukların motor performans düzeyine etkisi Yüksek Lisans. Hacettepe Üniversitesi

ÇELİK,B. (2017). Çocuk katılımlı eğitim programının 60-72 aylık çocukların öz düzenleme becerisi üzerindeki etkisinin incelenmesi Yüksek Lisans. Marmara Üniversitesi

ÇELİK,M. (2012). 61-72 aylık çocukların matematik gelişimine ?küçük çocuklar için büyük matematik? (big math for little kids) eğitim programının etkisi Doktora. Gazi Üniversitesi

ÇELİK,S. (2012). Problem davranışları önlemeye yönelik başarıya ilk adım erken eğitim programı anaokulu versiyonunun etkililiği Yüksek Lisans. Anadolu Üniversitesi

ÇETİN, G. (2006). Wellness SPA terapisti eğitim programı içeriğinin belirlenmesi Yüksek Lisans. Gazi Üniversitesi

- ÇETİN, Ş. (2006). An evaluation of on-line language course at Adana vocational school of Çukurova University Yüksek Lisans. Çukurova Üniversitesi
- ÇETİN,A. (2019). Erken okuryazarlık becerileri eğitim programının erken okuryazarlık ve erken matematik becerileri üzerine etkisinin incelenmesi Doktora. Hacettepe Üniversitesi
- ÇETİN,M. (2011). Yapılandırmacı eğitim programının uygulanmasında okul yöneticilerinin öğretmenleri yönlendirme düzeyleri (Zonguldak ili örneği) Yüksek Lisans. Zonguldak Karaelmas Üniversitesi
- ÇEZİKTÜRK, Ö. (1997). Needs assessment for a training program of parents to promote increased parent involvement in mathematics education Yüksek Lisans. Boğaziçi Üniversitesi
- ÇİÇEK,B. (2020). Examining in-service English language teachers' professional needs: Towards an online teacher training program Doktora. Orta Doğu Teknik Üniversitesi
- ÇİÇEK,Y. (2010). Okul öncesi çocukların eğitimi için nesne öğrenimine yönelik interaktif sanal eğitim programı Yüksek Lisans. Dumlupınar Üniversitesi
- ÇİFTÇİ,N. (2020). Sağlık inanç modeline dayalı eğitim programının üniversite öğrencilerinin fiziksel aktivite inanç ve davranışlarına etkisi Doktora. Marmara Üniversitesi
- ÇİFTÇİ,S. (2021). Okul öncesi eğitim programındaki etkinliklerin iki dilli çocukların Türkçe dil gelişimine etkisinin incelenmesi Doktora. Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
- ÇİFTÇİ,M. (2020). Özel yetenekli çocukların anne-babalarına yönelik geliştirilen psiko-eğitim programının akılcı olmayan inançlar, psikolojik sağlık ve ebeveyn stresi üzerindeki etkisi Doktora. Marmara Üniversitesi
- ÇİĞDEM,N. (2013). The impact of in-service teacher education (INSET) programme on professional development of efl teachers through the critical friends group (CFG) Doktora. Çukurova Üniversitesi
- ÇİL, S. (2007). Pansiyonlu ilköğretim okullarında ilk yardım eğitim programının geliştirilmesi Yüksek Lisans. Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
- ÇİMEN,C. (2009). Eğitim uygulama okuluna devam eden zihinsel engelli öğrencilerin öğretmenlerinin bireyselleştirilmiş eğitim programı hakkında görüşlerinin belirlenmesi Yüksek Lisans. Abant İzzet Baysal Üniversitesi
- ÇİMEN,N. (2009). Okul öncesi eğitim programında altı yaş grubu çocukların sosyal becerilerinin gerçekleşme düzeyi Yüksek Lisans. Atatürk Üniversitesi
- ÇOBANOĞLU,R. (2011). Teacher self-efficacy and teaching beliefs as predictors of curriculum implementation in early childhood education Yüksek Lisans. Orta Doğu Teknik Üniversitesi
- ÇOKAMAY,G. (2018). 7-11 yaş aile eğitim programının etkisinin anababalar ve çocuklar üzerinde değerlendirilmesi Doktora. Ankara Üniversitesi
- ÇONOĞLU,G. (2018). Hemşirelik lisans eğitim programının bağlam, girdi, süreç ve ürün (CIPP) modeli kullanılarak değerlendirilmesi Yüksek Lisans. Ege Üniversitesi

- ÇORAKLI,E. (2011). Müzikte yaratıcı düşünme ölçeğinin Türkiye koşullarına uyarlanması ve müzikte yaratıcı düşünmeye yönelik bir eğitim programının sınanması Doktora. Marmara Üniversitesi
- ÇÖLOĞLU, M. (2006). Polis meslek yüksek okulları eğitim programının yeterliğinin değerlendirilmesi (Kayseri, Yozgat, Samsun, Malatya, Aksaray Polis Meslek Yüksek okulları örneği) Yüksek Lisans. Erciyes Üniversitesi
- ÇÖRÜŞ, G. (1996). A follow-up study of the effectiveness of the mother training program on mothers Yüksek Lisans. Boğaziçi Üniversitesi
- ÇULHA,O. (2014). Turizmde bilgisayarlı havayolu rezervasyon ve biletleme sertifika eğitim programının algılanan kalite boyutlarının belirlenmesi Doktora. Adnan Menderes Üniversitesi
- DEDEOĞLU,S. (2018). MEB okul öncesi eğitim programı ve Montessori programına göre eğitim alan çocukların bilişsel gelişim ve sosyal yetkinliklerinin karşılaştırmalı olarak incelenmesi Yüksek Lisans. Necmettin Erbakan Üniversitesi
- DELEN, H. (2008). Anasınıfı öğretmenlerinin mesleğe yönelik tutumlarıyla anasınıfı eğitim programında öngörülen hedeflere ulaşılma derecesi arasındaki ilişki Yüksek Lisans. Selçuk Üniversitesi
- DELİL, Y. (2005). Yönetici asistanları ve büro çalışanlarının hizmet içi eğitimleri için WEB tabanlı uzaktan eğitim programı önerisi Yüksek Lisans. Gazi Üniversitesi
- DEMİR,E. (2010). Bir eğitim programının yoğun bakım ünitelerinde santral venöz kateter ilişkili kan dolaşım enfeksiyon hızı üzerindeki etkisi Tıpta Uzmanlık. Hacettepe Üniversitesi
- DEMİR,V. (2014). Bilinçli farkındalık temeli hazırlanan eğitim programının bireylerin depresyon ve stres düzeyleri üzerine etkisi Yüksek Lisans. İstanbul Arel Üniversitesi
- DEMİRCİ,İ. (2015). Renk öğretimine yönelik hazırlanan aile eğitim programının etkililiği Yüksek Lisans. Gazi Üniversitesi
- DENİZ,S. (2019). Özel öğrenme güçlüğüne sahip öğrencilerle çalışan öğretmenler için geliştirilen öğretmen yeterlikleri eğitim programının etkililiği Doktora. Necmettin Erbakan Üniversitesi
- DERE,Z. (2014). Anasınıfına devam eden çocuklara uygulanan yaratıcılık eğitim programının çocukların yaratıcı davranışlarına etkisinin incelenmesi Doktora. Gazi Üniversitesi
- DERELİ,F. (2019). Okul öncesi dönemdeki üstün yetenekli çocukların aday gösterilmelerine yönelik geliştirilen eğitim programının etkililiği Doktora. Hacettepe Üniversitesi
- DERNEKBAŞ,S. (2010). Zihinsel engelliler için matbaa eğitim programı oluşturulması Yüksek Lisans. Marmara Üniversitesi
- DEVECİ,H. (2013). Aile eğitim programının evli kadınların eş tükenmişliği düzeyine etkisi Doktora. Necmettin Erbakan Üniversitesi

- DİĞRAK,E. (2020). Kültürel yeterlilik eğitim programının hemşirelik öğrencilerinin kültürel yeterliliğine etkisi Doktora. Ankara Üniversitesi
- DİLEK,F. (2015). Epilepsi hastalığı olan çocuk ve ebeveynlerine yönelik hazırlanan modüler eğitim programının hastalık yönetimine etkisi Yüksek Lisans. Akdeniz Üniversitesi
- DİLEK,F. (2020). Sanal gerçeklik teknolojisi ile hazırlanmış epileptik nöbet yönetimi eğitim programının ebeveynlerin nöbet yönetimine etkisi Doktora. Akdeniz Üniversitesi
- DİLEK,H. (2013). 2006 okul öncesi eğitim programının değerlendirilmesi Doktora. Gazi Üniversitesi
- DİLEK,S. (2018). Okul kazalarını önlemeye yönelik verilen kazasız günler eğitim programının öğrencilerin bilgi ve davranışlarına etkisi Yüksek Lisans. Akdeniz Üniversitesi
- DİLŞAD,B. (2021). Erken okuryazarlık eğitim programının 60-69 aylık çocukların erken okuryazarlık becerilerine etkisinin incelenmesi Yüksek Lisans. Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi
- DİNLER,H. (2018). Şiir odaklı destekleyici eğitim programının okul öncesi dönemi çocuklarının fonolojik farkındalıklarına etkisi Yüksek Lisans. Pamukkale Üniversitesi
- DOĞAN,H. (2012). Özel öğrenme güçlüğü riski taşıyan 5-6 yaş çocukları için uygulanan erken müdahale eğitim programının etkisinin incelenmesi Doktora. Marmara Üniversitesi
- DOĞAN,O. (2012). Upper elementary mathematics curriculum in Turkey: A critical discourse analysis Doktora. Orta Doğu Teknik Üniversitesi
- DOĞAN,Y. (2019). Ek desteğe ihtiyacı olan çocuklara özbakım becerilerinin öğretiminde öğretmen eğitim programının etkililiği Yüksek Lisans. Gazi Üniversitesi
- DOĞANÇA,Z. (2013). Designing system based environmental instruction program and evaluating its effects on seventh grade students Doktora. Boğaziçi Üniversitesi
- DUMAN,A. (2018). Beyin temelli öğrenmeye göre okul öncesi eğitim programında yer alan bilişsel etkinliklerin ilkokula hazır bulunuşluğa etkisinin incelenmesi Yüksek Lisans. Selçuk Üniversitesi
- DURKAYA,S. (2019). MEB okul öncesi eğitim programına ve Montessori yaklaşımına göre eğitim alan anasınıfı çocuklarının sezgisel matematik yeteneklerinin karşılaştırılması Yüksek Lisans. Marmara Üniversitesi
- DURMAZ,S. (2019). Tıp eğitimi halk sağlığı stajında uygulanan aile hekimliği eğitim programına yönelik paydaş görüşleri Yüksek Lisans. Hacettepe Üniversitesi
- DURSUN,A. (2020). Ergenlerin problemlili internet kullanımını azaltmaya yönelik gerçeklik terapisi temelli psiko-eğitim programının etkililiği Doktora. Anadolu Üniversitesi
- DUYGU,Ö. (2019). Okul öncesi eğitim programındaki dil gelişimi ve öz bakım becerilerine ilişkin kazanımların gerçekleşme düzeylerinin incelenmesi Yüksek Lisans. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
- DUYGULU, S. (2007). Servis sorumlu hemşirelerine uygulanan transformasyonel liderlik eğitim programının liderlik uygulamaları üzerine etkisi Doktora. Hacettepe Üniversitesi

DÜŞEK,G. (2008). 2006 yılında uygulamaya konulan okul öncesi eğitim programı hakkında ilköğretim müfettişleri, okul öncesi eğitim veren kurum müdürleri ve okul öncesi öğretmenlerinin görüşlerinin incelenmesi (Ordu ili örneği) Yüksek Lisans. Selçuk Üniversitesi

DÜŞMEZ,İ. (2013). Akılcı duygusal davranışçı yaklaşıma dayalı akademik erteleme davranışını önleme eğitim programının üniversite öğrencilerinin akademik erteleme davranışları üzerine etkisi Yüksek Lisans. Ondokuz Mayıs Üniversitesi

DÜZGÜN,Ü. (2014). Okul öncesi öğretmenlerinin okul öncesi eğitim programı ve 2012 değişikliklerinin uygulanmasına ilişkin görüşleri (Kayseri ili örneği) Yüksek Lisans. Erciyes Üniversitesi

ECE,H. (2020). Okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenlere uygulanan erken çocukluk döneminde özel eğitim programının etkililiği Yüksek Lisans. Trakya Üniversitesi

EKİNCİ, D. (2006). Okul öncesi eğitim programındaki duyuşsal ve sosyal becerilere yönelik hedeflere uygun olarak hazırlanan aile katılımlı sosyal beceri eğitimi programının çocuklarda sosyal becerilerin gelişimine etkisi Yüksek Lisans. Dokuz Eylül Üniversitesi

EKİNCİ,N. (2019). Azim eğitim programının azim ve motivasyonel kararlılık düzeylerine etkisinin incelenmesi Doktora. Necmettin Erbakan Üniversitesi

ELA,A. (2021). Otizm spektrum bozukluğu olan çocuğa sahip ebeveynlere yönelik geliştirilen pekiştireç eğitim programının olumlu davranışların arttırılmasına etkisi Doktora. Necmettin Erbakan Üniversitesi

ELİF,F. (2011). Anne eğitim programı ile anne çocuk etkileşim programının 24-36 aylık çocukların bilişsel becerilerine ve annelerin çocuk yetiştirme davranışlarına etkisinin incelenmesi Doktora. Selçuk Üniversitesi

ELMAS,A. (2015). İnteraktif terapötik oyun eğitim programının kalp ameliyatı olacak çocukların ve annelerinin anksiyete düzeyine etkisi Yüksek Lisans. Haliç Üniversitesi

EMAMİ,S. (2008). Refleksoterapist eğitim programı içeriğinin belirlenmesi Yüksek Lisans. Gazi Üniversitesi

EMİN,M. (2017). Kariyer uyumluluğu geliştirme psiko-eğitim programının kariyer kararsızlığı ile başa çıkma üzerindeki etkisi Doktora. Sakarya Üniversitesi

EMİNE, E. (2008). Hemşirelik eğitim programının öğrencilerde sağlıklı yaşam biçimi davranışlarının gelişimine ve yaşam kalitesine etkisi Yüksek Lisans. Cumhuriyet Üniversitesi

EMLEK,Z. (2015). İlköğretim öğrencilerinde sağlıklı beslenme ve fiziksel aktivitenin arttırılmasına yönelik eğitim programının kilo yönetimine etkisi Doktora. Ege Üniversitesi

EMSAL,Ö. (2018). Minik TEMA eğitim programı uygulanan ve uygulanmayan okul öncesi öğrencilerinin çevreye yönelik tutumları Yüksek Lisans. Mersin Üniversitesi

ENGİN, S. (2009). English language teachers' perceptions about a web-based support system for an in-service teacher training program Doktora. Orta Doğu Teknik Üniversitesi

- ERASLAN, B. (2006). Çocukların kendilik değerini geliştirmede kendilik değerini geliştirme programı ve sosyal duygusal eğitim programının etkililiği Doktora. Hacettepe Üniversitesi
- ERDEM,M. (2009). 5. sınıf fen ve teknoloji eğitim programının yeterlilikleri ve karşılaşılan sorunlara ilişkin öğretmen görüşlerinin belirlenmesi Yüksek Lisans. Sakarya Üniversitesi
- ERDEM,N. (2010). Öğrenme güçlüğü yaşayan çocuklarda Frostig Görsel Algı Eğitim Programının etkisi Yüksek Lisans. Abant İzzet Baysal Üniversitesi
- ERDEMİR,S. (2009). Erken destek eğitim programının 18-36 aylık çocukların gelişimine etkisinin incelenmesi Yüksek Lisans. Marmara Üniversitesi
- ERDEN,E. (2010). Problems that preschool teachers face in the curriculum implementation Yüksek Lisans. Orta Doğu Teknik Üniversitesi
- ERDOĞAN,P. (2021). Yükseköğretimde İngilizce hazırlık okulu öğretim görevlilerinin mesleki becerilerine yönelik bir eğitim programının geliştirilmesi Doktora. Yıldız Teknik Üniversitesi
- EREN,D. (2018). Sağlıklı olmayı desteklemeye yönelik eğitim programının yaşlıların yaşam kalitesi, bütünlük duygusu ve psikolojik sağlamlıkları üzerine etkisi Doktora. Ege Üniversitesi
- ERGİN, H. (2003). İletişim becerileri eğitim programının okul öncesi dönem çocuklarının iletişim beceri düzeylerine etkisi Doktora. İstanbul Üniversitesi
- ERGİN, Ö. (2008). Megep kapsamında meslek liselerinin bilişim teknolojileri alanı için geliştirilen eğitim programının öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi Yüksek Lisans. Atatürk Üniversitesi
- ERGİN,A. (2010). Alternatif enerji kaynakları eğitim programının ilköğretim 7.sınıf öğrencilerinin problem çözme becerileri ve başarı düzeylerine etkisi Yüksek Lisans. Yeditepe Üniversitesi
- ERGİN,M. (2019). Zihinsel engelli çocuklarda uyarlanmış fiziksel eğitim programının temel motor becerilerinin gelişimine etkisi Doktora. Kırıkkale Üniversitesi
- ERGÜL, H. (2008). ?Müzakere (problem çözme) ve arabuluculuk? eğitim programının ortaöğretim 9. sınıf öğrencilerinin çatışma çözüm becerileri, atılganlık becerileri ile saldırganlık düzeyleri üzerindeki etkisinin incelenmesi Yüksek Lisans. Dokuz Eylül Üniversitesi
- ERKUL,M. (2020). Kanseri tanılı çocuk ve ebeveynlerine yönelik geliştirilen eğitim programının hasta uyumu, bilgi ve kaygı düzeylerine etkisi Doktora. Akdeniz Üniversitesi
- ERKUŞ,S. (2012). Okul öncesi öğretmenlerinin okul öncesi eğitim programındaki değerler eğitimine ilişkin görüşlerinin değerlendirilmesi Yüksek Lisans. Dicle Üniversitesi
- EROĞLU,S. (2019). Miyokard infarktüsü (Mİ) geçiren bireylere uygulanan eğitim programının kardiyak risk faktörleri ve yaşam kalitesi üzerine etkisi Yüksek Lisans. Süleyman Demirel Üniversitesi

- EROL,B. (2019). Bilişsel-davranışçı yaklaşıma dayalı psiko-eğitim programının ergenlerin problemleri internet kullanım düzeylerine etkisi Doktora. Gazi Üniversitesi
- ERSOY,B. (2017). İşletmelerde eğitim süreçleri ve davranışsal gelişim eğitim programı üzerine bir vaka çalışması Yüksek Lisans. Bahçeşehir Üniversitesi
- ERSÖZ,Y. (2012). Çoklu beceri spor eğitim programının 7-10 yaş grubu erkek çocuklarda motor gelişime etkisi Yüksek Lisans. Dokuz Eylül Üniversitesi
- ERTEN,H. (2020). Okul öncesi öğretmenleri iletişim becerileri psiko-eğitim programının öğretmenlerin iletişim becerileri ile 5 yaş çocuklarının sosyal-duygusal uyum düzeyleri ve prososyal davranışları üzerindeki etkisi Doktora. Pamukkale Üniversitesi
- ERTÜRK,A. (2019). Bilim ve sanat merkezleri destek eğitim programının sınıf öğretmenleri görüşlerine göre incelenmesi Yüksek Lisans. Trabzon Üniversitesi
- ESENER, A. (1993). Türk milli eğitiminde Cumhuriyet'ten günümüze program geliştirme alanındaki gelişmeler ve bir eğitim programının temel özelliklerine ilişkin uzman görüşleri Yüksek Lisans. Hacettepe Üniversitesi
- ESMA,E. (2021). Okul öncesi eğitimde GEMS destekli eğitim programının çocukların matematik becerileri üzerindeki etkisinin incelenmesi Yüksek Lisans. Selçuk Üniversitesi
- ESRA,D. (2013). Proje temelli eğitim programının 60-71 aylık çocukların kavram gelişimine etkisi Doktora. Selçuk Üniversitesi
- ESRA,N. (2015). Öğretmenlerin MEB 2013 okul öncesi eğitim programı hakkındaki görüşleri ve programı kullanma durumları Yüksek Lisans. Gazi Üniversitesi
- EVCİN,U. (2016). Önleme stratejileri perspektifinden madde kullanımı ve okul temelli örnek bir uygulama: Yaşam becerileri eğitim programı Doktora. İstanbul Üniversitesi
- EVRENOL,S. (2019). Üniversite öğrencilerine yönelik geliştirilen kadına karşı her türlü düşmanca tutuma (Mizojini) karşı eğitim programının etkinliğinin değerlendirilmesi Doktora. Hacettepe Üniversitesi
- EVYAPAN,G. (2020). Okul öncesi öğretmenlerinin kaynaştırma eğitimine ilişkin öz-yeterlilik algı düzeyleri ve bireyselleştirilmiş eğitim programı hakkındaki görüşleri Yüksek Lisans. Balıkesir Üniversitesi
- EZGİ,Z. (2009). Giysi kalıplarının hazırlanması üzerine bilgisayar destekli bir eğitim programının geliştirilmesi Yüksek Lisans. Dokuz Eylül Üniversitesi
- FARUK,Ö. (2018). Bireyselleştirilmiş eğitim programı hazırlama sürecine ilişkin ekip üyelerinin deneyimleri: Bir ortaokul örneği Yüksek Lisans. Anadolu Üniversitesi
- FINDIK,E. (2021). Ev merkezli montessori eğitim programının bebeklerin sosyal duygusal gelişimleri ve anne bebek etkileşimine etkisinin incelenmesi Doktora. Ankara Üniversitesi
- FİRDEVŞ,F. (2019). Affetme eğilimi kazandırmaya yönelik psiko-eğitim programının affetme eğilimi kazandırma ve beş faktör kişilik özellikleri üzerindeki etkisi Doktora. Sakarya Üniversitesi

- FUAT,H. (2009). Türkiye'de kalıpcılık eğitimi sorunlarının çözümü için eğitim programı önerisi Yüksek Lisans. Marmara Üniversitesi
- GENÇ,H. (2021). Dijital oyun destekli matematik eğitim programının 54-66 aylık çocukların saymaya ilişkin temel matematik becerilerinin gelişimine etkisi Doktora. Gazi Üniversitesi
- GENÇER,B. (2018). Gebelerde uygulanan eğitim programının bel ağrısının önlenmesi ve yaşam kalitesine etkisi Yüksek Lisans. Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
- GEZGİN,M. (2019). The effects of cognitive behavioural approach and psychodrama practice based mediation training program on mediators' skills Yüksek Lisans. Dokuz Eylül Üniversitesi
- GİZEM,A. (2019). Bireyselleştirilmiş eğitim programı çerçevesinde kaynaştırma eğitimine devam eden zihinsel engelli öğrenciler ve tarih dersleri yüksek lisans. Marmara Üniversitesi
- GONCA, Ş. (2006). HIV/AIDS'e yönelik psiko-eğitim programının üniversiteye yeni başlayan ergenlerin HIV/AIDS'e yönelik tutumlarına etkisi Doktora. Hacettepe Üniversitesi
- GÖÇEN,G. (2020). Dijital materyal tasarımına yönelik bir hizmet içi eğitim programının geliştirilmesi ve etkililiğinin değerlendirilmesi Doktora. Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
- GÖKDEN,N. (2016). Üstün yetenekli öğrencilerin öğretmenlerine yönelik seçim teorisi temelli öğretmen eğitim programının etkililiği Doktora. Gazi Üniversitesi
- GÖKHAN,İ. (2010). 8 haftalık yüzme eğitim programının genç sedanter erkeklerde solunum, dolaşım, kapiller oksijen saturasyonu ve bazı metabolik parametreler üzerine etkisi Doktora. Fırat Üniversitesi
- GÖKKOYUN,E. (2021). Acil cerrahi girişim uygulanacak adölesanlara verilen teknoloji tabanlı preoperatif eğitim programının etkinliğinin değerlendirilmesi Yüksek Lisans. Gazi Üniversitesi
- GÖKTÜRK,F. (2014). Barışçıl yaşam becerileri temalı eğitim programının okul öncesi dönem çocuklarının sosyal uyum ve becerilerine etkisinin incelenmesi (Malatya ili örneği) Yüksek Lisans. İnönü Üniversitesi
- GÖRGÜN,B. (2018). Akıcı okuma ve okuduğunu anlama destek eğitim programının (Oka2dep) özel öğrenme güçlüğü olan öğrencilerin okuma becerilerine etkisi Doktora. Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
- GÖZALAN,E. (2013). Oyun temelli dikkat eğitim programının 5-6 yaş çocuklarının dikkat ve dil becerilerine etkisinin incelenmesi Yüksek Lisans. Selçuk Üniversitesi
- GÖZÜN,Ö. (2012). Zihin kuramına dayalı eğitim programının 48-60 aylık çocukların bilişsel bakış açısı becerileri ve prososyal davranışları üzerindeki etkisinin incelenmesi Doktora. Gazi Üniversitesi
- GÜL, H. (2006). Bilgisayar teknolojisi ve programlama eğitim programının sorunları Yüksek Lisans. Çukurova Üniversitesi
- GÜL, Z. (2007). Birinci ve ikinci dili Türkçe olan iki dilli çocukların Türkçe'yi kazanımlarına dil merkezli okul öncesi eğitim programının etkisi Doktora. Gazi Üniversitesi

- GÜL,F. (2019). Öğretmenlerin 2013 Okul Öncesi Eğitim Programı' nda yer alan ölçme değerlendirme yöntemlerini kullanım durumları Yüksek Lisans. Gazi Üniversitesi
- GÜL,S. (2013). 5-6 yaş çocuklarının canlı-cansız kavramları edinimine duyu temelli eğitim programının etkisi Yüksek Lisans. Akdeniz Üniversitesi
- GÜLAY,B. (2014). Çocuk-mimarlık çalışmalarının değerlendirilmesi ve ilköğretim için yapıli çevre eğitim programı önerisi (sosyal bilgiler dersi için) Doktora. Dokuz Eylül Üniversitesi
- GÜLEÇ, Y. (2008). Otistik çocuklar için davranışsal eğitim programı (OÇİDEP) ev uygulaması sürecinin ve sonuçlarının incelenmesi Doktora. Anadolu Üniversitesi
- GÜLİRMAK,K. (2019). Web tabanlı uygulanan duygusal ihmal ve istismarı önleme ebeveyn eğitim programının duygusal istismar farkındalık düzeyine ve çocuk yetiştirme tutumuna etkisi Yüksek Lisans. Ondokuz Mayıs Üniversitesi
- GÜLLECİ,P. (2019). Oyun temelli matematik eğitim programının okul öncesi çocukların dikkat ve sayı korunu mu becerilerine etkisinin incelenmesi Yüksek Lisans. Necmettin Erbakan Üniversitesi
- GÜLPINAR,G. (2018). Eczacılık fakültelerine yönelik iletişim becerileri eğitim programı geliştirme çalışması: Ankara Üniversitesi Eczacılık Fakültesi öğrencileri ile simülasyon uygulaması Doktora. Ankara Üniversitesi
- GÜLRİZ,E. (2014). Sanat eğitim programının 6 yaş çocuklarının görsel algı düzeylerine etkisi Doktora. Selçuk Üniversitesi
- GÜLŞEN,M. (2021). Hemşirelerin bakım kültürü algıları ile iş doyum u ve işten ayrılma niyeti ilişkisi üzerine bir müdahale araştırması: Eğitim programının etkililiği Doktora. Manisa Celal Bayar Üniversitesi
- GÜLTEKİN,E. (2010). Öğretmen performansına dayalı doğrudan öğretim yaklaşımıyla sunulan aile eğitimi hizmet içi eğitim programının etkililiği Doktora. Gazi Üniversitesi
- GÜLTÜRK,A. (2017). Farklı yaşlardaki (erkek) otizmli çocukların 12 haftalık hareket eğitimi (eurofit test hareket eğitim) programının bazı motor beceriler üzerine etkisinin incelenmesi Yüksek Lisans. Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
- GÜMRÜKÇÜ,B. (2021). Öz düzenleme eğitim programının çocukların öz düzenleme ve öğrenme becerilerine etkisi Doktora. Gazi Üniversitesi
- GÜMÜŞBAŞ, B. (2008). Stresle başa çıkma yolları eğitim programının ilköğretim ikinci kademe öğrencilerinin stresle başa çıkma yöntemleri ve yaşam doyum u üzerindeki etkisinin incelenmesi Yüksek Lisans. Dokuz Eylül Üniversitesi
- GÜMÜŞOĞLU,Ö. (2019). Genç sporculara uygulanan yaşam becerileri eğitim programının takım sargınlığına etkisi Yüksek Lisans. Marmara Üniversitesi
- GÜNDOĞDU,K. (2021). Montessori ve MEB okul öncesi eğitim programında eğitim gören çocukların öz düzenleme becerileri ile farklı kültür lere bakış açıları arasındaki ilişkinin incelenmesi Yüksek Lisans. İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi

- GÜNDÜZ,A. (2020). Öz düzenleme eğitim programının okul öncesi dönem çocuklarının öz düzenleme becerilerine ve etkileşimli akran oyunlarına etkisinin incelenmesi Doktora. Gazi Üniversitesi
- GÜNER,N. (2010). Kaynaştırma uygulamaları yapılan sınıflarda çalışan öğretmenlerin sınıf yönetimi bilgi düzeyleri ile önleyici sınıf yönetimi eğitim programının öğretmenlerin sınıf yönetimlerine etkisinin incelenmesi Doktora. Ankara Üniversitesi
- GÜNER,S. (2018). İlkokul öğretmenlerinin eğitim felsefelerine ilişkin algıları ile eğitim programı, öğretmen-öğrenci rolleri ve öğretim uygulamalarına ilişkin görüşleri Yüksek Lisans. Çukurova Üniversitesi
- GÜNŞEN,G. (2020). Pedagojik içerik bilgisine dayalı sorgulayıcı-araştırma temelli fen eğitim programı'nın okul öncesi öğretmenleri ve 60-72 aylık çocuklar üzerindeki etkilerinin incelenmesi Doktora. Marmara Üniversitesi
- GÜRGENÇ,O. (2010). Halk eğitimi merkezlerince yürütülen yetişkinler okuma-yazma öğretimi ve temel eğitim programının etkililiğinin öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi Yüksek Lisans. Marmara Üniversitesi
- GÜRGÜR, H. (2001). İşitme engelliler ilköğretim okulunda (1.kademede) uygulanan eğitim programına ilişkin öğretmen görüşleri Yüksek Lisans. Ankara Üniversitesi
- GÜRSOY,E. (2016). Duygusal zeka eğitim programının ilköğretim ikinci kademe öğrencilerinin duygusal zeka, empatik beceri ve davranış problemleri üzerine etkisi Yüksek Lisans. Ondokuz Mayıs Üniversitesi
- GÜVENİR,Z. (2018). Okul öncesi öğretmenlerinin fen öğretimine yönelik tutumları ile okul öncesi eğitim programında yer alan fen etkinliklerini uygulama durumları Yüksek Lisans. Uşak Üniversitesi
- HACISALİHOĞLU,M. (2011). Okul öncesi öğretmenlerinin sınıf içi matematik uygulamalarının okul öncesi eğitim programına uyumluluğu Doktora. Karadeniz Teknik Üniversitesi
- HALİL,Ö. (2013). Mimarlık eğitim programında uzaktan eğitim yöntemi Yüksek Lisans. Anadolu Üniversitesi
- HAMARAT,D. (2017). 2013 okul öncesi eğitim programı ve bu programın uygulanmasına ilişkin öğretmen görüşlerinin incelenmesi Yüksek Lisans. Balıkesir Üniversitesi
- HASGÜL,E. (2018). Empati Eğitim programının huzurevi çalışanlarının empati becerileri ve yaşlı ayrımcılığına yönelik tutumları üzerine etkisi: Kastamonu, Tosya örneği Doktora. Ankara Üniversitesi
- HASPOLATLI, E. (2006). Avrupa Birliği eğitim programı Comenius 1 ve eğitim kurumları proje koordinatörlerinin program hakkında görüşleri Yüksek Lisans. Uludağ Üniversitesi
- HAYTA, Ş. (2005). Bir sorumluluk eğitim programının lise dokuzuncu sınıf öğrencilerinin sorumluluk düzeylerine etkisi Yüksek Lisans. Uludağ Üniversitesi
- HOSSEINZADEH,N. (2020). A brief mindfulness education program for social work students Doktora. Hacettepe Üniversitesi

- HOURFAR,S. (2021). Lisansüstü eğitim programına kayıtlı ebelerin 'adli ebelik' konusunda bilgi ve görüşlerinin değerlendirilmesi Yüksek Lisans. Ege Üniversitesi
- HÖÇÜK,S. (2011). Ankara Üniversitesi uzaktan eğitim programına katılan öğrencilerin akademik başarılarını etkileyen faktörler Yüksek Lisans. Ankara Üniversitesi
- HÖL,D. (2016). Exploring locus of control orientations of Turkish EFL learners and the relationship between attributional retraining and academic achievement: An application of an educational training programme Doktora. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
- IMANLI,M. (2017). Epileptik nöbet sınıflamaları (ılae-1981 ve ılae-2017): Modüler eğitim programı ile pediatri asistanları örnekleminde karşılaştırılması Tıpta Uzmanlık. Ege Üniversitesi
- ISSI, E. (2008). Yetişkinlere hasta hakları eğitim programı: Web tabanlı uzaktan eğitim modeli Yüksek Lisans. Marmara Üniversitesi
- İŞİK,E. (2020). Bilinçli farkındalık aile eğitim programının ebeveynlerin bilinçli farkındalıkları, yetkinlik algıları ve iletişim düzeyleri ile çocukların davranış sorunları üzerindeki etkisinin incelenmesi Doktora. Hacettepe Üniversitesi
- İŞIKLAR,S. (2019). Çocuklar için felsefe eğitim programının 5-6 yaş çocuklarda felsefi sorgulama yoluyla eleştirel düşünme ve problem çözme becerilerine etkisi Yüksek Lisans. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
- İŞINTAŞ,M. (2012). Gitar çalan müzisyenlerde üst ekstremité kas-iskelet sistemine ait problemlerin giderilmesi ve performansın artırılmasına yönelik egzersiz eğitim programının etkinliği Doktora. Hacettepe Üniversitesi
- İHSAN,A. (2020). Sınıf öğretmeni adaylarının eğitim programı okuryazarlığı düzeylerinin incelenmesi Yüksek Lisans. Kastamonu Üniversitesi
- İLHAN, B. (2006). Türkiye'de genel ortaöğretim kurumları 9.sınıf matematik eğitim programının değerlendirilmesi Yüksek Lisans. İnönü Üniversitesi
- İNAL,G. (2011). Bilişsel yetenekler testi form-6'nın geçerlik güvenirlik çalışması ve altı yaş çocuklarının bilişsel yeteneklerine muhakeme eğitim programının etkisinin incelenmesi Doktora. Gazi Üniversitesi
- İNCİ,A. (2020). Okul öncesi eğitim kurumuna devam eden çocuklara uygulanan dijital oyun destekli sosyal beceri eğitim programının sosyal beceri kazanımına etkisi Yüksek Lisans. Gazi Üniversitesi
- İPEK,M. (2019). Preventing preschoolers' social skill deficits through a child training program Yüksek Lisans. Boğaziçi Üniversitesi
- İŞ,A. (2017). Okul öncesi ve sınıf öğretmenlerinin 2013 okul öncesi eğitim programındaki kazanımların gerçekleştirme düzeyine yönelik algıları Yüksek Lisans. Fırat Üniversitesi
- İŞLEKELLER,A. (2017). Üstün zekâlı öğrencilerde Türkçe koştut eğitim programının başarıya, eleştirel düşünmeye ve yaratıcılığa etkisi Doktora. İstanbul Üniversitesi
- İZALAN,Z. (2017). Sınıf öğretmenlerinin eğitim inançları ile eğitim programına ilişkin metaforik algılarının karşılaştırılması Yüksek Lisans. Celal Bayar Üniversitesi

JOHN,D. (2015). International education curriculum: Stakeholder values and perspectives Doktora. İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi

KABAN, İ. (2006). MEB 2004 eğitim programı çerçevesinde ilköğretim I. kademede okutulan matematik kitaplarında yapılan değişikliklerin matematiğe karşı olumlu tutum geliştirmeye katkısı üzerine Yüksek Lisans. Selçuk Üniversitesi

KADAN,G. (2021). Medya okuryazarlık Aile eğitim programının 48- 60 aylık çocuklar ve annelerinin medya okuryazarlık düzeylerine etkisinin incelenmesi Doktora. Ankara Üniversitesi

KAHRAMAN,A. (2020). Özel okul öğretmenlerinin eğitim programı okuryazarlığı, epistemolojik inançları ve bireysel yenilikçilik düzeylerinin incelenmesi Yüksek Lisans. İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi

KAHRAMAN,Z. (2011). Bir evlilik ve aile hayatı eğitim programının evli kadınlarda evlilik uyumuna ve aile sistemine etkisi Yüksek Lisans. Marmara Üniversitesi

KALAYCIOĞLU,T. (2012). Bale ve modern dans öğrencilerinde gövde stabilizasyon eğitim programının fiziksel uygunluk üzerine etkisi Yüksek Lisans. Hacettepe Üniversitesi

KALECİ,F. (2018). Bilgi ve iletişim teknolojilerinin matematik eğitimi sürecine entegrasyonuna yönelik hizmet içi eğitim programı uygulaması ve etkililiği Doktora. Necmettin Erbakan Üniversitesi

KALEM,M. (2019). Özel yetenekli çocukların ebeveynlerine yönelik eğitim programının etkililiği Yüksek Lisans. Ondokuz Mayıs Üniversitesi

KALIPÇI,S. (2019). İnce motor eğitim programının anasınıfına devam eden çocukların ince motor beceri, okula hazır bulunuşluk düzeyi ve öz-düzenleme becerilerine etkisi Doktora. Pamukkale Üniversitesi

KANAT,K. (2020). Sokratik yönetime göre hazırlanan eleştirel düşünme eğitim programının çocukların eleştirel düşünme becerilerine ve ahlaki yargı düzeylerine etkisi Doktora. Gazi Üniversitesi

KANDAZ,N. (2015). Spor yöneticiliği eğitim programının CIPP değerlendirme modeli ve spor yönetimi akreditasyon komisyonu standartlarına göre yeterliliği Doktora. Abant İzzet Baysal Üniversitesi

KANDEMİRCİ,D. (2018). Sınıf öğretmenlerine yönelik özerklik desteği eğitim programının etkililiğinin incelenmesi Doktora. Ege Üniversitesi

KANMAZ,T. (2017). Hareketli oyun eğitim programının okul öncesi kaynaştırma eğitimi alan ortopedik engelli çocukların kaba motor becerilerine etkisinin incelenmesi Yüksek Lisans. Gazi Üniversitesi

KARAASLAN,Ö. (2010). Etkileşime dayalı erken eğitim programının (edep) gelişimsel yetersizliğe sahip çocuklar ve anneler üzerindeki etkililiği Doktora. Anadolu Üniversitesi

KARABAKKAL,H. (2020). Increasing functional conflict management capacity: The role of a customized training program for public R&D employees Doktora. Marmara Üniversitesi

- KARABULUT,H. (2012). Eğitim uygulama okulu eğitim programının öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi Yüksek Lisans. Abant İzzet Baysal Üniversitesi
- KARACA, S. (2006). Görme engelli ergenlerin saptanan gereksinimlerine yönelik geliştirilen eğitim programının etkinliğinin değerlendirilmesi Doktora. Marmara Üniversitesi
- KARADUMAN, D. (2004). Dikkat toplama eğitim programının ilköğretim 4. ve 5. sınıf öğrencilerinin dikkat toplama düzeyi, benlik algısı ve başarı düzeylerine etkisi Doktora. Ankara Üniversitesi
- KARAGEDİK,E. (2013). İngilizce okutmanları için hazırlanan 'konuşma becerisi eğitimi' eğitim programına ilişkin eylem araştırması Yüksek Lisans. Hacettepe Üniversitesi
- KARAGÖZ,M. (2019). MEB 2013 okul öncesi eğitim programının uygulanışına ilişkin öğretmen görüşlerinin incelenmesi Yüksek Lisans. Gazi Üniversitesi
- KARAGÖZ,Y. (2011). Olumlu düşünme eğitim programının ergenlerin geleceğine yönelik iyimserlik, depresyon ve bilişsel çarpıtma düzeylerine etkisinin incelenmesi Yüksek Lisans. Dokuz Eylül Üniversitesi
- KARAHAN, A. (2005). Hemşirelerde bel ağrısını önlemeye yönelik geliştirilen eğitim programının etkinliği Doktora. Hacettepe Üniversitesi
- KARAHAN,G. (2016). 2012 okul öncesi eğitim programını yaratıcılık açısından incelenmesi Yüksek Lisans. Atatürk Üniversitesi
- KARAKURT,N. (2020). Öğretmen adaylarının bireyselleştirilmiş eğitim programına yönelik öz yeterliklerini belirleme ölçeği geliştirme ve uygulama çalışması Yüksek Lisans. Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi
- KARATAŞ,A. (2017). Öğretmen adaylarının medya okuryazarlık düzeylerinin belirlenmesi ve eğitim fakültelerine yönelik bir 'medya okuryazarlığı' eğitim programı tasarısı Doktora. Gazi Üniversitesi
- KARATAŞ,T. (2019). Pender'in sağlığı geliştirme modeli'ne dayalı eğitim programının koroner arter hastalarının egzersiz davranışına etkisi Doktora. Gazi Üniversitesi
- KARATEKE,B. (2016). Üstün yetenek potansiyeli olan çocuklara uygulanan sosyal beceri eğitim programının sosyal beceri gelişimine etkisinin incelenmesi Doktora. Gazi Üniversitesi
- KARAYOL,S. (2016). Yapılandırılmış ve yapılandırılmamış oyun etkinliklerini içeren eğitim programının 5 yaş grubu çocukların işbirliği davranışlarına ve problem çözme becerilerine etkisi Doktora. Gazi Üniversitesi
- KAREEM,H. (2020). A. J. Hoge training program for teaching English to teenagers Yüksek Lisans. Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
- KARTAL, A. (2006). Diyabetli hastalarda planlı eğitim programının sağlık inancına ve diyabet yönetimine etkisinin incelenmesi Doktora. Ege Üniversitesi

- KARTAL, H. (2005). Erken çocukluk eğitim programlarından Anne-Çocuk Eğitim Programı'nın altı yaş grubundaki çocukların bilişsel gelişimlerin etkisi Doktora. Uludağ Üniversitesi
- KASAP,C. (2021). Gelişimsel yetersizliği olan öğrencileri bağımsız yaşama geçişe hazırlamada öğretmenlere yönelik tasarlanan eğitim programının etkililiği Doktora. Anadolu Üniversitesi
- KASAPOĞLU,K. (2010). Relations between classroom teachers' attitudes toward change, perceptions of 'constructivist' curriculum change and implementation of constructivist teaching and learning activities in class at primary school level Yüksek Lisans. Orta Doğu Teknik Üniversitesi
- KAVGAOĞLU,D. (2017). Çağrı merkezi mesleki yetkinlik geliştirme eğitim programının değerlendirilmesi Doktora. Yıldız Teknik Üniversitesi
- KAYA,A. (2019). Profesyonel değerler modeli doğrultusunda geliştirilen eğitim programının pediatri hemşirelerinin profesyonel değerler algısı ve iş doyumuna etkisi Doktora. Akdeniz Üniversitesi
- KAYA,E. (2014). Okul öncesi eğitim programının işitme engelliler ilköğretim okullarında çalışan öğretmenlerin görüşlerine göre değerlendirilmesi Yüksek Lisans. Erciyes Üniversitesi
- KAYA,M. (2018). Kabul ve kararlılık terapisi yönelimli psiko-eğitim programının başa çıkma yeterliği üzerindeki etkisi Doktora. Sakarya Üniversitesi
- KAYAHAN,D. (2019). Özel öğrenme güçlüğü yaşayan çocukların okuma yazma eğitimine anne katılımı: Bir eğitim programı taslağı Doktora. Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi
- KAYAYURT, Y. (2002). Dört-beş yıldızlı otel mutfaklarında çalışan personelin yiyecek hazırlama, pişirme ve saklama konusundaki bilgi düzeylerinin tespiti ve buna uygun hizmet içi eğitim programı önerisi Yüksek Lisans. Gazi Üniversitesi
- KAYNAK,Ü. (2021). Bireysel psikoloji temelli sosyal ilgi geliştirme psiko-eğitim programının ergenlerde sosyal ilgiye etkisi Doktora. Gazi Üniversitesi
- KAYTEZ,N. (2015). Beş yaş çocuklarının yaratıcılıklarına 'Scamper Eğitim Programı'nın' etkisinin incelenmesi Doktora. Gazi Üniversitesi
- KAZA,Ö. (2021). Montessori eğitimi ile okul öncesi eğitim programı uygulanan okul öncesi öğrencilerinin yaratıcı düşünme becerilerinin incelenmesi Yüksek Lisans. Ondokuz Mayıs Üniversitesi
- KEÇE,Y. (2017). Evde nebulizatör kullanacak çocuklara ve/veya bakım vericilerine uygulanacak eğitim programının etkisinin incelenmesi Yüksek Lisans. Maltepe Üniversitesi
- KEÇECİOĞLU,Ö. (2015). MEB okul öncesi eğitim programı ve montessori yaklaşımına göre eğitim alan 5 yaş çocuklarının sosyal becerilerinin incelenmesi Yüksek Lisans. Marmara Üniversitesi

- KELEŞ,S. (2014). Kültürel-tarihsel kuram bağlamında hazırlanan eğitim programının 48-60 aylık çocukların öz-düzenleme gelişimi üzerine etkisinin incelenmesi Doktora. Gazi Üniversitesi
- KELEŞ,T. (2020). Demans dostu toplum için farkındalık eğitim programının yerel yönetim çalışanları üzerindeki etkisi Yüksek Lisans. Akdeniz Üniversitesi
- KELEŞOĞLU,S. (2017). Öğretmen eğitiminde yaratıcı düşünme ve inovasyon eğitim programının tasarımı, denenmesi ve değerlendirilmesi Doktora. Gazi Üniversitesi
- KEMER,D. (2020). Okul öncesi çocuklarda cinsel istismarı önlemeye yönelik yaratıcı drama yöntemiyle geliştirilen bedenim benim özelimdir eğitim programının etkinliğinin değerlendirilmesi Doktora. Akdeniz Üniversitesi
- KERKEZ,B. (2018). Mesleki ve teknik eğitimde program geliştirme ve eğitim programına ilişkin öğretmenler görüşleri Yüksek Lisans. Hacettepe Üniversitesi
- KESER,K. (2021). Developing an effective cognitive and metacognitive listening strategy training programme for Turkish advanced EFL learners Doktora. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
- KILIÇ,M. (2018). Okul öncesi geometri eğitim programının çocukların geometri becerileri ve yaratıcı düşüncelerine etkisi Doktora. Gazi Üniversitesi
- KILIÇKAYA,A. (2017). Küçük Çocuklar İçin Büyük Matematik' eğitim programının okul öncesi dönem çocuklarının sayıları anlama becerilerine etkisi Yüksek Lisans. İnönü Üniversitesi
- KINIK,B. (2018). Montessori temelli bireysel eğitim programının özel eğitim gereksinimi olan çocukların problem çözme becerilerine etkisinin incelenmesi Yüksek Lisans. Abant İzzet Baysal Üniversitesi
- KINIK,Ö. (2021). Bilişsel temelli duygusal zekâ psiko-eğitim programının ortaokul öğrencilerinin boyun eğici davranışları, benlik saygıları, sosyal becerileri ve okula uyum düzeyleri üzerindeki etkisi Doktora. Trabzon Üniversitesi
- KIZILKAYA,H. (2021). Disleksili öğrencilerle çalışan öğretmenler için geliştirilen eğitim programının öğretmen yeterliklerine etkisinin incelenmesi Doktora. Necmettin Erbakan Üniversitesi
- KIZILTAŞ,E. (2016). Okul öncesi eğitim programında yer alan etkinliklerle bütünleştirilmiş alan gezisi etkinliklerinin 48-66 aylık çocukların sosyal-duygusal beceri gelişimine etkisi Doktora. Yüzüncü Yıl Üniversitesi
- KİZİR,M. (2018). Ayrık denemelerle öğretimin çevrimiçi sunulan aile eğitim programıyla kazanımının incelenmesi Doktora. Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi
- KOCA,B. (2018). İlkokul öğrencilerinde sağlık inanç modeline dayalı eğitim programının oyun alanı kazalarından korunma davranışlarına etkisi Doktora. Ege Üniversitesi
- KOCA,Ü. (2020). Programlama dili öğretimi için tasarlanan uzaktan eğitim programının öğrencilerin akademik başarıları ve uygulama yapabilmeleri üzerine etkisi Yüksek Lisans. Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi

- KOCAADAM,B. (2020). Çocuklarda Yeme Farkındalığı Eğitim Programı'nın yeme davranışı ve beslenme durumu üzerine etkisi Doktora. Gazi Üniversitesi
- KOCALAR,E. (2019). 2013 okul öncesi eğitim programının karakter eğitimi açısından değerlendirilmesi Yüksek Lisans. Gaziantep Üniversitesi
- KOCATEPE,E. (2020). 'Teşekkür Ederim' Minnettarlık Eğitim Programı (TEMEP)'nin okul psikolojik danışmanlarının minnettarlık düzeyleri üzerindeki etkisi Yüksek Lisans. Bursa Uludağ Üniversitesi
- KOÇ,F. (2015). Okul öncesi öğretmenlerinin okul öncesi eğitim programındaki etkinliklere yönelik öz-yeterlik inançlarının incelenmesi Yüksek Lisans. Yüzüncü Yıl Üniversitesi
- KOÇ,G. (2019). Suriyeli mültecilerle birlikte yaşama kültürünün geliştirilmesi amacıyla düzenlenen göç ve sosyal uyum eğitim programının değerlendirilmesi Yüksek Lisans. Ankara Üniversitesi
- KOÇ,H. (2021). Okul öncesi eğitim programındaki belirli gün ve haftalar çizelgesinin öğretmen görüşleri açısından incelenmesi Yüksek Lisans. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
- KOÇ,N. (2008). Diz osteoartritli hastalarda hastalığa özgül eğitim programının etkinliği Tıpta Uzmanlık. Ankara Üniversitesi
- KOÇAK,F. (2020). Otizm Spektrum Bozukluğu olan öğrencilerle çalışan öğretmenlere problem davranışlarla baş etme becerisi kazandırmaya dönük olarak hazırlanan eğitim programının etkililiği Doktora. Necmettin Erbakan Üniversitesi
- KOÇHAN,K. (2021). Psikolojik sağlık psikolojik eğitim programının sekizinci sınıf öğrencilerinin psikolojik sağlık, okul tükenmişliği ve okula bağlanma düzeylerine etkisi Doktora. Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
- KOL,Ç. (2016). Kaynaştırma ortamında bulunan işitme kayıplı öğrenci için bireyselleştirilmiş eğitim programı geliştirme sürecinin incelenmesi: Bir eylem araştırması Yüksek Lisans. Anadolu Üniversitesi
- KOLUMAN,H. (2011). Thai masajı eğitim programı içeriğinin belirlenmesi Yüksek Lisans. Gazi Üniversitesi
- KONTAŞ,T. (2021). Gezici mevsimlik tarım işçilerinin 36-72 aylık çocuklarına yönelik geliştirilen aile eğitim programının ve okul öncesi eğitim etkinliklerinin etkilerinin incelenmesi Doktora. Marmara Üniversitesi
- KORKMAZ,A. (2020). Sürdürülebilirlik için drama eğitim programının 48-60 aylık çocukların zihin kuramı ve empatik becerilerine etkisi Doktora. Hacettepe Üniversitesi
- KORKMAZ,N. (2019). Müzikli etkinliklerle desteklenmiş bireyselleştirilmiş eğitim programının hesaplama güçlüğü yaşayan ilköğrencilerinin başarılarına etkisinin elektrofizyolojik olarak değerlendirilmesi Doktora. Dumlupınar Üniversitesi
- KORKMAZ,S. (2020). Waldorf yaklaşımına dayalı eğitim programının okul öncesi dönemdeki çocukların yaratıcılık ve bilişsel becerilerine etkisi Yüksek Lisans. Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

- KOŞTU,N. (2018). Planlı davranış teorisine dayalı kadına yönelik eş şiddeti eğitim programının hemşirelerin/ebelerin şiddet olgularına yönelik yaklaşımlarına etkisi Doktora. Ege Üniversitesi
- KOYUNCUOĞLU,B. (2017). Ana sınıfına devam eden dört beş yaş çocukların yaratıcı düşünme becerilerine duyu eğitim programının etkililiğinin incelenmesi Doktora. Hacettepe Üniversitesi
- KOYUTÜRK,N. (2020). Okul öncesi dönemde akran şiddetini önleme eğitim programının etkililiğinin incelenmesi Doktora. Gazi Üniversitesi
- KOZANOĞLU, T. (2006). Utangaçlıkla baş edebilme sosyal beceri eğitim programının ergenlerin utangaçlık düzeylerine etkisi Yüksek Lisans. Çukurova Üniversitesi
- KÖSE,B. (2021). Görsel praksis temelli ergoterapi eğitim programının özgül öğrenme bozukluğu olan çocukların motor ve okuma becerilerine etkisinin incelenmesi Doktora. Hacettepe Üniversitesi
- KÖYLÜ,Ö. (2020). Investigation of the effect of breath control training program on anxiety level Yüksek Lisans. Yeditepe Üniversitesi
- KULAK,K. (2014). Hipertansiyon hastalarına uygulanan eğitim programının tedaviye uyum ve yaşam kalitesine etkisi Yüksek Lisans. Süleyman Demirel Üniversitesi
- KUNT,B. (2019). Teknoloji temelli beden güvenliği eğitim programının çocukların beden güvenliği farkındalığına etkisi Yüksek Lisans. Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi
- KURŞUN,M. (2019). Kız öğrencilerde olimpiik değerler eğitim programı (ODEP) uygulamalarının 'Saygı' ve 'Arkadaşlık' algısı üzerindeki etkisi Yüksek Lisans. Manisa Celal Bayar Üniversitesi
- KURŞUNLU,E. (2014). Okulöncesi eğitim programının düşünme becerileri öğretimi açısından incelenmesi Yüksek Lisans. Ege Üniversitesi
- KURT,F. (2015). Çevre eğitim programının 48-66 aylık çocukların çevresel farkındalıklarına etkisi Doktora. Gazi Üniversitesi
- KURT,N. (2020). Zorbalığa seyirci müdahale psiko-eğitim programının ortaokul öğrencilerinin zorbalığa müdahale becerilerine etkisi Doktora. Gazi Üniversitesi
- KURTOĞLU,G. (2013). Bilişsel davranışçı yaklaşıma dayalı psiko-eğitim programının ilköğretim birinci kademe öğrencilerinin duygusal yılmazlık, sosyal beceri-okula uyum ve benlik saygısı düzeylerine etkisi Doktora. Ege Üniversitesi
- KURTULMUŞ, Z. (2003). Anne eğitim programının 4-6 yaş grubu çocuğı olan alt sosyo ekonomik düzeydeki annelerin ve babaların aile ilişkilerini algılamasına etkisinin incelenmesi Yüksek Lisans. Gazi Üniversitesi
- KURU,N. (2018). İlkokullarda çalışan sınıf öğretmenlerinin ve rehber öğretmenlerin bireyselleştirilmiş eğitim programı geliştirme birimine ilişkin görüşleri Yüksek Lisans. Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi
- KUŞCU,Ö. (2017). Orff-schulwerk pedagojisi destekli müzik eğitim programının 5 yaş çocuklarının yaratıcılıklarına etkisi Doktora. Selçuk Üniversitesi

- KUZEYLİ, Y. (2006). Kanser ağrısı deneyimleyen hastalarda ağrı eğitim programının ağrı yönetimi, plazma beta-endorfin düzeyleri ve yaşam kalitesine etkisi Doktora. Ege Üniversitesi
- KUZUCU, Y. (2006). Duyguları fark etmeye ve ifade etmeye yönelik bir psiko-eğitim programının, üniversite öğrencilerinin duygusal farkındalık düzeylerine, duyguları ifade etme eğilimlerine, psikolojik ve öznel iyi oluşlarına etkisi Doktora. Ankara Üniversitesi
- KÜBRA,H. (2017). A suggested in-service teacher training program for ELT teachers on the use of language learning strategies for the 6th graders Doktora. Gazi Üniversitesi
- KÜBRA,H. (2019). Diyanet İşleri Başkanlığı Hafızlık Eğitim Programı öğretmen ve öğrenci görüşleri (Konya örneği) Yüksek Lisans. Necmettin Erbakan Üniversitesi
- KÜBRA,H. (2021). Anne destek eğitim programının 24-36 aylık çocuğu olan annelerin ebeveynlik bilgileri ile görev öz yeterliklerine ve çocuklarının gelişimlerine etkisi Doktora. Gazi Üniversitesi
- KÜÇÜKARSLAN, A. (2007). Tip II diyabetli hastalarda aerobik ve dirençli egzersizlerden oluşan egzersiz eğitim programının metabolik kontrol depresyon ve yaşam kalitesi üzerine etkisi Yüksek Lisans. Başkent Üniversitesi
- KÜÇÜKÖZDEMİR,Ö. (2019). Social and emotional learning in a preschool context: A teacher-led intervention program Yüksek Lisans. Boğaziçi Üniversitesi
- KÜRŞAT,N. (2008). Yapılandırmacı eğitim programına göre 9. sınıf coğrafya derslerinde etkinliklerin amacına ulaşma düzeyi hakkında coğrafya öğretmenlerinin görüşleri (Konya / Ereğli ilçe örneği) Yüksek Lisans. Selçuk Üniversitesi
- MANSUROĞLU,C. (2019). Öğretmenlerin eğitim programı okuryazarlıkları ile yansıtıcı düşünme eğilimlerinin incelenmesi Yüksek Lisans. Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi
- MELTEM, P. (2007). Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi el sanatları bölümü dekoratif sanatlar anabilim dalında uygulanan takı tasarımı dersi eğitim programının incelenmesi Yüksek Lisans. Gazi Üniversitesi
- MERAL, U. (2006). Olay yeri inceleme polislerine yönelik düzenlenen olay yeri inceleme ve kimlik tespit temel eğitim programının değerlendirilmesi Yüksek Lisans. Gazi Üniversitesi
- MERCAN,B. (2009). İlköğretim okulu müdürlerinin eğitim programını yönetme davranışlarının değerlendirilmesi Yüksek Lisans. Balıkesir Üniversitesi
- MERCAN,E. (2015). Okul öncesi dönemde uygulanan 'okula hazırız' eğitim programının ilköğretim birinci sınıf öğrencilerinin okula uyum ve hazırbulunuşluk düzeylerine etkisi Doktora. Ondokuz Mayıs Üniversitesi
- MERT,A. (2014). Sistemik aile yönelimli psiko-eğitim programının değerler, algılanan sosyal destek ve çift uyumuna etkisi Doktora. Sakarya Üniversitesi
- METİN,P. (2011). Teknoloji okuryazarlığını geliştirmek üzere yetişkinlere yönelik bir eğitim programı Yüksek Lisans. Marmara Üniversitesi

- METİN,Y. (2010). İlköğretim okulu yönetici ve öğretmenlerinin yapılandırmacı eğitim programı ile ilgili hizmet içi eğitim ihtiyaçlarının belirlenmesi Yüksek Lisans. Ankara Üniversitesi
- METİN,Z. (2021). Öykülerle desteklenmiş matematik eğitim programının 48-60 aylık çocukların matematik becerilerine etkisinin incelenmesi Yüksek Lisans. Uşak Üniversitesi
- MOLLAHÜSEYİNOĞLU,G. (2019). Aile destek eğitim programının annelerin çocuklarıyla olan ilişkilerine ve çocuklarının sosyal davranış denetimlerine etkisi Yüksek Lisans. Gazi Üniversitesi
- MURAT,R. (2019). Öğretmenlerin eğitim programı okuryazarlığı yeterliklerinin incelenmesi Yüksek Lisans. Mersin Üniversitesi
- MUSLUGÜME,E. (2016). Dil gelişimini destekleyici ebeveyn eğitim programının sosyo ekonomik düzeyi düşük ailelerin çocuklarının dil gelişimine etkisi Yüksek Lisans. Pamukkale Üniversitesi
- MUŞTU,P. (2019). Evde ventilatörle izlenen çocukların bakım vericilerine uygulanan eğitim programının etkinliğinin belirlenmesi Yüksek Lisans. Gazi Üniversitesi
- MUTHANNA,A. (2011). Exploring the beliefs of teacher educators, students, and administrators: A case study of the English language teacher education program in Yemen Yüksek Lisans. Orta Doğu Teknik Üniversitesi
- MUTLU,H. (2018). Baba destek eğitim programının aile işlevleri üzerindeki etkisinin incelenmesi Yüksek Lisans. Dokuz Eylül Üniversitesi
- MÜLAZIMOĞLU, Ö. (2006). Bruininks-Oseretsky motor yeterlik testinin geçerlik, güvenirlik çalışması ve beş-altı yaş grubu çocuklara uygulanan cimmastik eğitim programının motor gelişime etkisinin incelenmesi Doktora. Ankara Üniversitesi
- NAMAL,F. (2016). Mezuniyet öncesi tıp eğitimi ulusal çekirdek eğitim programı (Ulusal ÇEP-2014) çerçevesinde tıp fakültesi mezunlarının yeterliliklerinin değerlendirilmesi Tıpta Uzmanlık. Sağlık Bilimleri Üniversitesi
- NAS,E. (2021). Merhamet temelli eğitim programının ortaokul öğrencilerinin merhamet düzeylerine ve yaşam doyumlarına etkisinin incelenmesi Doktora. Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
- NAZMIYE, G. (2007). Milli Eğitim Bakanlığı Demokrasi ve İnsan Hakları Eğitim Programının değerlendirmesi Yüksek Lisans. Yıldız Teknik Üniversitesi
- NEVİN,F. (2016). Duygu temelli eğitim programının hemşirelik öğrencilerinin duyguları fark etme, ifade etme ve empati becerilerine etkisi Doktora. İstanbul Üniversitesi
- NİGAR,Ş. (2019). Türkiye'de uygulanan İngilizce öğretmenliği lisans eğitim programının öğrenci, öğretim elemanı ve İngilizce öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi Doktora. Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
- NİLGÜN,F. (2009). Çocuklar İçin Çevresel Tutum Ölçeği ile ?Yeni Ekolojik Paradigma Ölçeği?nin geçerlik güvenirlik çalışması ve çevre eğitim programının etkisinin incelenmesi Doktora. Gazi Üniversitesi

- NİSA,E. (2020). Okul öncesi eğitim programının stufflebeam (CIPP) program değerlendirme modeli ile incelenmesi Yüksek Lisans. Kilis 7 Aralık Üniversitesi
- NOYAN,A. (2019). Otizm spektrum bozukluğuna sahip olan çocukların ebeveynlerine yönelik hanen more than words eğitim programının ebeveyn ve çocuk davranışları üzerindeki etkisinin incelenmesi doktora. Hacettepe Üniversitesi
- NUR,F. (2018). İlk yıllar eğitim programının (Primary years programme) okul öncesi eğitime devam eden çocukların bilimsel süreç becerilerine etkisi Yüksek Lisans. Yıldız Teknik Üniversitesi
- NUR,H. (2020). Grupla oyun eğitim programının 66-72 ay arası çocuklarda sosyal memnuniyete etkisi Yüksek Lisans. Akdeniz Üniversitesi
- NUR,M. (2018). İlköğretim temel müzik eğitim programındaki (5-6-7 ve 8. sınıflar) (Orff-kodaly-dalcroze) müzik öğretim yöntemlerinin uygulanmasına yönelik öğretmen görüşleri Yüksek Lisans. Pamukkale Üniversitesi
- NUR,M. (2019). MEB 2013 okul öncesi eğitim programında yer alan güne başlama ve günü değerlendirme zamanının etkin uygulanmasına ilişkin öğretmen, müdür ve akademisyen görüşlerinin incelenmesi Yüksek Lisans. Gazi Üniversitesi
- NUR,M. (2019). Sanat uygulamalarına dayalı psiko-eğitim programının psikolojik sağlık üzerine etkisi Yüksek Lisans. Pamukkale Üniversitesi
- NÜZKET, N. (2008). Sağlık Bakanlığı İstanbul Eğitim ve Araştırma Hastanesinde görev yapan hemşirelere verilen hizmet içi eğitim programının değerlendirilmesi Yüksek Lisans. Yıldız Teknik Üniversitesi
- OĞUZ,M. (2014). Okul öncesi öğretmenlerin nitelikli bir okul öncesi eğitim programında bulunması gereken özelliklere ilişkin görüşlerinin incelenmesi Yüksek Lisans. Gazi Üniversitesi
- OĞUZ,T. (2013). 2006 yılı okulöncesi eğitim programıyla ilgili öğretmen görüşlerinin incelenmesi Yüksek Lisans. Gazi Üniversitesi
- OK,E. (2016). Anlam arayışı eğitim programının lise öğrencilerinin öznel iyi oluş düzeylerine etkisi Yüksek Lisans. Marmara Üniversitesi
- OKUR, M. (2008). Çocuklar için felsefe eğitim programının altı yaş grubu çocuklarının, atılganlık, işbirliği ve kendini kontrol sosyal becerileri üzerindeki etkisi Yüksek Lisans. Marmara Üniversitesi
- OKUROĞLU,G. (2015). Sağlık çalışanlarına yönelik web tabanlı Tip 2 diyabet eğitim programının geliştirilmesi ve etkinliğinin değerlendirilmesi Doktora. Marmara Üniversitesi
- OLGUN,N. (2021). Sosyal anksiyete belirtilerini azaltmaya yönelik internet temelli bir sosyal biliş eğitim programının uyarlanması ve etkililiğinin incelenmesi Doktora. Ege Üniversitesi
- ONUR,Z. (2021). İşbaşı eğitim programının etki değerlendirmesi: Antalya ili örneği Yüksek Lisans. Akdeniz Üniversitesi

- ORAZ,B. (2019). Ulusal eğitim programından Uluslararası Bakalorya (IB) Eğitim Programına geçişte yöneticilerin liderlik zorlukları Yüksek Lisans. Maltepe Üniversitesi
- ORTAÇ,P. (2017). Implementation and outcome evaluation of the Turkish primary school English language teaching program Yüksek Lisans. Anadolu Üniversitesi
- ORTAÇTEPE, D. (2006). The relationship between teacher efficacy and professional development within the scope of an in-service teacher education program Yüksek Lisans. Boğaziçi Üniversitesi
- ÖĞRETEN, Ş. (2008). Yeni ilköğretim eğitim programı kapsamındaki ses temelli cümle yöntemiyle okuma yazma öğretiminin ilköğretim birinci sınıf öğretmenlerince değerlendirilmesi Yüksek Lisans. Marmara Üniversitesi
- ÖKER,D. (2020). Denetimli serbestlik tedbiri altında bulunan madde kullanım bozukluğu olan bireylere yönelik geliştirilen karar verme becerileri eğitim programının etkinliğinin değerlendirilmesi Doktora. Ege Üniversitesi
- ÖLÇER,S. (2015). Fen eğitim programının beş yaş çocuklarının fen öğrenimi ve bakış açısı alma becerilerine etkisinin incelenmesi Doktora. Gazi Üniversitesi
- ÖRDEK,S. (2015). İnsancıl değerler eğitim programı'nın hayvan temalı etkinlikler aracılığıyla okul öncesi eğitimde uygulanması Yüksek Lisans. Çukurova Üniversitesi
- ÖZALTAŞ,G. (2014). Önlisans turizm eğitim programının CIPP modeline göre değerlendirilmesi Doktora. Dicle Üniversitesi
- ÖZAN,S. (2019). Sınıf öğretmenleri ve rehberlik ve psikolojik danışmanlık öğretmenlerinin bireyselleştirilmiş eğitim programı sürecine ilişkin deneyimleri Yüksek Lisans. Dokuz Eylül Üniversitesi
- ÖZAYDIN,S. (2021). Çocuklarda kariyer gelişimini destekleme psiko-eğitim programının etkililiğinin incelenmesi Yüksek Lisans. Dokuz Eylül Üniversitesi
- ÖZBAY, Ö. (2008). Öfke kontrolü eğitim programının etkililiğinin tutuklu bir grup ergen örneğinde incelenmesi Yüksek Lisans. Ankara Üniversitesi
- ÖZBEK, R. (1990). Yurtlarda barınan öğrencilerin sosyal ve psikolojik sorunları ve bu sorunların çözümü için önerilebilecek bir eğitim programının amaçları Yüksek Lisans. İnönü Üniversitesi
- ÖZBEY,S. (2009). Anaokulu ve Anasınıfı Davranış Ölçeği'nin (PKBS-2) geçerlik güvenirlik çalışması ve destekleyici eğitim programının etkisinin incelenmesi Doktora. Gazi Üniversitesi
- ÖZCAN,K. (2018). Motivasyonel görüşme tekniğine dayalı psiko-eğitim programının lise öğrencilerinin çevrimiçi oyun bağımlılığı düzeylerine etkisi Doktora. Ondokuz Mayıs Üniversitesi
- ÖZÇALLI, S. (2007). Possible effects of in-service education on efl teachers' professional development in terms of teacher efficacy and reflective thinking Yüksek Lisans. Boğaziçi Üniversitesi

- ÖZDEMİR,E. (2017). Duygu yönetimi eğitim programının AVM çalışanlarının duygularını yönetme beceri düzeylerine etkisi Yüksek Lisans. Toros Üniversitesi
- ÖZDEMİR,S. (2020). Çocuklarda manyetik rezonans görüntüleme (MRG) öncesi uygulanan video tabanlı eğitim programının anksiyeteye etkisi: Randomize kontrollü çalışma Yüksek Lisans. Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi
- ÖZDEN,S. (2014). Barış eğitimi temalı bir hizmet içi eğitim programının geliştirilmesi ve etkililiğinin değerlendirilmesi Yüksek Lisans. Erciyes Üniversitesi
- ÖZER,G. (2016). Empati eğitim programının anaokulu çocuklarının empatik ve prososyal becerilerine etkisinin incelenmesi Doktora. Hacettepe Üniversitesi
- ÖZER,G. (2019). Psikolojik danışmanlar için terapötik ilişki eğitim programının geliştirilmesi ve etkililiğinin sınanması Doktora. Ankara Üniversitesi
- ÖZER,Ö. (2010). A case study on transdisciplinary approach of integrated curriculum: Perspectives of early childhood teachers Yüksek Lisans. Orta Doğu Teknik Üniversitesi
- ÖZGÜNDÜZ,Ö. (2015). Baba katılımı eğitim programının baba katılımına ve okul öncesi çocukların sosyal becerilerine etkisinin incelenmesi Yüksek Lisans. Selçuk Üniversitesi
- ÖZHAMAM, E. (2007). Az Gören Öğrencilerin eğitiminde Bilgisayar Destekli Eğitim Programının Görsel Algı Becerilerinin Gelişimine Etkisi Yüksek Lisans. Gazi Üniversitesi
- ÖZKAN, F. (2004). Öz bakım eğitim programının serebrovasküler hastalığı olan bireylerin günlük yaşam aktiviteleri üzerindeki etkisi Yüksek Lisans. Cumhuriyet Üniversitesi
- ÖZKAN,H. (2016). Okul öncesi eğitim kurumlarındaki öğrencilerin yaratıcılık düzeyleri ile öğretmenlerin yaratıcılık gelişimine ve okul öncesi eğitim programına yönelik görüşleri ve uygulamaları Yüksek Lisans. Erciyes Üniversitesi
- ÖZKAN,Ş. (2021). Zihin haritalarının çoklu bütüncül yaklaşımla analizi bağlamında okul öncesi eğitim programında kullanılmasının değerlendirilmesi Yüksek Lisans. Kilis 7 Aralık Üniversitesi
- ÖZKUBAT,S. (2015). Görsel farkındalık eğitim programının 5-6 yaş çocuklarının görsel okuryazarlıklarına etkisinin incelenmesi Doktora. Gazi Üniversitesi
- ÖZKÜR,F. (2019). Embedded öğrenme temelli hareket eğitim programının 5 yaş grubu çocukların görsel-motor koordinasyon ve davranışsal öz-düzenleme gelişimlerine etkisinin incelenmesi Doktora. Gazi Üniversitesi
- ÖZLEM,M. (2016). Etik eğitim programının hemşirelerin etik karar verebilme düzeyine etkisi Yüksek Lisans. İzmir Katip Çelebi Üniversitesi
- ÖZMEN, A. (2004). Seçim kuramına ve gerçeklik terapisine dayalı öfkeyle başa çıkma eğitim programının ve etkileşim grubu uygulamasının üniversite öğrencilerinin öfkeyle başa çıkma becerileri üzerindeki etkisi Doktora. Ankara Üniversitesi
- ÖZMEN, T. (2005). Mental retarde çocuklarda kardiyovasküler uygunluk eğitim programının etkileri Yüksek Lisans. Abant İzzet Baysal Üniversitesi

- ÖZÖZEN,M. (2017). Anaokullarında 48-60 ay çocuklara uygulanan yapılandırılmış kavram haritası temelli kavram eğitim programının çocukların görsel - uzamsal algı mekanizmalarına etkisi Doktora. Hacettepe Üniversitesi
- ÖZPULAT, F. (2006). Sağlık bakanlığı Ankara Dışkapı Eğitim ve Araştırma Hastanesinde çalışmakta olan sağlık personelinin hizmet içi eğitim programına ilişkin görüşlerinin saptanması Yüksek Lisans. Hacettepe Üniversitesi
- ÖZSARI,İ. (2015). İlkokul birinci sınıf öğrencilerine yönelik 'görsel okuma eğitim programı' geliştirilmesi ve etkililiğinin sınanması Doktora. İstanbul Üniversitesi
- ÖZSIRKINTI,D. (2018). Okul öncesi öğretmenleri için kaynaştırma uygulamalarına yönelik pilot bir hizmet içi eğitim programı geliştirilmesi (Adana ili örneği) Yüksek Lisans. Mersin Üniversitesi
- ÖZTABUR,N. (2021). 112 Komuta Kontrol Merkezi çalışanlarına yönelik acil tıbbi çağrı yönetim eğitim programının değerlendirilmesi Yüksek Lisans. Akdeniz Üniversitesi
- ÖZTÜRK, S. (2007). Ergen eğitim programının,ergenlerin gelişim bilgilerine beden ve benlik imajlarına etkisinin incelenmesi. Yüksek Lisans. Gazi Üniversitesi
- ÖZTÜRK,B. (2013). İlköğretim 6. sınıf öğrencilerine yönelik cinsel eğitim programının etkililiğinin incelenmesi Yüksek Lisans. Dokuz Eylül Üniversitesi
- ÖZTÜRK,B. (2018). Üniversite öğrencileri için infertiliteyi önleme psiko-eğitim programının geliştirilmesi ve etkililiğinin değerlendirilmesi Doktora. Dokuz Eylül Üniversitesi
- ÖZTÜRK,G. (2018). Yapılandırılmış oyun terapisine dayalı geliştirilen psiko-eğitim programının boşanmış aile çocuklarının depresyon ve uyum düzeyleri üzerine etkisi Doktora. Ondokuz Mayıs Üniversitesi
- ÖZTÜRK,G. (2021). Multipl skleroz hastalarında fiziksel aktiviteyi artırma amaçlı gözetimli egzersiz programına karşı çevrimiçi eğitim programının etkileri Yüksek Lisans. İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa
- ÖZTÜRK,S. (2012). Otizm tanıli kaynaştırma öğrencilerinin bulunduğu sınıflarda akran ilişkilerinin geliştirilmesine yönelik bir eğitim programının etkililiğinin incelenmesi Doktora. Dokuz Eylül Üniversitesi
- ÖZTÜRK,Y. (2010). Denizcilik eğitimi veren okullarda çevre eğitim programının geliştirilmesi Yüksek Lisans. Marmara Üniversitesi
- ÖZUSLU, N. (1999). 3-6 yaş çocukları için hazırlanan bir cinsel eğitim programı ve etkileri Yüksek Lisans. Marmara Üniversitesi
- ÖZÜ,Ö. (2010). Bilişsel davranışçı yaklaşıma dayalı stresle başa çıkma becerileri eğitim programının işgörenlerin stres, kaygı ve iyilik hali düzeylerine etkisi: Karşıyaka Vergi Dairesi örneği Doktora. Ege Üniversitesi
- ÖZYÖRÜK,K. (2017). İlkokullardaki yapılandırmacı eğitim programı uygulamalarının okul yönetimine etkileri (Muğla ili örneği) Yüksek Lisans. Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi

- PALABIYIK,A. (2009). Öğretmen adaylarının okul ortamında yaşanan problem davranışlar ile ilgili bilgi, beceri ve tutumlarının geliştirilmesine yönelik bir eğitim programı Yüksek Lisans. Dokuz Eylül Üniversitesi
- PEHLİVAN,M. (2019). Sınıf öğretmenlerinin eğitim programı tasarım yaklaşımı tercihleri ve düşünme becerilerinin öğretime yönelik sınıf içi uygulamaları Yüksek Lisans. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
- PEKDOĞAN,S. (2015). Karar Verme Becerileri Eğitim Programının 5-6 yaş çocuklarının karar verme becerileri üzerindeki etkisinin incelenmesi Doktora. Gazi Üniversitesi
- PEKER,A. (2013). İnsani değerler yönelimli psiko-eğitim programının problemleri internet kullanımı ve siber zorbalık üzerindeki etkisi Doktora. Sakarya Üniversitesi
- PINAR, G. (2008). Üniversite gençlerine yönelik geliştirilen cinsel sağlık ve üreme sağlığı eğitim programının etkinliği Doktora. Hacettepe Üniversitesi
- POLAT,A. (2019). Türkçe öğretmenlerinin okuma kültürü konusundaki hizmetiçi eğitim ihtiyaçlarının belirlenmesi (Hizmetiçi eğitim programı önerisi) Yüksek Lisans. Ankara Üniversitesi
- POLAT,P. (2021). Resimli kitaplara dayalı çevre eğitim programının okul öncesi dönem çocuklarının çevresel tutumlarına ve görüşlerine etkisi Doktora. Çukurova Üniversitesi
- PURTAŞ,Ö. (2017). Okul öncesi eğitim programı hareket ve bütünleştirilmiş hareket etkinliklerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi Yüksek Lisans. Gazi Üniversitesi
- PÜRSÜN,T. (2021). Okuma güçlüğü olan öğrencilerle çalışan öğretmenler için geliştirilen eğitim programının öğretmen yeterliğine etkisinin incelenmesi Doktora. Necmettin Erbakan Üniversitesi
- RIFAT,A. (2017). İyi Hali Yıldızı Psiko-Eğitim Programının iyi hali ve psikolojik belirti düzeyleri üzerindeki etkisi Doktora. Anadolu Üniversitesi
- SABANCIOĞULLARI,S. (2010). 'Profesyonel Kimlik Gelişimi Eğitim Programı' nın hemşirelerin profesyonel benlik kavramı, iş doyumu ve tükenmişlik düzeyine etkisi Doktora. Cumhuriyet Üniversitesi
- SABIR,N. (2015). Nöroplastisitenin gündelik hayata , örgüt psikolojisine, eğitim öğretim alanına uygulanabilirliği ve öğrenme- bellek , kişisel gelişim , psikolojik ve nörolojik faktörler üzerine etkilerini ortaya koymayı sağlayacak eğitim programı ve bir uygulama Yüksek Lisans. Avrasya Üniversitesi
- SADIK, F. (2006). Öğrencilerin istenmeyen davranışları ve bu davranışlarla baş edilme stratejilerinin öğretmen, öğrenci ve veli görüşlerine göre incelenmesi ve güvengün disiplin modeli temele alınarak uygulanan eğitim programının öğretmenlerin baş etme stratejilerine Doktora. Çukurova Üniversitesi
- SAĞLAM,M. (2015). Yargılama süreci devam eden suçta sürüklenen çocuklara yönelik hazırlanan destek eğitim programının çocukların duygu ve düşüncelerine etkisinin incelenmesi Doktora. Ankara Üniversitesi

- SAHİLLİOĞLU,D. (2016). 0-12 yaş çocukların istismar ve ihmalini önlemeye yönelik anne baba eğitim programı önerisi Doktora. Hacettepe Üniversitesi
- SARI, O. (2003). 6-9 yaş zihin engelli çocukların annelerine özbakım ve bazı temel becerileri kazandırmak için bir eğitim programı Yüksek Lisans. Marmara Üniversitesi
- SARI,İ. (2010). Emniyet örgütünde görevli anne-babaların fiziksel istismar potansiyellerinin belirlenmesi ve istismarla ilgili aile eğitim programının etkililiği Doktora. Gazi Üniversitesi
- SARISOY,B. (2017). Öğretmenler için duygusal zekâ becerileri eğitim programının tasarlanması, uygulanması ve değerlendirilmesi Yüksek Lisans. Yıldız Teknik Üniversitesi
- SARITAŞ,R. (2010). Milli Eğitim Bakanlığı okul öncesi eğitim programına uyarlanmış GEMS (great explorations in math and science) fen ve matematik programının anaokuluna devam eden altı yaş grubu çocukların kavram edinimleri ve okula hazır bulunuşluk düzeyleri üzerindeki etkisinin incelenmesi Yüksek Lisans. Gazi Üniversitesi
- SAVAŞ,H. (2019). 7-12 yaş çocuklarda etkinlik temelli görsel sanatlar eğitim programının sosyal beceri düzeylerine etkisi Yüksek Lisans. Marmara Üniversitesi
- SAYIN,A. (2020). Sağlık alanında yükseköğrenim gören öğrencilere yönelik kimyasal, biyolojik, radyolojik ve nükleer (KBRN) eğitim programının geliştirilmesi Yüksek Lisans. Sağlık Bilimleri Üniversitesi
- SAYIN,U. (2014). 48-72 aylık çocuklardaki saldırganlık davranışlarına müdahale yöntemi olarak ebeveyn eğitim programı geliştirilmesi ve etkililiğinin incelenmesi Doktora. Hacettepe Üniversitesi
- SEDA,S. (2018). Üstün zekâlı ve yetenekli çocukların akran ilişkilerine sosyal beceri eğitim programının etkisinin incelenmesi Doktora. Ankara Üniversitesi
- SEKİ,A. (2018). Türkiye'de kısa süreli dinamik psikoterapi eğitim programının incelenmesi: Bir durum çalışması Yüksek Lisans. İstanbul Aydın Üniversitesi
- SELCEN, A. (2009). Denetim odağı eğitim programının ilköğretim 6. 7. ve 8. sınıf öğrencilerinin denetim odağı düzeyine etkisi Yüksek Lisans. Dokuz Eylül Üniversitesi
- SELİN,Z. (2015). Fizik öğretmenleri için hazırlanan sorgulama temelli öğretime yönelik bir hizmet-içi eğitim programının etkililiği Yüksek Lisans. Dokuz Eylül Üniversitesi
- SELVİ,H. (2009). Stufflebeam'in program değerlendirme modeli ile Milli Eğitim Bakanlığı sürücü kurslarında kullanılan sürücü eğitim programının değerlendirilmesi Yüksek Lisans. Abant İzzet Baysal Üniversitesi
- SEMENDEROĞLU,F. (2012). Tasarlanan yapılandırmacı bir eğitim programının lise öğrencilerinin 'insanın genetik yapısı ve genom projesi' hakkındaki algıları, kavram yanılgıları ve biyoloji dersine yönelik tutumlarına etkisi Doktora. Dokuz Eylül Üniversitesi
- SEMİZ,Ö. (2011). The effects of a training program on attributional beliefs, self-efficacy, language learning beliefs, achievement and student effort: A study on motivationally at-risk EFL students Doktora. Atatürk Üniversitesi

- SENA,E. (2019). Mobil anaokuluna devam eden çocuklara uygulanan drama destekli problem çözme eğitim programının çocukların problem çözme becerilerine etkisi Yüksek Lisans. Gazi Üniversitesi
- SERAY,E. (2019). OÇİDEP'e (Otistik çocuklar için davranışsal eğitim programı) dahil olan otizmlili bir çocuğun ilkökula uyumunun incelenmesi Doktora. Necmettin Erbakan Üniversitesi
- SERCAN,H. (2016). Türk makam müziğinin ezgisel boyutuna yönelik interaktif eğitim programı Yüksek Lisans. Bahçeşehir Üniversitesi
- SERDAR,O. (2011). Doğrudan öğretim yöntemiyle hazırlanan eğitim programının ve bu yönteme göre hazırlanan bilgisayar destekli eğitim programının okul öncesi çocuklarının geometrik şekil kavramlarını öğrenmelerine etkisinin incelenmesi Doktora. Gazi Üniversitesi
- SEVGİLİ,S. (2020). Üstün yetenekli çocukların sosyal duygusal gelişimlerine yönelik geliştirilen psiko-eğitim programının etkisi Doktora. Gazi Üniversitesi
- SEVİM, S. (1996). Transaksiyonel analize dayalı bir eğitim programının evli çiftlerin ego durumları ve evlilik yaşamlarına ilişkin bazı değişkenlere etkisi Doktora. Ankara Üniversitesi
- SEYDOOĞULLARI,S. (2018). İlkokul 3. ve 4. sınıf öğrencilerine yönelik cinsel istismarı önleme psiko-eğitim programının geliştirilmesi ve etkililiğinin sınanması Doktora. Ankara Üniversitesi
- SEZER,G. (2017). Okul öncesi eğitim kurumu yöneticilerinin öğretimsel liderlik uygulamalarında okul öncesi eğitim programı bilgisinin önemi Yüksek Lisans. Gaziantep Üniversitesi
- SEZGİN,O. (1989). Yurt dışından kesin dönüş yapan ikinci nesil göçmen işçi çocuklarının sosyo-psikolojik açıdan eğitim programına ait bazı problemler ve çözüm yolları Doktora. İstanbul Üniversitesi
- SILA,N. (2021). Okul öncesi eğitim programı ile ilgili Dergipark'ta yayımlanan makalelerin incelenmesi (2013-2020) Yüksek Lisans. Sivas Cumhuriyet Üniversitesi
- SİBEL,A. (2016). Bilişsel-yaşantısal teori temelli psiko-eğitim programının yapılandırmacı düşünme üzerindeki etkisi Doktora. Gazi Üniversitesi
- SİBEL,I. (2019). Okuma yazma problemi olan çocuklarda gazi okuma yazma eğitim programının etkililiğinin işitsel işleme açısından incelenmesi Doktora. Gazi Üniversitesi
- SİLDİR,E. (2016). Okul öncesi döneme yönelik hikâye kitaplarının Milli Eğitim Bakanlığı 2013 okul öncesi eğitim programında yer alan sosyal duygusal alan gelişimle ilgili kazanımları desteklemeleri yönünden incelenmesi Yüksek Lisans. Gazi Üniversitesi
- SİNAN,M. (2021). Psikolojik sağlık odaklı psiko-eğitim programının bir grup yetişkinin psikolojik sağlık, duygusal zeka ve toplumsal ilgi düzeylerine etkisinin incelenmesi Doktora. Bursa Uludağ Üniversitesi

- SİPAHİ,Z. (2021). Genç futbolculara uygulanan on haftalık bilinçli farkındalık eğitim programının sporda güdülenme ve bilinçli farkındalık üzerindeki etkisi Yüksek Lisans. Marmara Üniversitesi
- SORTULLU,C. (2011). Empati eğitim programının 12 yaş grubu erkek basketbolcularda empati becerileri ve takım birlikteliği üzerine etkisi Yüksek Lisans. Ege Üniversitesi
- SOULEİMAN,E. (2019). Kapak replasmanı yapılan hastalara verilen oral antikoagülan tedavi eğitim programının etkinliği Yüksek Lisans. Bursa Uludağ Üniversitesi
- SÖKMEN, S. (2005). İstanbul'daki kamu hastanelerinde görevli alt kademe yönetici hemşirelerin eğitim ihtiyacının analizi ve bir yönetici eğitim programı önerisi Doktora. İstanbul Üniversitesi
- SÖYLEMEZ,A. (2021). Bilişsel davranışçı oyun terapisi temelli psiko-eğitim programının çocuklarda şiddet içerikli dijital oyun bağımlılığı ve saldırganlık düzeylerine etkisi Doktora. Sakarya Üniversitesi
- SÖZER,A. (2014). Beyin temelli öğrenme yaklaşımına göre hazırlanan bir eğitim programının 5 yaş çocuklarının yaratıcılık becerilerine etkisinin incelenmesi Doktora. Marmara Üniversitesi
- SUAD,M. (2019). Artırılmış gerçeklik uygulamalarına yönelik eğitim programının okul öncesi öğretmen adaylarının tutum ve görüşlerine etkisi Yüksek Lisans. Pamukkale Üniversitesi
- SUBAŞI, R. (2006). 2005-2006 öğretim yılından itibaren uygulanmakta olan yapılandırıcı eğitim programına öğretmenlerin bakışı (İstanbul ili Bağcılar ilçesi örneği) Yüksek Lisans. Sakarya Üniversitesi
- SUDE,E. (2011). İlköğretim okul yöneticilerinin eğitim programını yönetme becerilerine ilişkin öğretmen görüşlerinin incelenmesi: Bursa ili örneği Yüksek Lisans. Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
- SULTAN, B. (2008). Okulöncesi eğitim programındaki aile katılımı etkinliklerinin anasınıfı öğretmenleri ve veli görüşleri açısından incelenmesi Yüksek Lisans. Çukurova Üniversitesi
- SÜNBÜL,D. (2008). Müzakere (problem çözme) ve arabuluculuk eğitim programının ortaöğretim 9. sınıf öğrencilerinin çatışma çözme becerileri, öfke kontrolü ile özsaygı düzeyleri üzerindeki etkisinin incelenmesi Yüksek Lisans. Dokuz Eylül Üniversitesi
- SÜNER,A. (2019). 3-6 yaş aile eğitim programının 3-6 yaş grubu çocuğu olan ailelerin evlilik uyumuna, anne-babalık rol ve görevlerine etkisi Yüksek Lisans. Erciyes Üniversitesi
- ŞAHİN, E. (2007). Ulusal eğitime destek kampanyası isimli eğitim programının değerlendirilmesi Yüksek Lisans. Mersin Üniversitesi
- ŞAHİN, S. (2008). 4 yaş çocuklarının kavram edinimlerinde oyuncak odaklı ev eğitim programının etkileri Yüksek Lisans. İnönü Üniversitesi
- ŞAHİN,F. (2012). Sınıf öğretmenlerinin üstün yetenekli öğrenciler ve özellikleri hakkında bilgi düzeylerini artırmaya yönelik bir eğitim programının etkililiği Doktora. Ankara Üniversitesi

- ŞAHİN,G. (2008). Güzel sanatlar eğitimi ana bilim dalı müzik eğitimi bilim dalı bireysel çalgı- gitar eğitim programı ile rodriguez arenas'ın ?la escuela de la guitarra libro 1? metodunun örtüşme durumu Yüksek Lisans. Gazi Üniversitesi
- ŞAHİN,H. (2015). Psikososyal gelişim temelli eğitim programının anasınıfına devam eden çocukların duygusal zekalarına ve problem çözme becerilerine etkisi Doktora. Gazi Üniversitesi
- ŞAHİN,H. (2019). Bilişsel davranışçı yaklaşıma dayalı psiko-eğitim programının psikolojik dayanıklılık üzerindeki etkisinin incelenmesi Yüksek Lisans. Gaziantep Üniversitesi
- ŞAHİN,İ. (2012). Connecting staff development to teacher improvement: A case study of an in-service teacher education program for English teachers Doktora. Orta Doğu Teknik Üniversitesi
- ŞAHİN,S. (2016). Zenginleştirilmiş eğitim programının öğrencilerin eleştirel düşünme becerileri, problem çözme becerileri ve matematik kaygısı üzerine etkisinin incelenmesi Doktora. Dumlupınar Üniversitesi
- ŞAKAR,E. (2019). Erken müzik eğitimine başlayan konservatuvar öğrencilerinde flüt eğitim programının teknik ve pedagojik açıdan incelenmesi Yüksek Lisans. Dokuz Eylül Üniversitesi
- ŞALCI,O. (2020). Baba destek eğitim programının babalık rolü algısına ve okul öncesi eğitim alan çocukların oyun becerilerinin gelişimine etkisinin incelenmesi Yüksek Lisans. Karabük Üniversitesi
- ŞANLITÜRK,D. (2018). Astımı olan bireylere planlı davranış teorisine göre uygulanan eğitim programının hastalık kontrolü ve tedaviye uyum üzerine etkisi Doktora. Gazi Üniversitesi
- ŞEKER,G. (2020). Kariyer psiko-eğitim programının on birinci sınıf öğrencilerinin kariyer kararı yetkinlik ve eğitsel sonuç beklenti düzeylerine etkisi Doktora. Mersin Üniversitesi
- ŞEKERCİ,R. (2019). Öğretmen liderliği eğitim programının yaygın eğitim kurumları usta öğretici ve öğretmenlerinin liderlik becerilerine etkisi: İç içe geçmiş karma yöntem araştırması Doktora. Akdeniz Üniversitesi
- ŞEN,M. (2012). Şiyatsu masajı eğitim programı ders içeriğinin belirlenmesi Yüksek Lisans. Gazi Üniversitesi
- ŞEN,Ö. (2021). Aile eğitim programı ve ebeveynlik becerileri arasındaki ilişkilerin karşılaştırmalı olarak incelenmesi Yüksek Lisans. Hacettepe Üniversitesi
- ŞENDOĞAN,K. (2020). Evaluation of two English programs at a foundation university in Turkey: Intensive English Program (IEP) and English Preparatory Program (EPP) Yüksek Lisans. Bahçeşehir Üniversitesi
- ŞENEL, T. (2008). Fen ve teknoloji öğretmenleri için alternatif ölçme ve değerlendirme tekniklerine yönelik bir hizmet içi eğitim programının etkililiğinin araştırılması Yüksek Lisans. Karadeniz Teknik Üniversitesi

- ŞENTÜRK,Ş. (2015). Kadına yönelik şiddetle mücadele iletişim eğitim programının etkililiği Doktora. Abant İzzet Baysal Üniversitesi
- ŞEVKİN,B. (2008). 'Müzakere (problem çözme) ve arabuluculuk' eğitim programının ilköğretim 4.- 5. sınıf öğrencilerinin çatışma çözüm stilleri ve saldırganlık eğilimleri üzerindeki etkilerinin incelenmesi Yüksek Lisans. Dokuz Eylül Üniversitesi
- ŞEYHUN, H. (2000). Karar verme becerileri eğitim programının ilköğretim son sınıf öğrencilerinin karar verme becerilerine etkisi Yüksek Lisans. Gazi Üniversitesi
- ŞIVGIN, N. (2005). Okul öncesi eğitim kurumlarında uygulanan eğitim programına ilişkin öğretmen görüşleri (Denizli ili örneği) Yüksek Lisans. Pamukkale Üniversitesi
- ŞİMŞEK,B. (2017). 7 - 19 yaş aile eğitim programının aile tutumlarına etkisi Yüksek Lisans. Dokuz Eylül Üniversitesi
- ŞİMŞEK,D. (2021). An intensive English program for early childhood education: A case study Yüksek Lisans. Gazi Üniversitesi
- ŞİMŞEK,Ş. (2018). Anne eğitim programının işitme engelli çocukların dil gelişimlerine etkisinin incelenmesi Doktora. Ankara Üniversitesi
- ŞİMŞİR,A. (2019). Darülmuallimat eğitim programı ve bir Darülmuallimat öğretmeni olarak Ahmet Mithat Efendi Yüksek Lisans. İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi
- ŞİRBAN,Z. (2010). Evaluation of novice teacher training program: Şanlıurfa example Yüksek Lisans. Marmara Üniversitesi
- ŞİŞLİ,D. (2019). Onuncu sınıf öğrencilerinde matematik dersi başarısını arttırmaya yönelik psiko-eğitim programının etkisi Yüksek Lisans. Çukurova Üniversitesi
- ŞÖLEN,Y. (2020). 4-6 yaş arası çocuğu olan babaların ebeveyn tutumları ve yaşam boyu öğrenmelerinin baba eğitim programına katılım durumuna göre incelenmesi Yüksek Lisans. Kocaeli Üniversitesi
- TANER,M. (2011). Farklı sosyoekonomik düzeylerdeki 10-11 yaş çocuklarına uygulanan empati eğitim programının saldırganlık düzeyleri üzerindeki etkisi Doktora. Uludağ Üniversitesi
- TAŞ,İ. (2015). Psikolojik belirtileri azaltmaya yönelik psiko - eğitim programının ergenlerde internet bağımlılığına etkisi Doktora. Sakarya Üniversitesi
- TAŞKIN,D. (2019). The effect of peer helping training program on peer helpers' personal and social competency Yüksek Lisans. Orta Doğu Teknik Üniversitesi
- TATAR,Ş. (2013). Okul öncesi eğitim programı din eğitimi ilişkisi Yüksek Lisans. Atatürk Üniversitesi
- TATAR,Ş. (2019). İhmal edilen eğitim programında tartışmalı konuların ilk ve ortaokul öğretim programları bağlamında incelenmesi Doktora. Anadolu Üniversitesi
- TATVAN,A. (2009). 0-3 yaş çocuğu olan annelere yönelik beslenme eğitim programı Yüksek Lisans. Marmara Üniversitesi

TEKGÖZ,M. (2017). Almanya Baden-Württemberg Eyaleti ilkokul eğitim programı ile Türkiye ilkokul eğitim programlarının karşılaştırmalı eğitim analizi Doktora. Çukurova Üniversitesi

TEKİN, O. (2007). Uzaktan eğitim yöntemi ile verilen hizmet-içi eğitim programının öğretmenlerin öz-yeterlik algıları ve tutumlarına etkisi-Muğla ili örneğinde Yüksek Lisans. Muğla Üniversitesi

TEKİN,N. (2016). Annelere uygulanan çocuklarının duygusal gelişimini desteklemeye yönelik eğitim programının annelerin duygularını yönetmelerine ve çocuklarının olumsuz duyguları ile baş etmelerine etkisinin incelenmesi Doktora. Gazi Üniversitesi

TERKEŞ,N. (2018). Tip 2 diyabetli bireyler için web tabanlı eğitim programı geliştirilmesi ve programın diyabet yönetimine etkisi Doktora. Akdeniz Üniversitesi

TERZİOĞLU,C. (2019). Psikiyatri kliniklerinde risk yönetimi ile ilgili hemşirelerin bilgi ve uygulamalarına psikodrama temelli risk yönetimi eğitim programının etkisi Doktora. Üsküdar Üniversitesi

TEZCAN,Ö. (2016). İlkokul 3.sınıf Hayat Bilgisi dersinde sosyal beceri eğitim programının etkisinin sınanması: Bir eylem araştırması Doktora. Marmara Üniversitesi

TEZEKEN,Ö. (2015). Sivil Havacılık Kabin Hizmetleri Eğitim Programı ile ilgili hava yolu işletmelerinde görevli eğitimcilerin ve idarecilerin görüşleri üzerine nitel bir araştırma Yüksek Lisans. Yeditepe Üniversitesi

TOHUMAT,A. (2019). Cooperating teachers' awareness of their roles and their opinions about the effectiveness of the INSET on their supervisory skills Yüksek Lisans. Bursa Uludağ Üniversitesi

TOK,A. (2016). Diyabet sohbetleri ile yapılandırılmış eğitim programının insülin kullanan tip 2 diabetes mellituslu hastalarda hipoglisemi üzerine etkisi Doktora. İstanbul Üniversitesi

TOKMAK,Y. (2019). Türkiye'de sürdürülebilir çevrimiçi eğitim programı tasarımı ve TASAPP uygulama projesi Yüksek Lisans. Beykent Üniversitesi

TOMRİS,G. (2012). Problem davranışları önlemede başarıya ilk adım erken eğitim programı anaokulu versiyonuna yönelik öğretmen, veli ve rehberlerin görüşleri Yüksek Lisans. Anadolu Üniversitesi

TOPCUBAŞI,T. (2015). Farklılıklara saygı eğitim programının öğrencilerin farklılıklara saygı düzeyine etkisi Yüksek Lisans. Kocaeli Üniversitesi

TOSUN,U. (2011). TSK'de sıhhiye sınıfı erbaş/Erlerin seçim kriterleri ve eğitimlerinin incelenerek yetiştirilmelerine yönelik bir model ve eğitim programı geliştirilmesi Doktora. GATA

TOTAN,T. (2011). Problem çözme becerileri eğitim programının ilköğretim 6. sınıf öğrencilerinin sosyal duygusal öğrenme becerileri üzerine etkisi Doktora. Dokuz Eylül Üniversitesi

TOZDUMAN,K. (2019). Okul öncesi çocukların eleştirel düşünme becerilerine öyküleştirme yöntemine dayalı eğitim programının etkisi Doktora. Gazi Üniversitesi

- TUNA,D. (2012). Çözüm odaklı kısa süreli yaklaşıma dayalı öfke kontrolü eğitim programının lise öğrencilerinin öfke kontrolü ve iletişim becerileri düzeylerine etkisi Yüksek Lisans. Dokuz Eylül Üniversitesi
- TUNCAY,B. (2020). Okul öncesi çocukları cinsel istismardan koruma eğitim programının annelerin cinsel istismara ilişkin inançları üzerine etkisi Doktora. Erciyes Üniversitesi
- TUNCER,N. (2018). Okul öncesi çocuklarının yürütücü işlevlerinin gelişimini desteklemeye yönelik öğretmen eğitim programının etkililiğinin incelenmesi Doktora. Gazi Üniversitesi
- TUNÇ,C. (2019). Stem: Bütünleşik öğretmenlik çerçevesine yönelik hizmet içi eğitim programının uygulanması ve değerlendirilmesi Doktora. Gaziantep Üniversitesi
- TUNÇKOL,E. (2019). Dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğu olan çocukların bazı bilişsel süreçlerinin artırılmasına yönelik eğitim programının etkililiği Yüksek Lisans. Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi
- TURAN,M. (2018). Empati eğitim programının ilkökul dördüncü sınıf öğrencilerinin kaynaştırma öğrencilerine yönelik tutumlarına etkisi Yüksek Lisans. Bursa Uludağ Üniversitesi
- TURHAN, G. (2004). Anasınıfına devam eden alt sosyo-ekonomik düzeydeki çocuklara uygulanan matematiksel kavramları destekleyici eğitim programının cümle ve sayı olgunluğuna etkisinin incelenmesi Yüksek Lisans. Gazi Üniversitesi
- TURHAN,E. (2019). Varoluşçu felsefe ve eğitim programı üzerine bir inceleme Yüksek Lisans. Atatürk Üniversitesi
- TUTAR,Ş. (2018). Ergen ve ebeveynlerine yönelik geliştirilen web tabanlı epilepsi eğitim programının etkinliğinin değerlendirilmesi Doktora. Akdeniz Üniversitesi
- TUTKUN,C. (2017). Fark yaratan babalar eğitim programının (FAYAB) babaların çocuklarıyla ilişkilerine, tutumlarına ve baba katılımına etkisi Doktora. Gazi Üniversitesi
- TUZ,D. (2019). İşitme kayıplı yetişkin bireyler için bilgisayar tabanlı işitsel eğitim programının geliştirilmesi Doktora. Hacettepe Üniversitesi
- TÜKEL,A. (2017). 2013 okul öncesi eğitim programı ile ilgili öğretmen görüşlerinin değerlendirilmesi Yüksek Lisans. Selçuk Üniversitesi
- TÜKER,Ç. (2009). Üç boyutlu sanal ortamda görsel iletişim ve grafik tasarım yüksek lisans eğitim programı önerisi Sanatta Yeterlik. Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi
- TÜMLÜ,C. (2021). Kabul ve Kararlılık Terapisi'ne dayalı psiko-eğitim programının Otizm Spektrum Bozukluğu olan çocuk (3-6 yaş) anneleri ve babalarının psikolojik uyumlarına etkisi Doktora. Anadolu Üniversitesi
- TÜRE,E. (2017). Öğretmenlerin eğitim programı teorilerine ilişkin yönelimleri ve öğrenme-öğretme sürecine yansımaları Doktora. Ankara Üniversitesi
- TÜRE,G. (2018). Okul öncesi dönem çocukları için robotik eğitim programı geliştirilmesi ve sosyal becerilere etkisinin incelenmesi Yüksek Lisans. İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa

- TÜRK, F. (2008). Müzakere (problem çözme) ve arabuluculuk eğitim programının ilköğretim 4. ve 5. sınıf öğrencilerinin çatışma çözüm becerileri üzerinde etkisinin incelenmesi Yüksek Lisans. Dokuz Eylül Üniversitesi
- TÜRK,O. (2014). İrlanda-Kanada-Singapur ile 2013 Türkiye Fizik Eğitim Programı'nın karşılaştırılması Yüksek Lisans. Gazi Üniversitesi
- TÜRKAY,M. (2010). Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde bir staj kurulu eğitim programının değerlendirilmesi Yüksek Lisans. Akdeniz Üniversitesi
- TÜRKMEN,C. (2018). An analysis of secondary school chemistry curriculum in terms of education for sustainable development: A case from Turkey Yüksek Lisans. Orta Doğu Teknik Üniversitesi
- UÇAR,F. (2017). Ebeveyn çocuk iletişimi eğitim programı'nın anne baba çocuk ilişkisine ve iletişimine etkisi Doktora. Gazi Üniversitesi
- UÇAR,M. (2021). Video konferans aracılığıyla uzaktan eğitimle sunulan aile eğitim programının annelerin etkinlik çizelgesi hazırlama ve uygulamadaki etkililiği Doktora. Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi
- UÇAR,T. (2014). Gebelere uygulanan bilişsel davranışçı tekniklere dayalı doğum korkusuyla başetme eğitim programının doğum korkusu ve doğum sürecine etkisi Doktora. Cumhuriyet Üniversitesi
- UĞUR,R. (2018). Okul öncesi dönem çocukları için duygu düzenleme becerilerine yönelik hazırlanan aile katılımlı eğitim programının etkililiğinin incelenmesi Yüksek Lisans. Karabük Üniversitesi
- UĞURLU,R. (2009). Teknolojik pedagojik alan bilgisi çerçevesinde önerilen eğitim programı sürecinde öğretmen adaylarının şekillendirici ölçme ve değerlendirme bilgi ve becerilerinin gelişiminin incelenmesi Yüksek Lisans. Marmara Üniversitesi
- ULUÇ,E. (2019). Zenginleştirilmiş eğitim programının geometri ders ve görsel algı başarıları ile matematik tutumuna etkisi Yüksek Lisans. Aydın Adnan Menderes Üniversitesi
- ULUÇINAR,U. (2018). Öğrencilere özenli düşünme becerilerini kazandırmaya yönelik duyuş temelli bir eğitim programının geliştirilmesi Doktora. Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
- ULUS, L. (2005). Ankara ili merkezinde görev yapan anaokulu ve anasınıfı öğretmenlerinin 5-6 yaş çocuklarının kavram gelişimine ilişkin bilgi düzeyleri ve eğitim programında kavram gelişimini destekleyici etkinliklere ne derece yer verdiklerine ilişkin görüşlerinin incelenmesi Yüksek Lisans. Gazi Üniversitesi
- ULUS,A. (2019). İngilizce öğretiminde teknopedagojik becerileri geliştirmeye yönelik harmanlanmış bir hizmet içi eğitim programı tasarısı Doktora. Anadolu Üniversitesi
- URAL,A. (2016). Gestasyonel diabetes mellitus gelişen kadınlara uygulanan 'sağlıklı yaşam biçimi eğitim programı'nın anne ve yenidoğan sağlığına etkisi Doktora. İstanbul Üniversitesi

- USLUCAN,S. (2016). Okul öncesi dönemdeki çocukların (60-72 ay) çevreye yönelik tutumlarına çevre eğitim programının etkisi (Çanakkale il örneği) Yüksek Lisans. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
- USTA,F. (2017). Kabul ve kararlılık terapisi yönelimli psiko-eğitim programının ergenlerin sosyal görünüş kaygısı ve kabul ve eyleme geçme düzeylerine etkisi Doktora. Sakarya Üniversitesi
- USTAOĞLU,P. (2021). Otizm spektrum bozukluğu olan çocuklara yönelik hazırlanan bireyselleştirilmiş koordinatif eğitim programının çocukların sosyal davranışları üzerine etkisi Doktora. Düzce Üniversitesi
- UYANIK,Ö. (2013). Akademik ve dil becerileri eğitim programının 61-66 aylık çocukların bilişsel yetenekleri ile erken akademik ve dil becerilerine etkisi Doktora. Gazi Üniversitesi
- UYGUN,N. (2019). Matematik öğrenme güçlüğü risk grubu olan bir dördüncü sınıf öğrencisi için destek eğitim programı geliştirilmesine yönelik bir eylem araştırması Doktora. Necmettin Erbakan Üniversitesi
- UYSAL, Z. (2006). Çatışma çözme eğitim programının ortaöğretim dokuzuncu sınıf düzeyindeki öğrencilerin çatışma çözme becerilerine etkisi Yüksek Lisans. Çukurova Üniversitesi
- UYSAL,D. (2019). Yükseköğretim öğrencilerinin İngilizce öğrenme sürecindeki duyuşsal engelleri ve öğretim elemanlarına yönelik hizmet içi eğitim programı tasarısı Doktora. Anadolu Üniversitesi
- UZ,S. (2020). Gillon fonolojik farkındalık eğitim programının etkililiğinin incelenmesi Doktora. Anadolu Üniversitesi
- UZUN, H. (2007). Malatya ilinde okulöncesi eğitim programının uygulanmasında öğretmen görüşlerinin değerlendirilmesi (anasınıfları üzerine bir çalışma) Yüksek Lisans. İnönü Üniversitesi
- UZUN,H. (2016). Baba eğitim programının baba-çocuk ilişkisine ve anaokuluna devam eden çocukların sosyal becerilerine etkisinin incelenmesi Doktora. Ankara Üniversitesi
- ÜLKÜ,F. (2018). Montessori anne destek eğitim programının; Montessori eğitimi alan 4-5 yaş çocukların matematik ve günlük yaşam becerilerine etkilerinin incelenmesi Doktora. Selçuk Üniversitesi
- ÜNAL, S. (2007). Atılganlık becerileri eğitim programının ilköğretim ikinci kademe öğrencilerinin atılganlık düzeyi ve benlik saygısı üzerindeki etkisi Yüksek Lisans. Dokuz Eylül Üniversitesi
- ÜNAL,H. (2019). İstanbul Proje Özel Eğitim İş Uygulama Merkezi eğitim programı hakkında öğretmen görüşlerinin değerlendirilmesi-Beylikdüzü örneği Yüksek Lisans. Atatürk Üniversitesi
- ÜNER,E. (2011). Okul öncesi eğitim programındaki 36-72 aylık çocuklara farklılıklara saygı eğitimi kazandırmanın öğretmen görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi Yüksek Lisans. Erciyes Üniversitesi

- ÜNLÜER,E. (2017). Estetik eğitim programının beş yaş çocukların estetik yargı ve görsel algı gelişimine etkisinin incelenmesi Doktora. Marmara Üniversitesi
- ÜNÜVAR,A. (2012). Gerçeklik kuramına dayalı psiko-eğitim programının lise öğrencilerinin denetim odağı ve yılmazlık düzeyi üzerindeki etkisinin incelenmesi Doktora. Dokuz Eylül Üniversitesi
- ÜNVER,N. (2016). Okul öncesi eğitim programını değerlendirme ölçeğinin geliştirilmesi ve bu ölçeğe bağlı olarak öğretmenlerin uygulamalarını değerlendirmeleri Doktora. Gazi Üniversitesi
- ÜRESİN,N. (2019). Ordu halk eğitim merkezindeki takı tasarımı eğitim programının incelenmesi Yüksek Lisans. Gazi Üniversitesi
- VARDARCI,G. (2011). Otistik çocuklu ailelere uygulanacak aile eğitim programının aile içi iletişim becerilerine, ailenin problem çözme becerilerine ve otistik çocuklarıyla ilgili algılarına etkisi Yüksek Lisans. Dokuz Eylül Üniversitesi
- VEZİROĞLU,M. (2009). Resimli çocuk kitaplarının M.E.B. okul öncesi eğitim programı'ndaki kazanımlara uygunluğunun incelenmesi Yüksek Lisans. Hacettepe Üniversitesi
- VURSAVAŞ, F. (2004). Sürücü eğitim programının değerlendirilmesi Yüksek Lisans. Ankara Üniversitesi
- YADİGAROĞLU,M. (2014). Kimya öğretmenlerinin teknolojik pedagojik alan bilgisi modeli hakkında bilgi ve becerilerini geliştirmeye yönelik hizmet içi eğitim programı geliştirilmesi ve etkililiğinin araştırılması Doktora. Karadeniz Teknik Üniversitesi
- YALÇIN,A. (2009). Annelere, 0-6 yaş çocuğunun gelişimsel özellikleri konusunda bir eğitim programı Yüksek Lisans. Marmara Üniversitesi
- YALÇIN,F. (2019). İngilizce öğretmen adaylarının epistemolojik inançları, eğitim programı tasarım tercihleri ve öğretim stilleri arasındaki ilişki Yüksek Lisans. Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi
- YALÇIN,O. (2016). Rüzgar sörfü temel eğitim programının 13-15 yaş çocukların bazı yapısal ve motor özelliklerine etkisinin incelenmesi Yüksek Lisans. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
- YALMAN,D. (2014). MEB aile eğitim programına katılan ve katılmayan okul öncesi eğitim çağında çocuğu olan annelerin aile eğitim programlarından beklentileri ve görüşleri Doktora. Marmara Üniversitesi
- YALMAN,F. (2020). Kütüphanede verilen 'Kitapların Eğlenceli Dünyası' eğitim programının çocukların erken okuryazarlık becerilerine etkisinin incelenmesi Yüksek Lisans. Karabük Üniversitesi
- YAMAN,S. (2021). İlköğretim birinci sınıf öğrencilerinin görsel algılama düzeylerine frostig gelişimsel görsel algı eğitim programının etkisi Yüksek Lisans. Bursa Uludağ Üniversitesi

- YAPRAK, G. (2006). İlköğretim ikinci kademe çocuklarında psikoaktif madde kullanımına ilişkin semptomlara sahip olma düzeyi ve okul başarısı (risk altındaki çocukların madde kullanımını önlemeye ilişkin eğitim programı önerisi) Yüksek Lisans. Niğde Üniversitesi
- YAR,V. (2018). Okul yöneticilerinin program okuryazarlıklarına yönelik bir hizmet içi eğitim programının geliştirilmesi ve değerlendirilmesi Doktora. Gaziosmanpaşa Üniversitesi
- YASEMİN,R. (2021). Okul öncesi öğretmenlerinin çocuklarla felsefe eğitim programına ilişkin görüşleri Yüksek Lisans. İstanbul Aydın Üniversitesi
- YASİN,M. (2020). İnovasyon eğitim programının öğretmenlerin bireysel yenilikçilik davranışlarına etkisi Yüksek Lisans. Necmettin Erbakan Üniversitesi
- YAŞAR,F. (2010). Anne adayları için bir eğitim programı hazırlanması, uygulanması ve değerlendirilmesi Yüksek Lisans. Marmara Üniversitesi
- YAŞAR,S. (2019). 2013 okul öncesi eğitim programı uygulamalarına ilişkin veli görüşleri Yüksek Lisans. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
- YAVAŞ,M. (2020). Montessori ve MEB okul öncesi eğitim programında eğitim gören çocukların değer düzeyleri, sosyal yetkinlik ve davranışlarının karşılaştırmalı olarak incelenmesi Yüksek Lisans. İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi
- YAVUZ,F. (2019). Ahlaki kayıtsızlığı azaltmaya yönelik bir eğitim programı geliştirilmesi ve etkililiğinin değerlendirilmesi Doktora. Yıldız Teknik Üniversitesi
- YAVUZ,K. (2014). Okul öncesi eğitime devam eden çocukların dikkat becerilerini geliştirmeye yönelik eğitim programının etkililiğinin incelenmesi Yüksek Lisans. Dumlupınar Üniversitesi
- YAVUZ,S. (2015). Cumhuriyet Dönemi yaygın din eğitimcilerinin yetiştirilmesinde eğitim programı-istihdam alanı ilişkisi Yüksek Lisans. Ankara Üniversitesi
- YAZAR,A. (2013). Okul öncesi eğitim programının ilkokula hazırlık açısından etkililiğinin incelenmesi Doktora. Atatürk Üniversitesi
- YELDA, N. (2006). Hastanelerde çalışan kurum ev idaresi personelinin hizmet içi eğitim programını değerlendirmeleri Yüksek Lisans. Ankara Üniversitesi
- YENAL, K. (2006). Web ortamında yapılan gebe eğitim programının gebelerin günlük yaşam aktivitelerine etkisinin incelenmesi Doktora. Ege Üniversitesi
- YENİÇERİ,İ. (2021). Çocukluk çağı ruhsal travmaları ile depresyon, anksiyete, stres arasındaki ilişkide bilişsel esnekliğin aracı rolü ve bilişsel esneklik eğitim programının etkililiğinin sınanması Doktora. Trabzon Üniversitesi
- YESİLAY,T. (2013). Okul öncesi eğitimde etkili sınıf yönetimi becerilerini geliştirmeye yönelik hazırlanan hizmet içi eğitim programının etkisinin değerlendirilmesi Yüksek Lisans. Ankara Üniversitesi
- YIKILMAZ, M. (2009). Akılcı duygusal eğitim programının lise öğrencilerinin akılcı olmayan inançları ve problem çözme beceri algıları üzerine etkisi Yüksek Lisans. Gaziantep Üniversitesi

- YILDIRAN,Ç. (2010). Üniversite öğrencilerinin yabancı dil seviyelerinin ve yabancı dil eğitim programına karşı tutumlarının incelenmesi (Aksaray Üniversitesi örneği) Yüksek Lisans. Niğde Üniversitesi
- YILDIRIM,M. (2013). Ortaokul 7. sınıf müzik eğitim programının bilişsel alan kazanımlarına ulaşma düzeyinin değerlendirilmesi Yüksek Lisans. Atatürk Üniversitesi
- YILDIRIM,M. (2018). Çocukta davranış problemlerine yönelik modüler aile eğitim programının geliştirilmesi Doktora. Mersin Üniversitesi
- YILDIRIM,M. (2020). TÜBİTAK Meraklı Minik dergisinin içeriğinin M.E.B. okul öncesi eğitim programındaki kazanımlar açısından incelenmesi Yüksek Lisans. Gazi Üniversitesi
- YILDIRIM,S. (2020). Özel gereksinimli çocuğu olan ailelere sunulan İhmal ve İstismardan Korunma Aile Eğitim Programının etkililiği Yüksek Lisans. Necmettin Erbakan Üniversitesi
- YILDIRIM,Y. (2017). Anasınıfına devam eden çocuklara uygulanan yaşam becerisi eğitim programının çocukların yaşam becerilerine ve sosyal uyumlarına etkisi Doktora. Gazi Üniversitesi
- YILDIZ,S. (2012). Okul öncesi eğitim programında yer alan ev ziyaretlerinin öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi: Nevşehir ili örneği Yüksek Lisans. Erciyes Üniversitesi
- YILMAZ, A. (2003). Empati eğitim programının ilköğretim öğrencilerinin empatik becerilerine etkisi Doktora. Ankara Üniversitesi
- YILMAZ, C. (1998). Tekstil sanayiinde ISO-9000 kalite güvence sistemleri için eğitim programı tasarımıyla yönelik bir örnek olay çatışması Yüksek Lisans. İstanbul Üniversitesi
- YILMAZ,G. (2021). Etkileşime dayalı erken eğitim programının gelişimsel yetersizliğe sahip çocukların ifade edici dil becerileri üzerindeki etkisi Yüksek Lisans. Biruni Üniversitesi
- YILMAZ,Y. (2019). Okul temelli cinsel istismardan koruma psiko-eğitim programının öğrenciler, öğretmenler ve ebeveynlerin bilgi düzeylerine etkisi Doktora. Çukurova Üniversitesi
- YILMAZER,Y. (2020). Çocuğun davranışlarına etkin sınır koymaya yönelik anne eğitim programının annelerin sınır koyma davranışı ve anne çocuk ilişkisi üzerindeki etkisi Doktora. Ankara Üniversitesi
- YÖRÜK,S. (2012). Balıkesir Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Ebelik Bölümü 4. sınıf öğrencilerinin birinci basamak uygulama becerilerine yönelik eğitim programının geliştirilmesi Doktora. Dokuz Eylül Üniversitesi
- YURT, Ö. (2008). Günlük yaşam etkinliklerine dayanan ev odaklı eğitim programının altı yaş çocuklarının bilimsel kavram kazanımlarına etkisinin incelenmesi Yüksek Lisans. Gazi Üniversitesi
- YURT,Ö. (2013). 60-72 aylık çocuklar için bilim öğrenmeyi değerlendirme testinin geçerlik güvenirlik çalışması ve araştırmaya dayalı bilim eğitim programının bilim öğrenmeye etkisinin incelenmesi Doktora. Gazi Üniversitesi

- YURTSEVER,P. (2018). Prematüre bebek bakımına yönelik hazırlanan web tabanlı ve bireysel eğitim programının annelerin öz güven gücüne etkisi Yüksek Lisans. Akdeniz Üniversitesi
- YURTTAŞ,A. (2014). EFL teachers' perceptions on the effectiveness of components of an EFL in-service training program Yüksek Lisans. Orta Doğu Teknik Üniversitesi
- YUSUF,M. (2020). Somut ve sanal manipülatif destekli matematik eğitim programının 48-72 ay grubu çocukların erken aritmetik becerilerine etkisi Yüksek Lisans. Çukurova Üniversitesi
- YÜCEL, G. (2006). Bağımsız otistik çocuklar eğitim merkezi hakkında uzaktan eğitime dayalı aile eğitim programının etkililiği Yüksek Lisans. Anadolu Üniversitesi
- YÜCEL,Y. (2020). Öğretmen liderliği eğitim programının öğretmenlerin öğretmen liderliği becerilerine etkisi Yüksek Lisans. Necmettin Erbakan Üniversitesi
- YÜKSEK,S. (2019). Okul öncesi tarih coğrafya eğitim programının çocukların duygusal zeka ve farklılıklara saygı düzeylerine etkisi Doktora. Gazi Üniversitesi
- YÜKSEL,Ö. (2009). Eğitilebilir zihinsel engelli çocuklarda Frostig görsel algı eğitim programının etkisi Yüksek Lisans. Gazi Üniversitesi
- YÜKSEL,S. (2011). Diyarbakır halk eğitim merkezlerindeki takı tasarımı eğitim programının incelenmesi Yüksek Lisans. Gazi Üniversitesi
- YÜZBAŞIOĞLU,Y. (2019). Küçük çocuklar için büyük matematik (Big Math For Little Kids) eğitim programının 36-48 aylık çocukların matematik becerilerine etkisinin incelenmesi Doktora. Selçuk Üniversitesi
- Z.,M. (2009). Üstün ve normal öğrencilerin yönetici işlevlerinin ve çalışma belleklerinin değerlendirilmesi ve ihtiyaçlarına yönelik eğitim programının uygulanması Doktora. İstanbul Üniversitesi
- ZENGİN,F. (2008). Müzakere (problem çözme) ve arabuluculuk eğitim programının ilköğretim 4.-5. sınıf öğrencilerinin çatışma çözüm stilleri ve atılganlık becerileri üzerindeki etkilerinin incelenmesi Yüksek Lisans. Dokuz Eylül Üniversitesi
- ZENGİNAL,E. (2021). Pozitif psikoterapi temelli 0-6 yaş aile eğitim programının etkililiğinin incelenmesi Yüksek Lisans. Trakya Üniversitesi
- ZİYA, Y. (2005). Davranış denetimi aile eğitim programının annelerin davranışsal işlem süreçlerini kazanmalarına etkisi (doğrudan öğretim yaklaşımı ile sunulan) Doktora. Gazi Üniversitesi
- ZORLU,E. (2017). Öfke denetimi eğitim programının lise öğrencilerinin sürekli öfke ve öfke ifade tarzlarına etkisi Doktora. Necmettin Erbakan Üniversitesi

ÖZGEÇMİŞ
ENGİN KURHAN

KİŞİSEL BİLGİLER

-Uyruğu Türkiye Cumhuriyeti
-Diller Türkçe (Anadil), İngilizce (71,25)

İLETİŞİM BİLGİLERİ

-Adres Yozgat Bozok Üniversitesi, Yozgat Meslek Yüksekokulu.
-Telefon
-E-Mail

EĞİTİM BİLGİLERİ

2020 – 20.. **Yüksek Lisans (Eğitim Programları ve Öğretim)**
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Yozgat Bozok Üniversitesi, Türkiye
2007 – 2011 **Lisans (Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi)**
Eğitim Fakültesi, Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Türkiye
2002 - 2006 **Lise**
Yozgat Anadolu Lisesi, Yozgat

İŞ DENEYİMİ

2015-... **Öğretim Görevlisi**
Yozgat Bozok Üniversitesi
2013-2015 **Araştırma Görevlisi**
Iğdır Üniversitesi
2012 -2013 Sosyal İnceleme Uzmanı
Aile Bakanlığı

YAYINLAR

Saglam, M., & Kurhan, E. (2022). Analysis of the faculty of education students' academic performance in distance education model with students' opinions. *International technology and education journal*, 6(1), 107-121.

Kurhan, E., & Sağlam, M., (2022). SAĞLIK BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN SİBER GÜVENLİK BİLGİ DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİNE YÖNELİK ÇALIŞMA . 3rd International Anatolian Congress on Scientific Research (pp.256-265). Kayseri, Turkey

SAĞLAM, M., & KURHAN, E., (2020). UZAKTAN EĞİTİM SİSTEMİNİN MESLEK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN BAŞARI DURUMUNA ETKİSİ: YOZGAT BOZOK ÜNİVERSİTESİ . 4. ULUSLARARASI 19 MAYIS YENİLİKÇİ BİLİMSEL YAKLAŞIMLAR KONGRESİ (pp.348-361). Samsun, Turkey

